

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Larsen, Karl.; Omslaget, Initialerne og
Rammerne efter Tegninger af Mimi
Schwarzkopf.

Titel | Title:

Den brogede Bog

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendalske Boghandels Forlag

(F. Hegel & Søn), 1891

Fysiske størrelse | Physical extent:

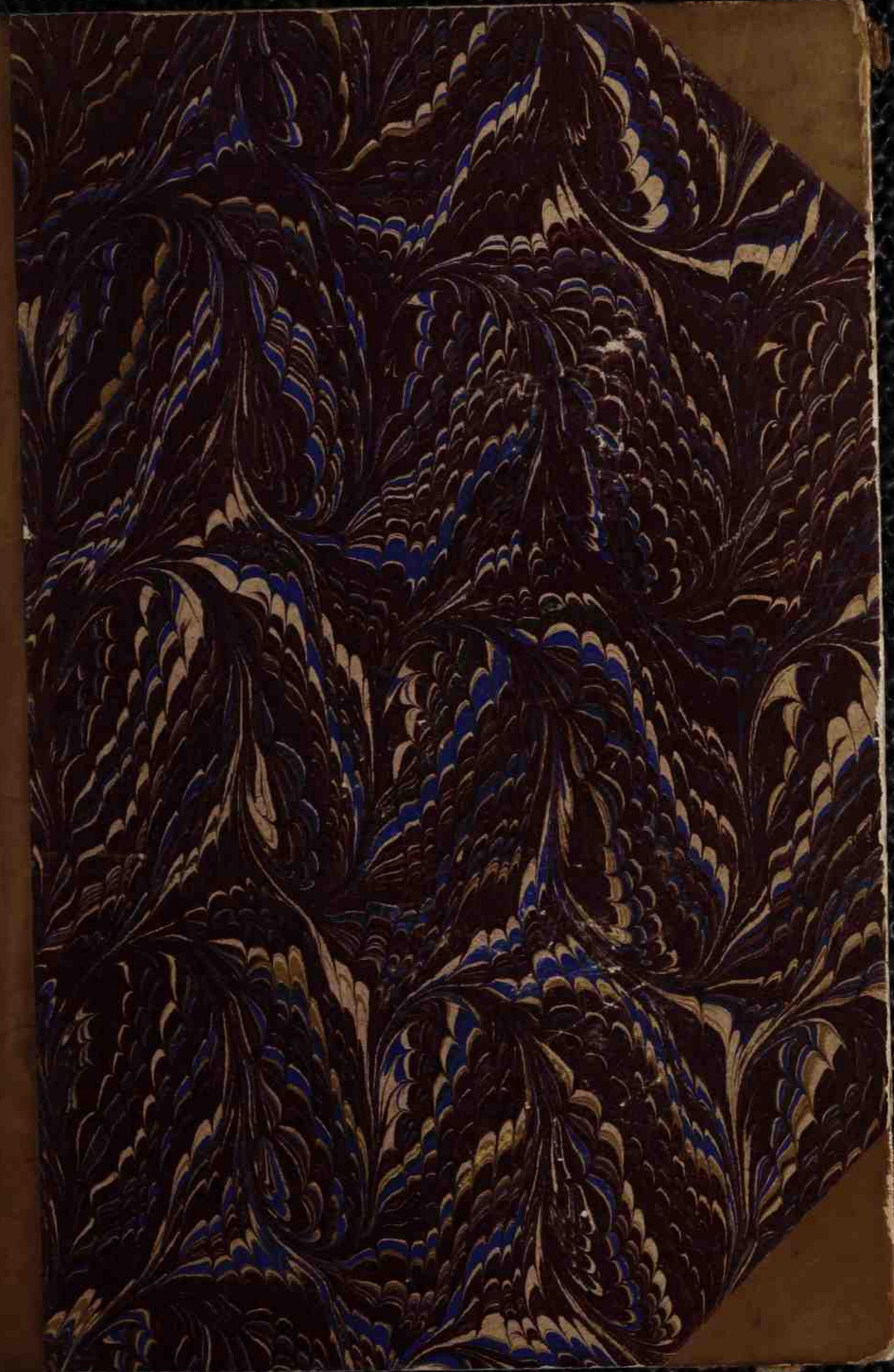
144 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

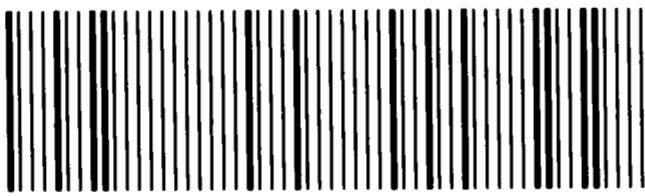
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

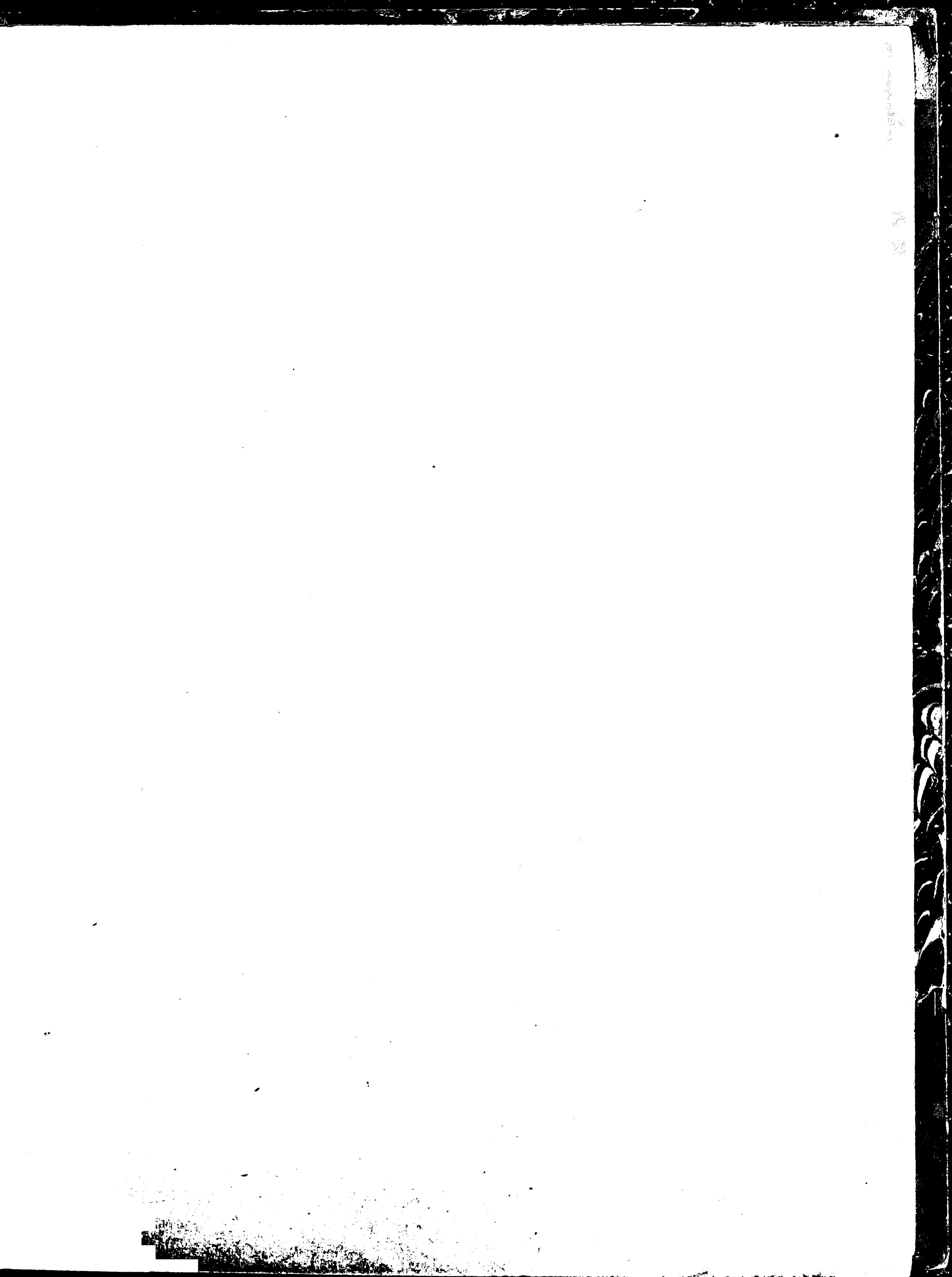

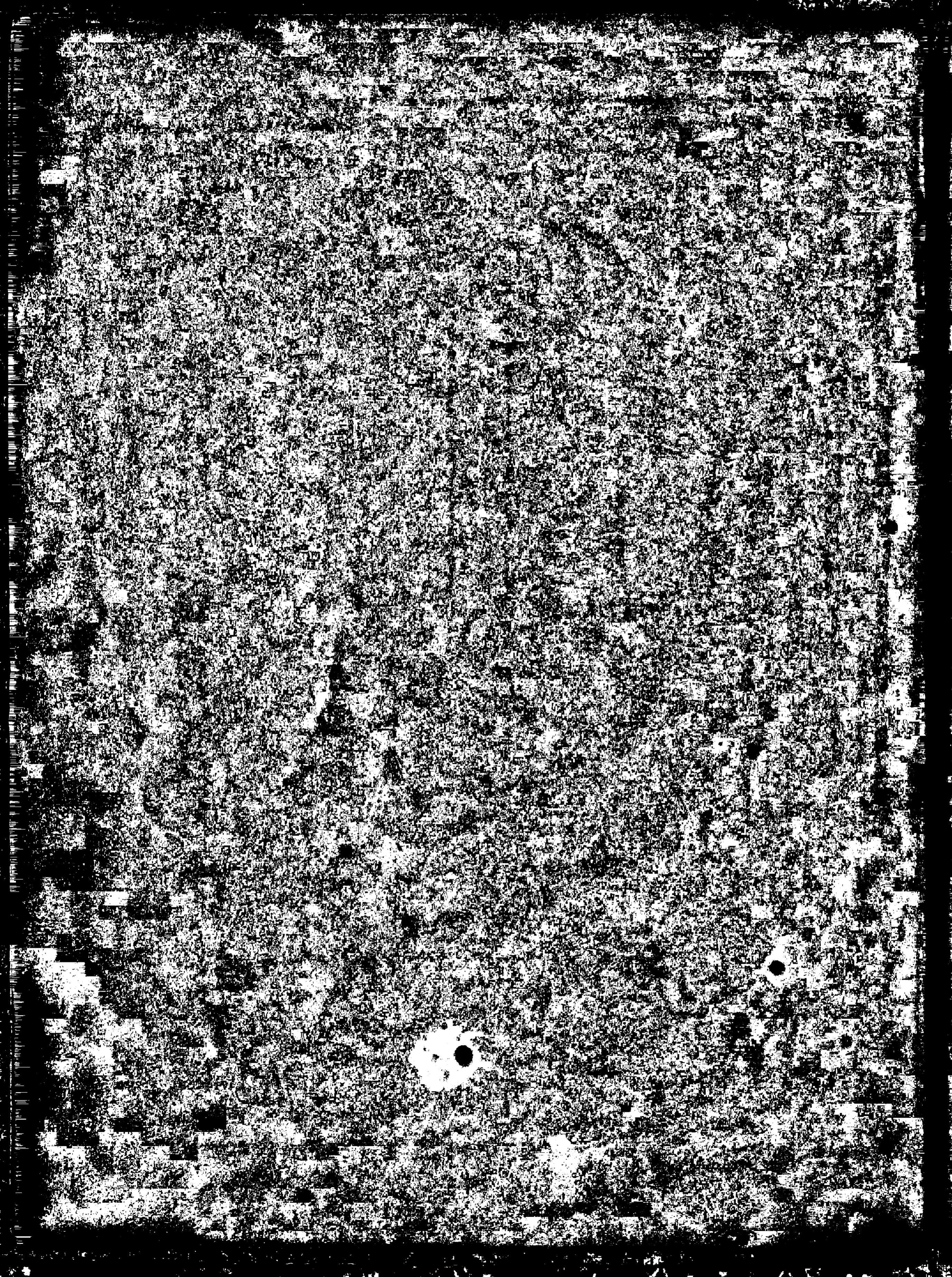
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

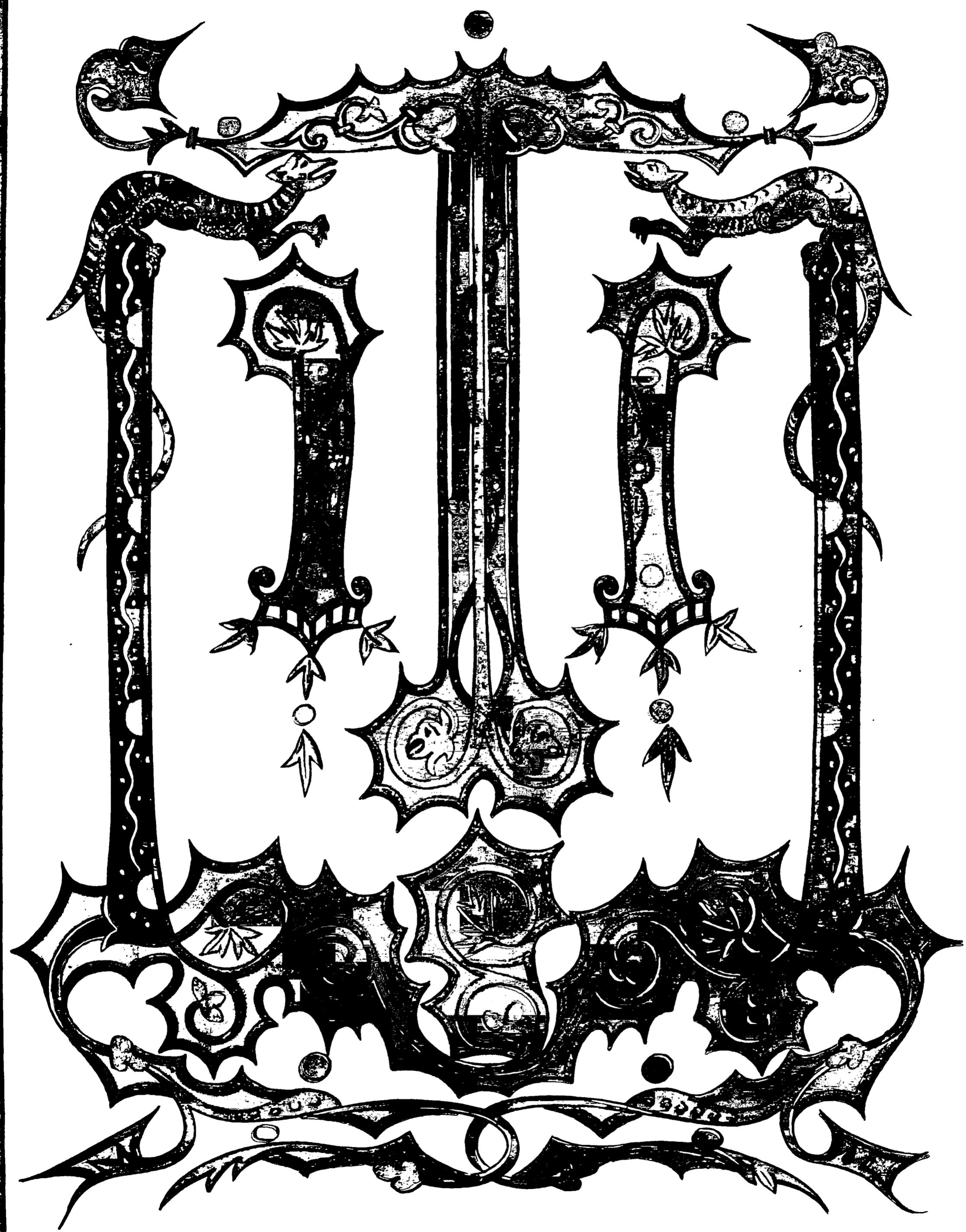

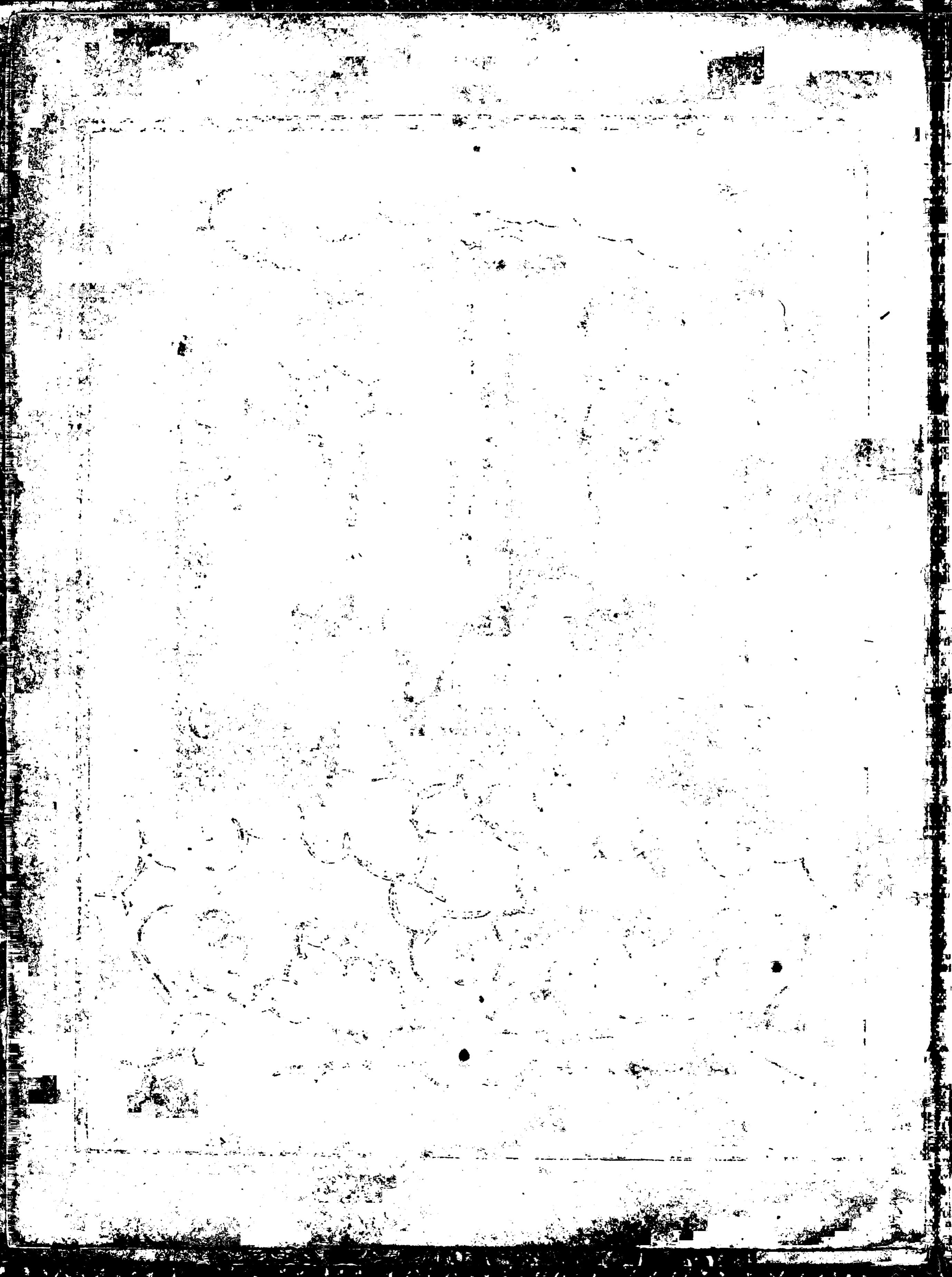
130011012419

57.-201.

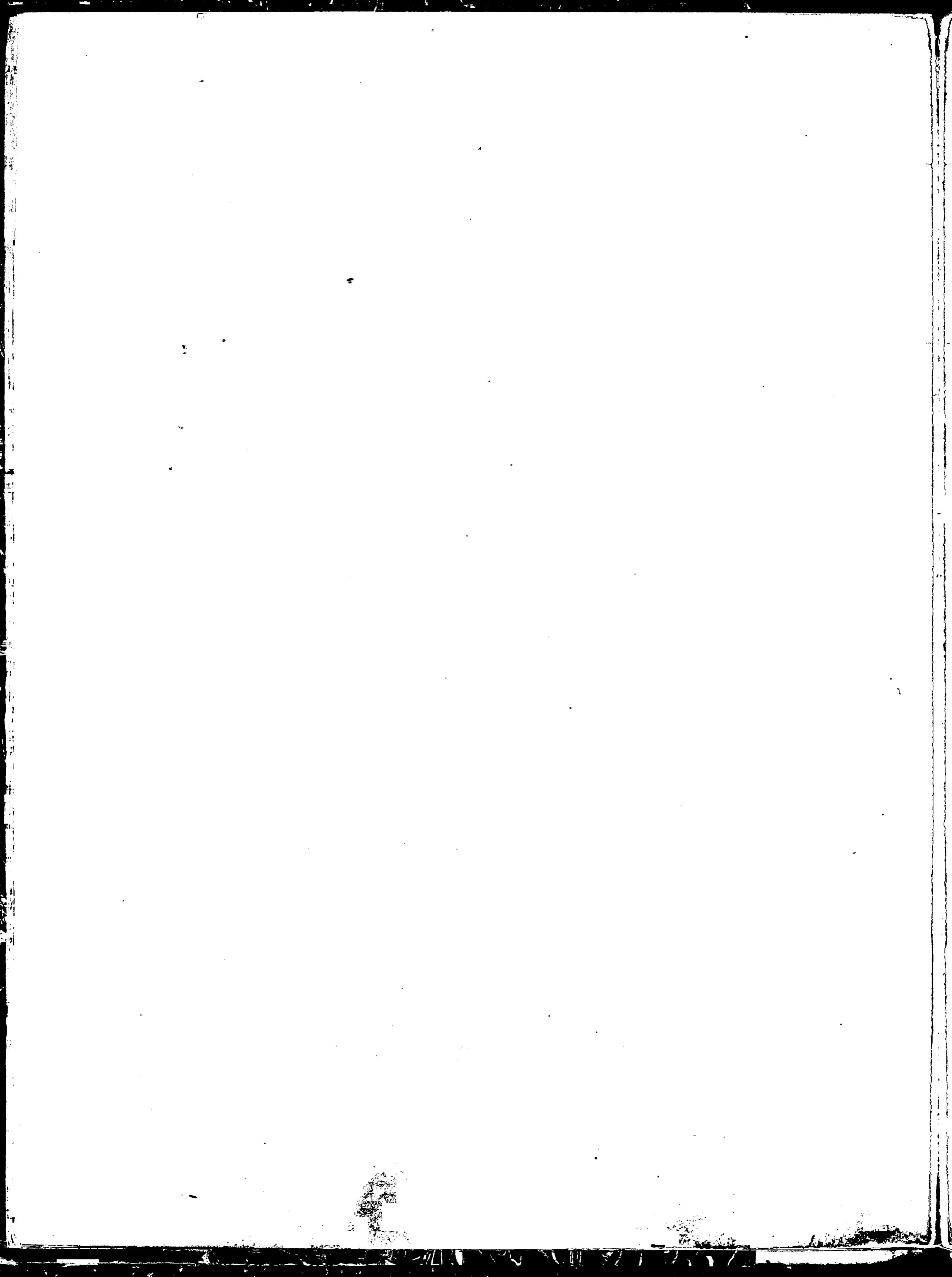

Den brogede Bog

Karl Larsen

Den brogede Bog

Kjøbenhavn

Gyldendalske Boghandels Forlag (f. Hegel & Søn)

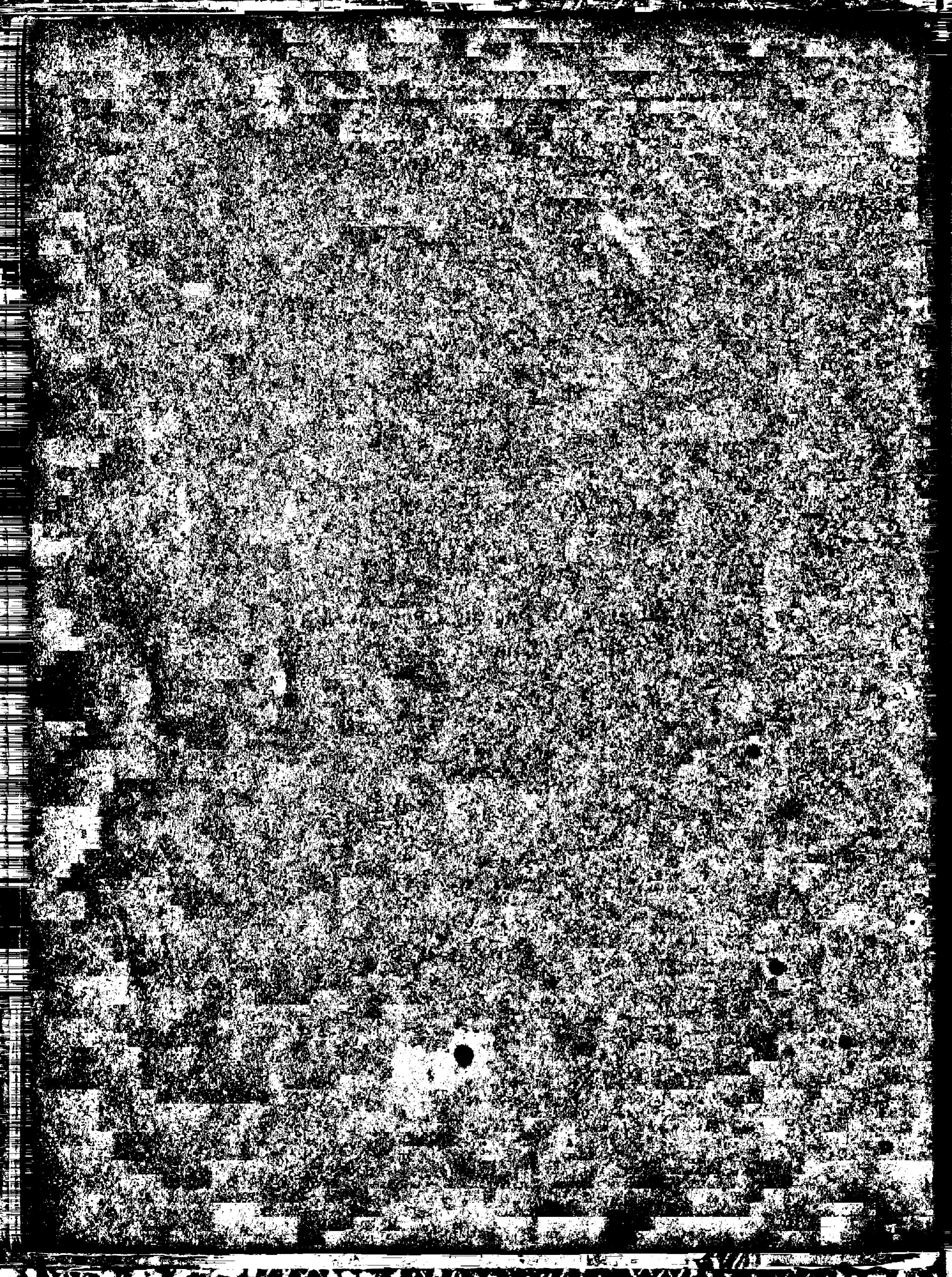
Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. u. Hannover)

1891

Omslaget, Initialerne og Rammerne efter Tegninger af Mimi Schwarzkopf.

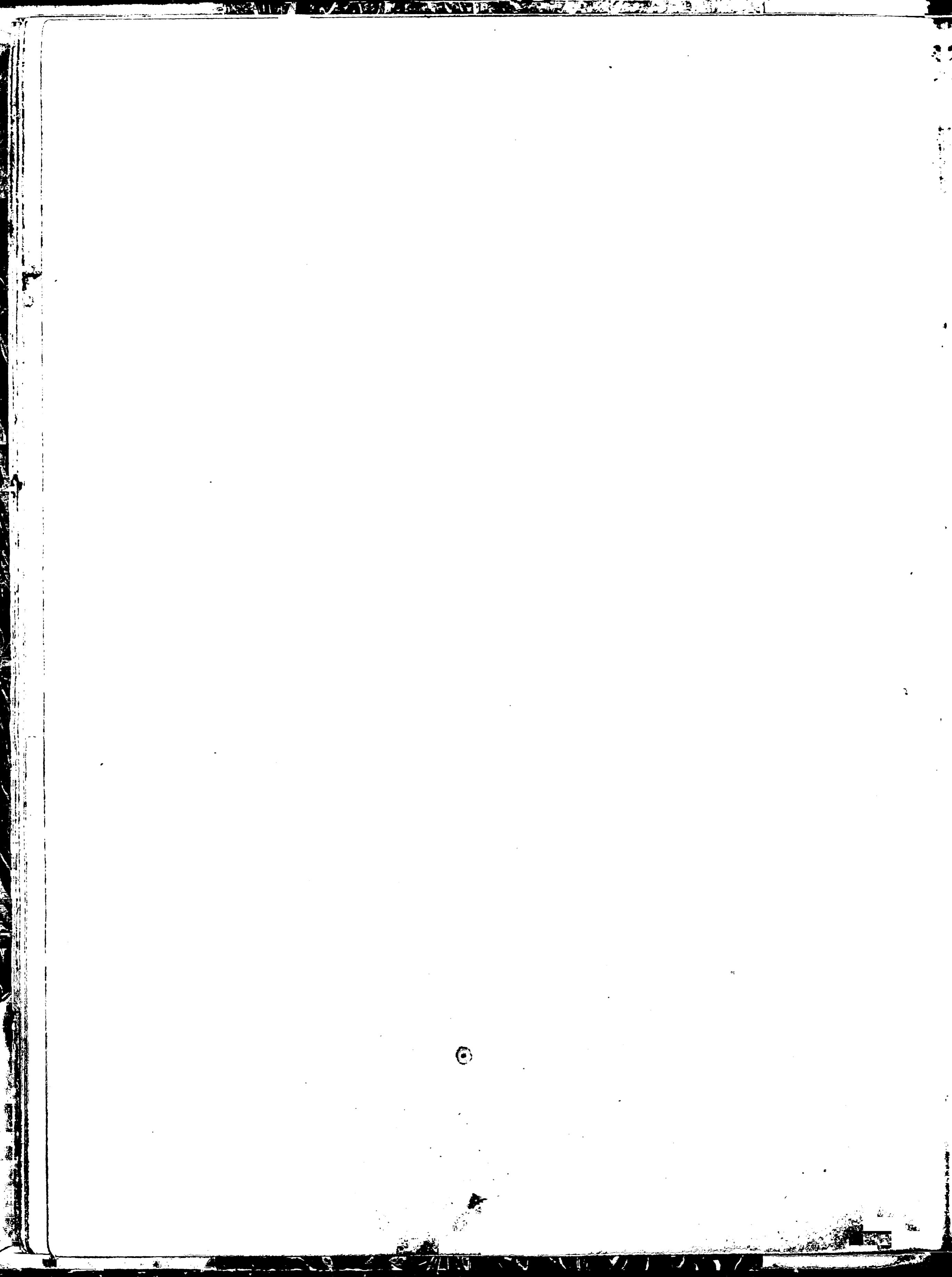

Je ne suis roÿ, ne duc, ne comte aussi,
Je suis le sire de Coucy.

Indhold:

	Side.
Tristan og Isolde	1.
Spragling eller Rottefængeren i Hameln . . .	33.
Jomfruspringet i Harzen	65.
Om Wilhelm, Scherfenbergeren, og om hans Løfter	71.
Ridder Walthers Liv og salige Ende i Klostret Novalese	87.
Danske Nætter	105.
Den Gyldenstyks Bul	125.
Ahasveri Dom	131.
Tillæg	147.

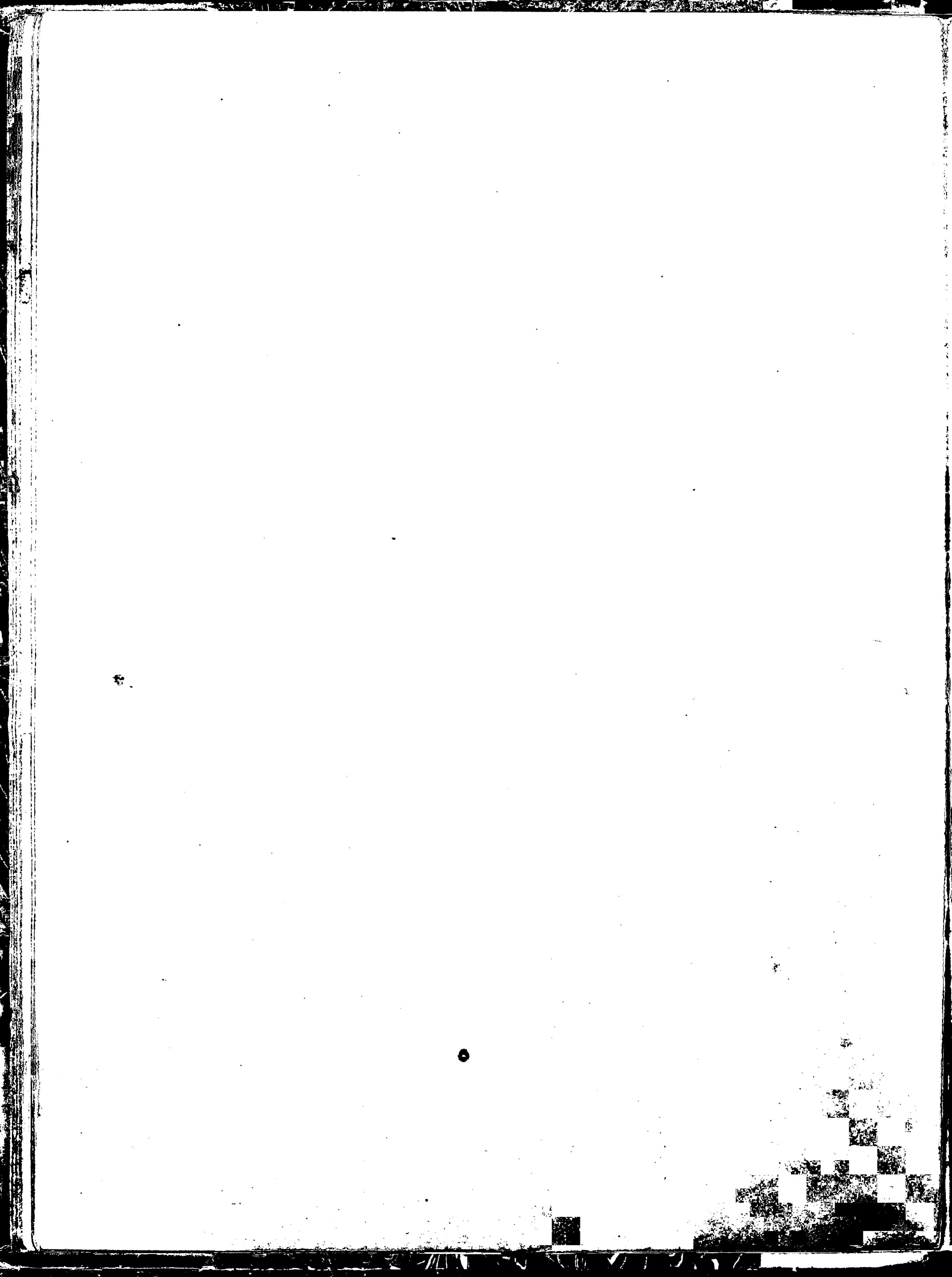

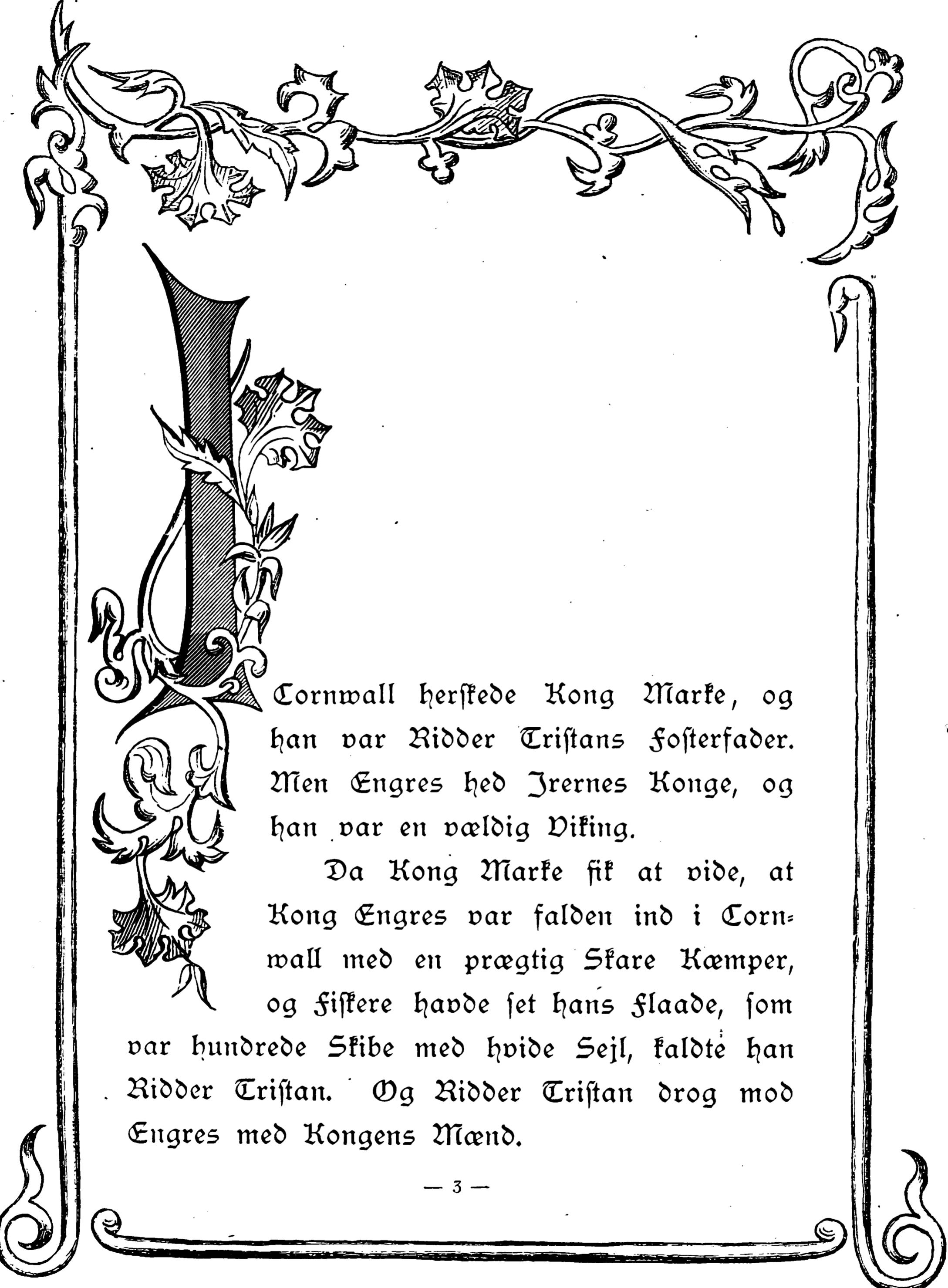
Ridder Tristan og Fru Isoldes Liv og Død

Digtet af

Munken Eginhard

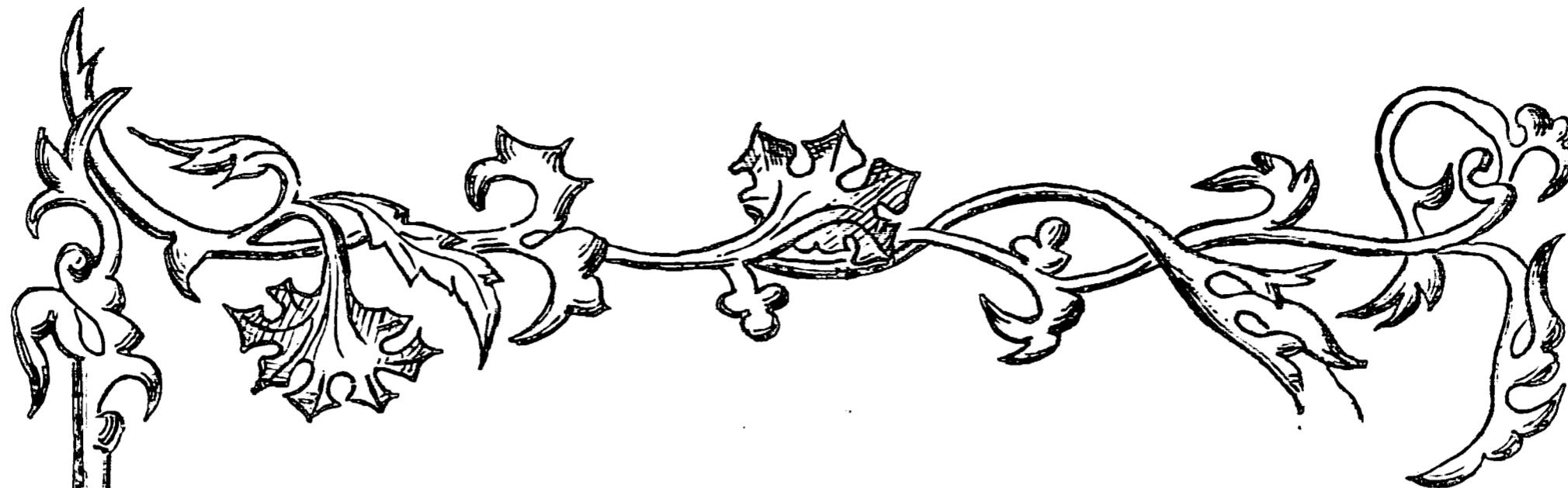
hvem Gud kaldte i hans otte og tyvende Aar.

Cornwall herskede Kong Marke, og
han var Ridder Tristans fosterfader.
Men Engres hed Irernes Konge, og
han var en vældig Viking.

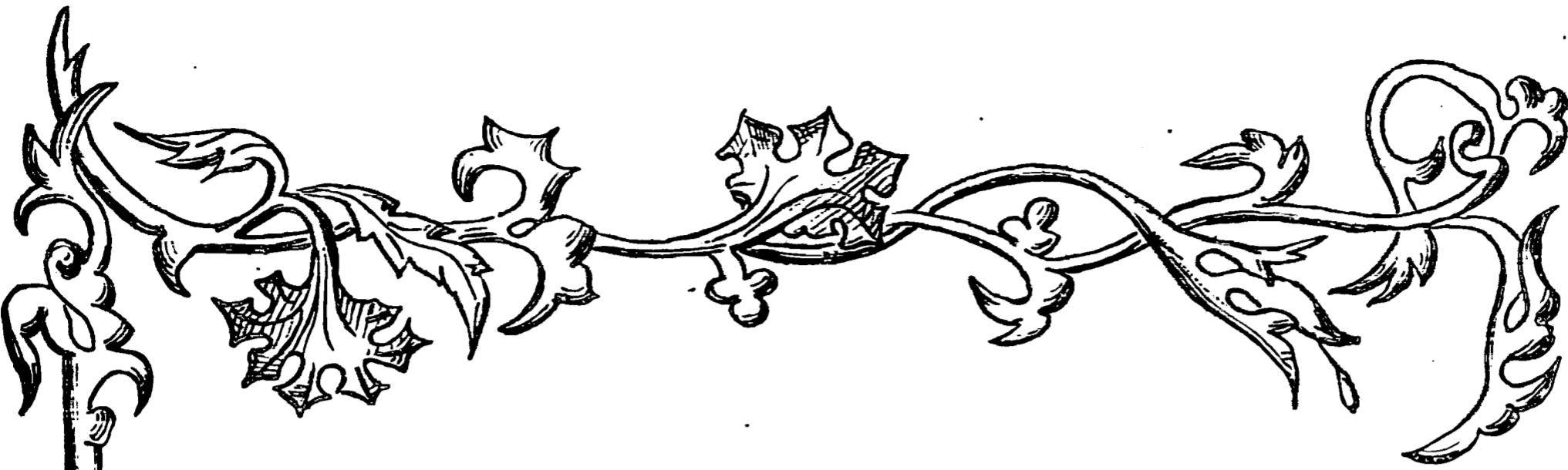
Da Kong Marke fik at vide, at
Kong Engres var falden ind i Corn-
wall med en prægtig Skare Kæmper,
og fiskere havde set hans flaade, som
var hundrede Skibe med hvide Sejl, kaldte han
Ridder Tristan. Og Ridder Tristan drog mod
Engres med Kongens Mænd.

Da skinnedde Solen over Cornwalls Høje og
over den vide Slette, hvor Skærerne red frem til
Kampen. Men mest af alle straalede Ridder
Tristan i sin gyldne Rustning, dog der var tapre
Riddere som Stjerner paa Himlen med deres
Hær af Svende og dem, der skyder med Bue.

Men Kong Engres fældede Mænd omkring
sig, som Stormen fælder de stolteste Træer, Wedel-
gran og Ege, og de segner alle. Og da han
foer mod Ridder Tristan, stod der Ild af deres
Sværd. Og han hugged Tristans gyldne Hjelm
itu, saa Sværdet brødes, og Skaaret blev siddende
i Ridder Tristans Hoved. Men da løfted Tristan
sig i Saddelen, og hans Sværd skar gennem
Engres' højre Skulder, og det skar Armen af,
saal den faldt til Jorden, og det standfede ikke
før nede i hans Hofte. Men da faldt Konning
Engres død af Hesten.

Og Ridder Tristans Hær raabte Sejerskrig.
Og de larmede med Skjolde og med blinkende

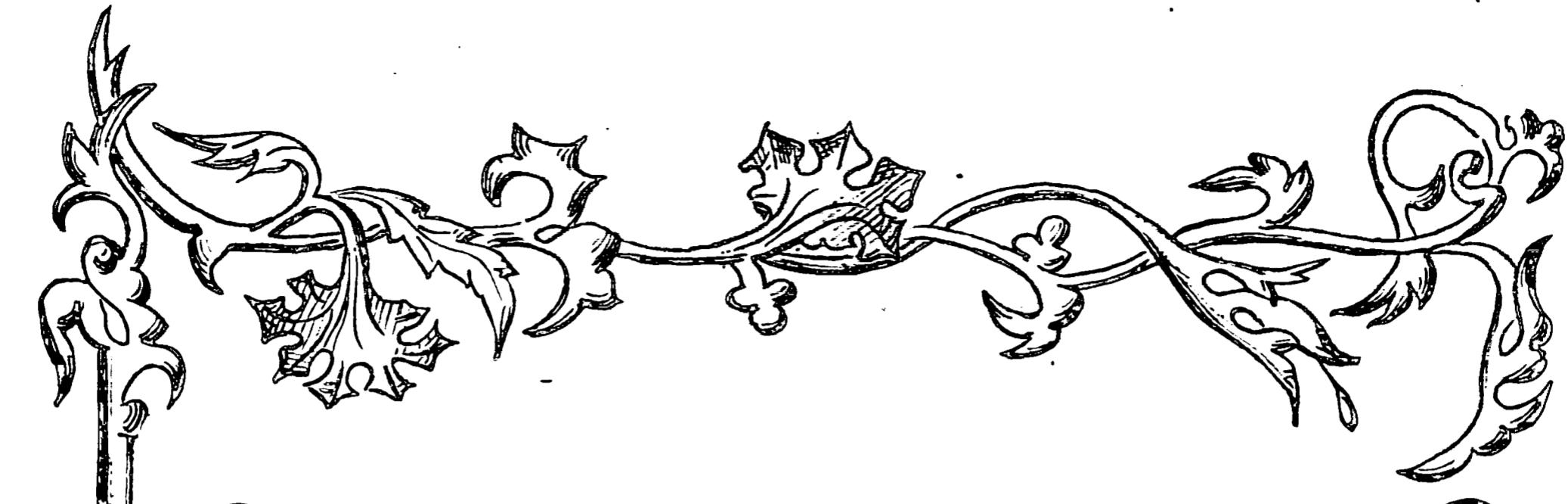

Sværd og med de skarpe Spyd. Og Irerne flygted. Og de der ikke faldt for Sværdene omkom ynfelig og druknede, som de vilde redde sig paa deres Skibe og ikke kunde komme i dem. Men fun een Snekke undkom, og den første Engres' Moder Dronning flurent og hans Søster Isolde den fagre, som var bægge med paa Toget.

Men Ridder Tristans Saar pinte ham svarligen. Og der var ingen kyndig Læge, som kunde hele det for ham. Og han lagde sig hen for at dø. Og han lagde sig ganße ene i sin gyldne Dragt og med sit gode Sværd i en lille aaben Baad. Og han befalede sig Gud i Vold, og hans Øjne lukkedes.

Og Baaden drev for Bølgerne.

Men paa den irske Kyst gif der en Mand og vogtede Svin, og han hed Koll. Og han saae den næste Morgen en lille aaben Baad og en dødsfyg Ridder deri, og han bragte ham til

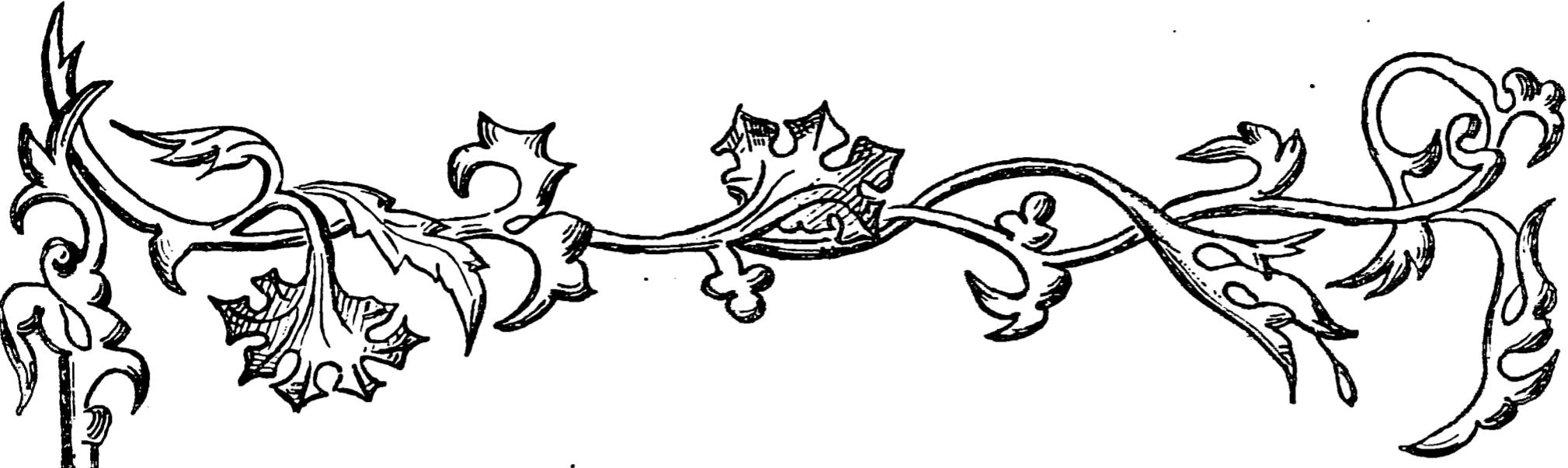
Dronning flurents Slot og til hendes Datter Isolde.

Og da Tristan aabnede sine Øjne, laa han paَا et redet Leje, og den unge Isolde sad foran ham, og hun spurgte, hvem han var. Men han kaldte sig Tantris. Og derpaa faldt han i en Afmagt.

Men Isolde vadskede hans Saar, og Kong Engres' Sværdstump tog hun ud af Saaret, men hun kendte den ikke. Og Tristan laa hen i heftige febre, og Isolde veg ikke fra hans Leje, fordi hun ynkedes over den skønne Ridder.

Men Kong Engres' Sværd bragte en Mand, der var undkommen fra Slaget, og som nu efter mange vidunderlige farer endelig vendte hjem til Irland.

Og da Isolde saae det, græd hun bitterlig over sin Broder, som hun havde elsket højt og over hans sorgelige Død. Og da hun saae det brudte Sværd, kendte hun Sværdstumpen, som

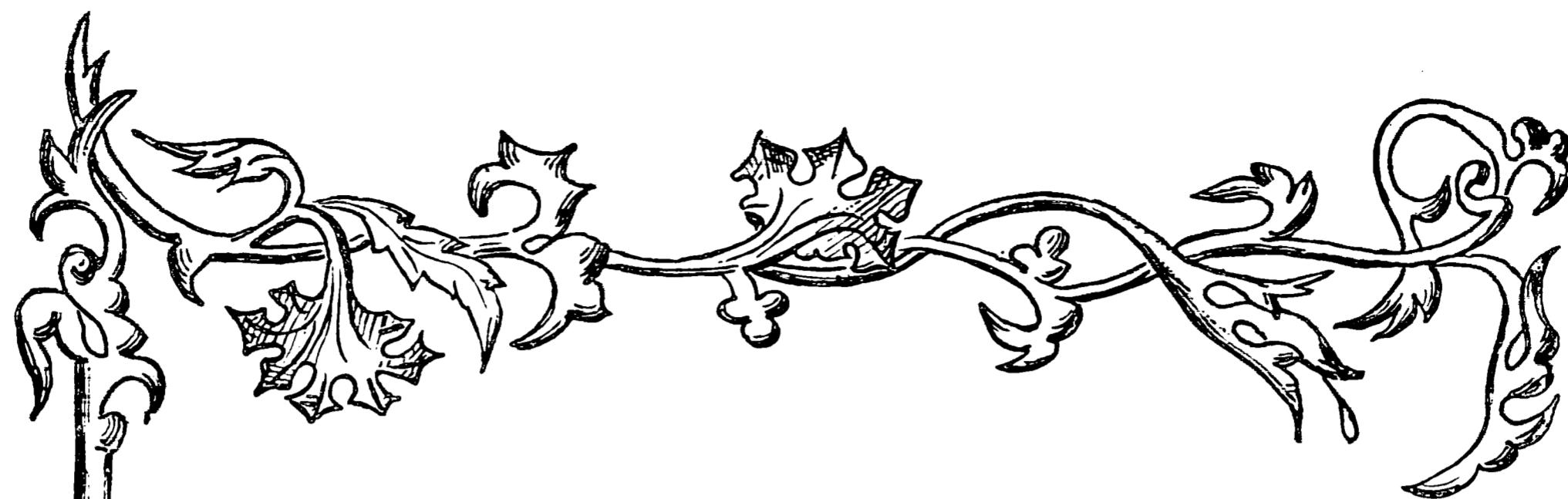

hun havde draget af Ridder Tristans Saar. Og
saa svarligen harmedes hun paa sin Broders
Drabsmand, at hun svang det over Tristans
Hoved, som han laa og sov, og vilde dræbe
ham. Men da hun var en god og kristen Kvinde,
lod hun det efter synke, og hun stillede det varlig
hen, paa det hun skulde ikke vække ham. Og
hun kunde ikke holde sine Øjne fra ham.

Men fra den Dag syntes Isolde, Tristan
hørte hende til, fordi hun havde stænket ham
Livet.

Og Tristan bedredes. Og han laa mange
Timer hen med aabne Øjne og sagde intet, men
saae paa Isolde. Og Isolde spurgte after, hvem
han var. Og han sagde Tanris. Og hun turde
intet spørge.

Men dengang var det foraar. Og fra
hendes Vindue saae de det friske Hav, det Tanris
var kommen fra, og Skyerne svævede derover.
Og naar Solen gik ned, kunde Skyerne flamme

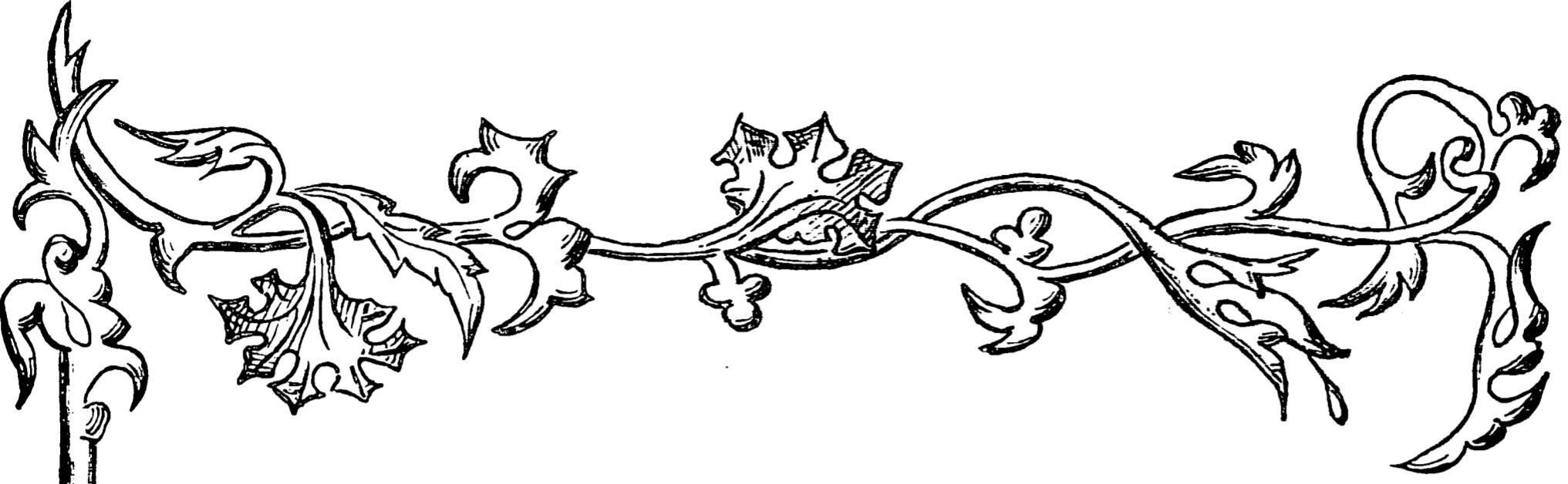
som Landsbyer der staar i Brand. Og Tristan
fortalte om Krigstog.

Og Isolde, naar han nævnede de store farer,
han havde været i, blev hun bange og skæved.
Men Tristan smilede og sagde: Her sidder jeg
dog levende endnu, saa det kendes, at jeg er
sluppen fri af faren. Og han spotted hendes
Skræk, men i milde Ord.

Men hun fortalte om Skyerne, naar de bredte
sig hvide og store og Himlen var blaa og de
lignede Bjærge som var fjærne og de taarnede
sig den ene over den anden. Og meget havde
hun tænkt og digitet over disse Bjærge, som hun
saae dem.

Men tidt er det da hændet, at Ridder Tri-
stans Øjne, de faldt i, fordi han var endnu meget
svag. Og da standsede hendes Tale af sig selv,
og hun turde næppe røre hverken Haand eller
fod for ikke at forstyrre hans Søvn.

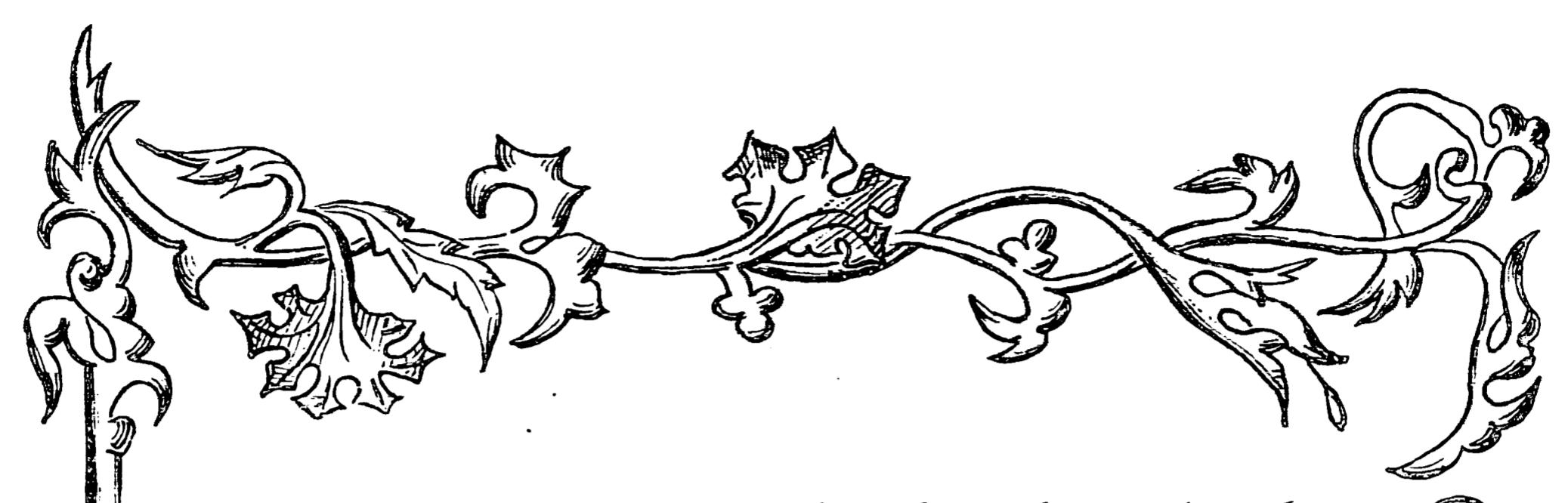
Dengang drømte Isolde en Nat, at hun saae

den hellige Guds Moder med det lille Barn paa Armen. Og Isolde faldt ned og kyssede den hellige Jomfrues Klæder. Men den hellige Jomfru rejste hende op, og hun saae paa hende med sit salige Blif. Og da med een Gang forvandledes det hele, og det var Isolde, som havde Barnet i sin favn, men det var ikke Barnet, men Ridder Tristan, og hans Hoved hvilede i hendes Skød, og hans Ansigt smilede i Drømme, netop som et lidet Barns.

Og Isolde tænkte bagefter, at hun var jo egentlig ogsaa Ridder Tristans Moder, efterdi hun havde skenket ham Livet. Og hun rødmede ved sin Tanke. Men dengang var det ud paa foraaret og milde Luste.

Og der var ved Slottet en Blomstergaard, som var skærmet af lange Mure. Der gifte Isolde og Ridder Tristan, og han maatte støtte sig til hende, naar han blev svag igen i Lusten, efterdi

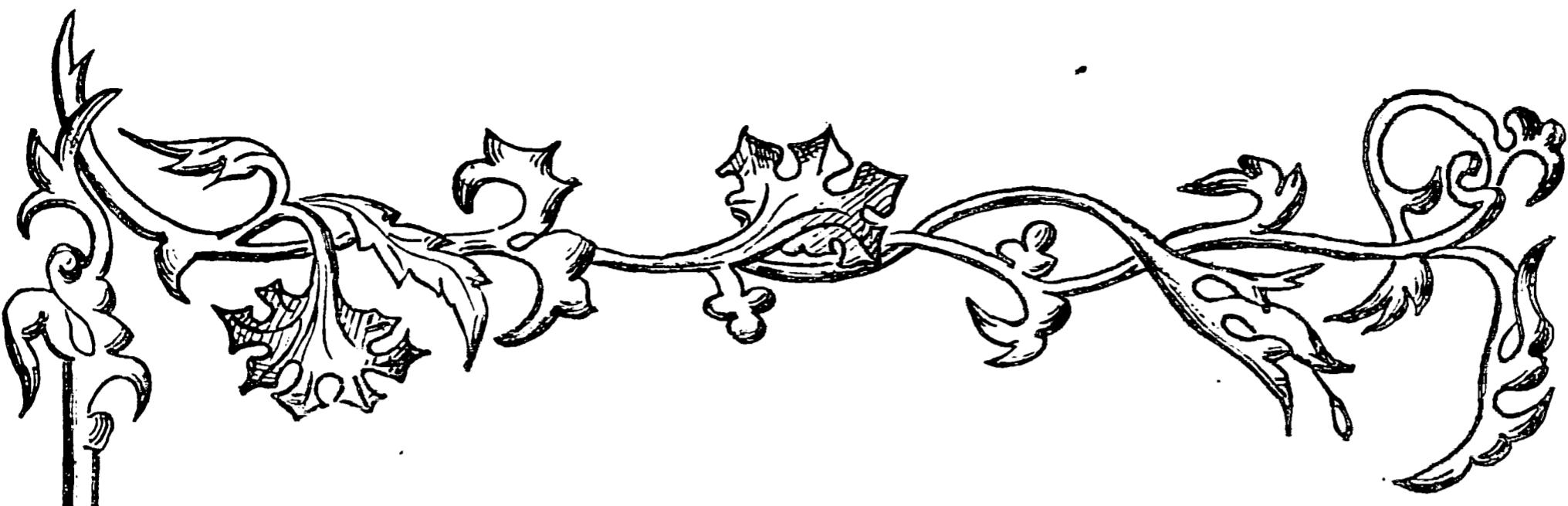
hun vilde ingen Terne vide hos ham, da hun
havde plejet ham saa længe.

Men skønnere Have har der ikke været i Verden!

Der groede Liljer. Og de stod høje og
hvide i lange Rader og i hver Kalk en Taare.
Og de stod gyldne og med Sølverglans og som
Guds hellige Blod saa røde og blaa som de
saliges Himle. Men een stod gaanske for sig selv
og ensomt i et Hjørne. Og den var lille og
kun simpel hvid. Men inde i dens Kalks Blade
var Vor Herre Jesu Christi hellige Vunder, Nagle-
gabene og Spydstikket i hans Side, og blødende røde.

Og den er bragt til Irland af en hellig
Martyr, som led Døden for Vor Herre Jesu Skyld,
og paa hans Grav spirede den frem. Og den
skyder kun een Blomst hvert Aar og aldrig mere.
Og den Blomst finder Solen altid; om det er
paa den graaeste Dag, og om det regner, saa
staar den med en Solskinsglorie omkring sin Krone.

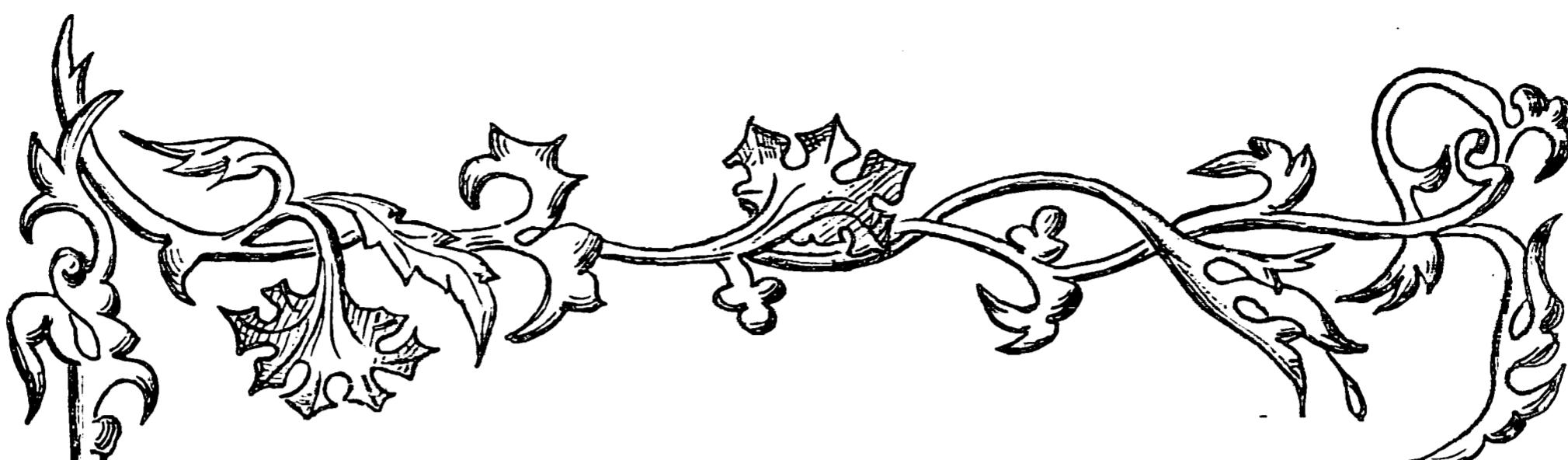
Og den Blomst tør aldrig brydes!

Og der legede Guldfisk i kunstige smaa Sør.
Og Vandet var saa klart, at alle de smaa bro-
gede Stene, der dannede dets Bund, de skinnede
op igennem som gennem Glar og i tusende farver.
Og de var stillet sammen til skønne Billeder af
de hellige Mænd og deres Liv.

Og naar Vinden frused Vandets blanke
flade, saa skæved dette klare Vand, og da var
det, som de hellige Aasyn livedes, og smiled eller
vaanded sig i Smerte.

Og aldrig havde Ridder Tristan vandret i
en saadan Have med alle de duftende Blomster.
Men uden om dem alle, dækket af de lange Mure,
der voksed høje Hække, af dem, der springer
ganste tidligt ud. Og de var flippede i hele
deres grønne Vækst, i Tinder og i Taarne. Og
det var den evige Stads Taarne, som de hævede
sig, eet for Gud fader, eet for Sønnen, eet for
Guds Moder, og for den hellige Aand og for de
tolv Apostle. Men for forræderen Ischariotes intet.

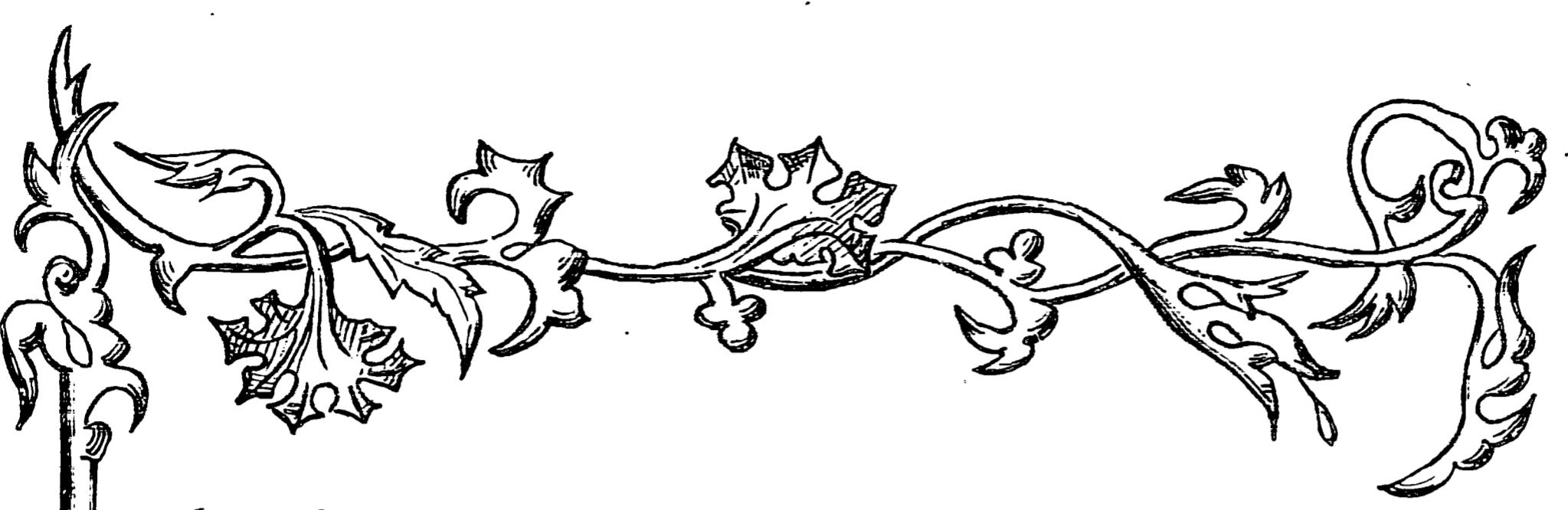

Og Solen skinnedede som Guld, og ingen flojten
kunde være sødere end fuglenes i Luftens, og Tri-
stan tænkte, om ikke Himmelene vildeaabne sig, og
al Guds evige Herlighed bliveaabnenbar.

Men Ormen i den Have det var Ridder
Tristans mørke Tanke, dem der kunde komme til
ham, og som han kunde ikke dele med Isolde.
Og det var Tankeerne paa hendes Broder, som
han havde dræbt og voldt hende saa megen
bitter Sorg, og dem kunde han ikke sige hende.
Og han turde det ikke, han som var saa stærk
en Kæmpe.

Men inden Maidag var kommen, da var
Ridder Tristan først igen, og da sagde han til
Dronning flurent: Tantris Falder jeg mig og lad
mig drage bort i fred. Og lad mig drage til
mit Hjem, som jeg veed hvor ligget.

Og Dronning flurent lod udruste en prægtig
Snekke med sine bedste Mænd om Bord. Og

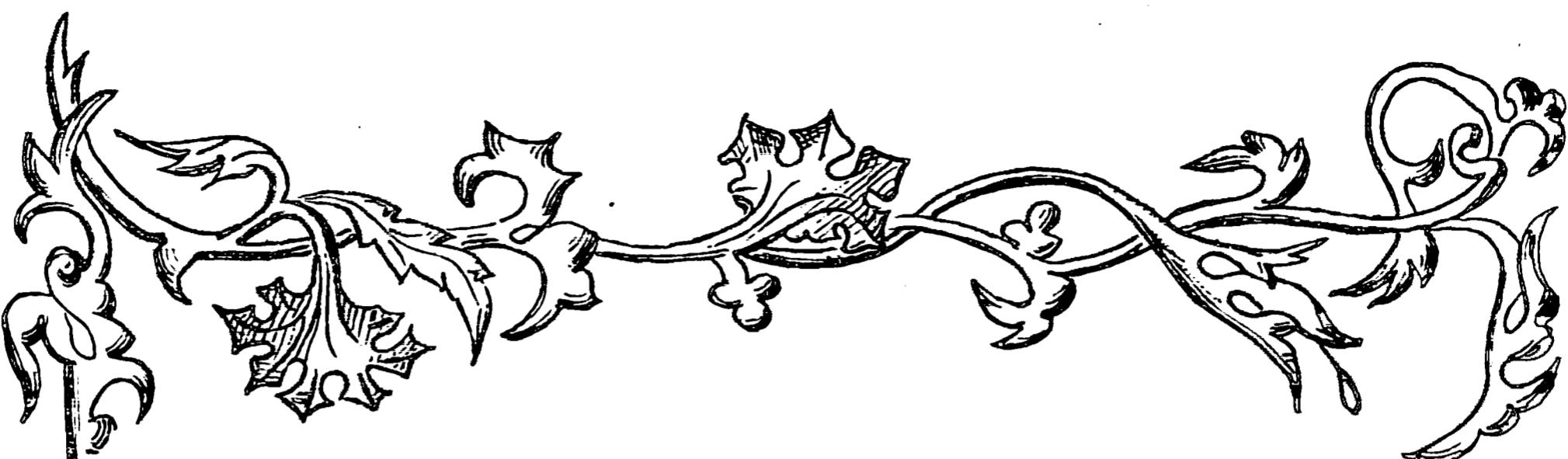
hun bød dem lyde Tanris, hvorhen han vilde
føre dem, og naar de kom i rum Sø, vilde han
sige dem deres Kurs.

Men Tristan sagde til Dronningen og til den
unge Isolde: Aldrig kan jeg gengælde Eder, hvad
J har gjort for mig. Og det gaar som et Sværd
gennem mit Hjerte.

Og dermed drog han afsted fra Dronning
flurent og fra den fagre Isolde.

Men dengang Snekken styrød ud i vilden
Sø, da stod Ridder Tristan i dens Agterstavn.
Og da misundte han de fattige Havets Maager,
som de slog forbi paa deres hvide Vinger og
imod Irland.

Paa den Tid var Kong Markes Dronning
længe død. Og han havde ikke flere Børn i
Live. Og da han var en stærk og kraftig Mand
med sine mange Aar, saa vilde han gifte sig igen,
paa det hans Stamme skulde ikke dø med ham.

Og da han hørte om den fagre Isolde, og
Tristan kunde ikke lade være atprise hende, saa
hød han Tristan bejle til hende i hans Verinde.

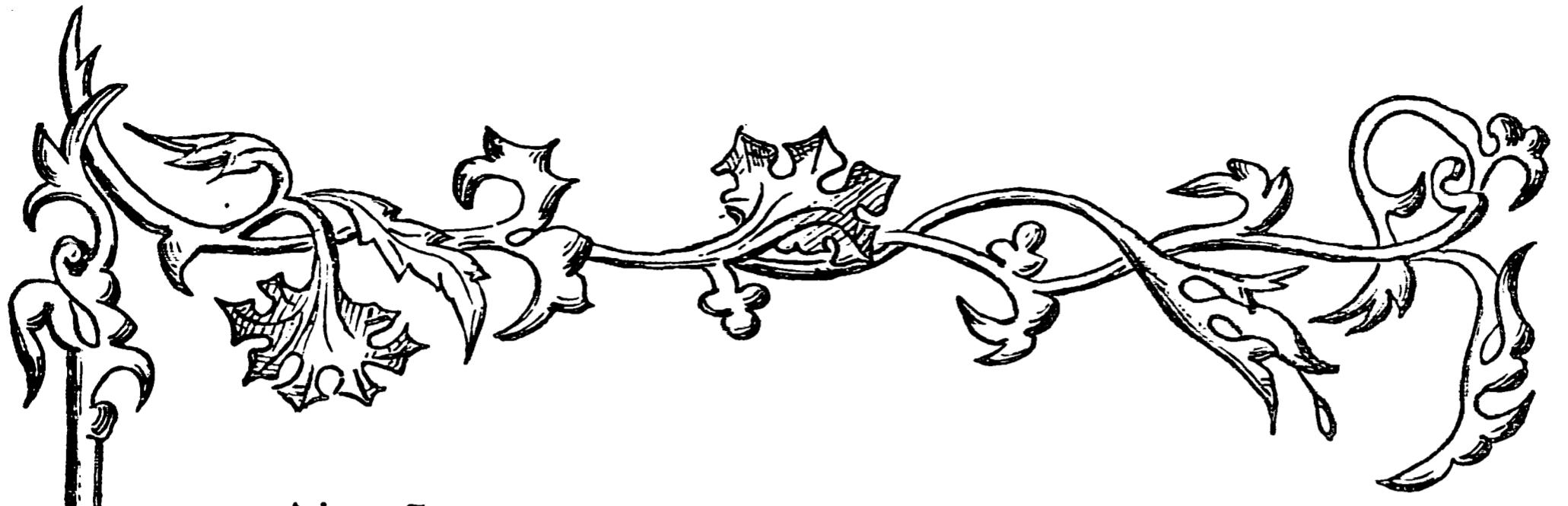
Men Tristan bad Kong Marke sende hellere
en anden Ridder.

Men Kong Marke sagde: Ingen har jeg
bedre til at sende. Og skal Du bringe Sonepenge
med for Din egen Skyld, at det var Dig, som
dræbte Konning Engres.

Og Tristan rejste.

Men da han skued Irlands grønne Ky^t
igen, da bad han inderligt til Gud, at han
maatte aldrig komme levende til Land. Men
Snekken gif for Medbør, og Havet sang om dens
Side, og alting smilede og var blaat og Sol.
Og Gud Herren i sin urandsagelige Visdom
hørte ikke Ridder Tristans Bøn.

Men da han stod for Dronning flurent og
for den fagre Isolde, saa sagde han med høj og

mandig Stemme: Tantris kaldte jeg mig, men
Tristan er mit Navn. Og er jeg Konning Engres' Banemand. Rige Gaver bringer jeg for
at sone mit Drab, Guld og Sølv og kostbare
Heste. Og nu skal J høre mit Verinde: Jeg
kommer fra Kong Marke, min fosterfader, Corn-
walls Hærfører. Han har et mægtigt Rige og
vil fred med Irernes Dronning. Og han sender
Eder rige Gaver, rigere end mine, og han beder
igennem min Mund om den fagre Isolde til
Ægte.

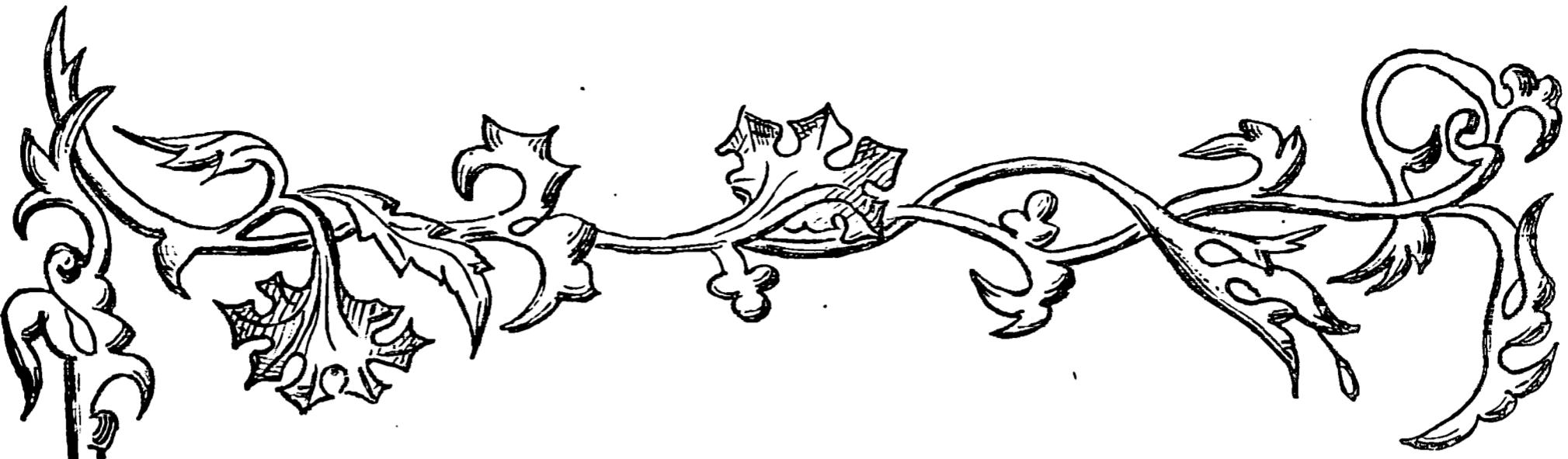
Men da blev der en Stilhed i Hallen.

Og den første, der talede, det var den unge
Isolde, og hun sagde med en sagte Røst: Jeg
vidste, Du var Tristan.

Men da er det fortalt, at Ridder Tristan
bleg ned, og han sagde med en Stemme, som var
fremmed: Og Du helede dog mit Saar!

Men den fagre Isolde svarede intet.

Men Dronning flurent hævede sin Haand

og sagde: Jeg tager mod Kong Markes Gaver
og hans Tilbud.

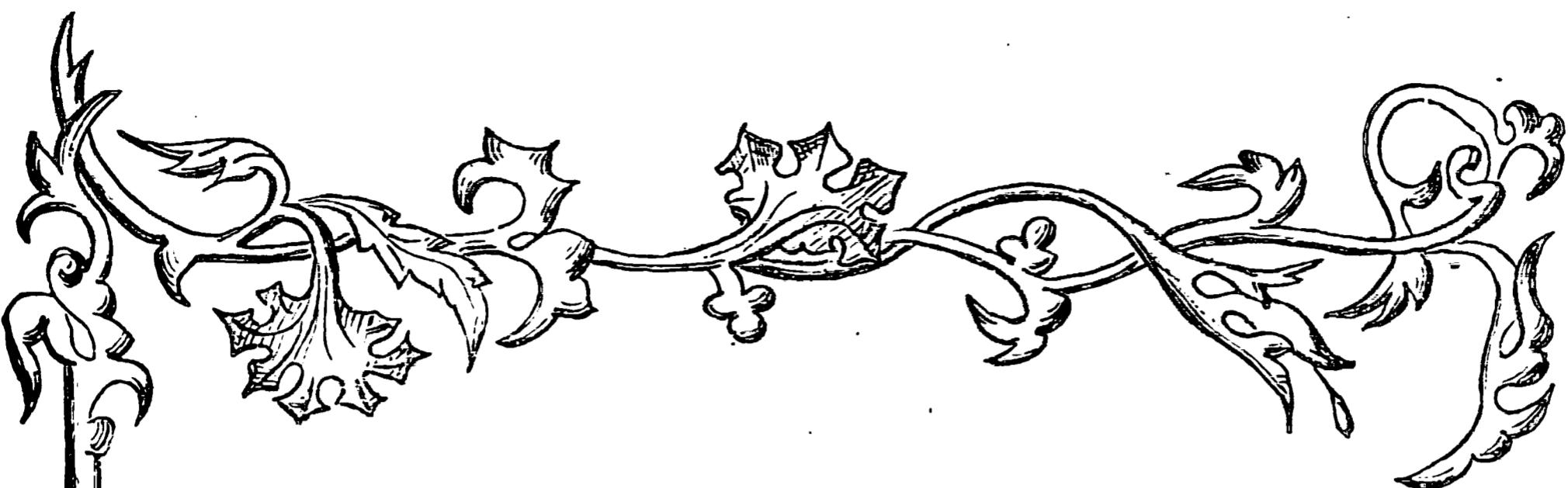
Og Ridder Tristan skulde føre Bruden hjem
til England.

Men om Dronning flurent veed man, at
hun lod en Kvinde brygge den Drifk, som kaldes
Elskovsdrik. Og Ternen Brangæne havde Drifken
med paa Rejsen, og naar hun kom til Cornwall,
skulde hun blande den i Kong Markes Bæger og
i den fagre Isoldes.

Men paa den Rejse holdt Ridder Tristan sig
Dronning Isolde fjern. Og hun var tavd og stille.

Og Skibet gled for Medbør og for modsat
Vind, og det trak ud med Rejsen.

Men dengang er det sket, som kunde ikke
gøres usket siden. Og er den Elskovsdrik, som
skulde været for Kong Marke, blevet gydt i
Ridder Tristans Bæger og i den fagre Isoldes
en Aften, da de dog var kommen sammen. Og

det skete, medens Solen sank, og der var mange
skønne Skyer paa Himlen.

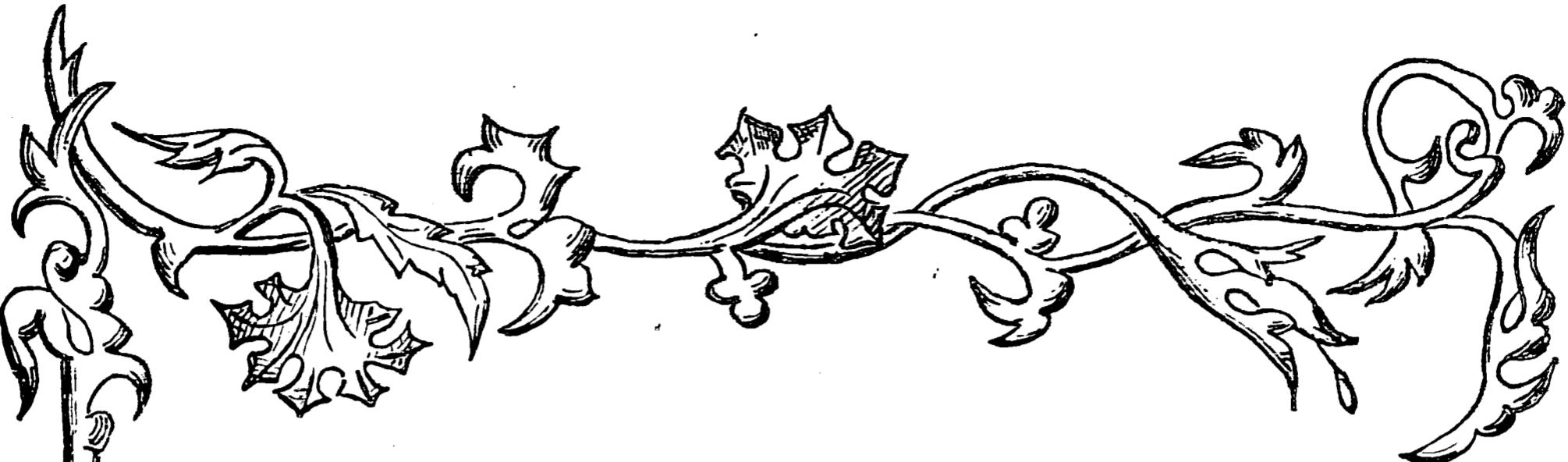
Men før den sidste Solens Brand var slukt, da
vidste Ridder Tristan, og hun, den fagre Isolde, at
de havde drukket af den Elstovsdrif, som evigt
gløder. Men da var hun Kong Markes Brud, og
Kong Marke Ridder Tristans fosterfader. Og
Dronning Isolde rejste sig og gik ned sine Terner.

Men den Nat lytted hun til Havets Bølger,
som de slog mod Skibets Sider. Og hun tænkte,
om hun kunde synke ned i dem med Ridder
Tristan, og de kunde komme sammenflyngede igen
for Dagen. Og fiskere vilde jorde dem i Kristen
Jord og i en eneste Kiste.

Men Ridder Tristan vaaged.

Og der var ingen Maane, og kun Stjerne-
skin paa Havet. Og Ridder Tristan flagede ud
i den øde Nat: Isolde!

Og dengang svandt det blege Skær af Havet,
og Natten blev ganske sort. Men Bølgerne fik

hvide Kamme. Og de rysted Skibets Sider. Og
deres Vand var bittert.

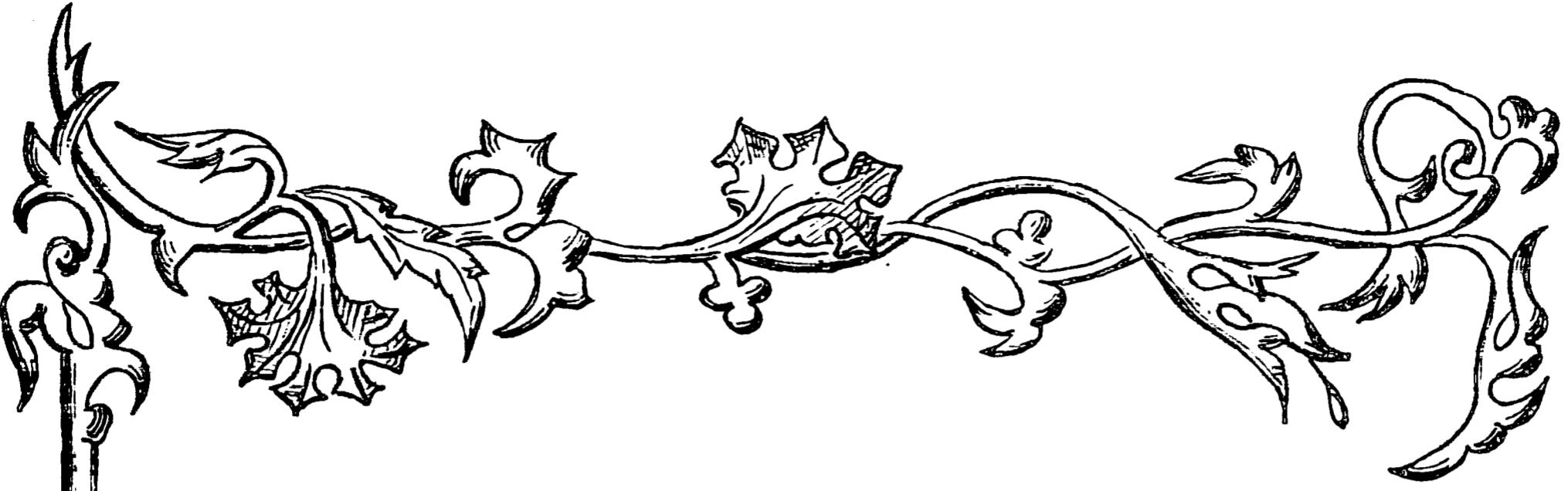
Men ved det første Daggry syntes han, der
stod en Skygge agterude, ganske ene, og at det
var Isolde. Men da han vilde griben i sine
Arme, var den borte.

Derpaa kom de til Cornwall.

Og da stod Kong Marke paa Stranden med
sin hele Hær. Og Solen skinnede, og alle Lehns-
mœnds Bannere farvede Luftten. Og Skibet skød
for sagte Vind, og der var Guld- og Sølvstjolde
paa dets Sider, og Luftten skingred af fanfarer.

Og aldrig har Kong Marke smilet, som da
han løftede Isolde ned fra Skibet. Og han om-
favned Tristan, og han sagde: Herligt Bytte har
Du bragt fra Kampe, aldrig dog saa fager Skat
som denne blege Irlands Lilje.

Men Isolde bøjede sit Knæ for den hellige

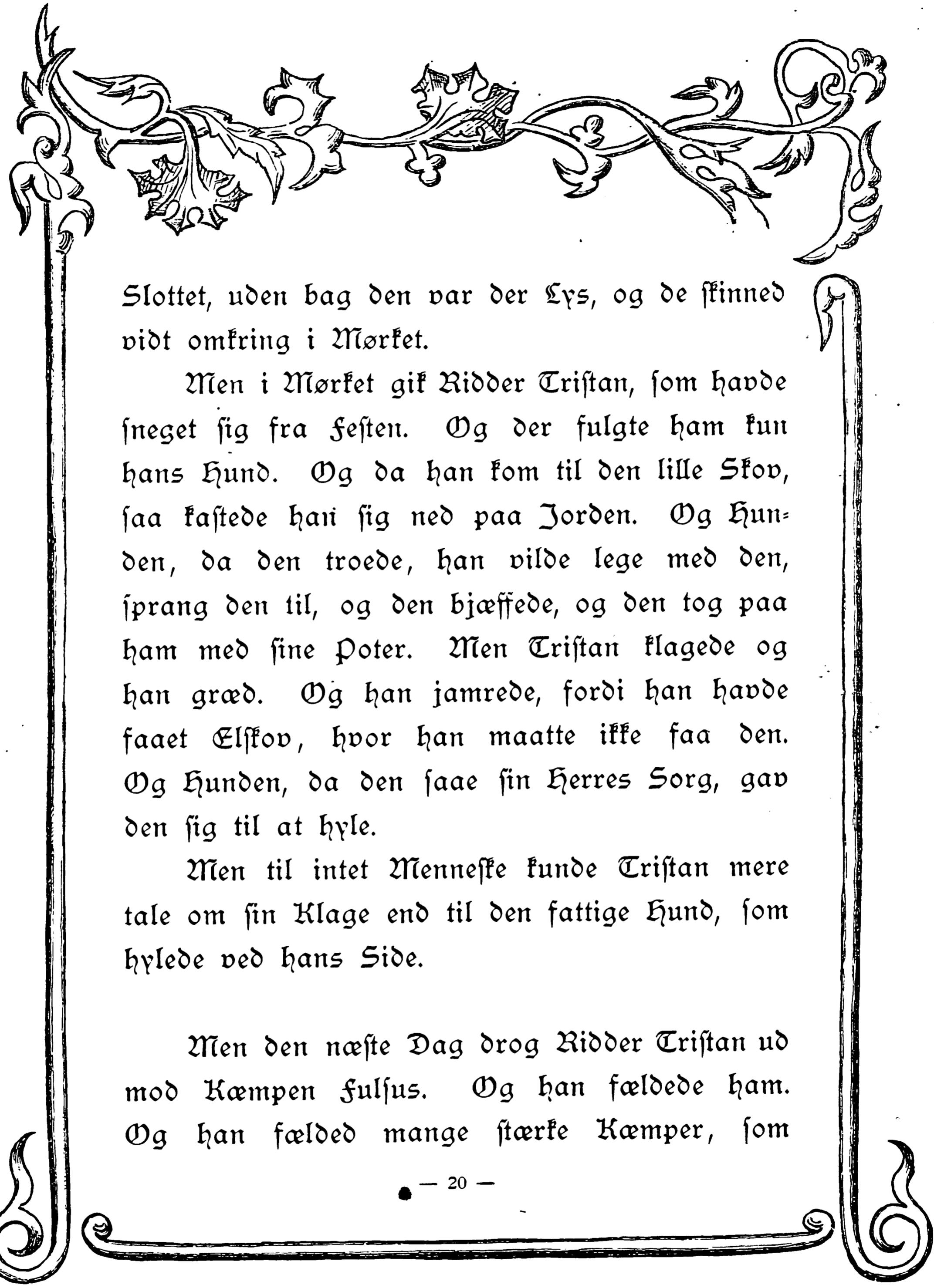
Guds Moders Billed, som de bar i Procesſionen,
og hendes Øjne bad.

Og da de traadte ind i Kirken næste Dag,
git Ridder Tristan Kongen nærmest.

Og Orglet bruste, og med fløjtetoner til, og
med Basuner. Og Røgelsestyer steg mod de
hvælvede Himle, hvor Gud fader sad med Ver-
densæblet i sin Haand og med Sønnen ved sin
Side og med Moderen, og alle i Guld. Og de
hellige Mænd og Kvinder straalede fra faner og
fra de brogede Ruder, som Solen skinnede igen-
nem. Og over alle Cornwalls Riddere og
Ridderdamer stod i Koret Ærkebispen med Dom-
herrerne og Præster og Munke og de smaa
Kordrenge.

Men da den lille Krands af Messebjælder
ringede, da faldt Kong Marke paa Knæ med
den fagre fru Isolde, og for Gud faders hellige
Aasyn svor hun ham, sin Ægteherre evig Trofast.

Og om Aftenen var der ingen Rude paa

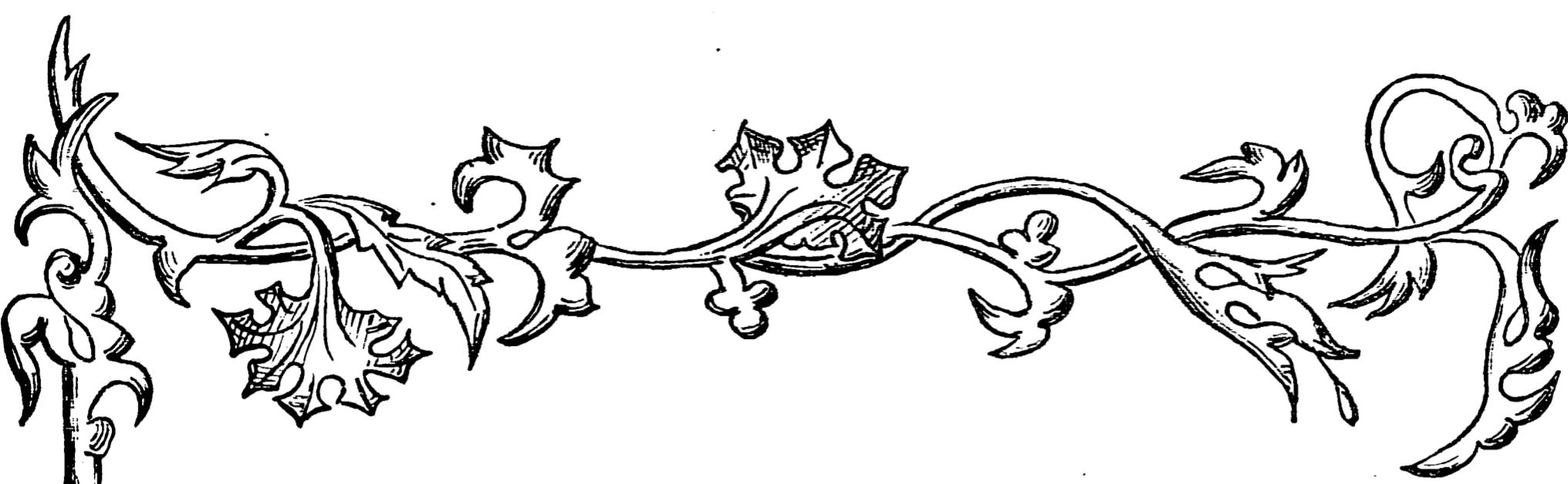

Slottet, uden bag den var der Lys, og de skinned
vidt omkring i Mørket.

Men i Mørket gik Ridder Tristan, som havde
sneget sig fra festen. Og der fulgte ham kun
hans Hund. Og da han kom til den lille Skov,
saa fastede han sig ned paa Jorden. Og Hun-
den, da den troede, han vilde lege med den,
sprang den til, og den bjæffede, og den tog paa
ham med sine Poter. Men Tristan klagede og
han græd. Og han jamrede, fordi han havde
faaet Elskov, hvor han maatte ikke faa den.
Og Hunden, da den saae sin Herres Sorg, gav
den sig til at hyle.

Men til intet Menneske kunde Tristan mere
tale om sin Klage end til den fattige Hund, som
hylede ved hans Side.

Men den næste Dag drog Ridder Tristan ud
mod Kæmpen fulsus. Og han føldede ham.
Og han følded mange stærke Kæmper, som

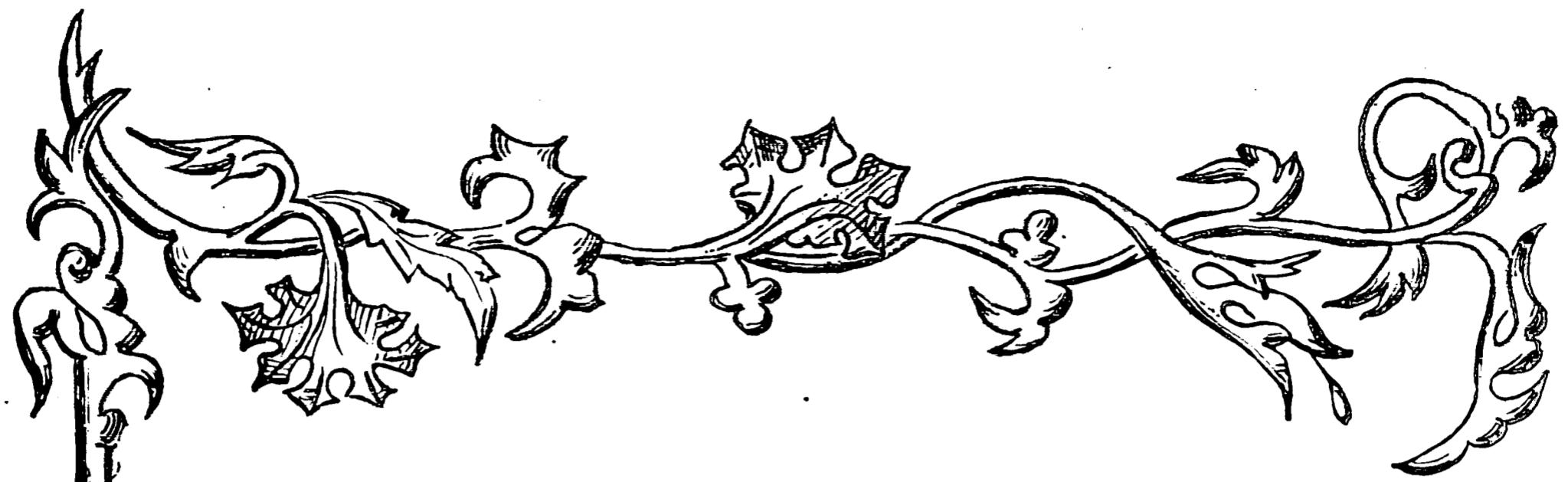

hærged Landet og lagde Bønderne øde. Og hvor han ikke kæmpede med dem, vog han Skovens vilde Dyr, Ulv og Bjørn og den vilde Orne og de største Udyr. Og mageløse var de farer, som han udstod, men aldrig blev der krummet blot et Haar paa Tristans Hoved.

Og Isolde, naar han var borte, bad hun for hans Liv, og naar han kom tilbage, var det, som naar Solen kommer. Men hun græd i Enrum. Og hendes Nætter var tunge.

Og naar Kong Marke længesov, laa hun i Bøn for den hellige Guds Moders Billed, og Lampen brændte evigt for det Billed. Og hun bad, at hun maatte ikke elſſe Tristan, og dog at hun maatte elſſe ham indtil sin Død, men at hun maatte blive ham, sin gamle Konge tro og holde tappert Stand.

Og Guds Moder hørte fra Isoldes Bøn. Men hver Gang hun og Ridder Tristan mødtes, da var Kong Marke altid hos.

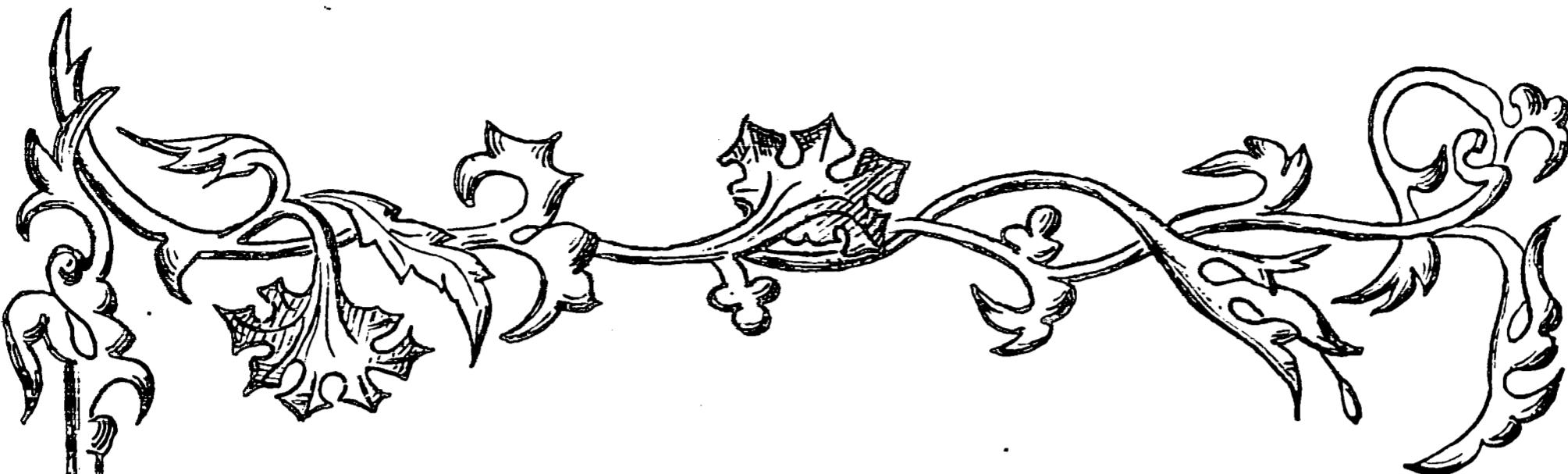
En Morgen stod de paa en Svalegang og
saae ud over Havet. Og Kong Marke pegede
mod Irland. Og han sagde: **T**ristan! Aldrig
glemmes Dig den Gave, Du har bragt mig.
Men Ridder Tristan tav.

Og da faldt Blodsdraaber ned fra hans
knyttede Hænder, saa haardt knuged han dem i
sin Smerte, at Neglene skar hans Kød.

Men den unge fru Isolde blegnede hvid som
et Marmor, og hendes Øjne var som dens, der
dør. Og Kong Marke førte hende varligt ind.
Og han mente, det havde anden Grund.

Men ogsaa hermed hørte Guds Moder fru
Isolde, at hun sikk ikke Barn med den Mand, hun
kunde ikke elske.

Men da tre Maaneder var gaaet, drog
Ridder Tristan til Spanien for at bejle til en
Hertugs Datter. Og hun hed og Isolde, men
Isolde med den hvide Haand.

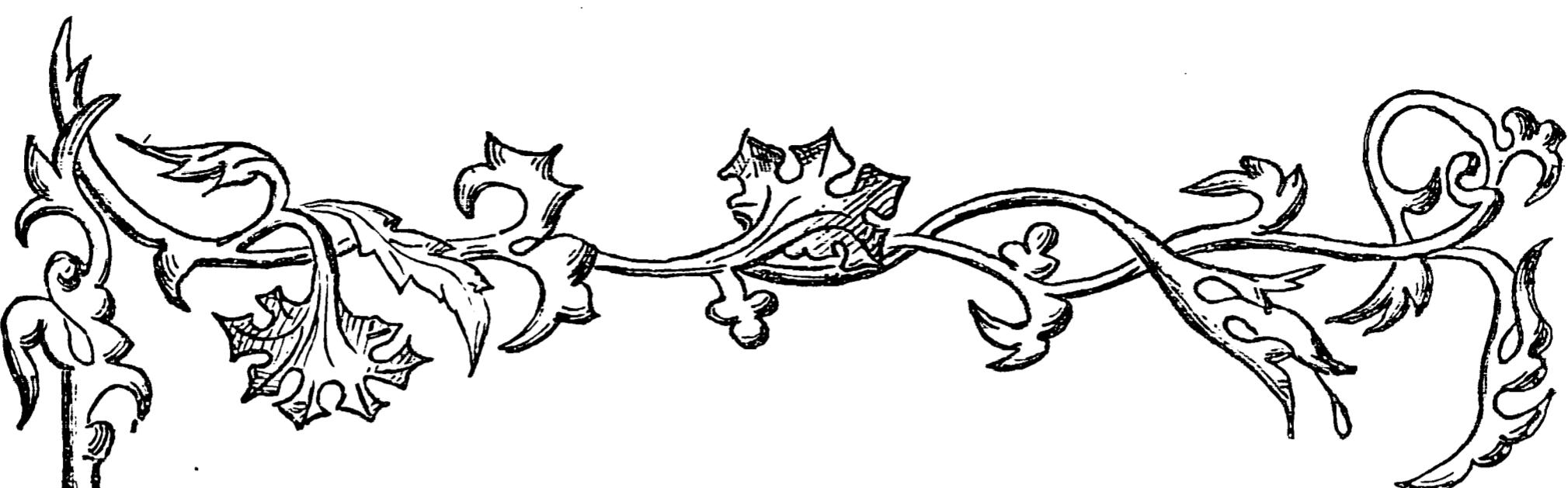

Men om Isolde med den hvide Haand er det fortalt, at netop efter Kæmpen fulsi Drab, saae hun Tristan første Gang og ved en Turnering. Og straks derefter gif hun til ham og tilbød ham sin Elskov.

Men Tristan sagde: Isolde hedder Du, men Isolde med den hvide Haand. Og skønnere er Du end Isolde, men hver en hendes fejl er skønnere end al Din Skønhed. Og dermed rejste han.

Men Isolde med den hvide Haand sagde til sin fader: Med ingen vil jeg dele mit Leje uden med Ridder Tristan. Og inden tre Uger var omme, drog Ridder Tristan til hendes fader og til Landet Spanien, som laa saa langt fra hende, den fagre fru Isolde.

Men de siger, at i deres Brudenat, da de blev alene, saa tilstod Ridder Tristan, at han havde svoret en hellig Ed i Nødens Stund, og i et Aar skulde hans Hustru være ikun som en

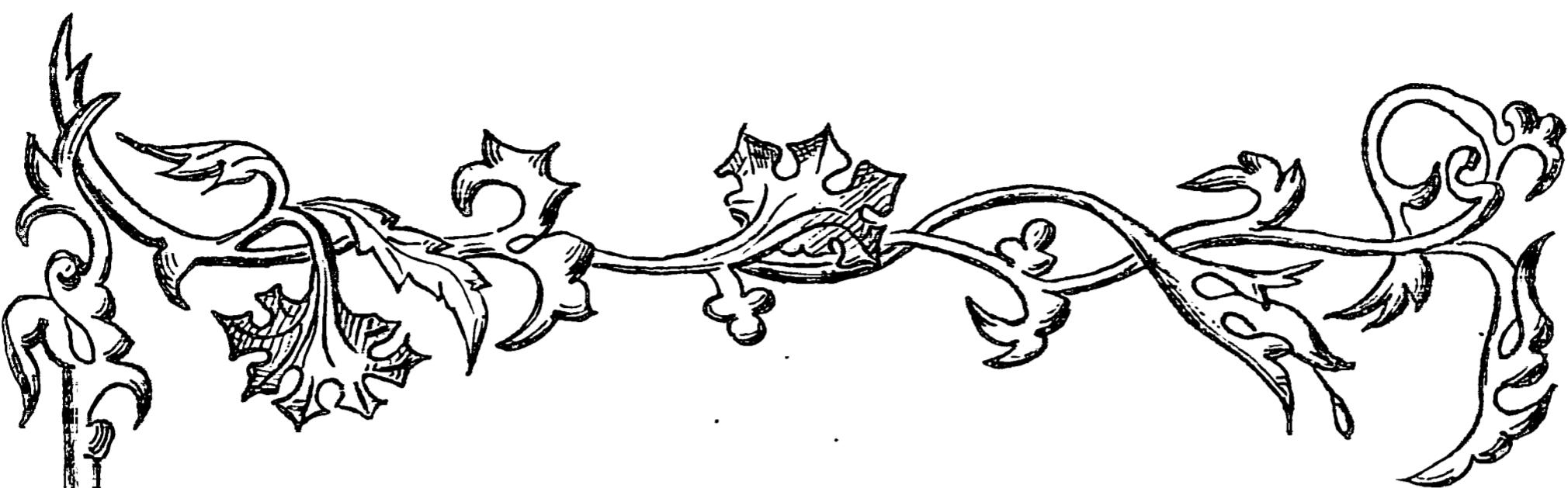
Jomfru for ham. Men denne Ed svor han i den samme Stund, og denne Nød var den, at han kunde ikke glemme hende, den fagre fru Isolde.

Og Isolde med den hvide Haand, vel hun græd, saa var der ikke det, hun ikke vilde taalet for engang at vinde Ridder Tristan. Og hun vilde ligget som en Hund under hans Leje.

Og det hele Aar hun ikke knyed, men hun spejded efter hvert hans Ønske for at føje sig derefter. Men han havde kun saa faa, og egentlig kun det ene, at hun var ikke ved hans Side.

Og om Aftenen, naar de sad ved Ilden, og den flammed, saa tog Isolde med den hvide Haand om Ridder Tristans Knæ, og aldrig sagde hun, hun vidste det, hvorfor han led, men hun vilde bringe ham ind til sig med sin Kærlighed og faa ham til at glemme.

Og da blev Ridder Tristan mild i Sind, og han flapped hendes Haar. Og hun saae op

paa ham med de største Øjne, og han talte gode
Ord.

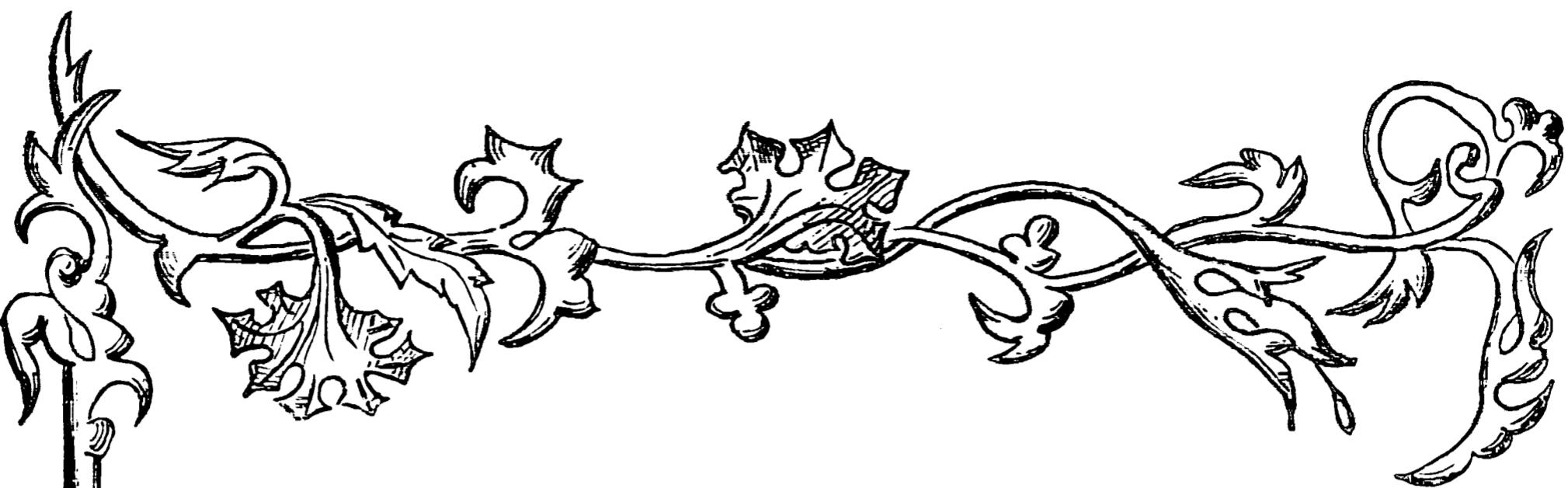
Men da paa een Gang holdt han inde. Og
da var det ham som dem, der tæller falske Penge
op for ægte, men naar de hører Klangen, kender
de den. Og han stirred ind i Jlden.

Men Jlden luede som Landsbyer, der staar
i Brand og som Skyer, naar Solen synker. Og
hans Tanke gif til Isolde og til den Tid, de
saae ud over Havet og Solen gif ned.

Men Isoldes egne Skyer, det var de hvide,
dem hun gav Navne!

Men da et Aar, var gaaet, kunde han ikke
bie længere, og han kom til hende som en Egte-
mand og Herre. Og hansov hos hende trenede
Nætter, een for Gud fader, een for Sønnen og een
for den hellige Guds Moder, efterdi han havde
taget hende til sin Egtehustru.

Men paa den fjerde Morgen sagde han, nu

drog han ud mod Dragen, der hærged i de
franske Skove, og tusind var de Jammeraab,
som steg til Herren om at sende dem en vældig
Kæmpe og til dens Død.

Men da Tristan var borte, saa har ingen
Kvinde grædt som Isolde med den hvide Haand.

Og hver Nat bad hun til den hellige Guds
Møder, at hun maatte ikke onste Isolde den fagre
død og lade danne et Billede af Voks i hendes
Lignelse og med rigtige Haar og Øjnene af Glas
og med et lille Hjerte i dets Krop. Og Haarene
skulde hun rive hastigt af, hvert eneste et, og
hendes Øjne skulde hun kradse ud med sine Negle,
og langsomt skulde alle Lemmer brækkes, Led for
Led og fastes i en brændende Ild, og til sidst
hendes Hjerte, det hvori hun gemte Ridder
Tristan.

Men den hellige Guds Møder hørte hendes
Bøn, og hun gjorde ikke denne svære Synd. Og
det tænkte Isolde med den hvide Haand, at om

Isoldé den fagre døde, saa vilde Ridder Tristan
heller ikke længer leve.

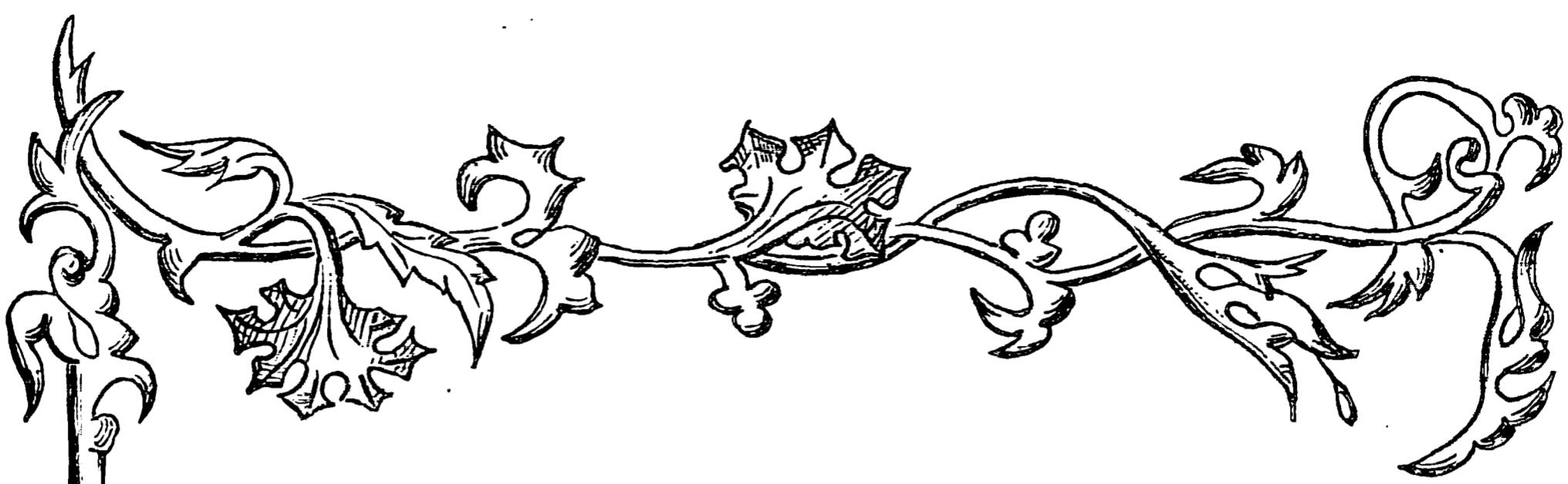
Og saameget har aldrig nogen Kvinde lidt
som Isolde med den hvide Haand.

Men Ridder Tristan gif mod Dragen.

Og Dragen fjælede sig i Bjærgenes Huler
og i dybe Kløfter, men om Morgen kom den
fræm og bade sine Krop i Solen. Og da rejste
den sig i Vejret paa sin Hale, og den havde fire
Ildtunger i sin Mund, som spillede, og folk kunde
se den mange Mile borte.

Og naar den lod sig falde ned igen, da
rysted hvert et Hus og Hytte og de største Træer,
og alting tav. Og naar den brølede, sprang
alle Dyr af Skræf, og Hønsene kagled. Men
hvor den kom frem, der blev hverken Menneske
eller Dyr eller Træer eller Blomst, og det saae
ud som svedet.

Og da Ridder Tristan red imod den, da

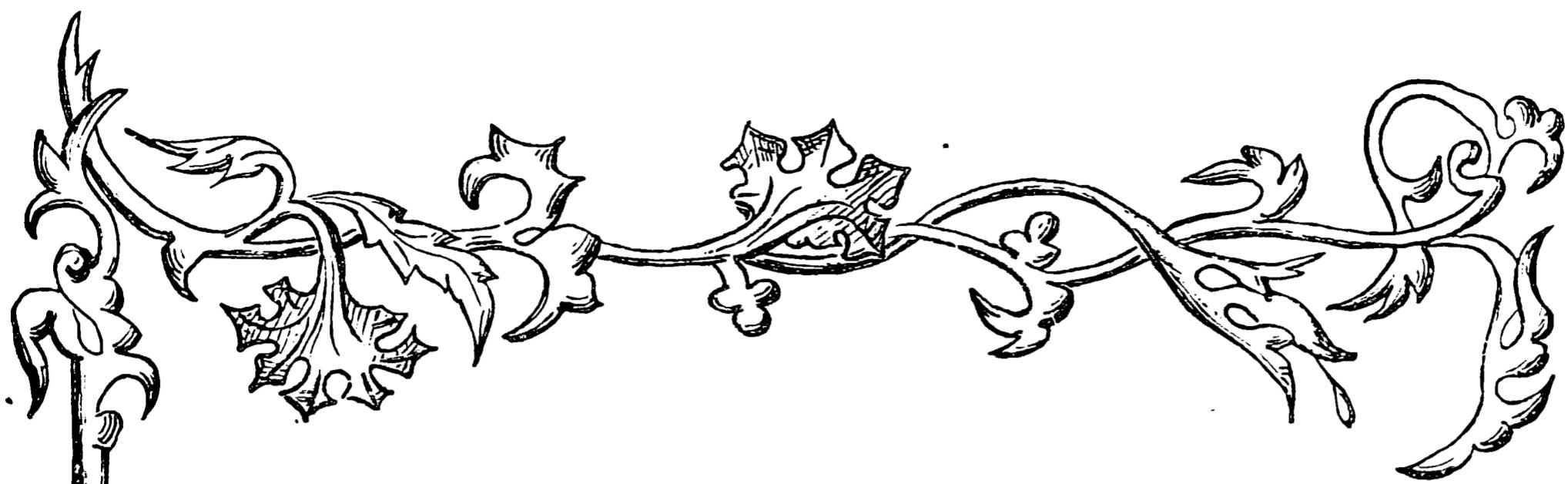

stælvede hans Hest som den lille Hund, han en-
gang havde trukket op fra Jsen. Og han maatte
lade den gaa, hvorhen den vilde, men det var
dog hans Stridshest, som havde baaret ham til
mange Sejre.

Og Tristan lagde Hjelm og Skjold og sin
tunge Rustning. Og han beholdt i Haanden kun
et lille Spyd. Og han tænkte paa, at nu kom
vel den sidste Dag, han skued Solen. Og han
bad til en salig Død.

Men Dragen mærked ikke til hans Komme,
fordi han gif mod Vinden.

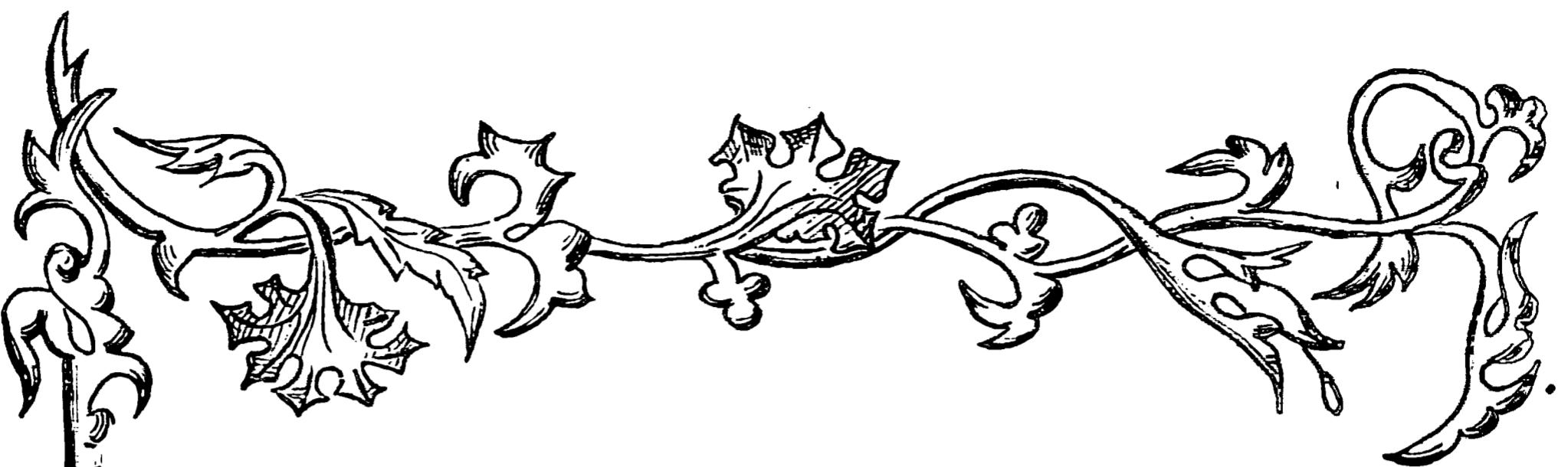
Og den laa paa en mægtig fjeldslette, og
den hævede sit Bryst mod Solen, og det var gult
som Galde. Men nedad Bugen var den sorte-
blaau, og det var al den Edder og forgift, som
bovned i den, og paa dens Nakke sad en ildrød
Kam med stive Pigge. Og fødderne var som
en Salamanders og med Sugestaaale, og den styr
hverken Ild eller Vand.

Men Tristan, ret som Dragen lukked sine Øjne og trak en Hinde for mod Solen, sprang han til. Og Spydet jog han netop i dens Nakke, og han sprang de mange favne over Kroppen og løb bort. Men Dragen spred Ild og Gift og Edder, og al dens føle Boldenskab gik af dens Krop i Dødskampen. Og hvor dens tykke Hjerteblod, det randt, der visned alle Planter, og Himmelens fugle, de faldt døde ned, og alle Dyrefrig forstummed. Og førend Natten kom, da var den død.

Men Ridder Tristan, han var saaret. Og det var Edder, som den havde spyet, og som dog havde ramt ham. Og han blev mere baaret, end han red igennem franken.

Og dengang han var hjemme, og hun kom, Isolde med den hvide Haand, saa havde han kun det at sige hende, at hun skulde stikke efter fru Isolde, for om hun vilde hele Tantris' Saar;

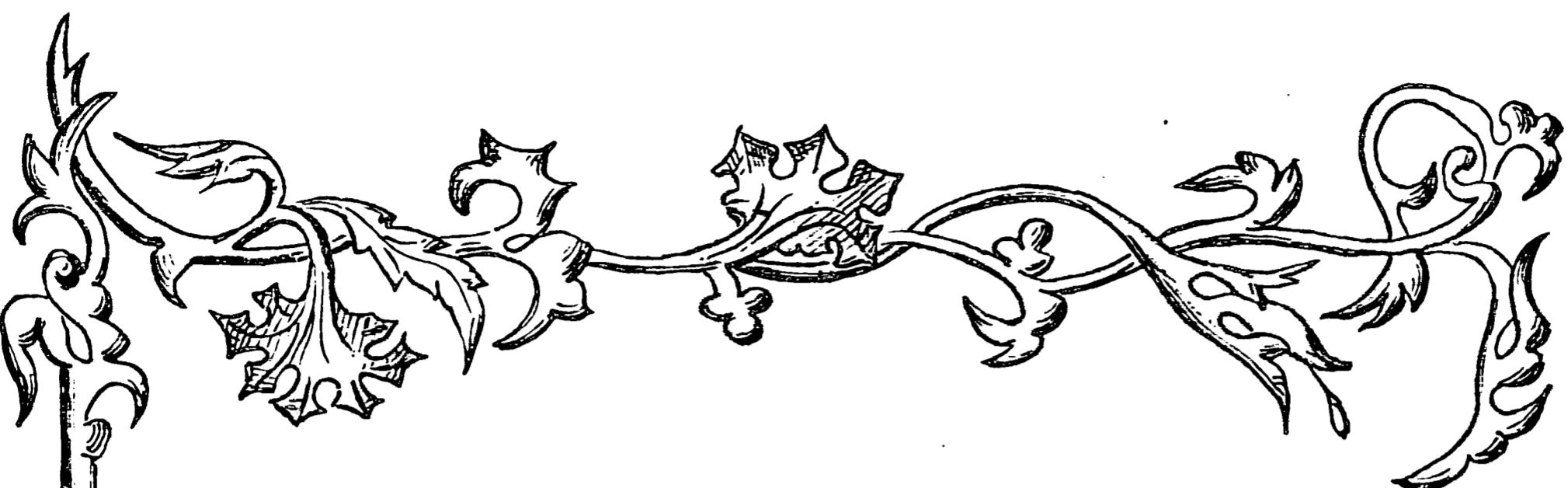
men om hun kom, skulde Snekken føre hvide Sejl,
og om hun ikke kom, da sorte. Og Isolde med
den hvide Haand lod sende sine bedste Skibe.

Men al den Tid laa Tristan stille hen og i
en Dvale. Og Isolde med den hvide Haand,
hun græd. Og naar hun passede om Tristan,
da var hans Hænder og hans Pande kun som
Is, dog Sveden stod derpaa. Og han talte
intet.

Men paa en Søndag Morgen blev det meldt,
at en Snekke var i Sigte. Og da slog Ridder
Tristan sine Øjne op, og hans Øjne blev saa
hede og saa stønne, og hans Haand blev varni
som Blod. Og han greb Isoldes hvide Haand
og spurgte: Hvad Sejl fører Snekken? Er de
hvide?

Men da kom det, at hun kunde ikke sige, de
var hvide men sagde sorte. Skønt de var hvide.
Og da var Ridder Tristan død i samme Nu.

Men da Isolde den fagre kom, saa bød

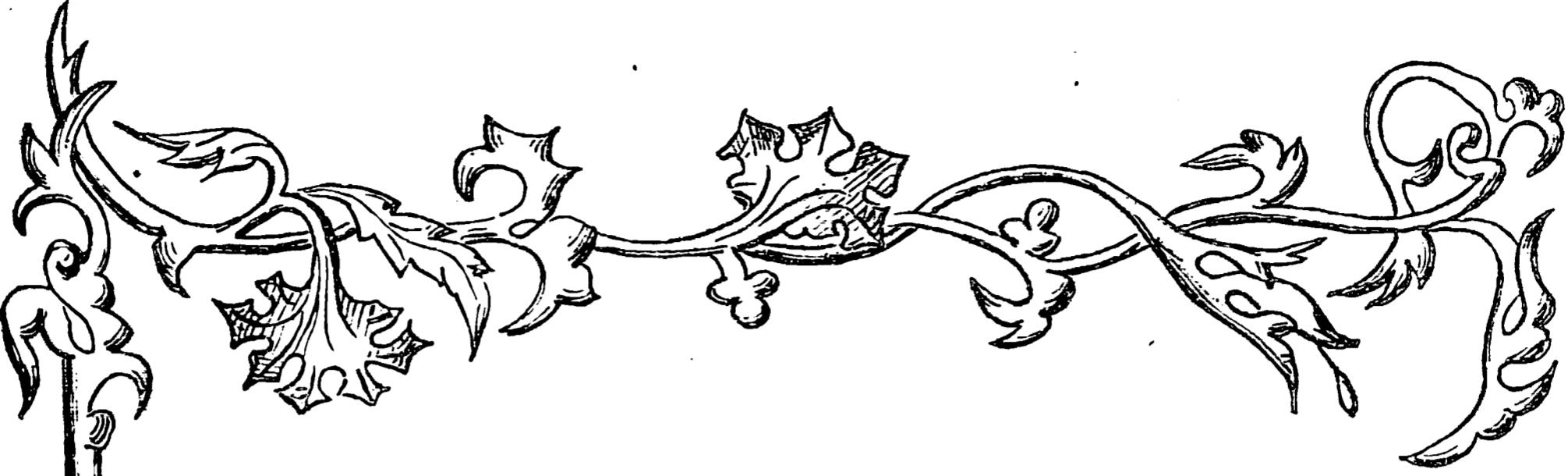

Iſolde med den hvide Haand ſit eget Liv, for
om Triftan kunde blive levende igen.

Men fru Iſolde ſvared intet, og hun hørte
intet uden det, at Ridder Triftan, han var død.
Og da de kom den næste Morgen, laa hun død
i ſin Seng.

Og da havde Gud Herren kaldet hende i
den tredje Time, og det var juſt den samme
Time, da hun havde villet ikke friſte Triftan, og
de var paa det øde Skib, og ingen vaaged uden
han og hun alene. Men hun ſvandt ſom en
Skygge.

Og de blev lagt i ſamme Grav. Og der
blev plantet paa den Grav en Ranke ødel Vin
og en Bust af Roser. Og Ranken og Busten
ſlog deres Rødder i de elſkendes Hjerter, og de
ſlettede ſig sammen over Graven, og fuglene
bygged i det Løvtag.

Og altid vil de blomstre som et Minde om
Tristan og om Isolde, de som maatte ikke komme
sammen, og det dog Kærligheden er af Gud og
var i deres Hjerter.

Men Gud har gjort sit Tegn! Og de vil
blive eet i Himplene, hvor der ikke tages til Ægte.

Som Rosenbusken og som Vinen, de
der næres af Guds Sol og i hvis Grene
Herrens fugle bygge!

Amen.

Den sandfærdige Tildragelse

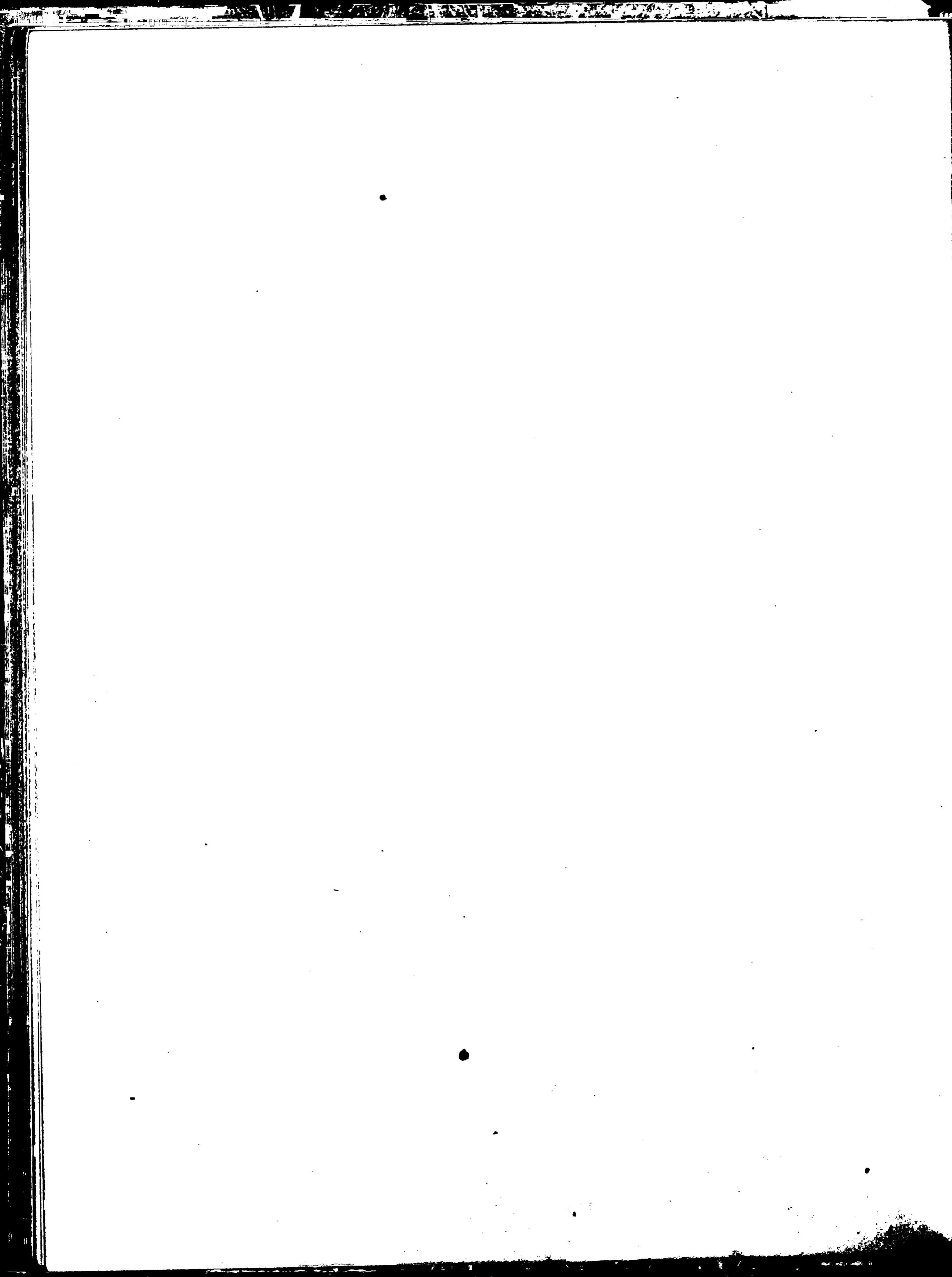
om

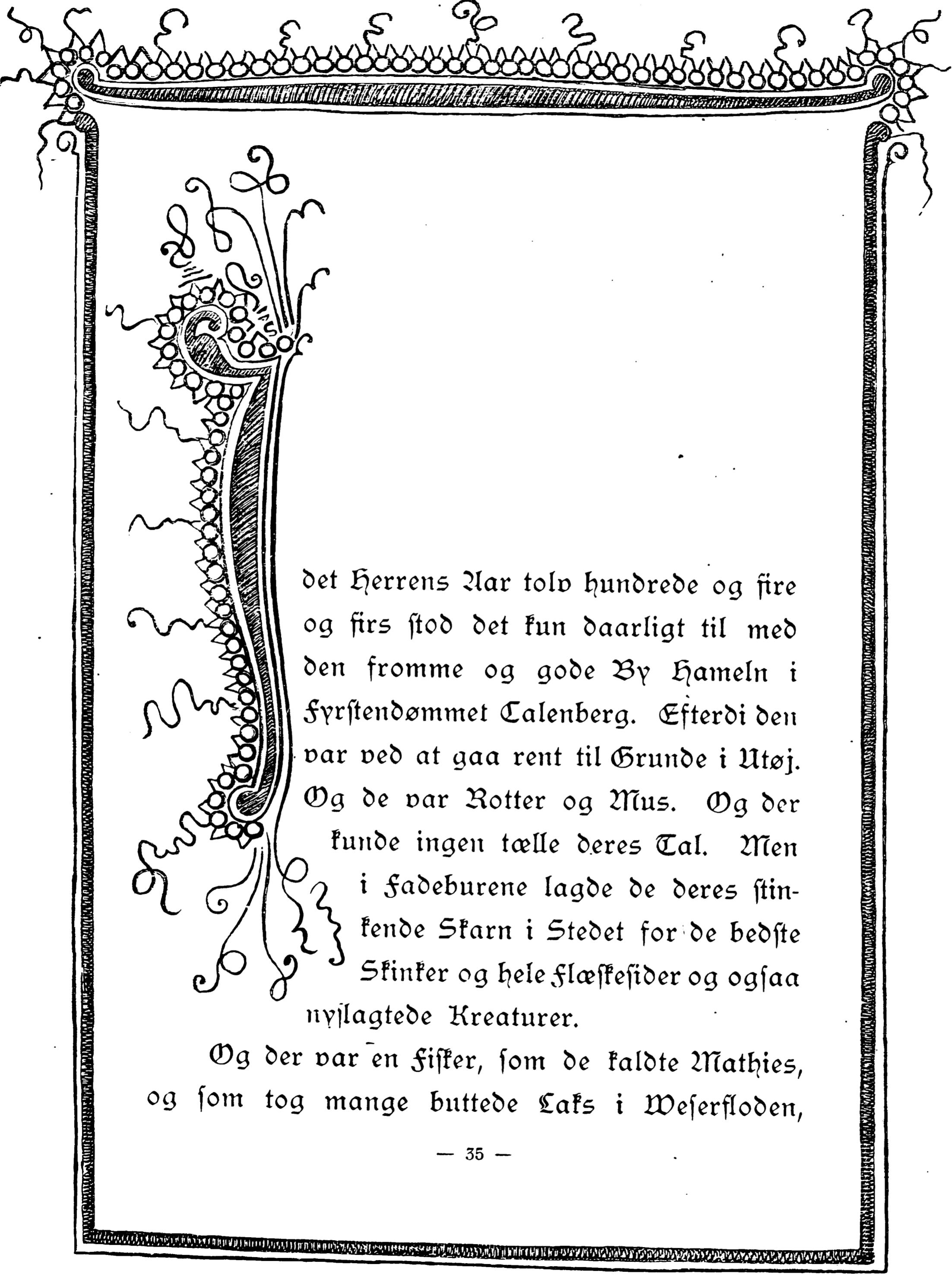
Spragling

eller

Rottesænger'en i Hameln.

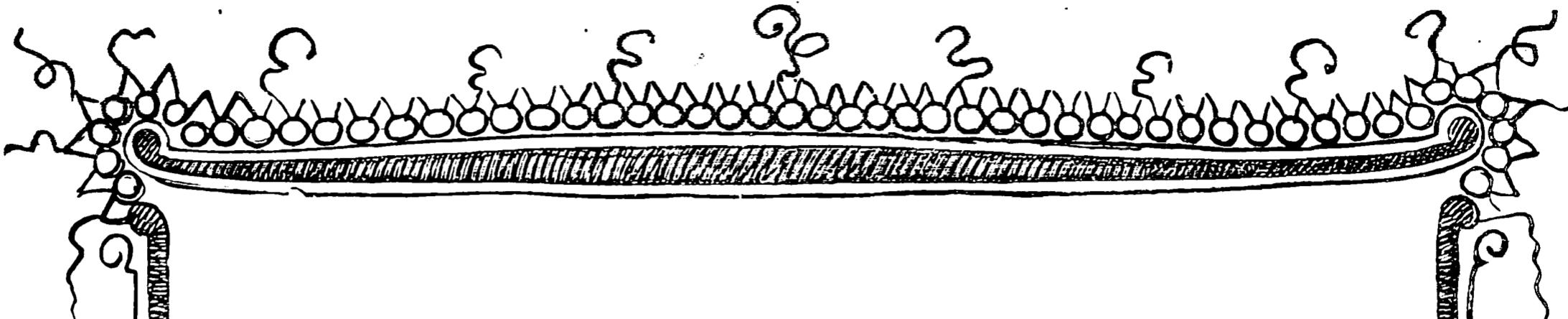
Efter de udførligste Beretninger i Tiden samlet og
nedskrevet af Heinrich, Skriver ved Raadet.

det Herrens Aar tolv hundrede og fire
og firs stod det kun daarligt til med
den fromme og gode By Hameln i
fyrstendømmet Calenberg. Efterdi den
var ved at gaa rent til Grunde i Utøj.
Og de var Rotter og Mus. Og der
kunde ingen tælle deres Tal. Men
i fadeburene lagde de deres stin-
kende Skarn i Stedet for de bedste
Skinker og hele flæsksider og ogsaa
ny slagtede Kreaturer.

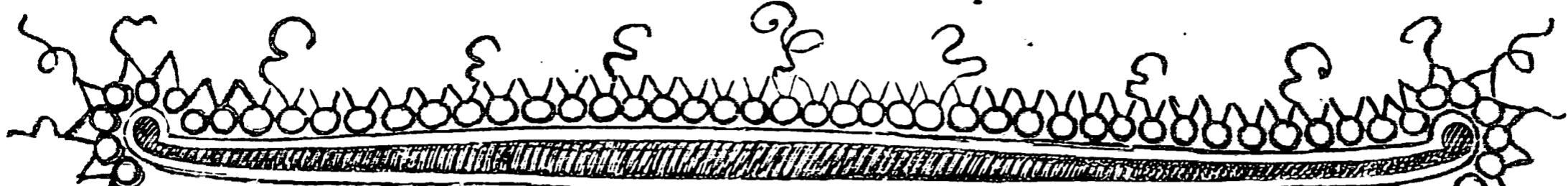
Og der var en fisker, som de kaldte Mathies,
og som tog mange buttede Laks i Weserfloden,

og ham gnavede de hans kunstige Net i Stykker,
saa han kunde ikke fange nogen Laks. Og
Borgemesterens Datter, den skønne Jomfru Adel-
heid, kaldet Hamelus Rose, naar hun vilde tage
sin Baldyreramme fra Bordet, saa faldt Rotter
og Mus med et hæsligt Bump til Jorden og løb
derfra. Saaledes fjælede de sig i alt og havde
altid deres Smuthuller rede.

Og de ærbare Egtefolk, hvis Kærlighed
Gud velsigner, og de kyfste Jomfruer og Svende,
som hviler paa et ensomt Leje, ingen af dem
kunde finde passelig Ro og Hvile for alt det
Utosjs viderlige Piben og Kradsen, som de tum-
lede sig paa Gulvet og løb over deres Senge
og løb over deres Ansigter og ofte, de smaa
Mus, ind i en aabentstaaende Mund, som snor-
kede.

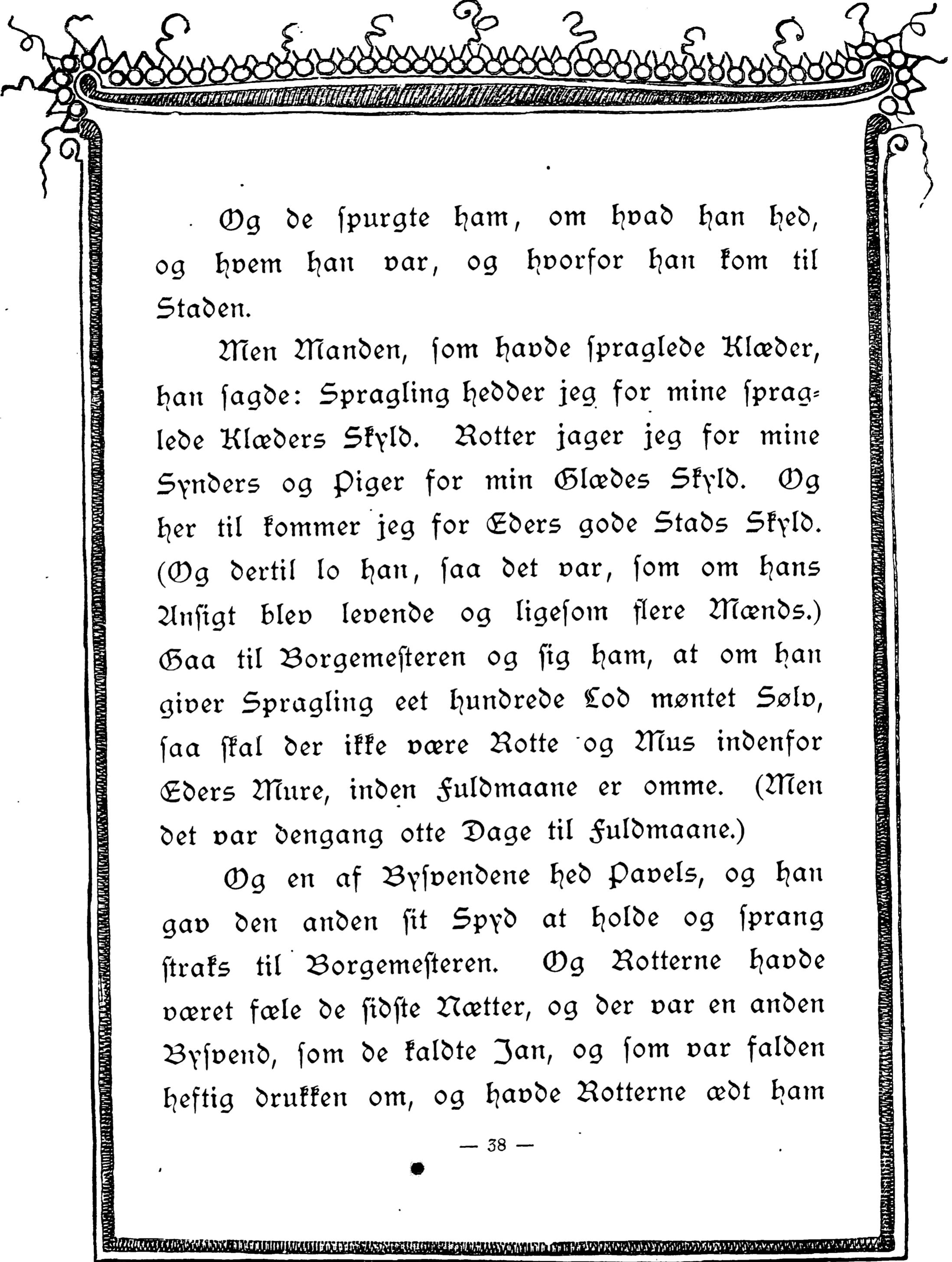
Og der blev ringet kraftigt med de store
Klokker i Kirken. Men de opgav det, da det
ikke befandtes at hjælpe. Ligeledes holdt de
inde med at skænke Sølv og Guld til Vor

frues Were og at bede flittigt Morgen, Mid-dag og Aften om at befries for dette Utøjs Plage.

Og saaledes var hele den gode og fromme Stad Hameln ved ganße at falde af fra Guds-frygt og Ven til Herren for denne hæslige Hjemsgelses Skuld. Efterdi intet hjalp imod den.

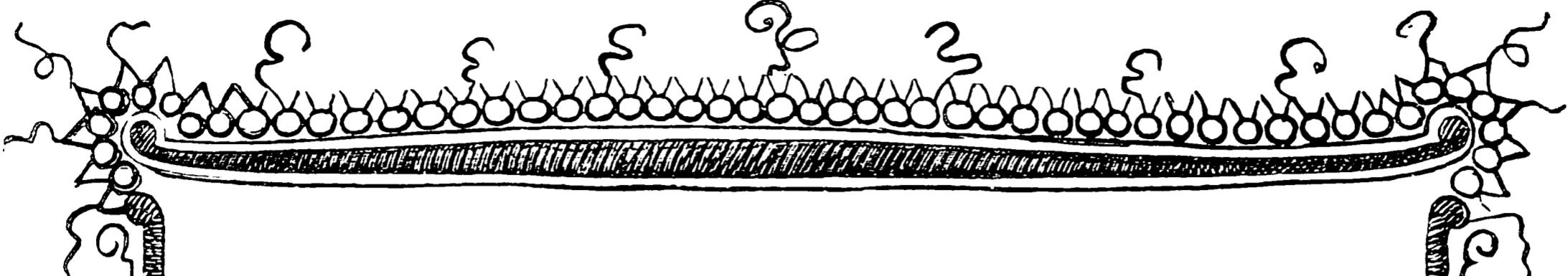
Men om Aftenen paa Sanct Botolphi Dag, den 17de Juni, og Solen var lige gaaet ned, da saae den Mand af Byvagten som hed Claes, at der kom en Mand paa Vejen fra Dalen gaaende op mod Staden. Og han havde intet følge men en lidet Randsel over Skuldrene, dertil spraglede Klæder i lange Striber, grønt og gult og blaat. Men dengang Byvagten raabte ham an, saae de, han var lang og mager og med et Ansigt, som havde ikke friske Kinder men store Øjne, som var graa.

Øg de spurgte ham, om hvad han hed,
og hvem han var, og hvorfor han kom til
Staden.

Men Manden, som havde spragleder Klæder,
han sagde: Spragling hedder jeg for mine sprag-
lede Klæders Skyld. Rotter jager jeg for mine
Synders og Piger for min Glædes Skyld. Øg
her til kommer jeg for Eders gode Stads Skyld.
(Øg dertil lo han, saa det var, som om hans
Ansigt blev levende og ligesom flere Mænds.)
Gaa til Borgemesteren og sig ham, at om han
giver Spragling eet hundrede Lod møntet Sølv,
saa skal der ikke være Rotte og Mus indenfor
Eders Mure, inden fuldmaane er omme. (Men
det var dengang otte Dage til fuldmaane.)

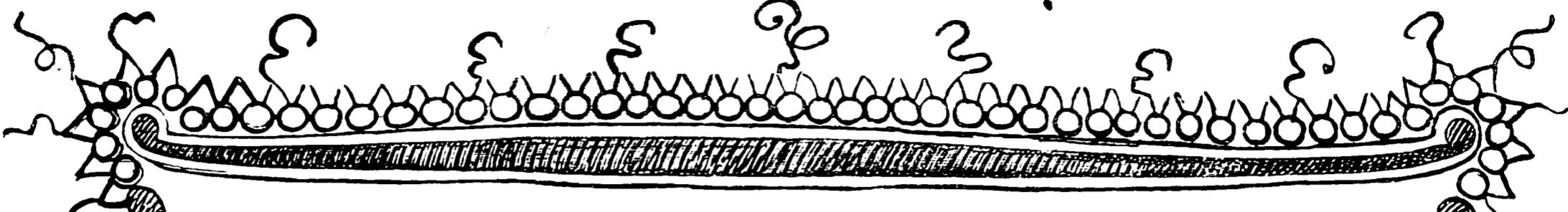
Øg en af Bysvendene hed Pavels, og han
gav den anden sit Spyd at holde og sprang
straks til Borgemesteren. Øg Rotterne havde
værret føle de sidste Nætter, og der var en anden
Bysvend, som de kaldte Jan, og som var falden
heftig drukken om, og havde Rotterne ædt ham

haade Næse og Ører og de store Tær af om
Natten, medens hansov og ikke vidste af det.
Og dette frygtede Pavels for, om saadant skulde
sig gentage.

Men Spragling blev paa Vagten. Og de
havde stillet brændende Lygter rundt i alle Kroge
for at holde Rotterne lidt af Vejen.

Og han truede dem med sin Næve og han-
dede dem, og Bysvendene syntes siden efter, at de
ligesom ikke pibede saa meget mere eller løb dem
over fødderne. Og Spragling fortalte sære Hi-
storier, og de var om Rotter og om Piger. Og
han fløjtede underligt med sin Mund. Og en
Gang rejste han sig, saa lang han var og gjorde
en fagte med den ene Haand, som om han vilde
tegne ud over hele Byen. Og han sagde: Pib
J Kun, og svands J Kun og gem Jer Kun, saa
længe J magter. Spragling skal se Jer ud af
Jere Smuthuller med sine graa Øjne, Spragling
skal lokke Jer til sig med sine røde Læber. Med
graat og rødt! Med surt og sødt! Graat og

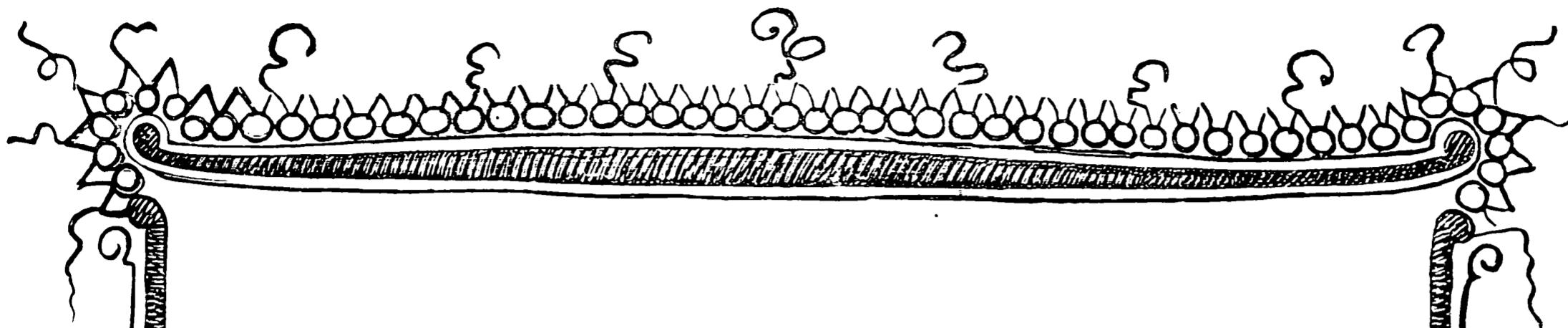
rødt er de farver, der staar i Spraglings blege
fjæs.

Men saa kunstigt talte han alting imellem
hinanden, at Bysvendene ikke funde sige, om det
var Rotterne eller Pigerne, han mente.

De var dengang ogsaa alle meget drukne.
Og Spragling havde altid mere Drikke i sin
Randsel.

Men da Pavels kom tilbage, stod hans Næse
og Mund ud i eet. Men det var gaaet saaledes
til, at da han kom til Borgemesteren, sad denne
ved sin Nadver, og slog han Pavels en forsvarlig
Kindhest, fordi han ikke sikk Lov at øde, saa Næse
og Mund gif i eet, og han laa længe hen.
Men hans Datter Jomfru Adelheid, Hamelns
Rose kaldet, skældte Pavels til og sagde, at naar
Gøglere og Landstrygere kom til Byen, saa skulde
de stilles i Bøjen og have ikke eet hundrede
Mark Sølv men eet hundrede Stryg til Kagen.

Men Spragling lo og sagde: Borgemester-
vom! Vi tales ved.

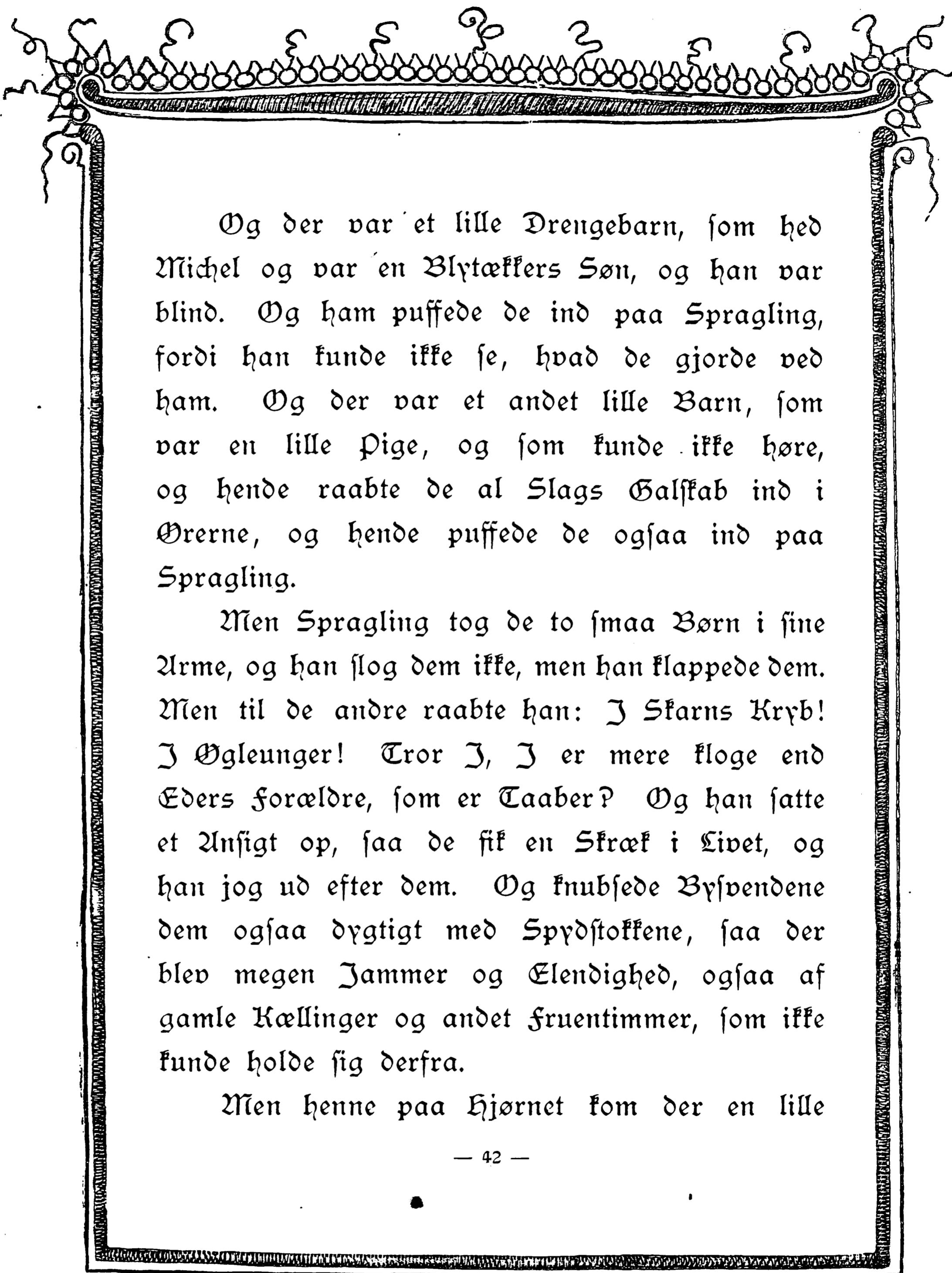

Og da han tömte det sidste Krus, sagde han: Skøn Adelheid! Vi to gør mere. Hvad som dengang ingen kunde forstaa, hvad han mente.

Men derpaa holdt de ham forsvarligt under Laas og Lukke, for at de kunde svare til ham. Og han sagde mange underlige Ord, som Bysvendene ikke kunde huske næste Morgen.

Men den næste Morgen førte de ham igen nem Byen, og han skulde stedes for Borgemesteren. Og da Solen skinnede, kunde de rigtig se hans Ansigt, som var arret og vissent, men hans Læber var som Blod, og hans Øjne var graa og blanke som et Staal. Og i hans Mund sad hvide Tænder.

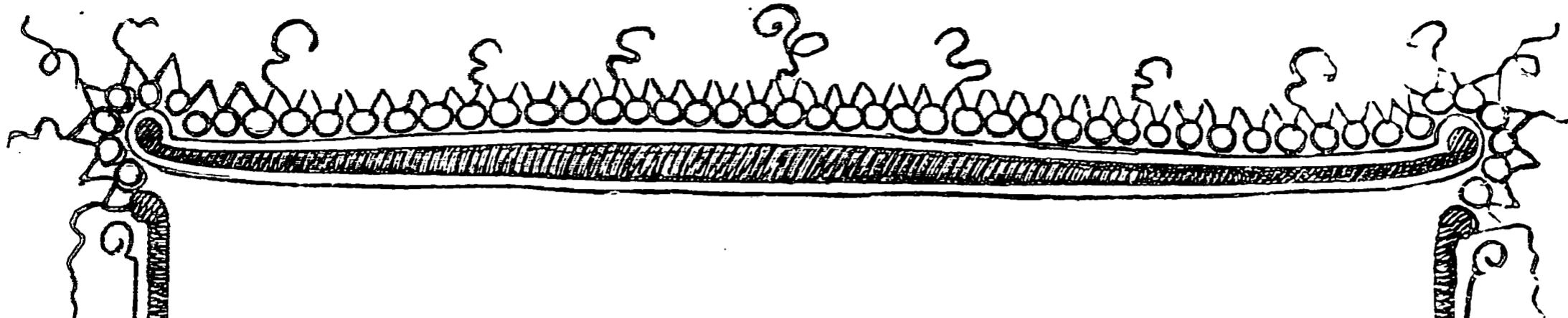
Men da han kom paa Gaden i sine sprag lede Klæder, farverne i Striber om hans Krop, saa kom alle Byens Børn hujende og raabende, og de pegede med vanartige fingre ad ham.

Og der var et lille Drengebarn, som hed Michel og var en Blytækkers Søn, og han var blind. Og ham puffede de ind paa Spragling, fordi han kunde ikke se, hvad de gjorde ved ham. Og der var et andet lille Barn, som var en lille Pige, og som kunde ikke høre, og hende raabte de al Slags Galsskab ind i Ørerne, og hende puffede de ogsaa ind paa Spragling.

Men Spragling tog de to smaa Børn i sine Arme, og han slog dem ikke, men han klappede dem. Men til de andre raabte han: J Skarns Kryb! J Øgleunger! Tror J, J er mere floge end Eders forældre, som er Taaber? Og han satte et Ansigt op, saa de fik en Skræk i Livet, og han jog ud efter dem. Og knubbede Bysvendene dem ogsaa dygtigt med Spydstoffene, saa der blev megen Jammer og Elendighed, ogsaa af gamle Kællinger og andet fruentimmer, som ikke kunde holde sig derfra.

Men henne paa Hjørnet kom der en lille

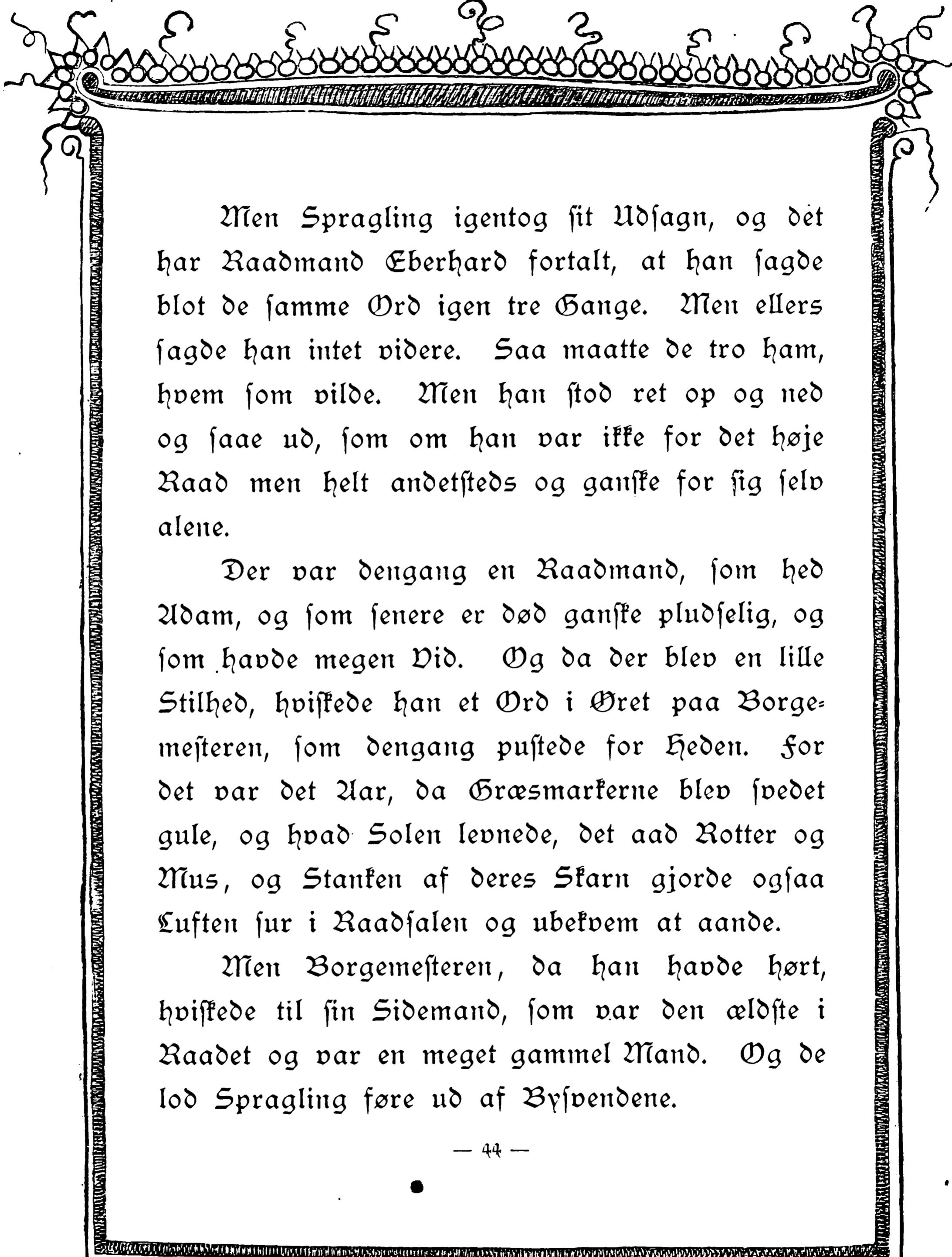

Dreng, som hed Dietrich og var en Bødkers Søn,
og som var ikke fyldt sine tre Somre. Og han
kom med en Pige og havde en Kringle i hans
Haand. Og da han saae den spragleder Mand,
lo han af Glæde, og denne lille Dreng, som hed
Dietrich gik ved Pigens Haand hen til ham og
bød ham af sin Kringle til at spise.

Og ham tog Spragling op paa sine Arme,
og han kyssede ham. Og Drengen lo og tog
ham omkring bægge hans Ører, som var store
og rusfede ham i dem.

Men dengang var de andre Børn alle borte
af Gaden, og de var ved Raadhuset, hvor Borge-
mesteren var og Raadet.

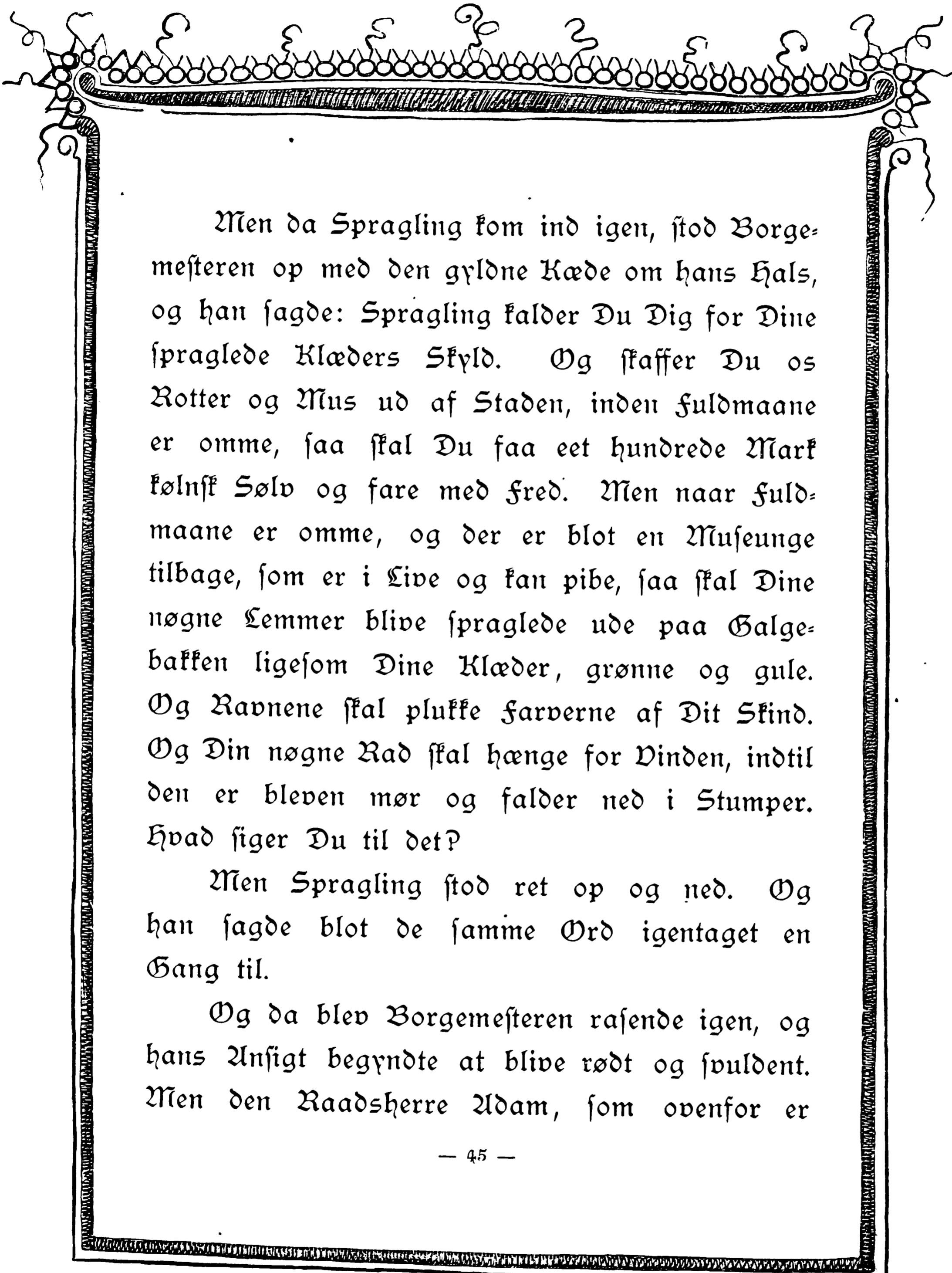
Men dengang Spragling blev ført frem for
Borgemesteren, talte denne ham haardt til og
sagde, at han kunde før flynge sig selv op i en
Galge, end han kunde drive Rotter og Mus ud
af Hameln.

Men Spragling igentog sit Udsagn, og det
har Raadmand Eberhard fortalt, at han sagde
blot de samme Ord igen tre Gange. Men ellers
sagde han intet videre. Saa maatte de tro ham,
hvem som vilde. Men han stod ret op og ned
og saae ud, som om han var ikke for det høje
Raad men helt andetsteds og ganske for sig selv
alene.

Der var dengang en Raadmand, som hed
Adam, og som senere er død ganske pludselig, og
som havde megen Vid. Og da der blev en lille
Stilhed, hvifte han et Ord i Øret paa Borgemesteren,
som dengang pustede for Heden. for
det var det Aar, da Græsmarkerne blev svedet
gule, og hvad Solen levnede, det aad Rotter og
Mus, og Stanken af deres Skarn gjorde ogsaa
Luften sur i Raadsalen og ubekvem at aande.

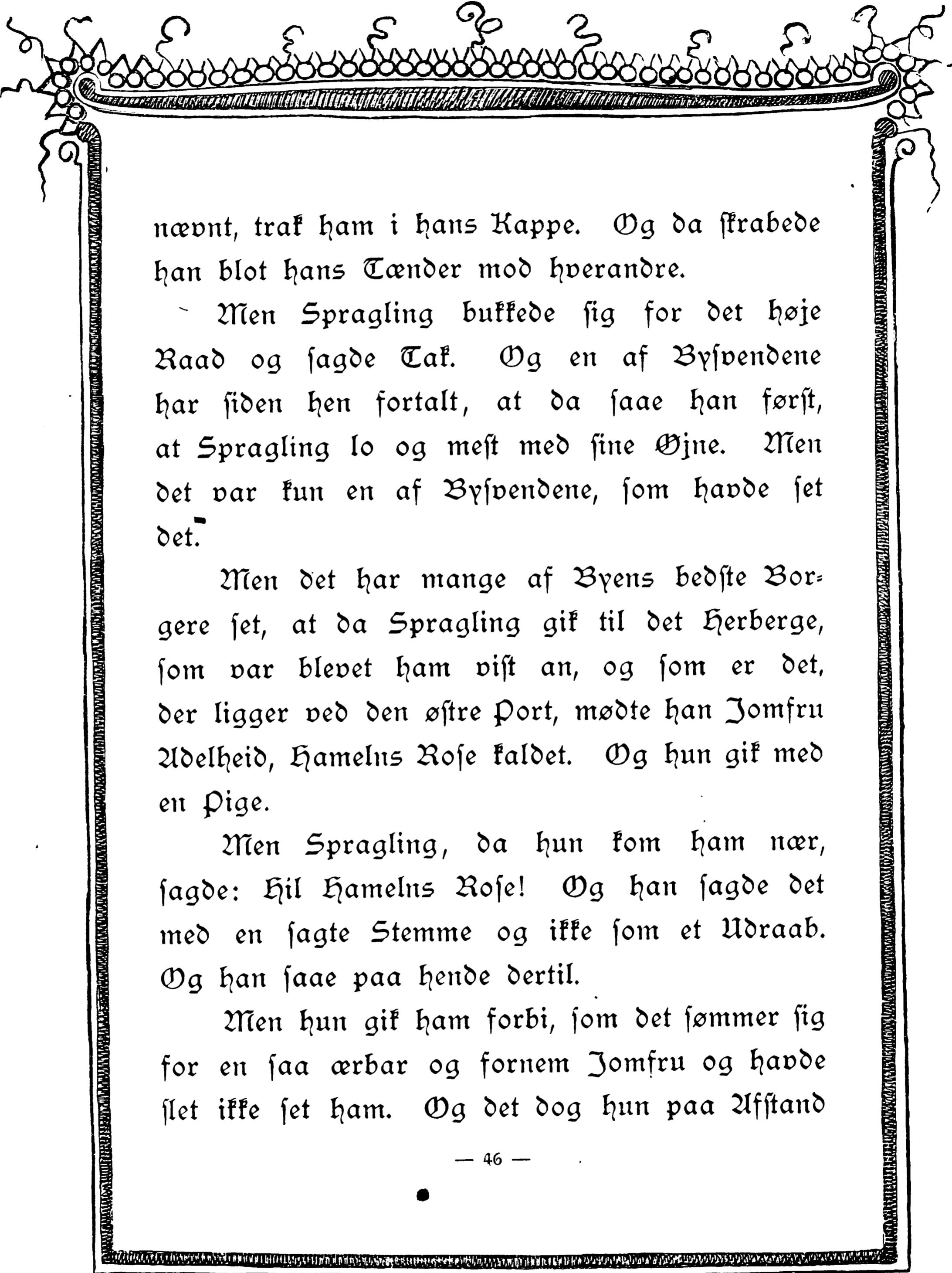
Men Borgemesteren, da han havde hørt,
hvifte til sin Sidemand, som var den ældste i
Raadet og var en meget gammel Mand. Og de
lod Spragling føre ud af Bysvendene.

Men da Spragling kom ind igen, stod Borgemesteren op med den gyldne Kæde om hans Hals, og han sagde: Spragling Falder Du Dig for Dine spraglede Klæders Skyld. Og skaffer Du os Rotter og Mus ud af Staden, inden fuldmaane er omme, saa skal Du faa eet hundrede Mark kølnst Sølv og fare med fred. Men naar fuldmaane er omme, og der er blot en Museunge tilbage, som er i Live og kan pibe, saa skal Dine nøgne Lemmer blive spraglede ude paa Galgebækken ligesom Dine Klæder, grønne og gule. Og Ravnene skal plukke farverne af Dit Skind. Og Din nøgne Rad skal hænge for Vinden, indtil den er blevet mør og falder ned i Stumper. Hvad siger Du til det?

Men Spragling stod ret op og ned. Og han sagde blot de samme Ord igentaget en Gang til.

Og da blev Borgemesteren rasende igen, og hans Ansigt begyndte at blive rødt og svuldet. Men den Raadsherre Adam, som ovenfor er

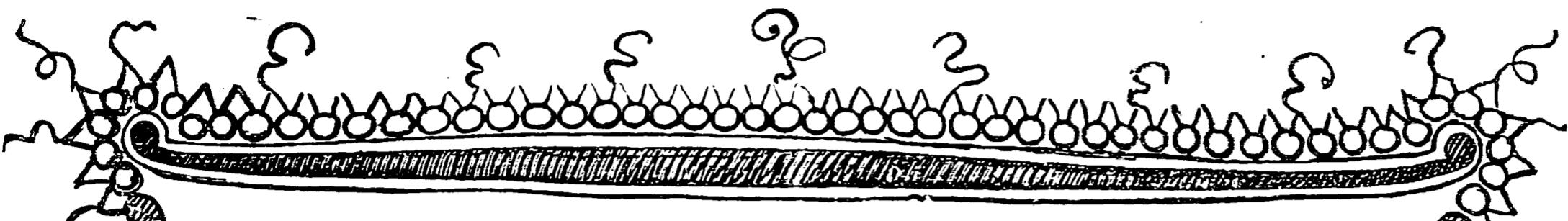
nævnt, trak ham i hans Kappe. Og da strabede han blot hans Tænder mod hverandre.

Men Spragling bukkede sig for det høje Raad og sagde Tak. Og en af Bysvendene har siden hen fortalt, at da saae han først, at Spragling lo og mest med sine Øjne. Men det var kun en af Bysvendene, som havde set det.

Men det har mange af Byens bedste Borgere set, at da Spragling gif til det Herberge, som var blevet ham vist an, og som er det, der ligger ved den østre Port, mødte han Jomfru Adelheid, Hamelns Rose Faldet. Og hun gif med en Pige.

Men Spragling, da hun kom ham nær, sagde: Hil Hamelns Rose! Og han sagde det med en sagte Stemme og ikke som et Udraab. Og han saae paa hende dertil.

Men hun gif ham forbi, som det sommer sig for en saa ærbar og fornem Jomfru og havde slet ikke set ham. Og det dog hun paa Afstand

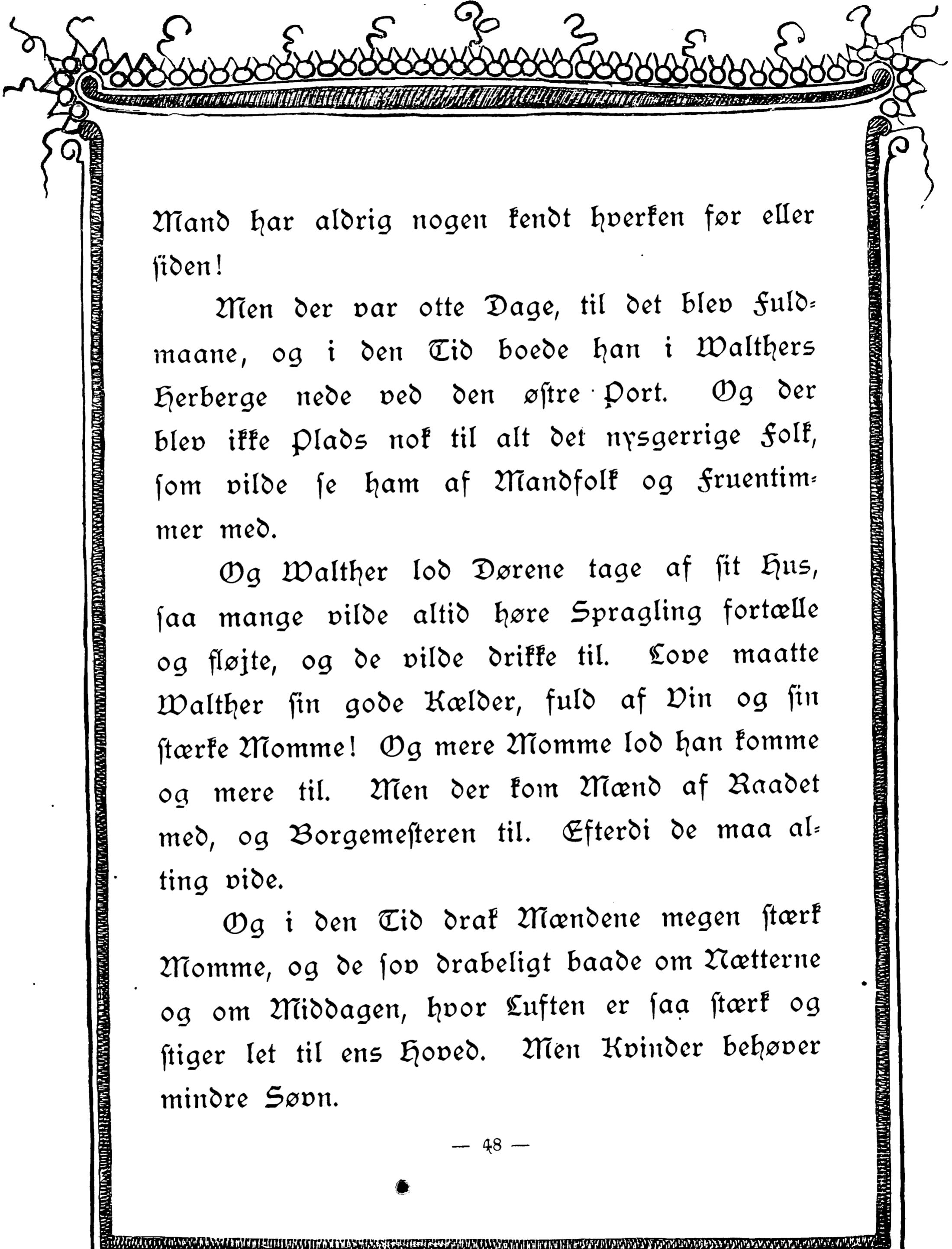

ganſe tydeligt havde ſet og betrægtet den lange Karl.

Men ingensinde har hun nævnet et Ord derom til fader eller Møder, ſaa dybt har hun følt ſig frænket. Og den Pige, ſom fulgte hende, og ſom var Gert Rebslaaers den yngste Datter, Karen, truede hun paa Livet, at hun maatte ikke tale om det. Men ſiden kom det frem.

Men da Jomfru Adelheid var borte, ſaa gjorde Spragling en stor fagte med ſin Haand, og ſom der ingen Mening var i og gjorde underlige Lyde med ſin Mund, og ſom ligesom gav Genlyd langt borte. Men det var af de Lyde, hvormed man stiller for fugle.

Og det gjorde han meget i den Tid, til fuldmaanen kom, og han ſkulde vente i Byen. Og nogle fugle lokkede han med bløde Kluk, og nogle lokkede han med høje Skrig, ſom ſik alle Kvindfolk til at gyſe, og nogle fugle kom, blot han fløjtede ſtille og længe, og der var dem, ſom kom, bare fordi de andre kom. Og ſaadan en

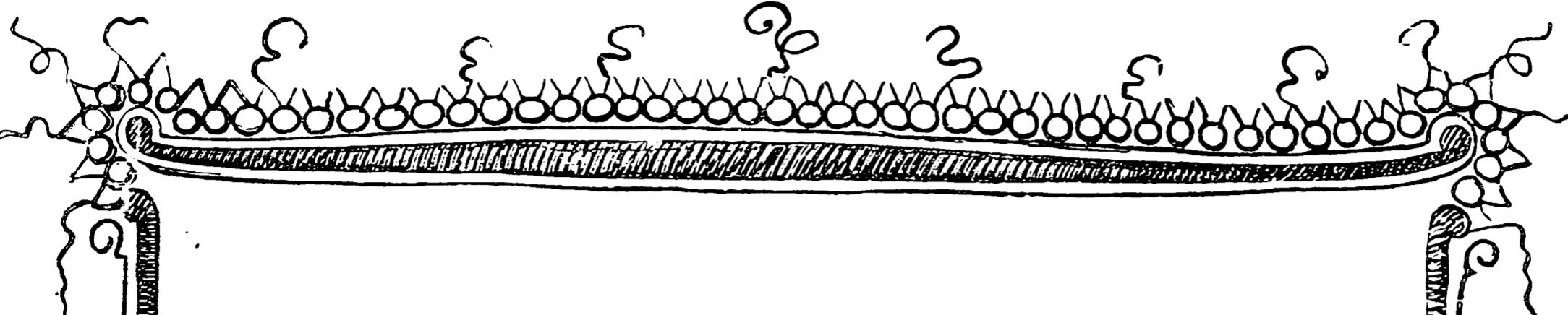

Mand har aldrig nogen kendt hverken før eller siden!

Men der var otte Dage, til det blev fuldmaane, og i den Tid boede han i Walthers Herberge nede ved den østre Port. Og der blev ikke Plads nok til alt det nysgerrige folk, som vilde se ham af Mandfolk og Fruentimer med.

Og Walther lod Dørene tage af sit Hus, saa mange vilde altid høre Spragling fortælle og fløjte, og de vilde drikke til. Love maatte Walther sin gode Kælder, fuld af Vin og sin stærke Momme! Og mere Momme lod han komme og mere til. Men der kom Mænd af Raadet med, og Borgemesteren til. Efterdi de maa altting vide.

Og i den Tid drak Mændene megen stærk Momme, og desov drabeligt baade om Nætterne og om Middagen, hvor Luften er saa stærk og stiger let til ens Hoved. Men Kvinder behøver mindre Søvn.

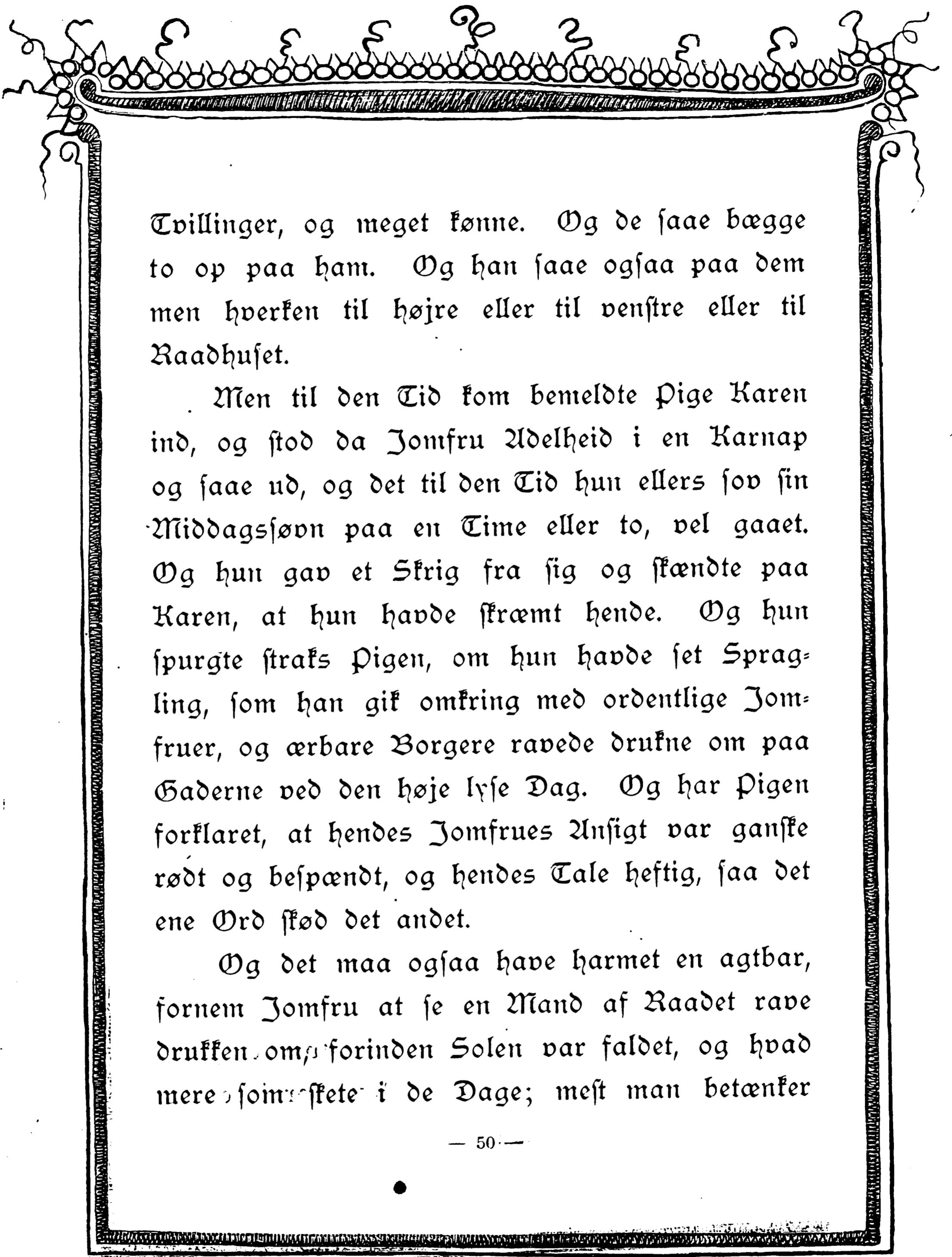
Øg om Spragling er det fortalt, at han aldrigsov, hverken naar Mændenesov, eller naar mange Kvinder var vaagne.

Men om Borgemesterens Datter kan det fortælles, at hun vilde ikke høre Spragling tale eller synge eller fløjte med hans Mund. Øg de talte hende meget til baade med godt og med ondt, men hun vilde ikke se ham.

Øg nu veed man, at det var, fordi hun havde følt sig saa højligent krænket, straks den første Gang, hun mødte Spragling.

Øg hemeldte Pige Karen har siden hen fortalt, at en Eftermiddag gif Spragling forbi paa Gaden og var i følge med to Jomfruer og deres fader. Øg den gamle Mand, som var af Raadet gif bagefter, fordi han var meget drukken.

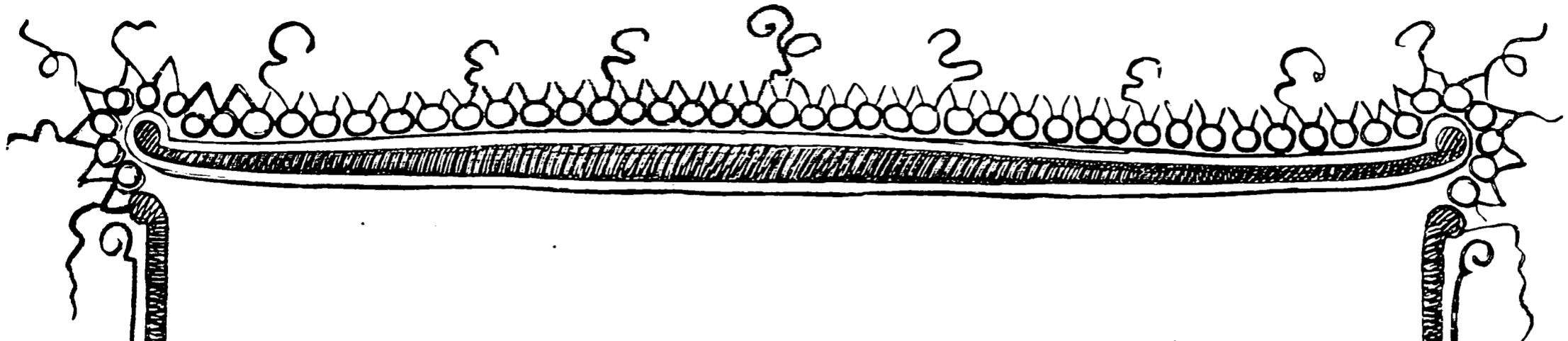
Men Spragling talte med de tvende Jomfruer, som var hinanden ganske lige, fordi de var

Tvillinger, og meget kenne. Og de saae bægge
to op paa ham. Og han saae ogsaa paa dem
men hverken til højre eller til venstre eller til
Raadhuset.

Men til den Tid kom bemeldte Pige Karen
ind, og stod da Jomfru Adelheid i en Karnap
og saae ud, og det til den Tid hun ellerssov sin
Middagsøvn paa en Time eller to, vel gaaet.
Og hun gav et Skrig fra sig og skændte paa
Karen, at hun havde skæmt hende. Og hun
spurgte straks Pigen, om hun havde set Sprag-
ling, som han gif omkring med ordentlige Jom-
fruer, og ørbare Borgere ravede drukne om paa
Gaderne ved den høje lyse Dag. Og har Pigen
forklaret, at hendes Jomfrues Ansigt var gansté
rødt og bespændt, og hendes Tale heftig, saa det
ene Ord skød det andet.

Og det maa ogsaa have harmet en agtbar,
fornem Jomfru at se en Mand af Raadet rave
drukket om forinden Solen var faldet, og hvad
mere sommerstete i de Dage; mest man betænker

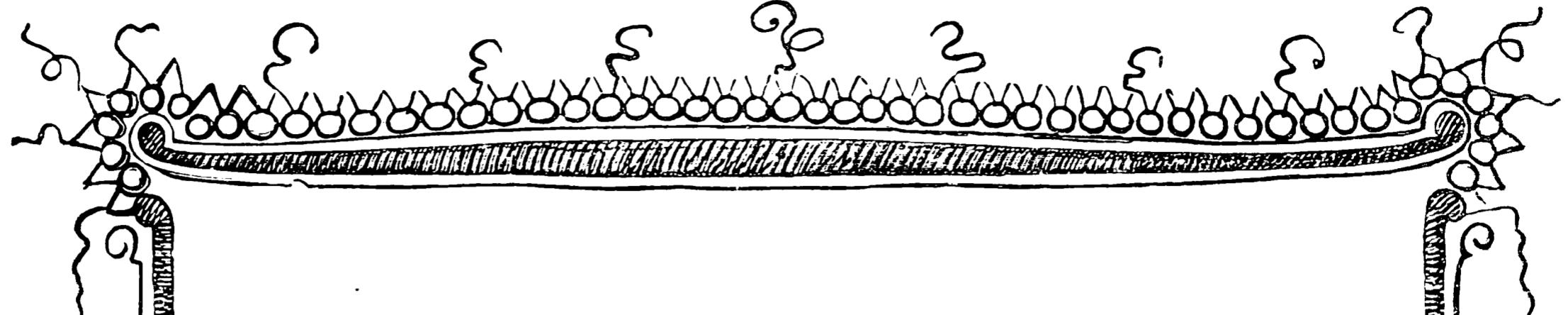

hvad som fulgte efter, men som dengang ingen vidste.

Og en anden Gang fortalte Karen, at hun havde truffet hendes Jomfru i en heftig Graad. Og det var paa en Dag, hvor alt folket var taget ud paa de søndre Enge for at høre Spragling synge og for at drikke til samme Tid. Og der var andre Piber og Trommer med og nogle Basuner. Og hele Raadet var der, og Borgemesteren, og det var Dagen før fuldmaane og en Midsommerfest.

Men Jomfru Adelheid vilde springe i Voldgraven, om de vilde bruge Gevalt imod hende og tage hende med Magt derud. Og da havde Borgemesteren ikke turdet, tilmed det var allerede langt paa formiddagen, og Raadet ventede ham til festen.

Men som da Karen vilde trøste hende i hendes heftige Graad, saa foer hun op og blev ganske som ræsende og sagde, at hun trængte ikke til nogens Trøst. Og hun skabede sig saa ond,

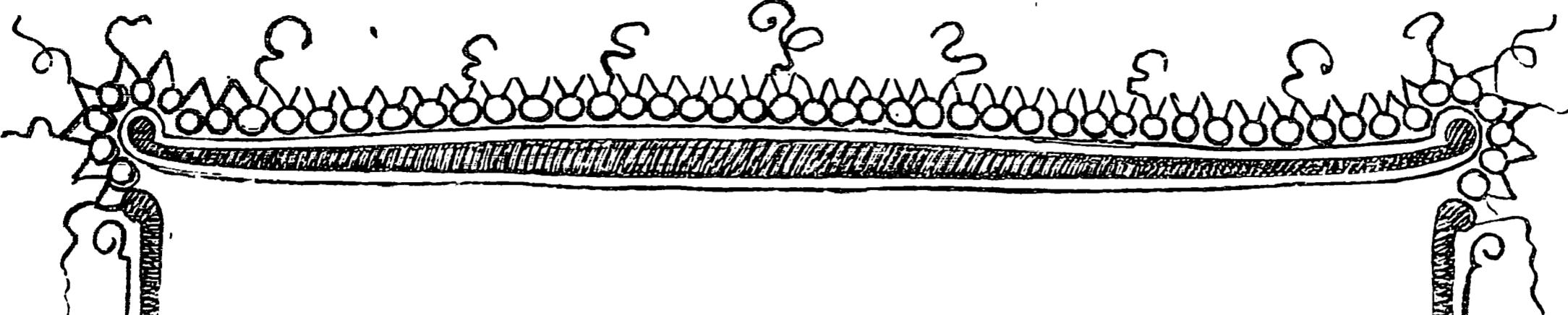

at hun var ikke til at kende igen. Men straks
bagefter faldt hun til føje som et Barn og bad
Pigen om Tilgivelse og græd, som om hun var
pisset med Ris, ja med hvad som værre er.
Og hun kom i en hel Vildelse og sagde,- at det
nu var bare een Dag til fuldmaane, og om hun
blot havde været med paa Engene og kunde bede
ham om Tilgivelse.

Men dermed mente hun sin Fader, som havde
været meget og ædendes gal. for hun var en
god Datter.

Men hvad hun ellers talte sammen, det var
saa forvildet, at intet Menneske kunde forstaa
anden Mening, end som det var det Ønde, der
allerede havde begyndt at faa Magten over hende,
hvad som nærmere nedenfor skal forklares, men
som dengang ingen vidste.

Men Spragling havde faaet en Skræk
for Jomfru Adelheid, kaldet Hamelns Rose,
da det ogsaa var blevet ham berettet, som
hun handlede, og naar det traf sig, at han

kunde møde hende, saa saae han ingenlunde til hende.

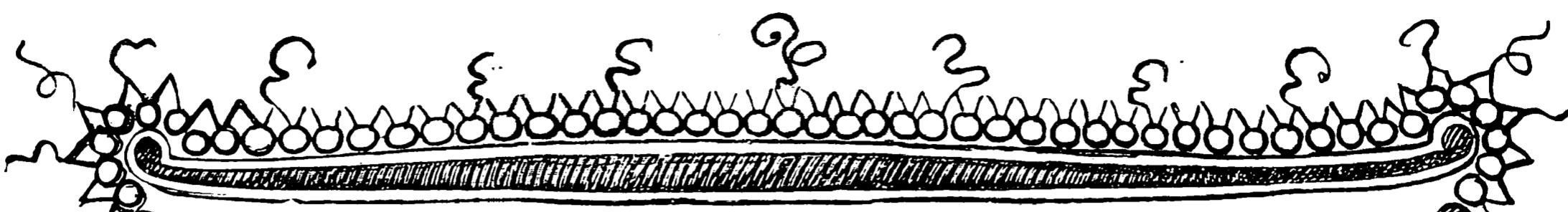
Og det var ogsaa en meget streng og ærbar Jomfru!

Men da det blev fuldmaane, bød Spargling, at ingen maatte den Nat kige ud af noget vindue eller fjæle sig i Dørene for at se, hvad der vilde ske i Maanens Lys. Og det blev strengelig forbudt af Raadet, at det ogsaa skulde forholdes saaledes. Og har heller ingen set ud den Nat.

Og Klokk'en vel ti var alting stænget og slukket, og alle folk i deres Senge, men ingen kunde sove for at lytte.

Og Klokk'en slog halv gaaen elleve, og Rotterne løb over Dynerne, og de sloges paa Gulvene og under Gulvene og oppe paa Loftene, og Musene peb. Og alting var som det plejede.

Men som Klokk'en slog et Kvarter før elleve paa Sct. Bonifacii Kirke, lød det ligesom Stødet

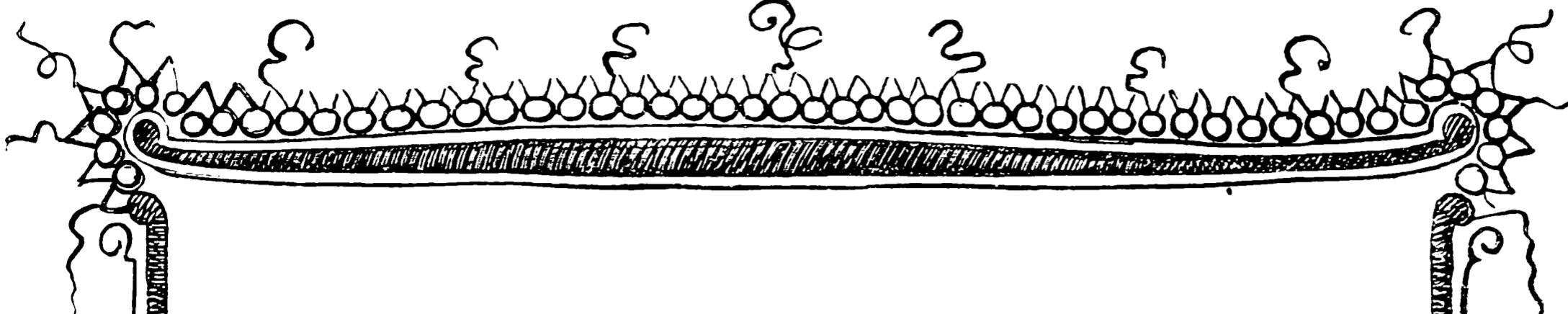
i en fløjte. Og derpaa een Gang til. Og derpaa een Gang til.

Og da foer hver Mand og Kvinde i Angstens Sved op fra sit Leje, og de smaa Børn vaagnede og græd.

for da skreg alle Rotterne som Grise og som tusinde Grise.

Og det hørte hver en Mand og Kvinde i Byen og alle smaa Børn, at de skrabede og kradsede med Klørerne, som havde det været store Katte og Løver af de udenlandiske, saa mange var de, og bed hinanden for at komme frem. Og Musene peb saa jammerlig. Og det var i hvert et Hus i Staden, som de bagefter alle fortalte. Og der var ikke nogen, som ikke slog mange Kors for sig. Og der blev bedt inderligen til Gud, dem der funde det for Skrækk'en.

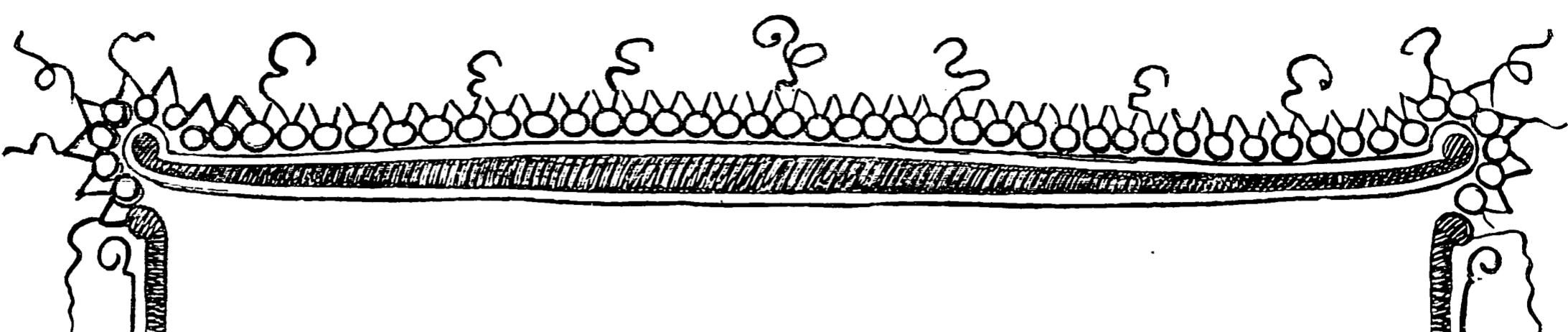
Men saa blev det ganske stille i Husene. Men ude fra Gaderne hørte de dem hvine og skrige højlig, saa det har funnet høres mange

Mile bort, som det ogsaa siden efter er berettet.

Men det har en Bonde berettet, som var falden drukken om neden for den østre Port, at da han vaagnede op af en hæslig Drøm, saa hørte han, som de skreg, og det var saa lyst, at han kunde se hvært et Straa paa Marken og mange Mile rundt og helt ned til Weserfloden, som laa ganske blank og stille. Men Bonden fik ved Gud den Almægtiges Hjælp reddet sig i Tide op paa den hellige Bonifacii Billedet, som staar i Sten ved Vejen, for ud ad østre Port kom Spragling med en fløjte for Munden, som han ideligen stodte i, og efter ham myldrede og væltede Rotter og Mus ved Siden af hinanden og ovenpaa hinanden, lige i hans Hæle og i strækkelig Hvinen.

Og det var, som om Jorden var hækket op og blev en levende og blev en, alle Knolder, til Rotter og Mus, saa langt Øjet kunde række, og som vrimlede, saa det blev Bonden sort for hans

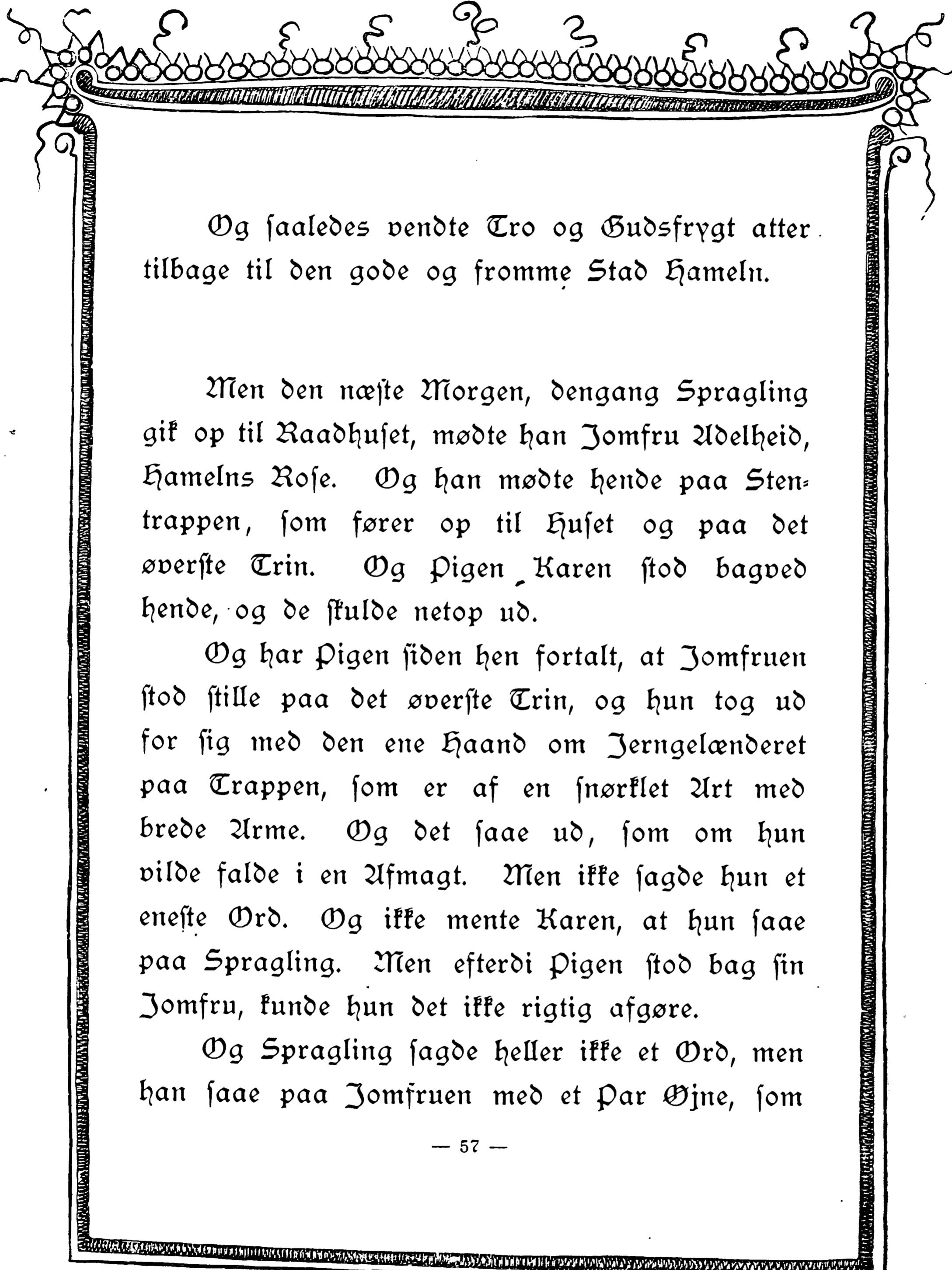
Øjne. Og der stod en hæslig Stanke op om dem, som Bonden heller ikke kunde taale.

Men dengang Spragling kom ned til Weserfloden, vadede han ud i den til Brystet, og han vendte sig, og turde Bonden ikke se paa hans Ansigt.

Men da skete der et Plump, og i hundredevis og i tusindevis styrtede de sig i floden, baade Musene og de sorte Rotter, som heller ikke kan svømme. Og Weserfloden, som havde ligget ganske stille og blank, den slog op mod sine Bredder med høje Skulpe, efter hvad som Bonden berettede. Og det varede længe. Men saa blev altig stille.

Men saa skrækkeligt havde dette Syn været, at Bonden derudover nær havde mistet sin Forstand, den han havde.

Men den næste Morgen ringede de i Byen med alle Klokker. Og de takkede Gud hjærteligen, at de var befriet for dette skrækkelige Utøjs Plage.

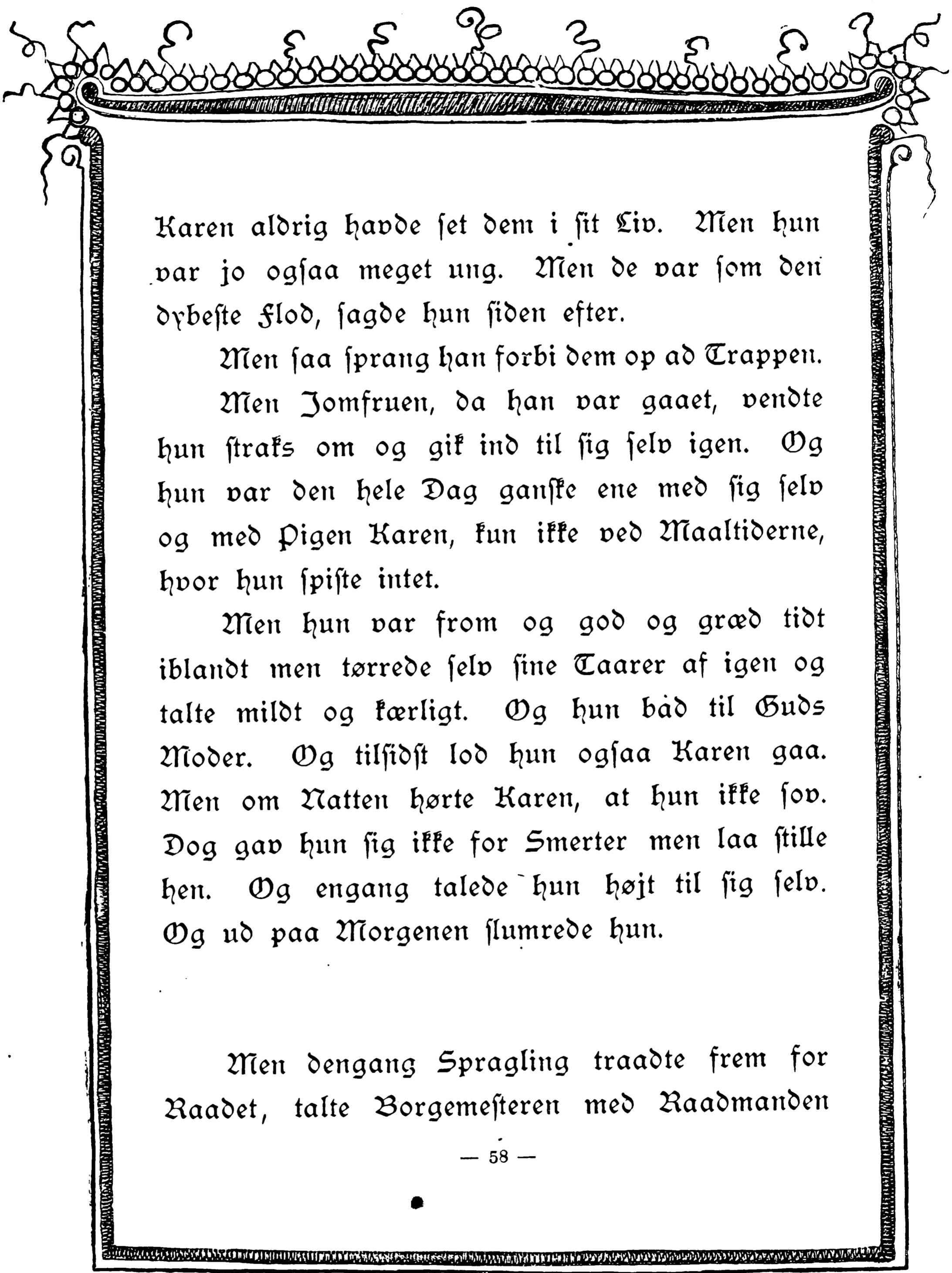

Øg saaledes vendte Tro og Guds frygt atter tilbage til den gode og fromme Stad Hameln.

Men den næste Morgen, dengang Spragling gik op til Raadhuset, mødte han Jomfru Adelheid, Hamelns Rose. Øg han mødte hende paa Stentrappen, som fører op til Huset og paa det øverste Trin. Øg Pigen Karen stod bagved hende, og de skulde netop ud.

Øg har Pigen siden hen fortalt, at Jomfruen stod stille paa det øverste Trin, og hun tog ud for sig med den ene Haand om Jerngelænderet paa Trappen, som er af en snørklet Art med brede Arme. Øg det saae ud, som om hun vilde falde i en Afmagt. Men ikke sagde hun et eneste Ord. Øg ikke mente Karen, at hun saae paa Spragling. Men efterdi Pigen stod bag sin Jomfru, kunde hun det ikke rigtig afgøre.

Øg Spragling sagde heller ikke et Ord, men han saae paa Jomfruen med et Par Øjne, som

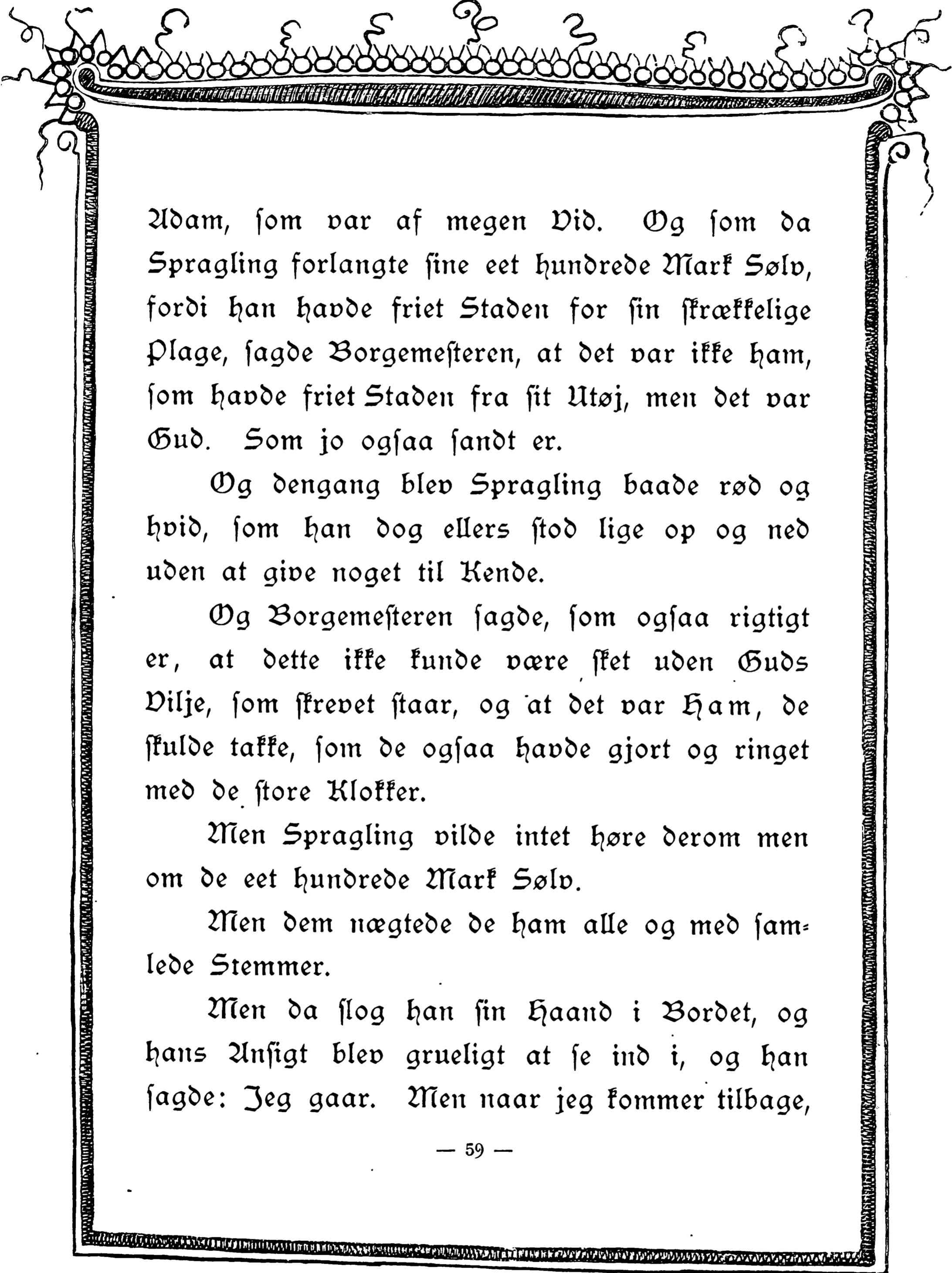

Karen aldrig havde set dem i sit Liv. Men hun var jo ogsaa meget ung. Men de var som den dybeste flod, sagde hun siden efter.

Men saa sprang han forbi dem op ad Trappen. Men Jomfruen, da han var gaaet, vendte hun straks om og gik ind til sig selv igen. Og hun var den hele Dag gansté ene med sig selv og med Pigen Karen, kun ikke ved Maaltiderne, hvor hun spiste intet.

Men hun var from og god og græd tidt iblandt men tørrede selv sine Taarer af igen og talte mildt og kærligt. Og hun båd til Guds Moder. Og til sidst lod hun ogsaa Karen gaa. Men om Natten hørte Karen, at hun ikkesov. Dog gav hun sig ikke for Smarter men laa stille hen. Og engang talede hun højt til sig selv. Og ud paa Morgenen slumrede hun.

Men dengang Spragling traadte frem for Raadet, talte Borgemesteren med Raadmanden

Adam, som var af megen Vid. Øg som da Spragling forlangte sine eet hundrede Mark Sølv, fordi han havde friet Staden for sin skæffelige Plage, sagde Borgemesteren, at det var ikke ham, som havde friet Staden fra sit Utøj, men det var Gud. Som jo ogsaa sandt er.

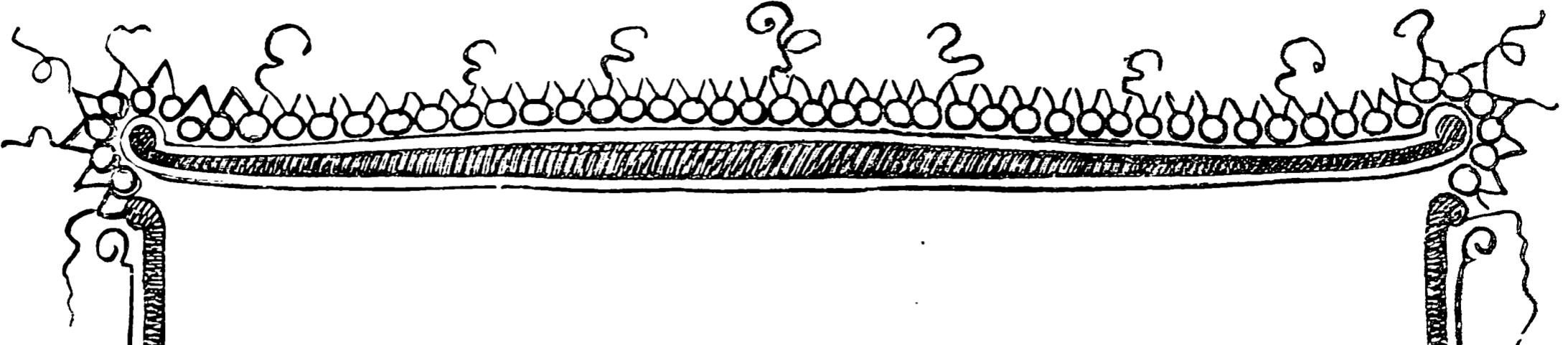
Øg dengang blev Spragling baade rød og hvid, som han dog ellers stod lige op og ned uden at give noget til Kende.

Øg Borgemesteren sagde, som ogsaa rigtigt er, at dette ikke kunde være sket uden Guds Vilje, som skrevet staar, og at det var Ham, de skulde takke, som de ogsaa havde gjort og ringet med de store Klokker.

Men Spragling vilde intet høre derom men om de eet hundrede Mark Sølv.

Men dem nægtede de ham alle og med samlede Stemmer.

Men da slog han sin Haand i Bordet, og hans Ansigt blev grueligt at se ind i, og han sagde: Jeg gaar. Men naar jeg kommer tilbage,

Skal I høre andet pibe i Eders Gader end Rotter
og Mus.

Og det har alle sagt, at da stod der ligesom
Gnister ud af bægge hans Øjne, som naar to
gode Staalklinger krydses hidsigt.

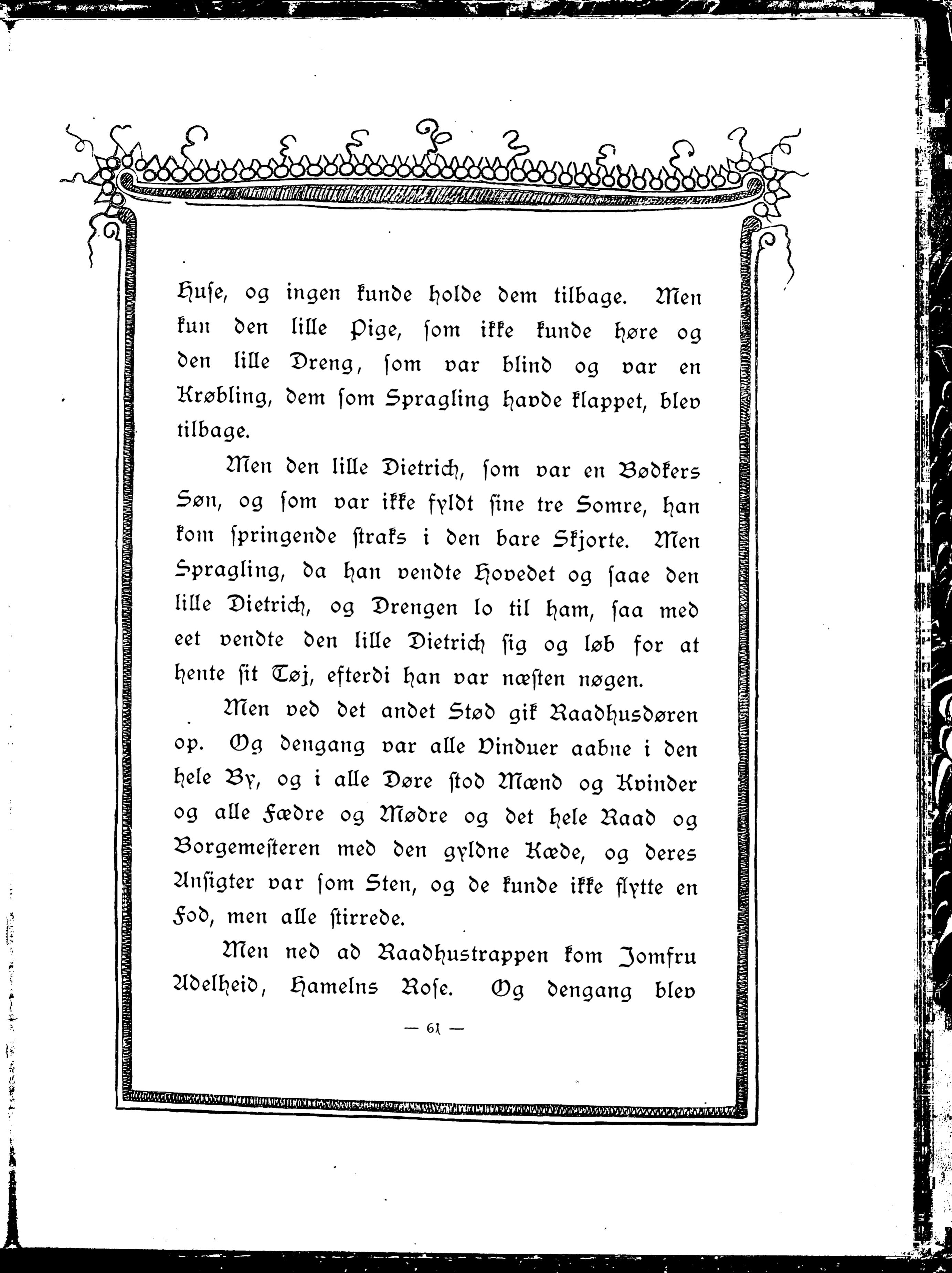
Men Borgemesteren og det hele Raad var
glade, da han var gaaet.

Men den næste Morgen da Klokk'en var syv,
stod Spragling igen udenfor Raadhuset paa Gaden.
Og da havde han en blodrød Hat paa sit Hoved
med stærke fjer, og han havde ikke spraglede
Klæder men en Dragt som en Jægers, der var
grøn. Og han holdt sin fløjte i Haanden.

Og Portvagten havde set ham gaa forbi,
men den havde ikke funnet flytte en fod for at
gribe ham.

Og han blæste i sin fløjte.

Men ved det første Stød kom alle Børnene
i Hameln, alle som gaa kunde, løbende ud af alle

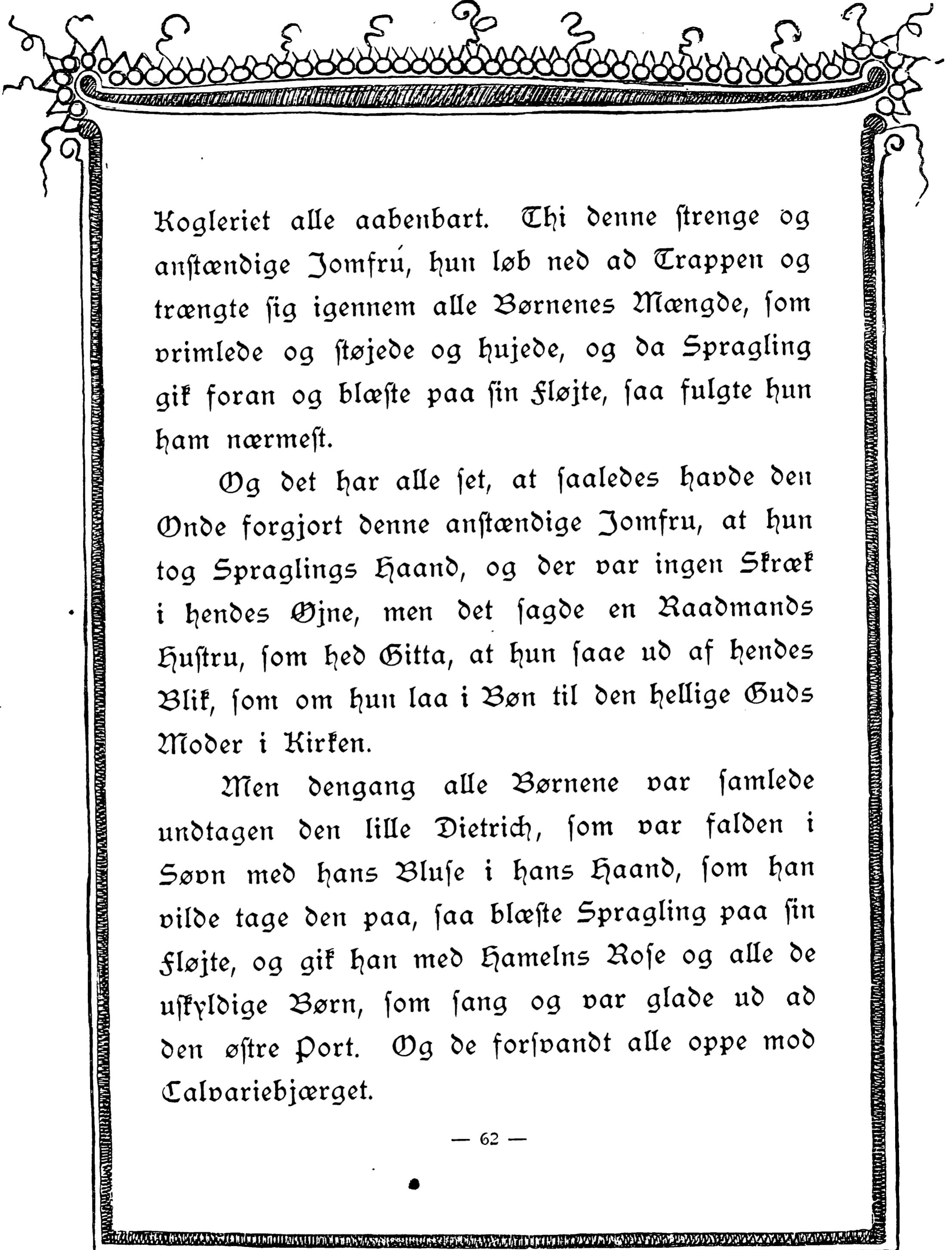

Huse, og ingen funde holde dem tilbage. Men kun den lille Pige, som ikke funde høre og den lille Dreng, som var blind og var en Krøbling, dem som Spragling havde flappet, blev tilbage.

Men den lille Dietrich, som var en Bødfers Søn, og som var ikke fyldt sine tre Somre, han kom springende straks i den bare Skjorte. Men Spragling, da han vendte Hovedet og saae den lille Dietrich, og Drengen lo til ham, saa med eet vendte den lille Dietrich sig og løb for at hente sit Tøj, efterdi han var næsten nøgen.

Men ved det andet Stød gif Raadhusdøren op. Og dengang var alle Vinduer aabne i den hele By, og i alle Døre stod Mænd og Kvinder og alle fædre og Mødre og det hele Raad og Borgemejsteren med den gyldne Kæde, og deres Ansigter var som Sten, og de funde ikke flytte en fod, men alle stirrede.

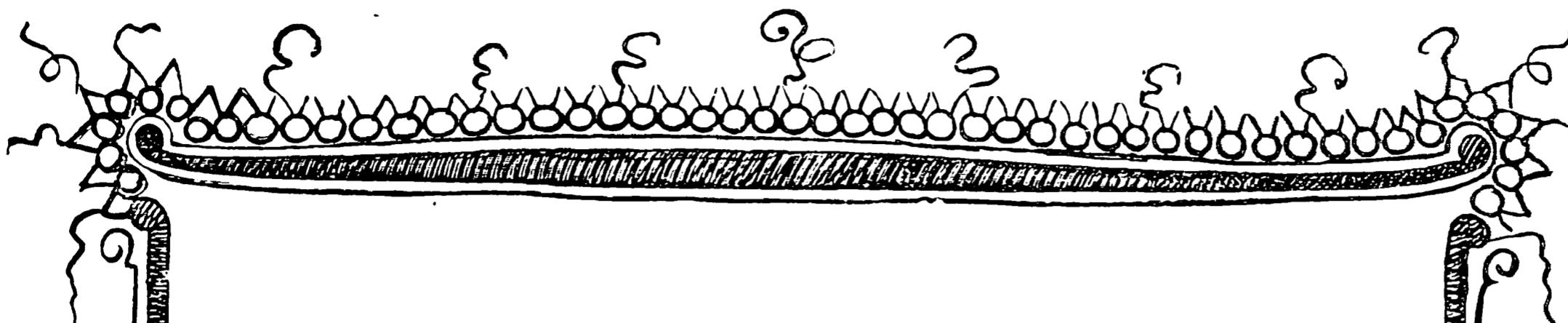
Men ned ad Raadhustrappen kom Jomfru Adelheid, Hamelns Rose. Og dengang blev

Kogleriet alle aabenbart. Thi denne strenge og
anstændige Jomfrú, hun løb ned ad Trappen og
trængte sig igennem alle Børnenes Mængde, som
vrimlede og støjede og hujede, og da Spragling
gik foran og blæste paa sin fløjte, saa fulgte hun
ham nærmest.

Og det har alle set, at saaledes havde den
Onde forgjort denne anstændige Jomfru, at hun
tog Spraglings Haand, og der var ingen Skræk
i hendes Øjne, men det sagde en Raadmands
Hustru, som hed Gitta, at hun saae ud af hendes
Blik, som om hun laa i Bøn til den hellige Guds
Moder i Kirken.

Men dengang alle Børnene var samlede
undtagen den lille Dietrich, som var falden i
Søvn med hans Bluse i hans Haand, som han
vilde tage den paa, saa blæste Spragling paa sin
fløjte, og gik han med Hamelns Rose og alle de
uskyldige Børn, som sang og var glade ud ad
den østre Port. Og de forsvandt alle oppe mod
Calvariebjærget.

Men nogle Hyrder, som til den Tid vogtede deres Geder oppe paa Calvariebjærget har siden hen berettet, at de til den Tid hørte ligesom et stort og jamrende Sørig som af mange Børn.

Og en Kulsvier, som bor langt oppe paa Bjærget har berettet, at han til den Tid saae en Rytter fare ham forbi, og stod Hestens Ben mere i Luften end paa Jorden. Og han havde en blodigrød Hat paa sit Hoved med stærke fjer og en Dragt som en Jægers, der var grøn. Og han holdt noget i sine Arme, som han bøjede sig tæt ned over.

Men om det var et Lig eller en Kvinde, kunde Kulsvieren ikke sige, blot at det var noget i lange Klæder og med ganske tillukkede Øjne.

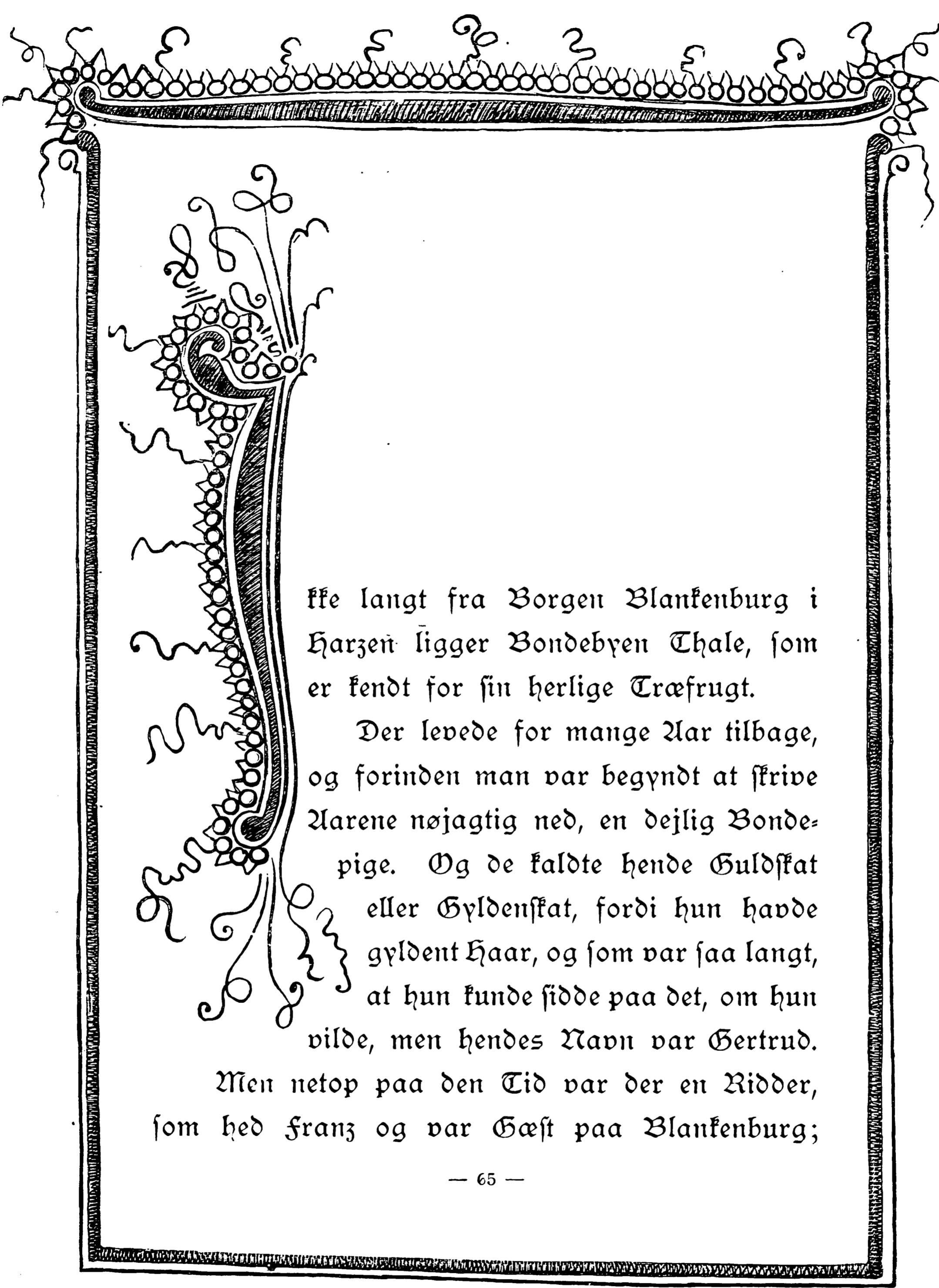
Ende.

Et lidet Tillæg

om

Jomfruspringet i Harzen,

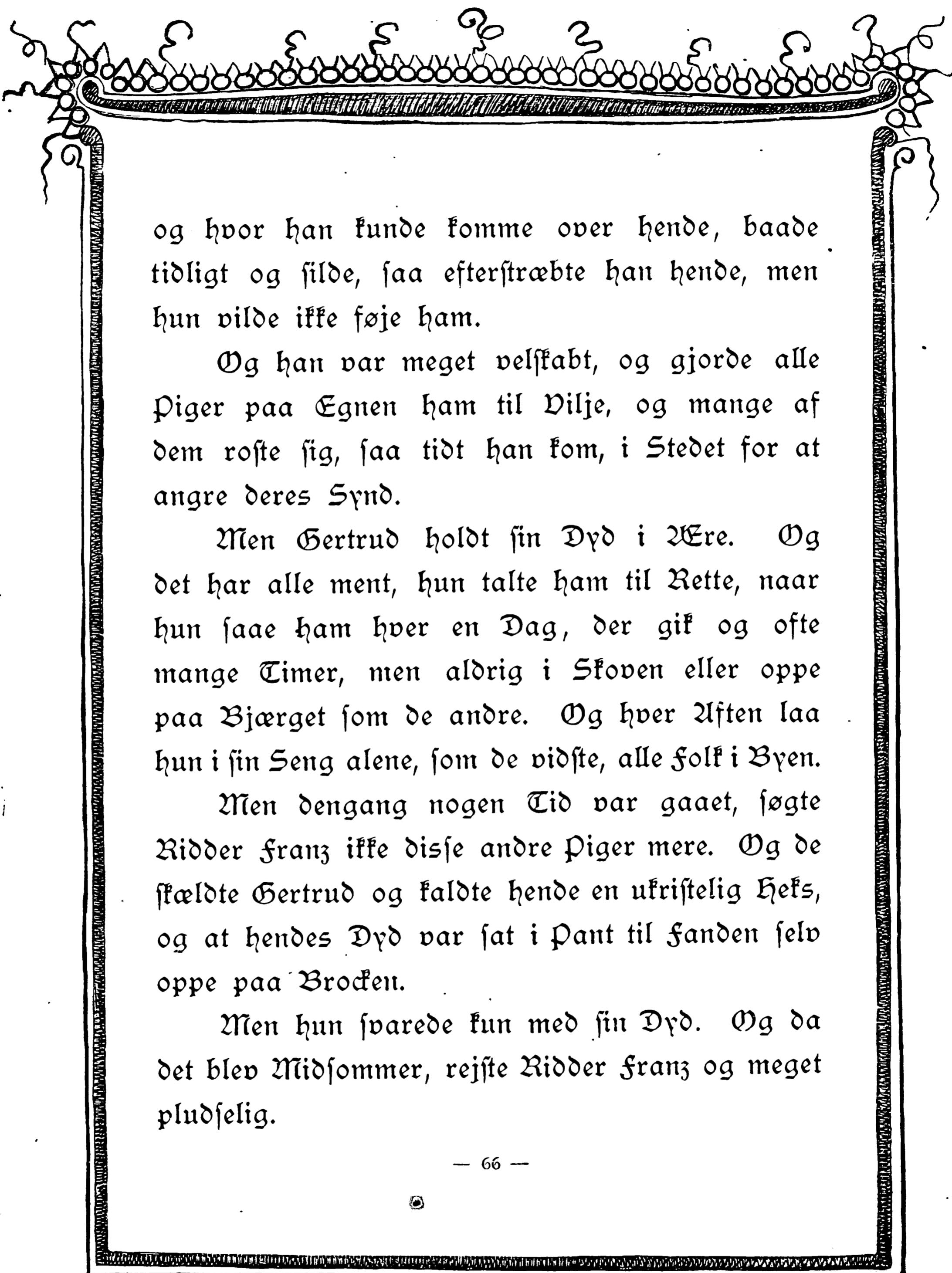
som det berettes paa Stedet.

Ikke langt fra Borgen Blankenburg i
Harzen ligger Bondebyen Thale, som
er kendt for sin herlige Træfrugt.

Der levede for mange Aar tilbage,
og forinden man var begyndt at skrive
Aarene nøjagtig ned, en dejlig Bonde-
pige. Og de kaldte hende Guldskat
eller Gyldenskat, fordi hun havde
gyldent Haar, og som var saa langt,
at hun kunde sidde paa det, om hun
vilde, men hendes Navn var Gertrud.

Men netop paa den Tid var der en Ridder,
som hed franz og var Gæst paa Blankenburg;

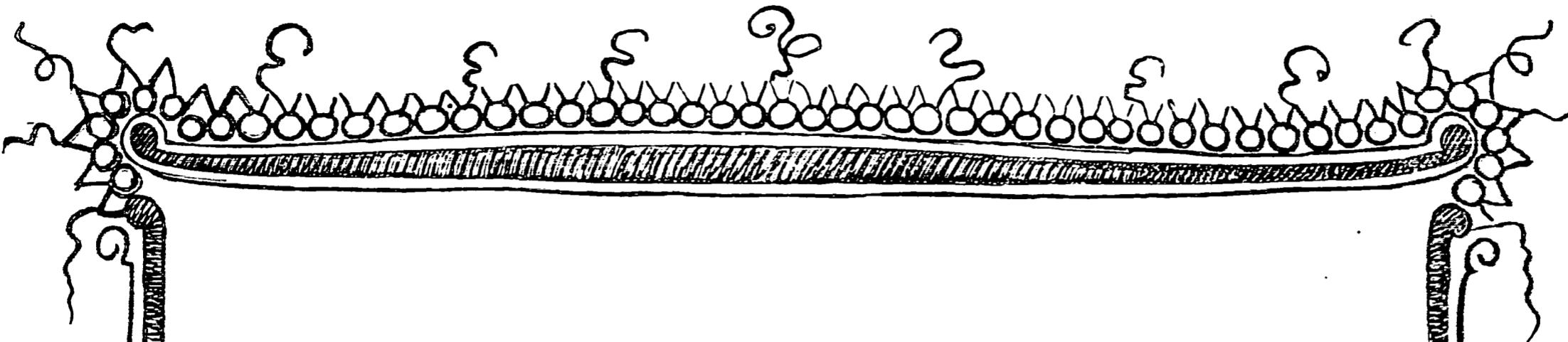
og hvor han kunde komme over hende, baade tidligt og silde, saa efterstræbte han hende, men hun vilde ikke føje ham.

Og han var meget velstukt, og gjorde alle Piger paa Egnen ham til Vilje, og mange af dem roste sig, saa tidt han kom, i Stedet for at angre deres Synd.

Men Gertrud holdt sin Dyd i Were. Og det har alle ment, hun talte ham til Rette, naar hun saae ham hver en Dag, der gif og ofte mange Timer, men aldrig i Skoven eller oppe paa Bjærget som de andre. Og hver Aften laa hun i sin Seng alene, som de vidste, alle folk i Byen.

Men dengang nogen Tid var gaaet, søgte Ridder franz ikke disse andre Piger mere. Og de skældte Gertrud og kaldte hende en ufristelig Heks, og at hendes Dyd var sat i Pant til fanden selv oppe paa Brocken.

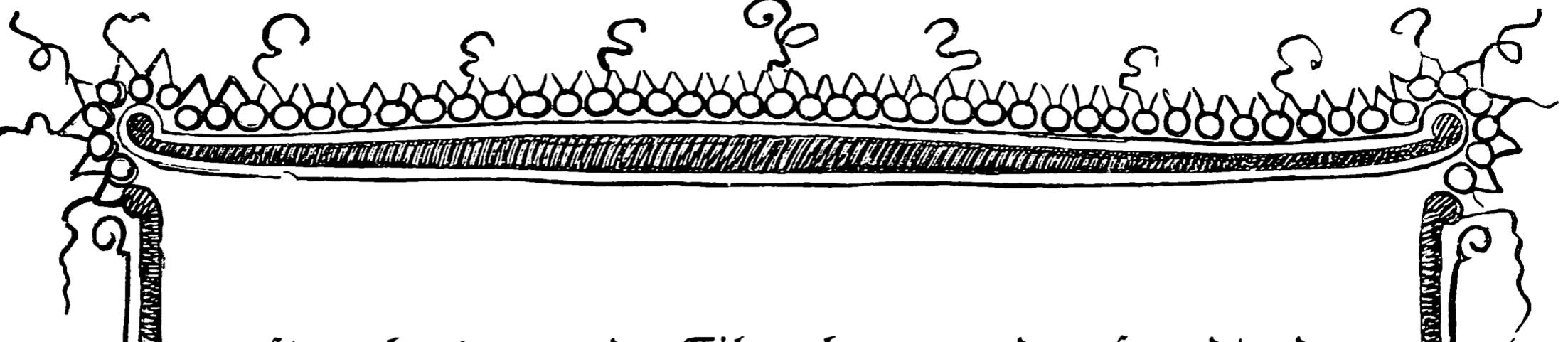
Men hun svarede kun med sin Dyd. Og da det blev Midsommer, rejste Ridder franz og meget pludselig.

Men dengang han var borte, sagde Gertrud til de andre Piger, at nu kunde de jo gaa til Sommerfest med Ridderstvendene, og hun hed ikke Gyldenskat omsonst, og Gyldenskat den fandt man ikke i Skoven og heller ikke paa Bjergskrænter men fun i Højenloftssale og andet mere ufristeligt Hovmod.

Men paa det Bjerg, som hedder Meisebjerg, der er den tætteste Skov, og gif der siden hen i Juli Maaned en Brændehugger. Og da havde han nær tabt Øksen af Skræk, thi dem, som han saae noget borte, var Ridder franz og Gertrud, som de kaldte Gyldenskat eller Guldskat, og da var Ridder franz kommen hemmelig tilbage, men ingen havde set ham.

Men Brændehuggeren har siden hen fortalt, at da han saae dem, kunde han ikke høre, hvad de talte, men det var tydeligt at se, at han besvor hende med hede Løfter som sædvanlig og tog paa hende, og han var meget skøn at se til. Men hun gav sig til at løbe, og han fulgte

efter hende med Tilraab, og da svandt de Brændehuggeren af Syne. Men siden hørte han hendes Latter, som han sagde, og derpaa blev det ganske stille.

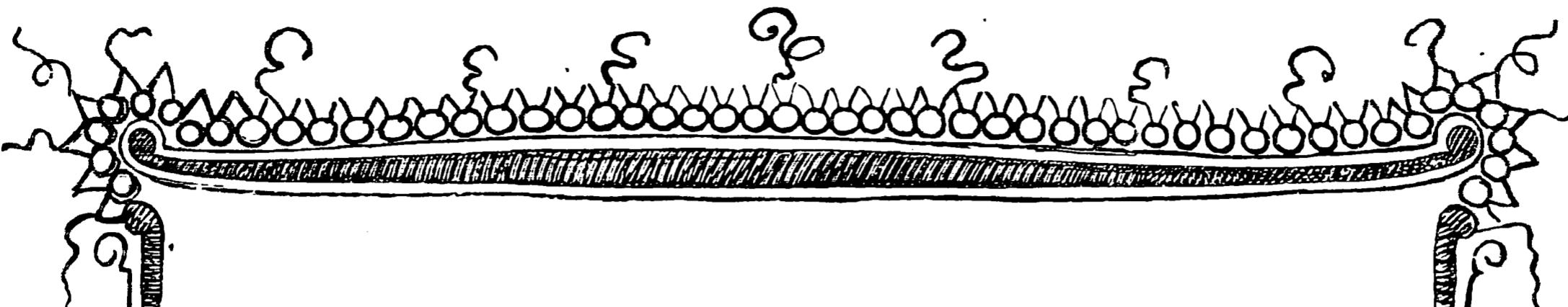
Men enten har det været Spot eller fortvivlelse, som lo ud af hende.

Og da det var blevet derpaa ganske stille, krobed Brændehuggeren videre og fun Skridt for Skridt, og baade een Gang og flere Gange syntes han, det raslede, og at han hørte deres Stemmer, og ligesom de blev svagere og mere stille.

Og da blev Brændehuggeren meget bange og turde længe ikke gaa, fordi han frygtede Ridder Franz, men omsider naaede han til den fremspringende Top, og da var der gaaet flere Timer.

Og da saae han ingen Ting.

Men paa den modsatte Side begynder det Anhalske, og der er et mægtigt Svælg imellem denne Tinde og den anden, og der hører al Sti op, naar man da ikke vil klatre møjsomme-

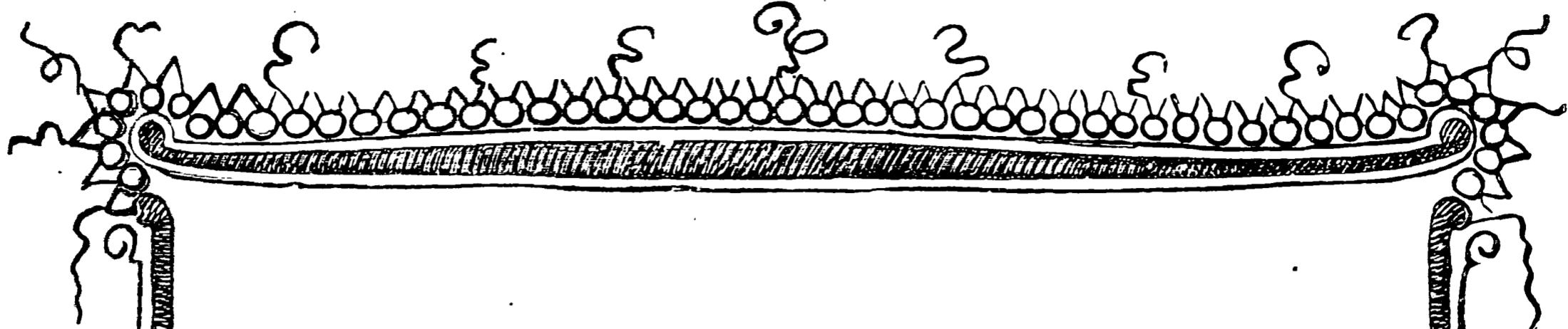
ligen ned og kommer da til Kørevejen gennem Anhalt.

Og Brændehuggeren har intet set mere til Pigen og heller ikke til Ridder franz.

Men det har andre folk fortalt, at de saae en lukket Vogn, som foer afsted og gennem Anhalt, som om fanden selv fulgte en Synder i Hælene. Og det har været Ridder franz, som flygtede i Skræk og gennem Anhalt, der dengang laa i fejde med dem fra Blankenburg.

Men Pigen, hun maa være sprungen over, som man har set det ofte før berettet, at Jomfruer, naar deres Dyd var i fare, saa sprang de mange favne, ja ved Guds Hjælp næsten Mile over dybe Kløfter. Og hun maa være blevet borte ovre i det Anhaltske, hvorfra man aldrig nogensinde har hørt noget til hende.

Og derfor falder Bønderne endnu den Dag i Dag det Sted for Jomfruspringet, og naar der kommer en Rejsende, følger de ham derhen. Og derfor giver man dem en lidet Drikkepenge.

Og i Aaret eet tusende fire hundrede og
elleve paa Sct. Johannis og Pauli Dag, den 26de
Juni, har jeg set det selv med egne Øjne, da jeg
ledsagede Raadmanden Gebhard paa hans Rejse,
hvem Gud bevare.

Ende.

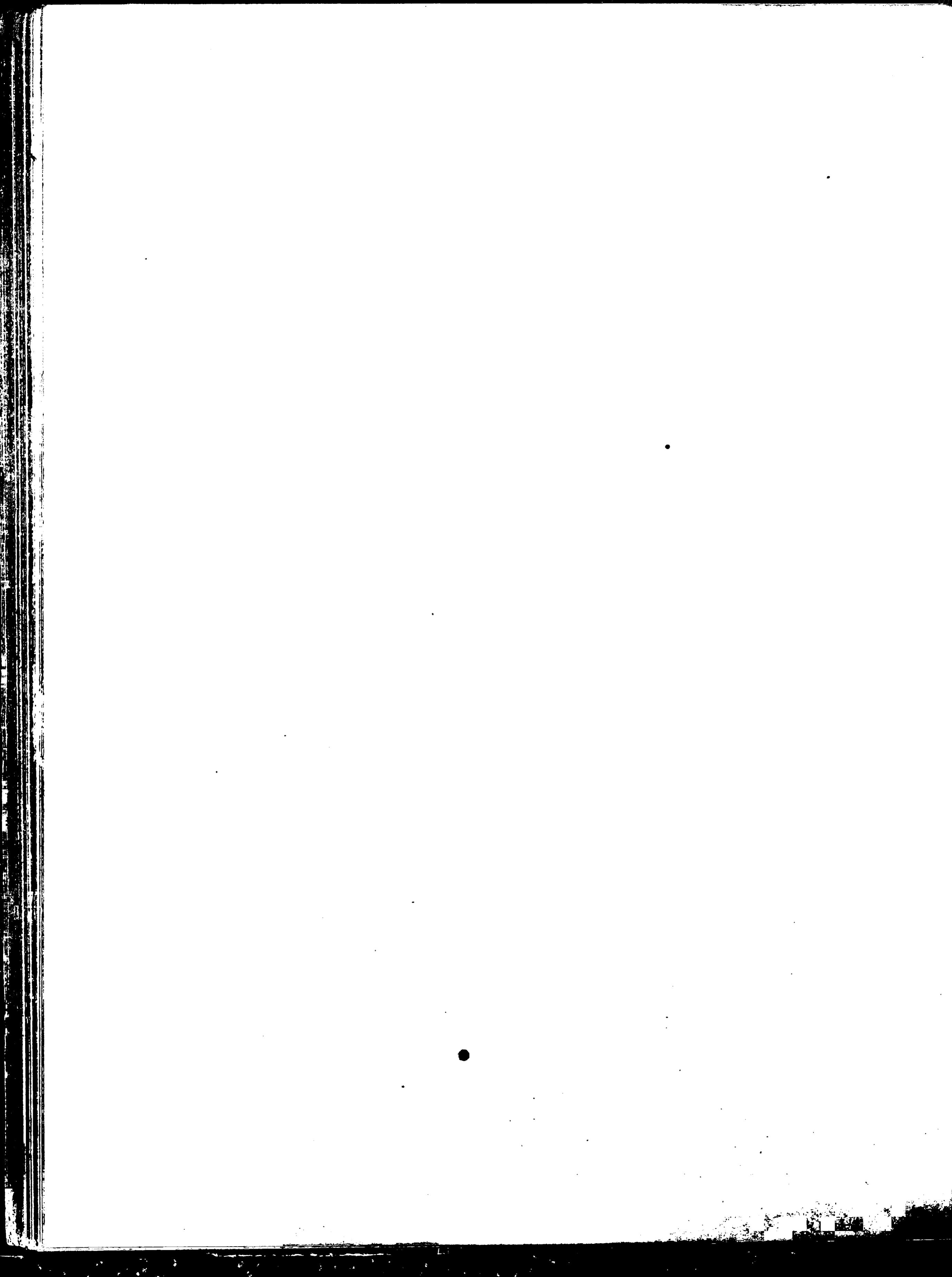
Om

Vilhelm Scherfenbergeren

og

om hans Løster.

Alf en verdslig Krønike.

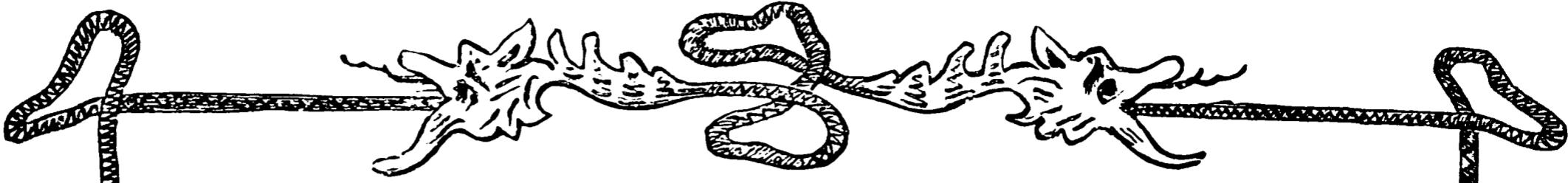

aa Borgen Scherfenberg sad Ridder Wilhelm. Og han var gift med Greven Meinhards Datter, ham som tog Steier og Kørnthen fra Kong Rudolf. Og Greven Meinhard ynded Wilhelm meget, fordi han var en stærk og tapper Ridder, der ikke spurgte, før han gif i Kampen.

Og dette har man sagt om Ridder Wilhelm, at alting hvad han lovede, det holdt han.

En Dag red Wilhelm paa en Eng ved Borgen. Og Wilhelm han var født med Sejers-

skjorte og kunde se, hvad ikke andre kunde, og
hvad han saae, det var en Dværgefunge. Og
efter ham kom mange andre Dværge og bar hans
Slæb og over ham en Himmel.

Hr. Wilhelm holdt da Hesten an og hilste,
fordi han saae, det var en Dværgefunge.

Og Dværgefungen sagde: Ridder Wilhelm!
Jeg er i Nød og hjælp mit Kongerige, thi det
er truet af en anden Konge.

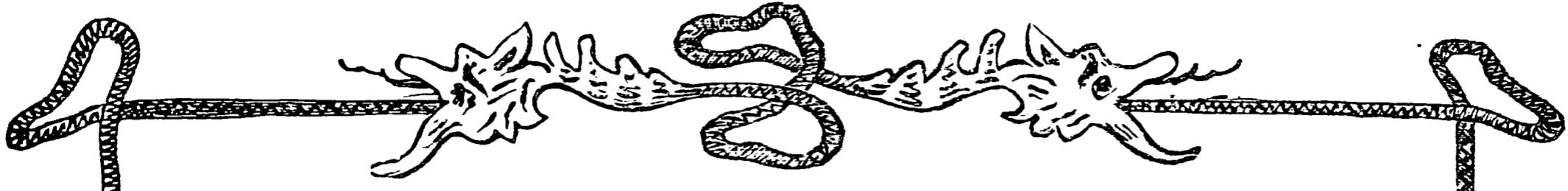
Og dertil saae han op paa Ridder Wilhelm,
og saae hans Øjne som de syge Hundes.

Thi Dværge, de har alle store Øjne og
sorrigfulde som hos Dyr, der tigger. Men ellers
er de hæslige at se til.

Og Wilhelm spurgte Kongen, om han
troede paa Gud og paa hans Søn, født af
en Kvinde.

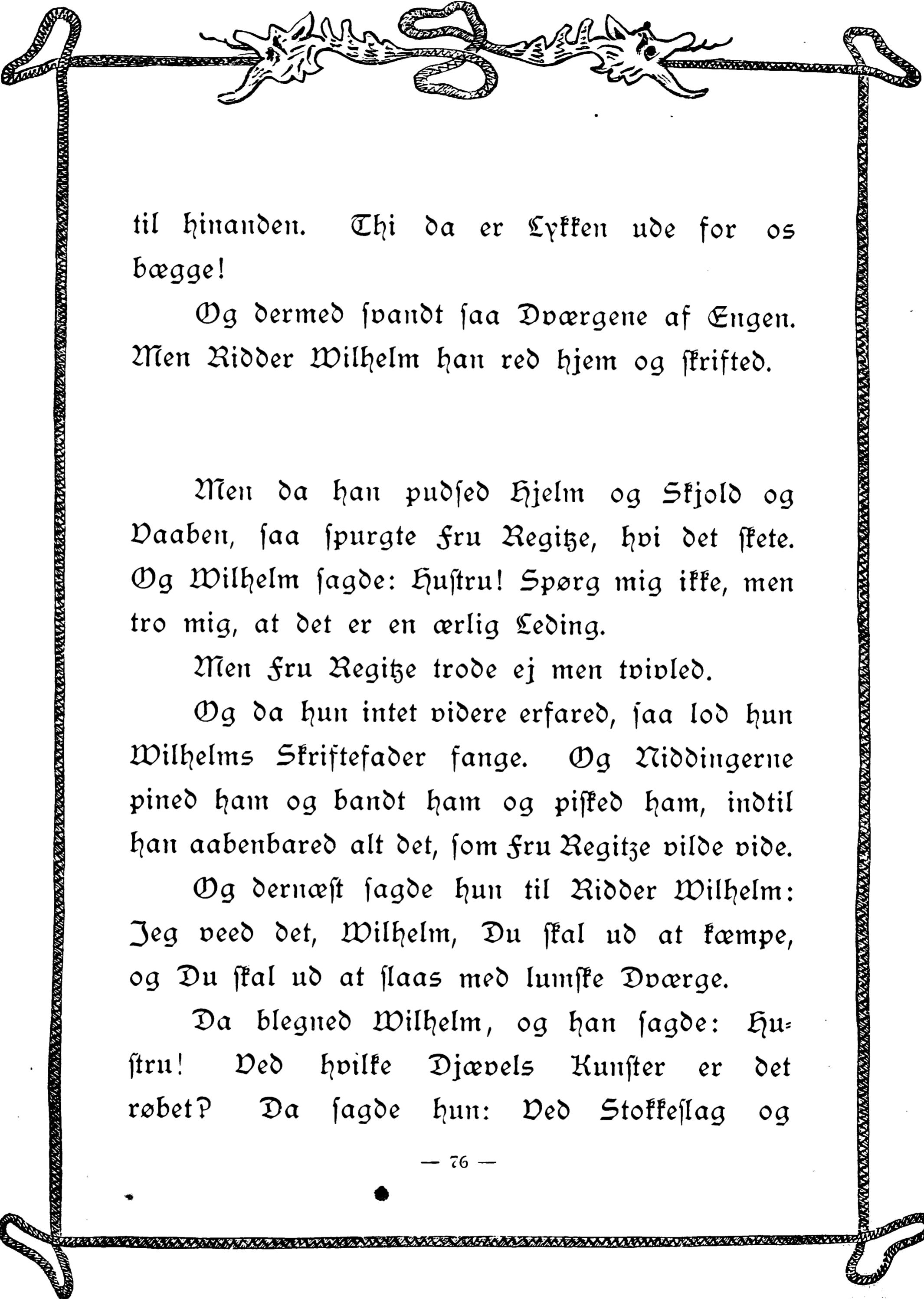
Og Dværgen sagde: Paa dem bægge tror
jeg og desforuden og paa Helligaanden.

Da loved Wilhelm Kongen Hjælp i Nøden,
og naar de næste otte Døgn var omme, saa skulde

Wilhelm komme did paa Engen til samme Tid
og med de bedste Vaaben.

Men Dværgen drog en Guldring af sin
finger og gav Hr. Ridder Wilhelm den og sagde:
Saalænge denne bliver paa din finger, da skal
dit Øje aldrig vorde mindre. Og naar Din store
Heltedaad er omme, og fjendekongen dreven ud
af Landet, skal alle mine Dværge være Dine og
trælle for Din Lykke. De skal finde rødgylde
Årer frem i Dine Bjærge, og Vin skal blomstre
over alle Skrænter og Dine Heste gaa i Græs til
Bugen. Og mine Dværge samler Morgenrøden,
naar den i Gryet bryder frem bag fjældet, og
den er varig Ungdoms sikre Kilde. Og naar
Din Hustru ligger trygt og sover, skal mine
Dværge staa ved Eders Leje og aande den hen
over hendes Slummer. Og da vil hendes Kinder
aldrig rynkes, og hendes Øjne skal i Ungdom
straale, saalænge som Dit eget Øje lever. Men
dette skal Du love højt og helligt, at Du maa
aldrig aabenbare nogen de Løfter, vi har givet

til hinanden. Thi da er Lykken ude for os bægge!

Og dermed svandt saa Dværgene af Engen.
Men Ridder Wilhelm han red hjem og skrifte.

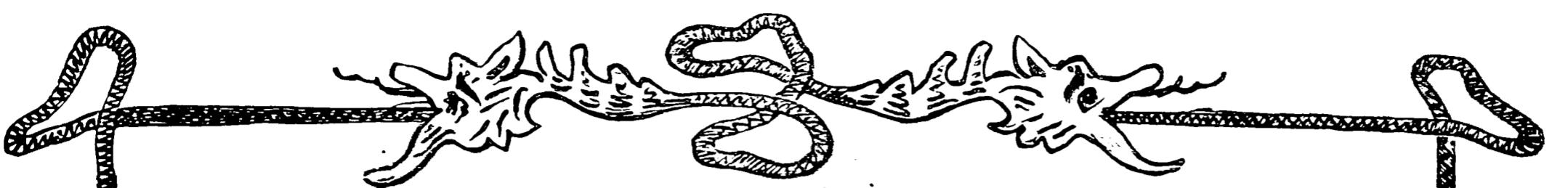
Men da han pudsed Hjelm og Skjold og Vaaben, saa spurgte fru Regitze, hvi det skete.
Og Wilhelm sagde: Hustru! Spørg mig ikke, men tro mig, at det er en ørlig Leding.

Men fru Regitze trode ej men tvivled.

Og da hun intet videre erfared, saa lod hun Wilhelms Skriftefader fange. Og Niddingerne pined ham og bandt ham og pisked ham, indtil han aabenbared alt det, som fru Regitze vilde vide.

Og dernæst sagde hun til Ridder Wilhelm:
Jeg veed det, Wilhelm, Du skal ud at kæmpe,
og Du skal ud at slaas med lumfæ Dværge.

Da blegned Wilhelm, og han sagde: Hustru!
Ved hvilke Djævels Kunster er det
røbet? Da sagde hun: Ved Stokkeslag og

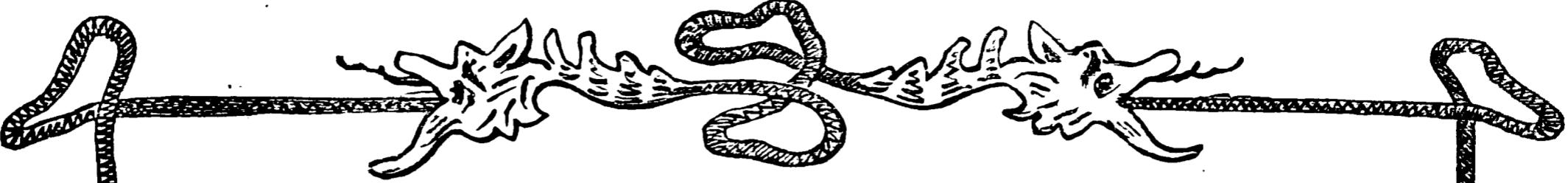

Svøber, og Munken har de pint, indtil han tilstod.

Da holdt Hr. Wilhelm inde, og han tied.
Og da han talte, sagde han: Jeg mente, at om
de havde hængt ham op paa Korset som Verdens
frelser og med Tornekronen, saa skulde han dog
ingenlunde talet.

Og da hans Hustru trygglede og tigged, saa
svigtede han næste Morgen Dværgen.

Men Engen, hvor han havde truffet Dværgen,
den red Hr. Wilhelm ikke mere over. Dog blev
det engang Lyn og megen Torden, og Regnen
fylled, og da var den nærmest. Og da han red,
paa een Gang stejled Hesten, og midt i Lynet stod
da Dværgekongen: Hr. Wilhelm! raabte han med
hidsig Stemme, Hr. Wilhelm, Du som holder alle
Løfter! Giv mig min Ring igen! Og Hesten
snubled og vrinsked som for Jld, og Dværgen
raabte og vilde rive Ringen af hans finger.

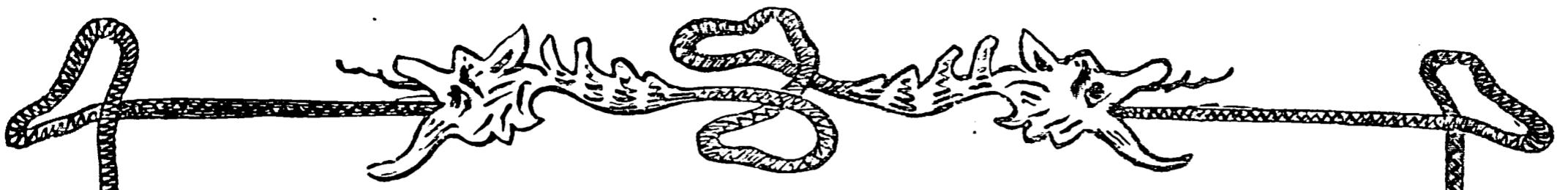
Men Wilhelm retted Hesten, og med Næven slog han den lille Konge i hans Aafsyn, saa Blodet sprang.

Men da han sprængte deden, da lød den lille Dværgeforges Klage og gennem Tordenen og gennem Mørket. Og Wilhelm var det, som hans Næve værked.

Og dette Aar gif hen og meget stille. Men paa den næste Sommer er det hændet, at fru Regižes Søster, fredegunde blev viet til den unge Greve Hugo, ham som fik Landestrož til Lehn af Kongen.

Og aldrig har man set saa megen Rigdom, som dengang Brylluppet blev gjort paa Borgen.

Og fru Regiže talede til Wilhelm og sagde: Aldrig har jeg set sliig Rigdom, og der var Sølv og Guld og dyre Stene og Hestene, de gif i Græs til Bugen, og Vinen blomstrede paa alle Strænder.

Men Wilhelm tav.

Og fru Regiße talede og sagde: Saae Du Brudens stønne Klæder, og de var Gyldenmor og indist Silke, og hendes Snabelsko var sprængt med Stene. Og der var Perlebaand om hendes Midje.

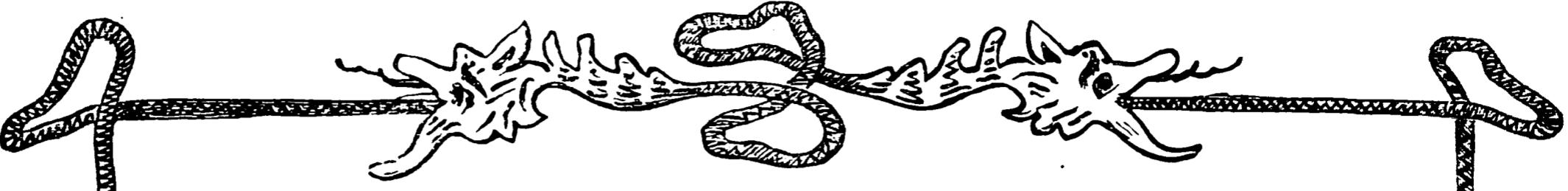
Men Wilhelm sagde: Ti og stands Din Tale. Men fru Regiße talede og sagde: Og dejlig var min lille, unge Søster, og saae Du ret hvor hendes Øjne straaled?

Men Wilhelm sagde: Ti! Og da hun talede, saa slog han hende hastigt med sin Næve, saa Blodet sprang ud over Sengestolpen.

Og dengang var det som med Dværgekongen, og var det ham, som om hans Næve værkede.

Men hendes Jammer ynfede ham ikke.

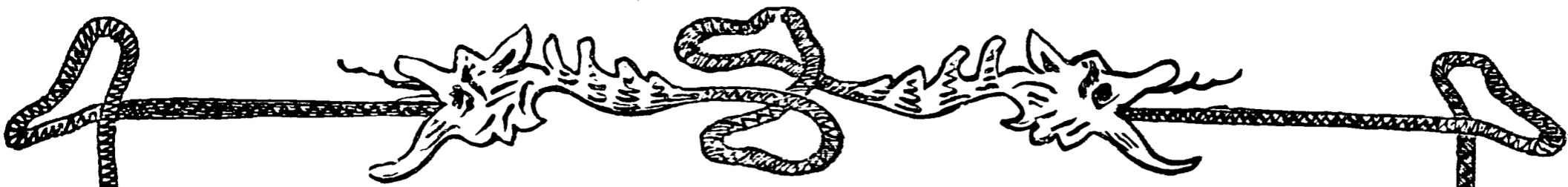
I Greven Hugos følge var en Ridder, som kaldtes Eberhard til Hohenfelsen og havde nylig

taget Lehns af Hugo. Men dertil var han blevet nødt og tvungen, for ellers var han blevet hængt i Galgen.

Og det var ifølge Kong Rudolfs Naade, at dette ikke blev ham vederfaret, thi han var alle Købmænds Skræk og fjende og havde plyndret mange Tog med Varer, da Rudolf kæmpede med Böhmerkongen. Men da Kong Rudolf kom med Sejr tilbage, saa gif han frem mod Røverne med Strenghed, og mange Kroppe dinglede i Galger. Men Eberhard fik reddet mange Skatte.

Og netop ved Grev Hugos Bryllups-gilde har Eberhard fortalt derom til Wilhelm og om den Rigdom, som han havde samlet. Og der var mange Riddere, som taled, og misfornøjet var de med Kong Rudolf og med Grev Meinhard, Wilhelms Svigerfader. Og Ridder Franz fra Schwaben svor og sagde, at ingen ærlig Ridder kunde taale, som Kongen øndsed ikke gammel Adel.

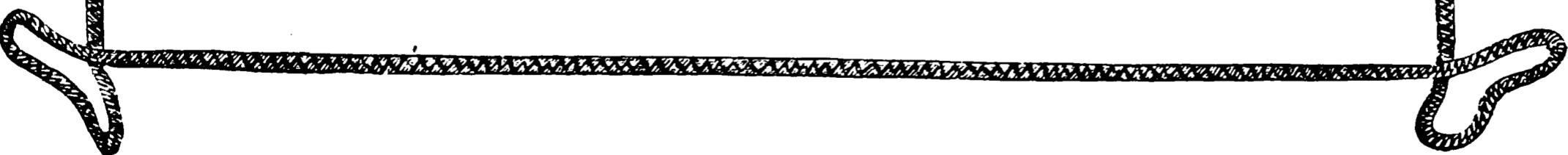

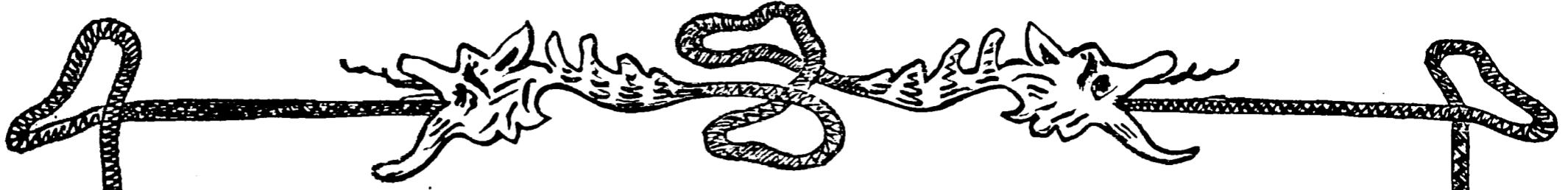
Øg der blev larmet stærkt, og de var
drukne.

Da Vaaren kom, red Wilhelm bort til Schwaben med sine bedste Mænd og bedste Heste. Øg fru Regiße spurgte, men han svared, at han drog bort at hente Guld og Skatte. Øg da hun græd, saa bød han hende tie og spare sine gode Øjnes Straaler og se til, at hun ej fik flere Rynker.

Øg dermed red han tavs med sine Svende.

Men da en Tid var gaaet, kom en Rytter og bragte Bud fra fru Regiżes fader. Øg dette meldte han til fru Regiże, at Ridder Wilhelm plyndrede i Schwaben, og mange Skatte havde han bragt sammen ved Købmænds Blod og i uærlig fejde og brudt sit dyrbare Ridderløfte, og med ham var Hr. franz og mange flere af

dem, hvem Kongen truede paa Livet. Men endnu
een Gang skulde Wilhelm manes.

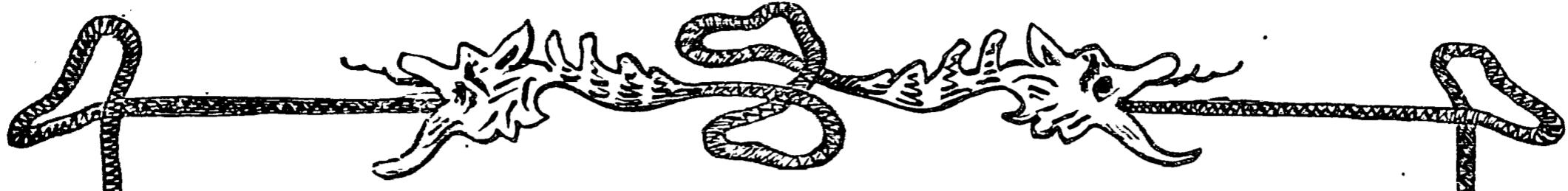
Og Ridder Wilhelm vendte da tilbage paa
Greven Meinhards strenge Raad og Trusel.
Men i sit følge havde han en Kvinde.

Og hende fjæled han et Sted i Skoven. Og
naar han tog paa Jagt, da blev han borte, og
det er hændet mange, lange Nætter.

Men fru Regizes Spejdere, de lærte at kende
Kvindens Spor, og paa en Aften, da Wilhelm
søgte Huset, fandt han Uffe, og i en Egetop, der
hang hans frille.

Og da han sprængte i en Hast mod Borgen,
der mødte ham hans tvende bedste Svende for-
uden dem, han havde med paa Jagten. Og deres
Heste styrted, og de meldte, at fru Regize, da
han vel var borte, saa stod der hende Hælvten
bi af Svende, og de var loffede med rige Løfter.

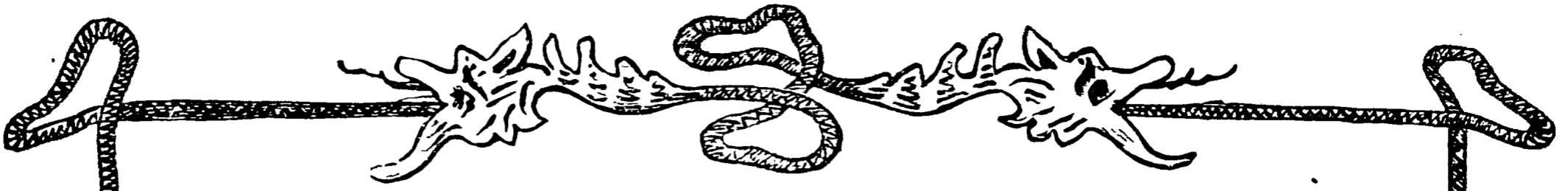

Og efter blodig Kamp blev alting søndret og sprængt og røvet Wilhelms dyre Skatte, og funde to var sluppet bort med Livet. Og som de flygtede for alt at melde, da slog de røde Luer op fra Borgen, og fruen flyede paa unge Heste.

fra Greven Meinhard kom en Mand til Wilhelm: Og Wilhelm havde brudt sit dyre Løfte og ikke værnet om hans Datters Ere. Og Wilhelm havde plyndret Gods i Schwaben og krænket Kongens Bud og strenge Vilje. Og hvis han ikke, inden Sol var omme, fluks sendte Budet hjem med Bøn om Naade, saa havde han forbrudt sit Lehn og Eje og blev erklæret for en Rigets fjende.

Men Ridder Wilhelm spotted sine Løfter og spurgte, om de vejed op mod Guldet og Stenene og Sølvet, som han misted og mod hans lille frilles glatte Kinder og Øjnene, der var som

Morgenrøden. Og naar han atter mødte fru Regiße, saa blev hun hilst med Stokkeslag og Svøber, og der var Egetoppe nok i Stoven med stærke Grene og med herlig Udsigt.

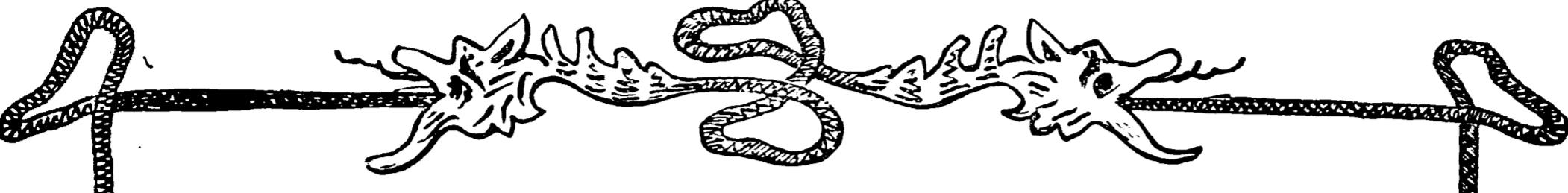
Og han smed Grevens Sendebud i Taarnet.

Og det er blevet til en vældig fejde, hvor mange Kongens Lehnsmænd blev ham utro. Og de har hærget vidt omkring og plyndret.

Men Greven Meinhard stred for Kongens Ære, og han stred ogsaa for sin Datters Ære. Og hvor han kom, han lagde Landet øde.

Da stodte Meinhards folk en Dag paa Wilhelm. Og de var tyve Mand og Wilhelms tyve. Og mer end Hælvten blev igen paa Pladsen, og blandt dem Wilhelm, som de ikke kendte. Og han laa hen og skulde dø i Sandet og ene mellem døde Mænd, og Spydet var knækket i hans Side.

Men mod Aften, da kom Grev Conrad ridende med Svende og kendte, det var Wil-

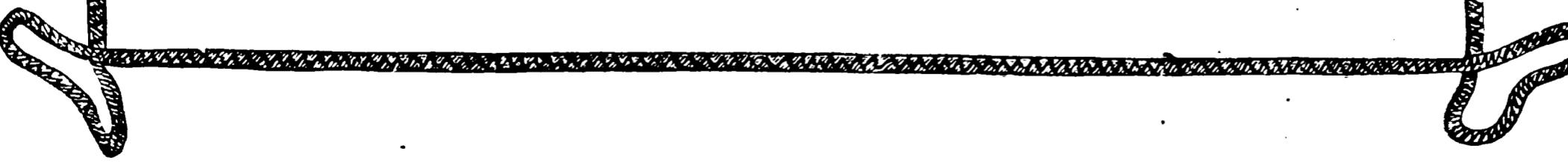
helm. Og han standsed og stod af Hesten, og han lod ham løfte. Og Ridder Wilhelm kunde endnu aande, og Øjnene stod stive i hans Hoved, men svare kunde han slet ikke mere.

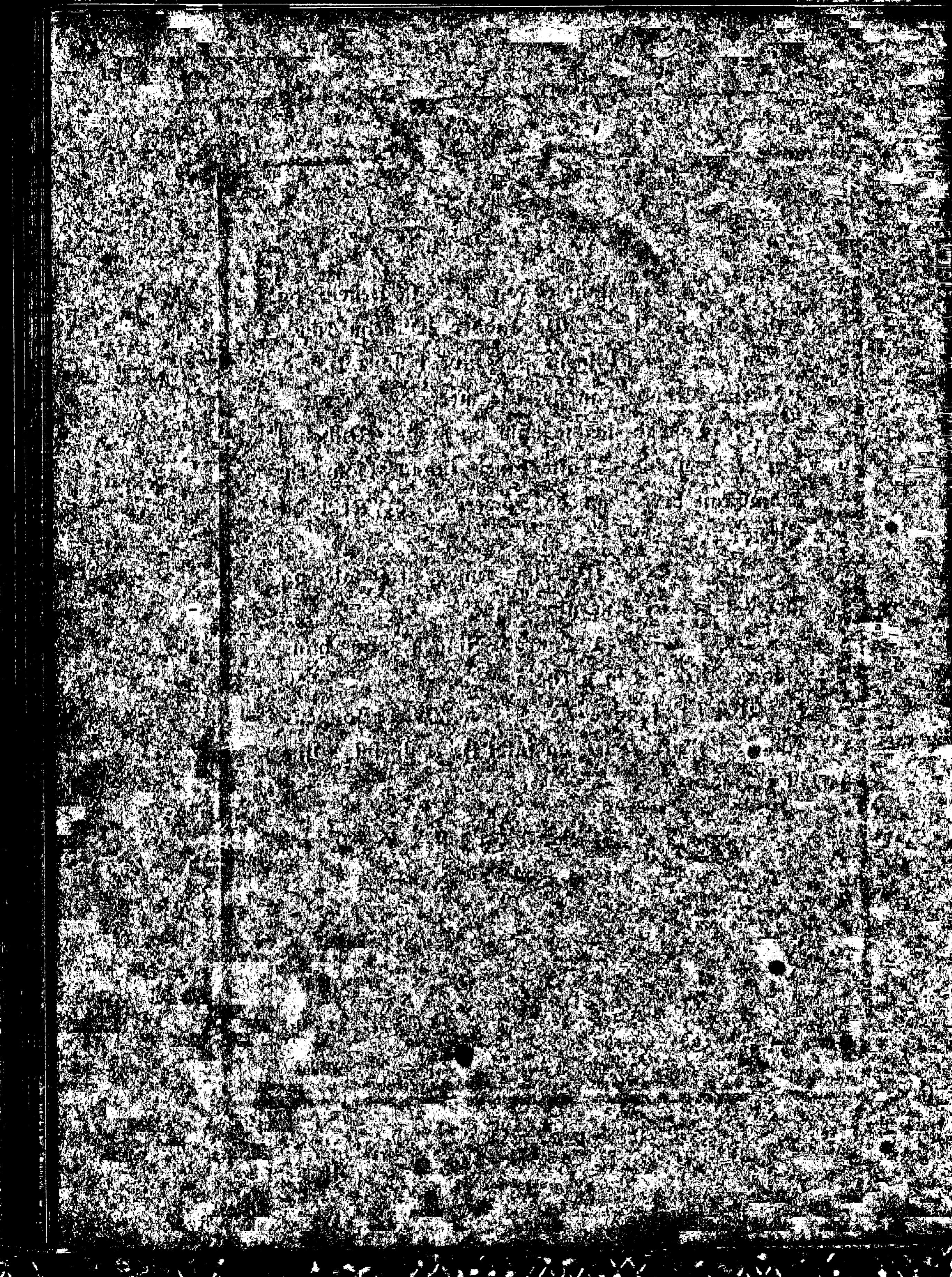
Og Conrad skældte ham og sagde: Wilhelm! Der er vel ingen Løfter mer tilbage, som Du endnu kan bryde, nu da Spæret er brydet i dit Hjerte?

Men Ridder Wilhelm kunde ikke tale og stirred blot med sine stive Øjne.

Da saae Grev Conrad Ringen paa hans finger og træk den af ham.

Men i samme Time som Dværgeskongens fingerring blev røvet, da faldt Hr. Wilhelms Øjne til i Døden.

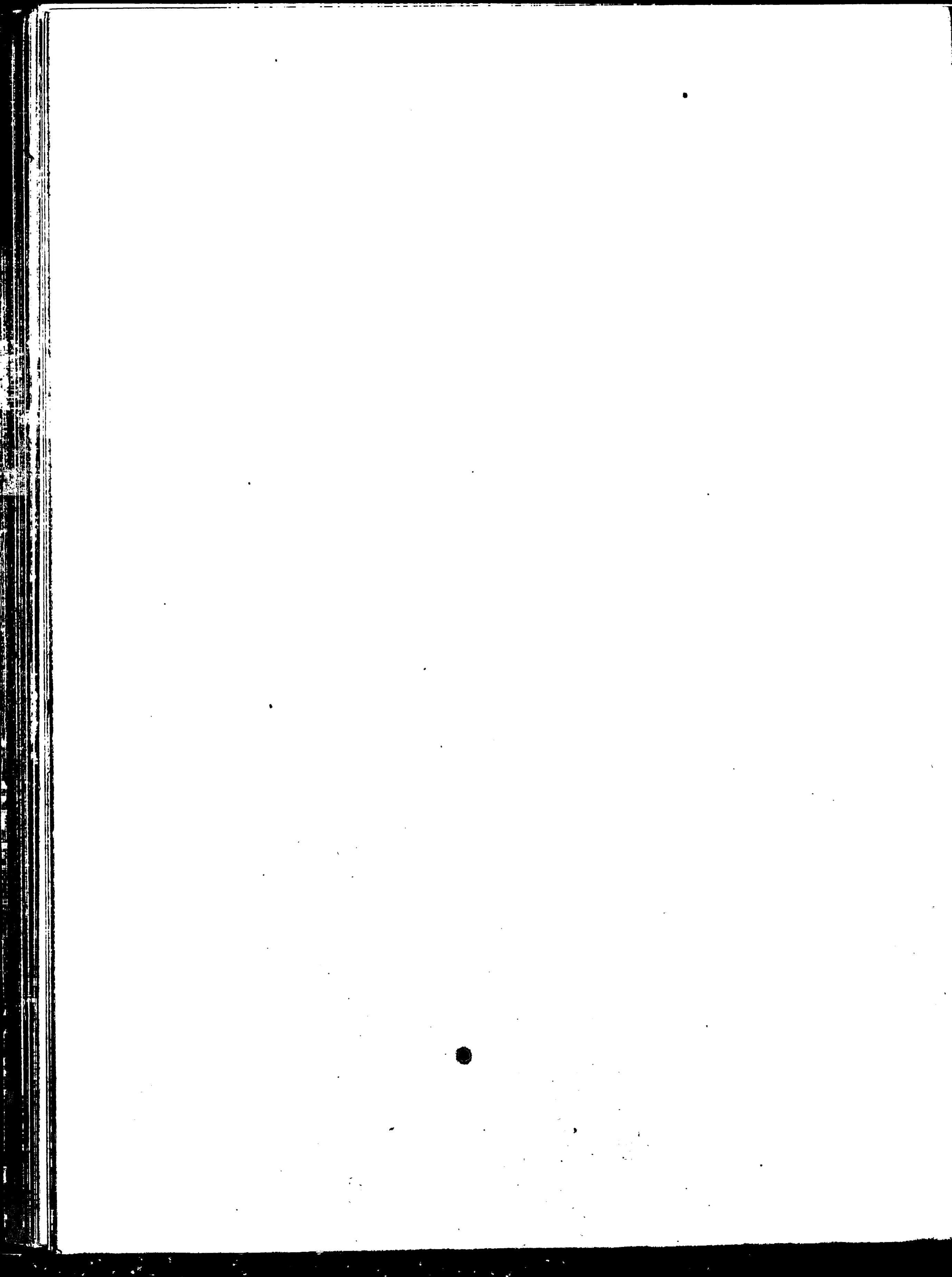

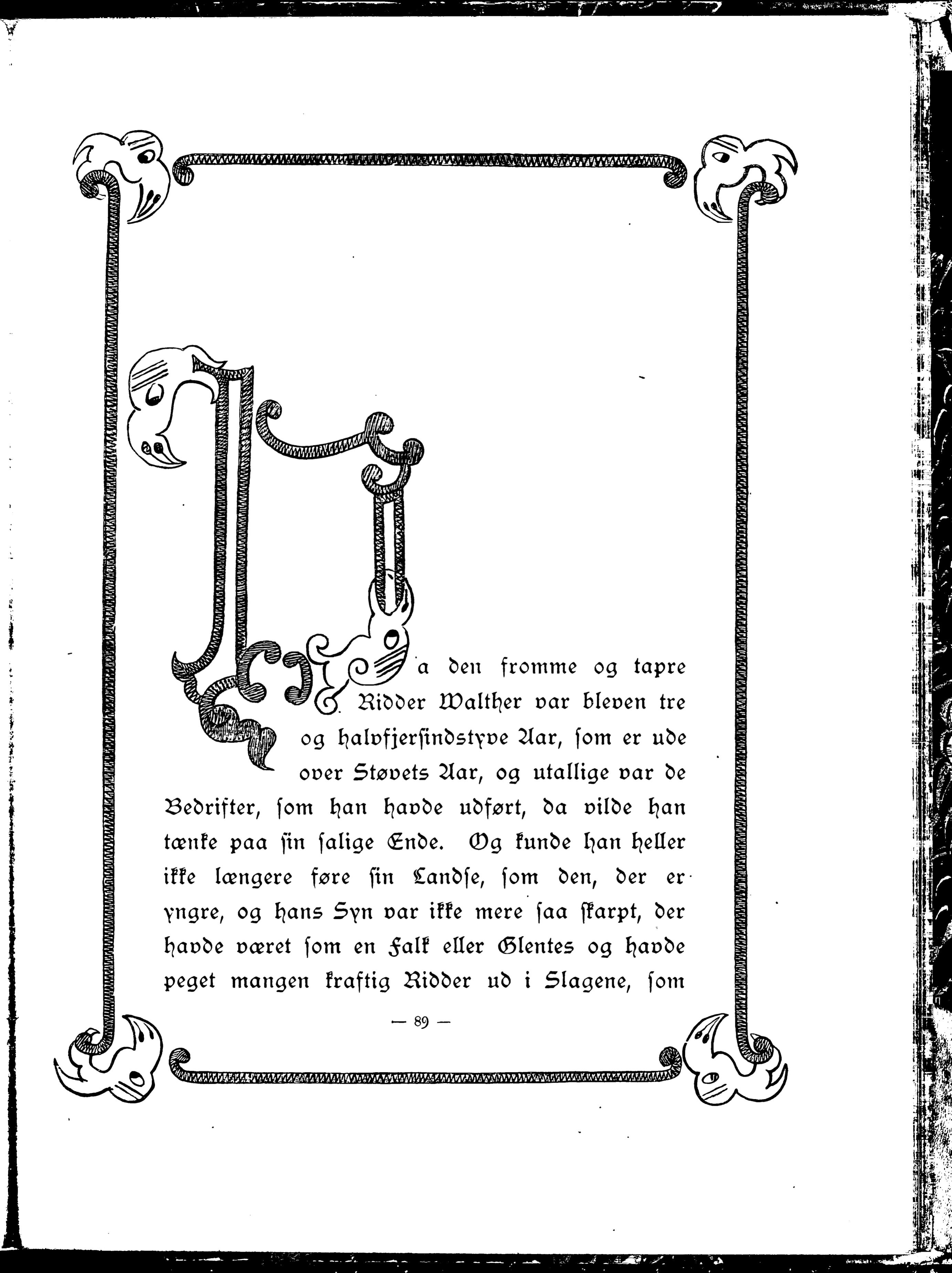
Ridder Walther s

Liv og salige Ende

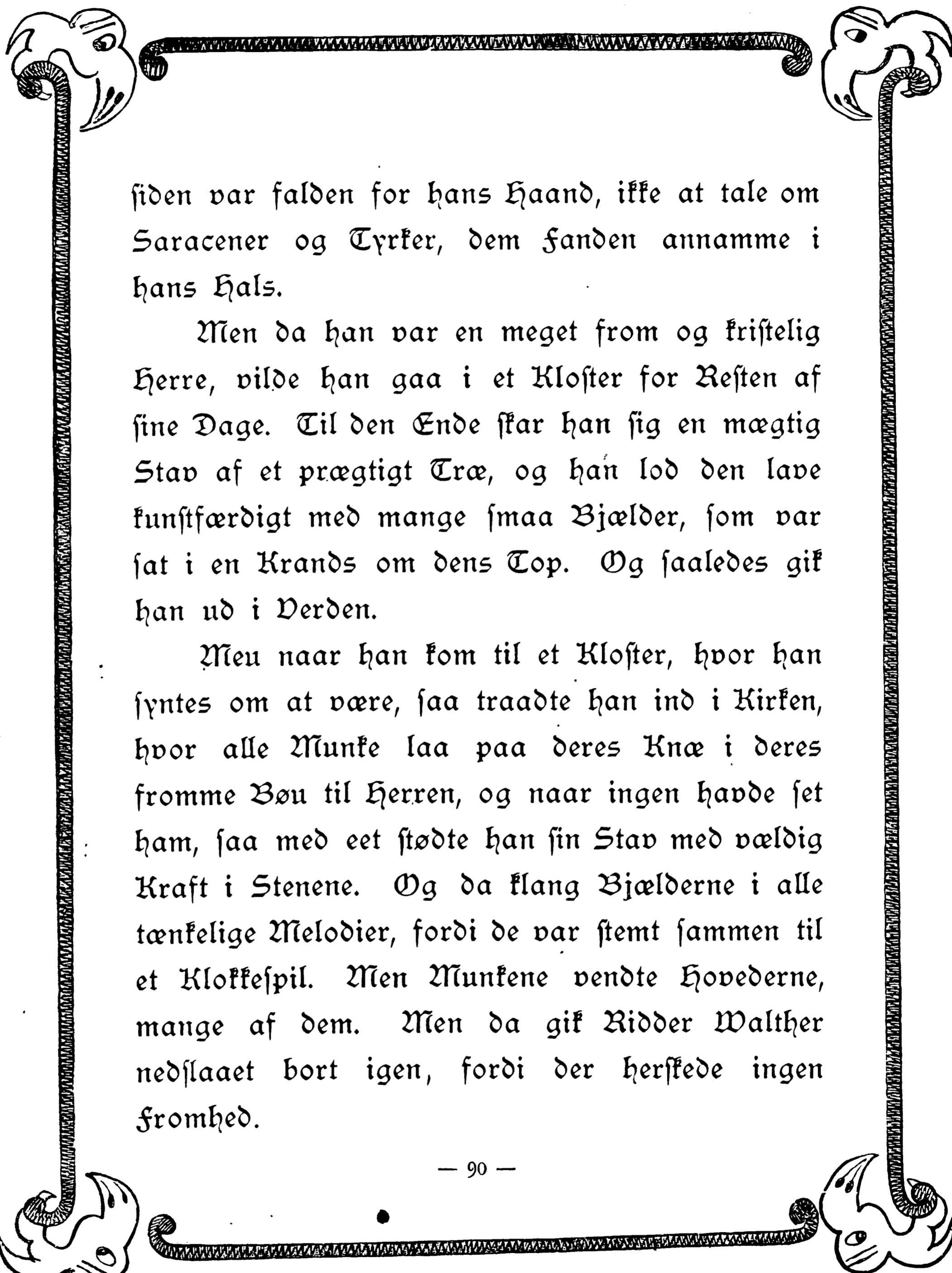
i Klostret Novalese.

Af en Klosterfrønike.

a den fromme og tapre
 Ridder Walther var bleven tre
 og halvfjersindstÿve Aar, som er ude
 over Støvets Aar, og utallige var de
 Bedrifter, som han havde udført, da vilde han
 tænke paa sin salige Ende. Og kunde han heller
 ikke længere føre sin Landse, som den, der er
 yngre, og hans Syn var ikke mere saa skarpt, der
 havde været som en falk eller Glentes og havde
 peget mangen kraftig Ridder ud i Slagene, som

siden var falden for hans Haand, ikke at tale om Saracener og Tyrker, dem fanden annamme i hans Hals.

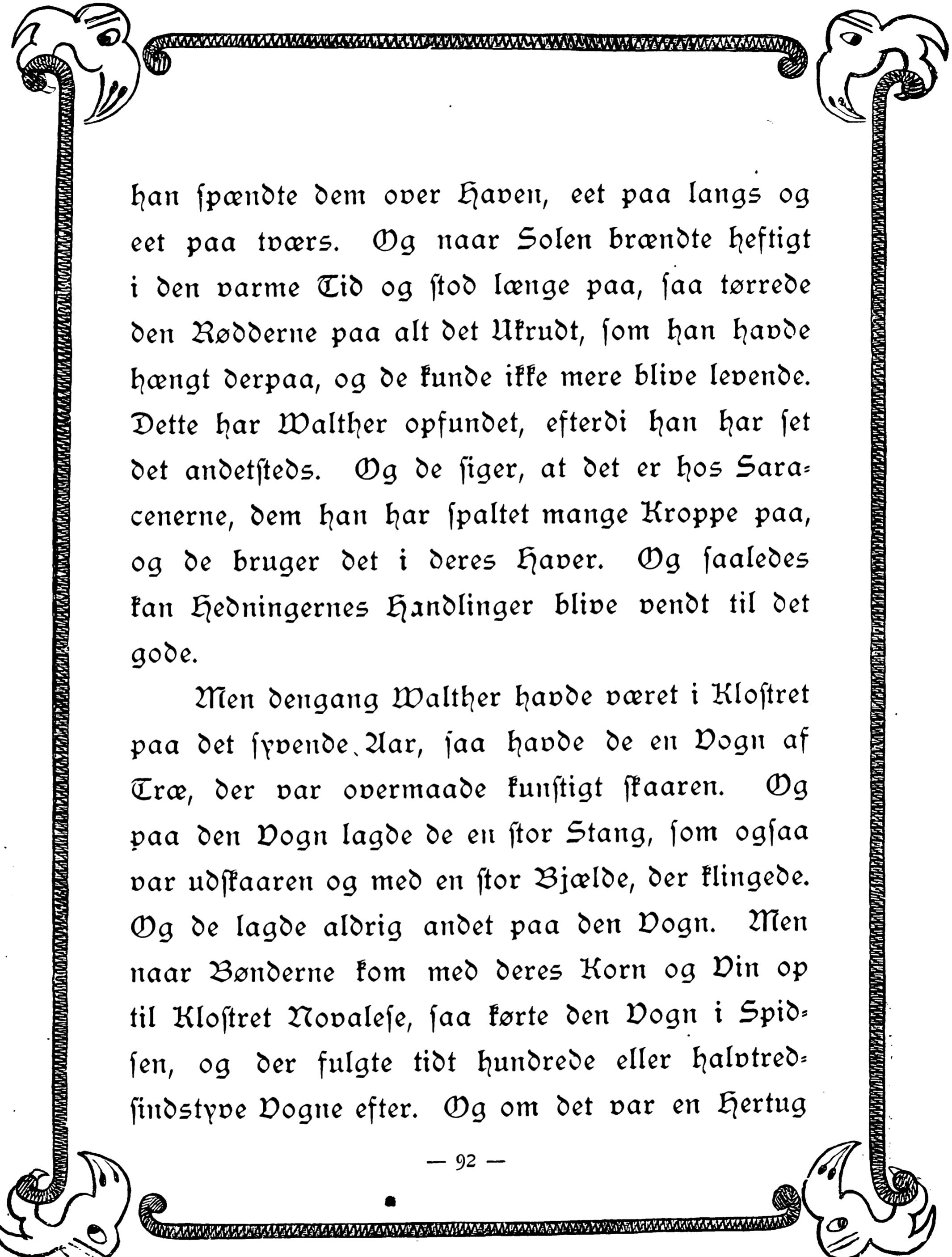
Men da han var en meget from og kristelig Herre, vilde han gaa i et Kloster for Resten af sine Dage. Til den Ende står han sig en mægtig Stav af et prægtigt Træ, og han lod den lave kunstfærdigt med mange smaa Bjælder, som var sat i en Krands om dens Top. Og saaledes gif han ud i Verden.

Men naar han kom til et Kloster, hvor han syntes om at være, saa traadte han ind i Kirken, hvor alle Munke laa paa deres Knæ i deres fromme Bøu til Herren, og naar ingen havde set ham, saa med eet stødte han sin Stav med vældig Kraft i Stenene. Og da klang Bjælderne i alle tænkelige Melodier, fordi de var stemt sammen til et Klokkespil. Men Munkene vendte Hovederne, mange af dem. Men da gif Ridder Walther nedslaaet bort igen, fordi der herskede ingen fromhed.

Men en Sommeraften, og han vandrede den gang allerede paa det tredje Aar, kom han til Klostret Novalese. Og da det var hans Vane, gik han uformærket ind i Kirken, hvor alle Munke laa i deres fromme Bøn til Herren, og paa een Gang stødte han sin Stav med saadan Magt i Stenene, at alle Bjælderne, de sprang. Men der vendte sig ingen om, kun en af Kordrengene, og straks var hans Skolemester ham ved Haanden og gav ham en under Øret, saa han laa plat paa Jorden.

Da traadte Taarerne den fromme Grev Walther i hans Øjne. Og han sagde: Her vil jeg blive og bliver til mit Livs Ende. for her er den Fromhed, som kan gøre Sjælene salige. Er jeg ogsaa vandret længe nok.

Men til den Tid var der en Abbed i Klostret Novalese, som hed Asinarius, og som var en meget from og forstandig Mand. Og han gjorde Walther til en Gartner i Klosteret. Og er det Walther, som først har taget to lange Reb, og

han spændte dem over Haven, eet paa langs og eet paa tværs. Og naar Solen brændte heftigt i den varme Tid og stod længe paa, saa tørrede den Rødderne paa alt det Ukrudt, som han havde hængt derpaa, og de kunde ikke mere blive levende. Dette har Walther opfundet, efterdi han har set det andetsteds. Og de siger, at det er hos Saracenerne, dem han har spaltet mange Kroppe paa, og de bruger det i deres Haver. Og saaledes kan Hedningernes Handlinger blive vendt til det gode.

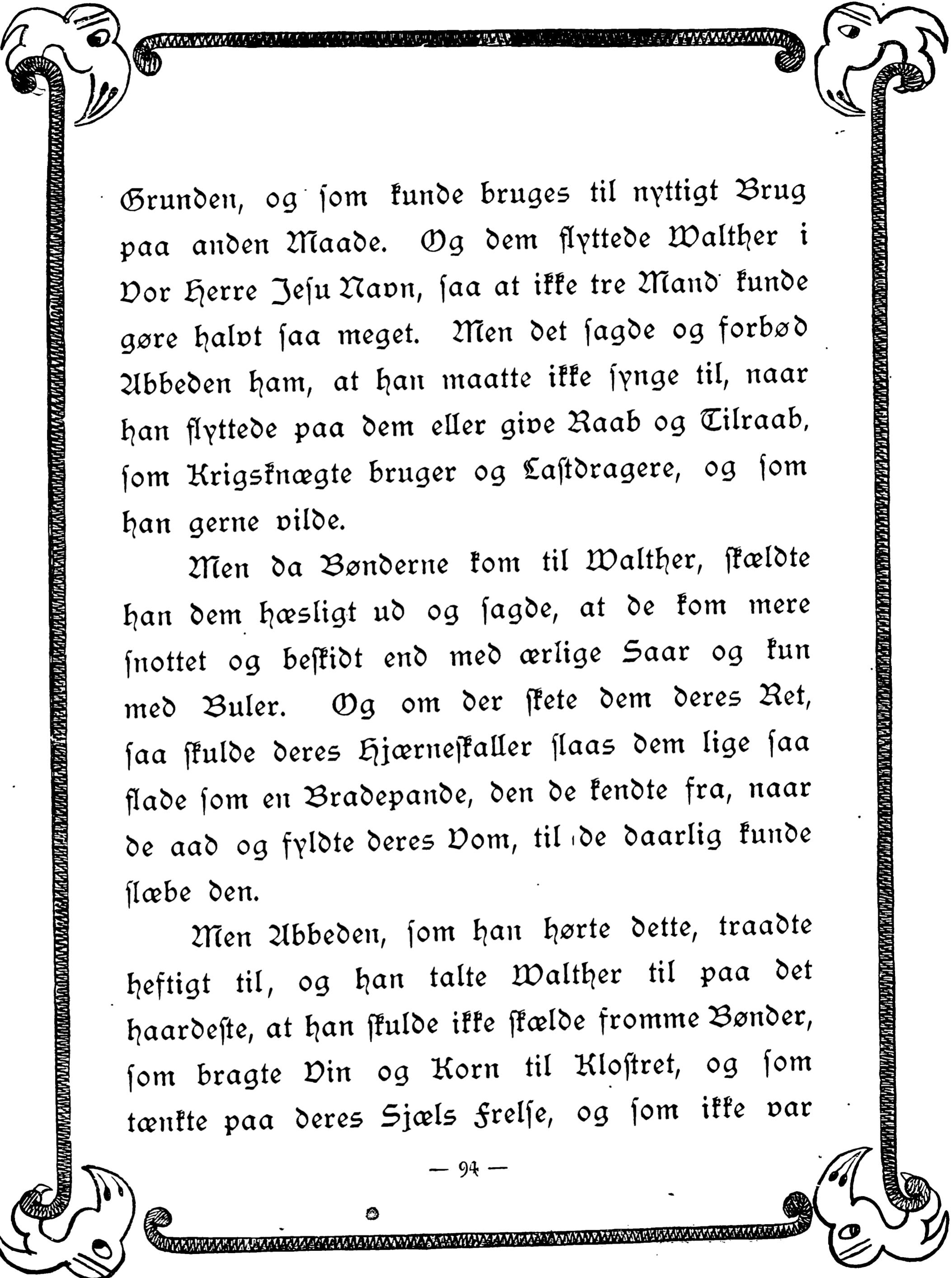
Men dengang Walther havde været i Klostret paa det syvende Aar, saa havde de en Vogn af Træ, der var overmaade kunstigt skaaren. Og paa den Vogn lagde de en stor Stang, som ogsaa var udskaaren og med en stor Bjælde, der klingede. Og de lagde aldrig andet paa den Vogn. Men naar Bønderne kom med deres Korn og Vin op til Klostret Novalese, saa kørte den Vogn i Spidsen, og der fulgte tidt hundrede eller halvtredstyve Vogne efter. Og om det var en Hertug

eller Greve, saa turde han ikke røve dette Tog,
efterdi det hørte til Klostret Novalese.

Men Kongens Trosknægte græssede deres Heste
paa en herlig Eng, der ligger just ved Vejen, og
det var en Sommerdag, som de netop var komne
der forbi. Og da Toget kom, faldt de over det,
og de rev Bønderne af deres Vogne og bankede
dem med Kæppe, og de spottede deres Guds frygt.
Og med alt, som de havde skammeligen røvet,
med deres Varer og Vogne slog de sig ned igen
paa Engen, hvor deres Heste gif i Græs til op
paa deres Bug.

Men Bønderne løb deres Vej med høje Skrig.
Og de flygtede op til Klostret Novalese og kom
til Haven, just som Walther gif og arbejdede
deri. Og det var midt i den hedeste Mid-
dagstid.

Og det var en Bod, som var ham paalagt
af den fromme Abbed Alsinarius for hans Sjæls
frelses Skyld og for at bringe alle store Stene
ud af Haven, som der fandtes mange af i

Grunden, og som kunde bruges til nyttigt Brug paa anden Maade. Og dem flyttede Walther i Vor Herre Jesu Navn, saa at ikke tre Mand kunde gøre halvt saa meget. Men det sagde og forbød Abbeden ham, at han maatte ikke synge til, naar han flyttede paa dem eller give Raab og Tilraab, som Krigsknægte bruger og Lastdragere, og som han gerne vilde.

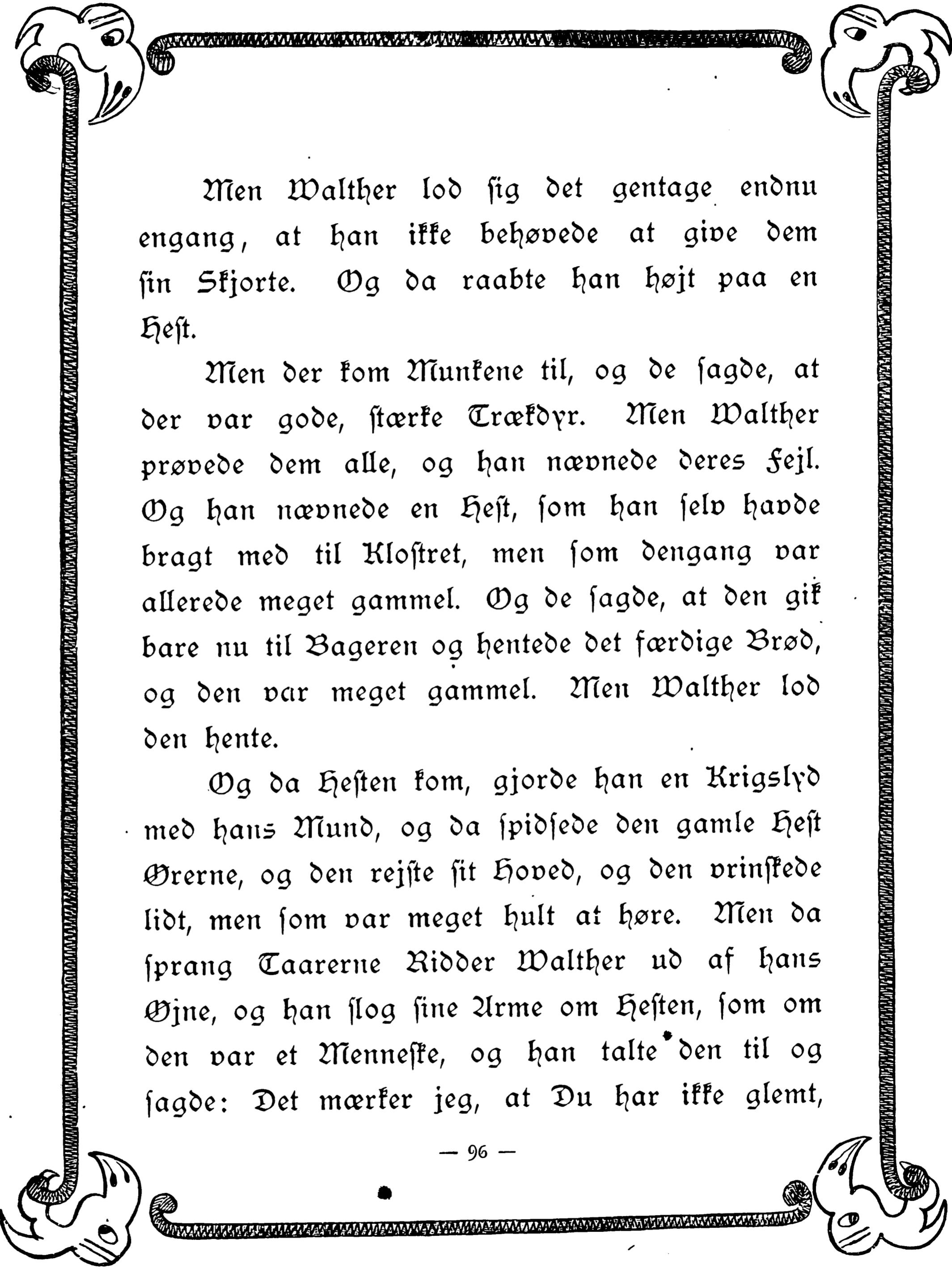
Men da Bønderne kom til Walther, skældte han dem hæsligt ud og sagde, at de kom mere snottet og beskidt end med ørlige Saar og Kun med Buler. Og om der stete dem deres Ret, saa skulde deres Hjørnestaller slaas dem lige saa flade som en Bradepande, den de kendte fra, naar de aad og fyldte deres Vom, til de daarlig kunde slæbe den.

Men Abbeden, som han hørte dette, traadte heftigt til, og han talte Walther til paa det haardeste, at han skulde ikke skælde fromme Bønder, som bragte Vin og Korn til Klostret, og som tænkte paa deres Sjæls frelse, og som ikke var

Krigskarle. Men Walther, da han hørte det, sagde han intet. Men han satte sin Spade i Jorden, saa at den gik i til Hestet. Og siden har ikke fire Mand funnet flytte den af Stedet, og de siger, at den er gaaet baade gennem Jord og Sten, saa vidt den rakte.

Men Abbeden, da han saae Walthers store Kraft, tav han ogsaa lidet stille. Og han standsede Bøndernes Klager, og spurgte dem, hvor mange Trostnægtene havde været. Men de sagde otte.

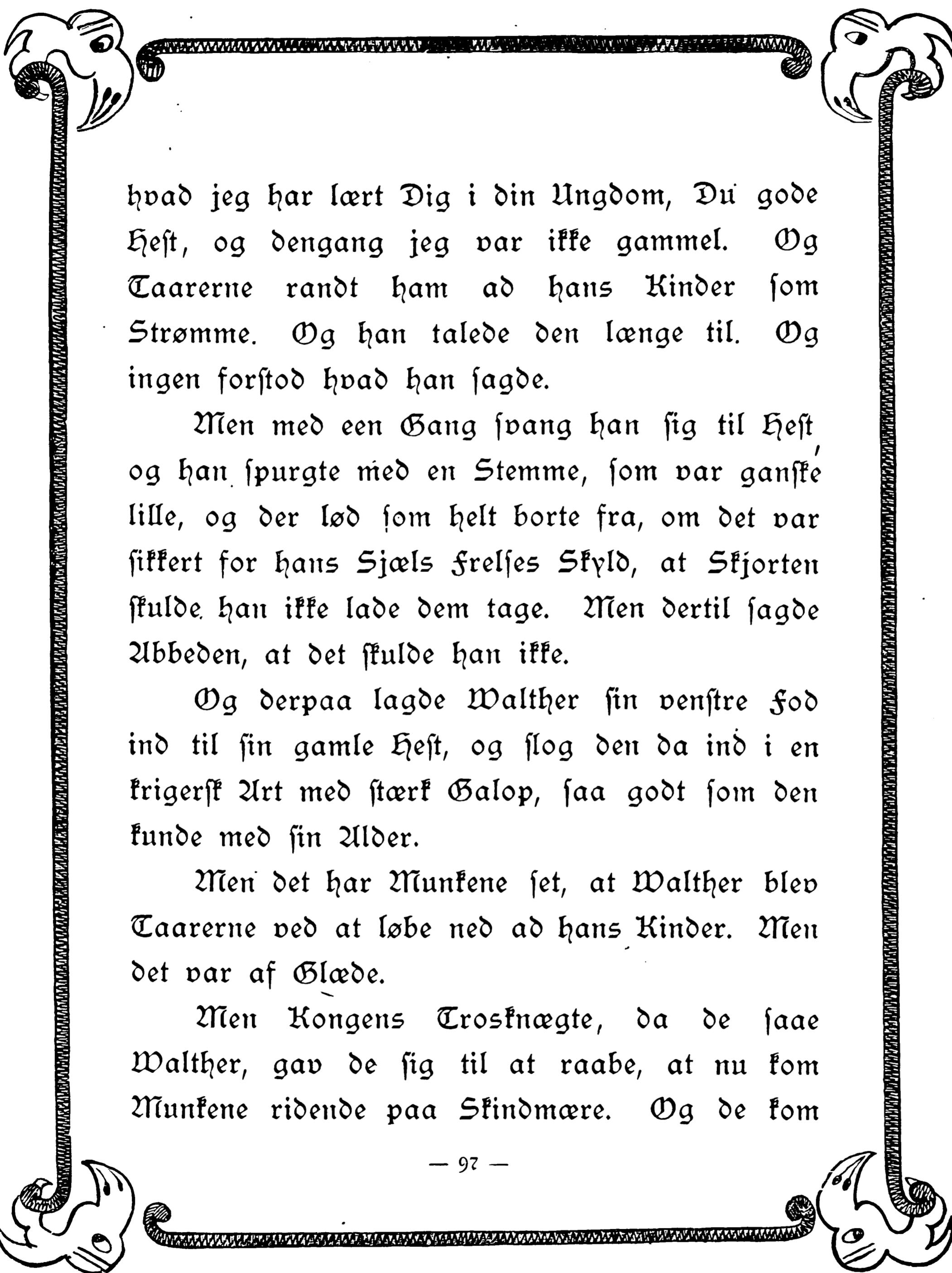
Da vendte Abbeden sig til Walther og sagde: Du er en god og en viis Broder. Gå Du til dem og søg at mægle fred. Men Walther spurgte: Hvorledes skal jeg mægle fred? Hvis de nu vil tage mig min Kappe? Saa skal Du byde dem Din Kuppe med, som skrevet staar, sagde Abbeden. Men dersom de nu vil tage mig mit Bælte, spurgte Walther. Saa skal Du ogsaa unde dem det. Men hvis de nu vil tage mig min Skjorte? Ja, den behøver Du ikke at give dem, sagde Abbeden.

Men Walther lod sig det gentage endnu engang, at han ikke behøvede at give dem sin Skjorte. Og da raabte han højt paa en Hest.

Men der kom Munkene til, og de sagde, at der var gode, stærke Træfdyr. Men Walther prøvede dem alle, og han nævnede deres fejl. Og han nævnede en Hest, som han selv havde bragt med til Klostret, men som dengang var allerede meget gammel. Og de sagde, at den gif bare nu til Bageren og hentede det færdige Brød, og den var meget gammel. Men Walther lod den hente.

Og da Hesten kom, gjorde han en Krigslyd med hans Mund, og da spidsede den gamle Hest Ørerne, og den rejste sit Hoved, og den vrinskede lidt, men som var meget hult at høre. Men da sprang Taarerne Ridder Walther ud af hans Øjne, og han slog sine Arme om Hesten, som om den var et Menneske, og han talte den til og sagde: Det mærker jeg, at Du har ikke glemt,

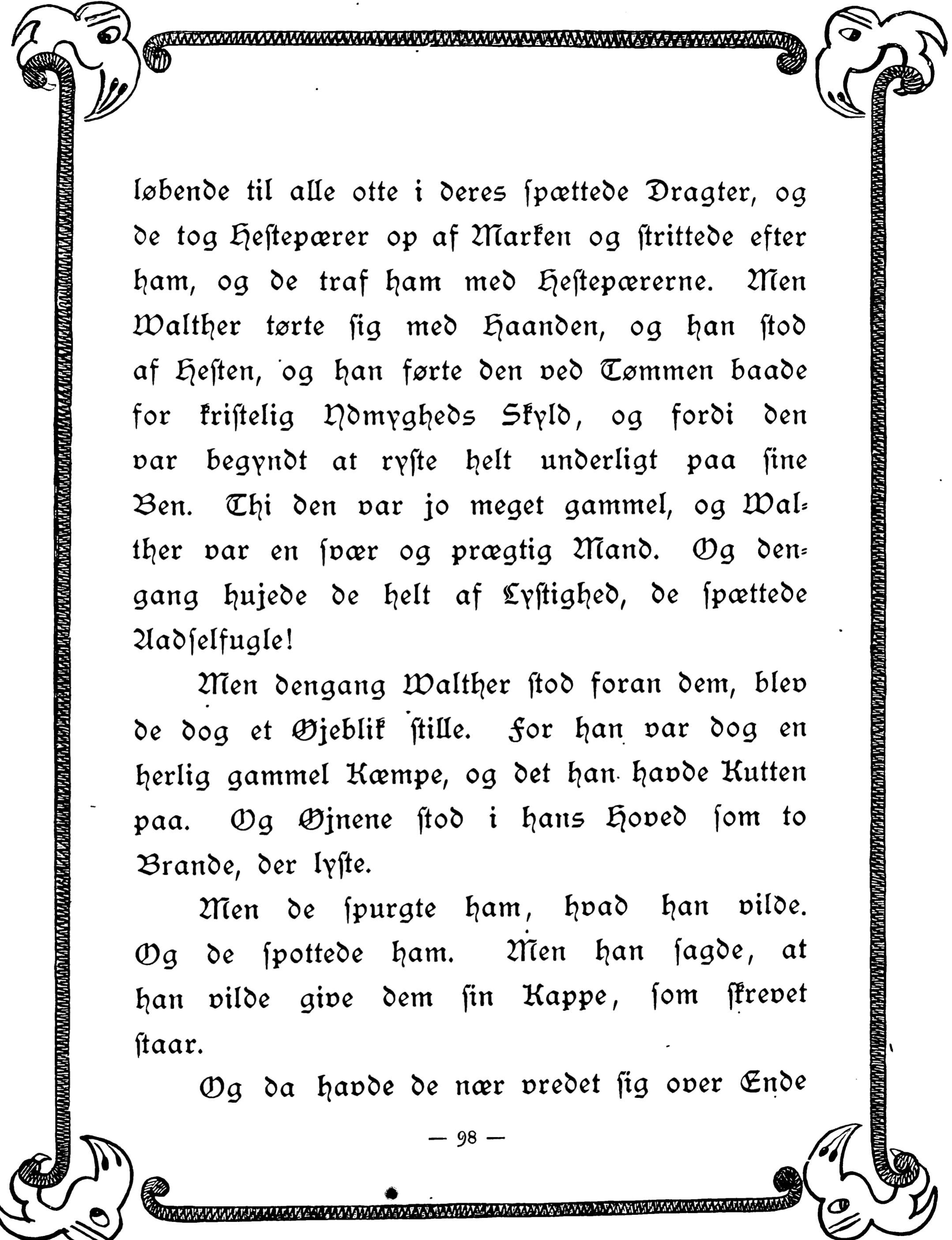
hvad jeg har lært Dig i din Ungdom, Du gode Hest, og dengang jeg var ikke gammel. Og Taarerne randt ham ad hans Kinder som Strømme. Og han talede den lange til. Og ingen forstod hvad han sagde.

Men med een Gang svang han sig til Hest, og han spurgte med en Stemme, som var ganske lille, og der lød som helt borte fra, om det var sikkert for hans Sjæls frelses Skyld, at Skjorten skulde han ikke lade dem tage. Men dertil sagde Abbeden, at det skulde han ikke.

Og derpaa lagde Walther sin venstre fod ind til sin gamle Hest, og slog den da ind i en frigerst Art med stærk Galop, saa godt som den kunde med sin Alder.

Men det har Munkene set, at Walther blev Taarerne ved at løbe ned ad hans Kinder. Men det var af Glæde.

Men Kongens Trosknægte, da de saae Walther, gav de sig til at raabe, at nu kom Munkene ridende paa Skindmære. Og de kom

løbende til alle otte i deres spættede Dragter, og de tog Hestepærer op af Marken og strittede efter ham, og de traf ham med Hestepærerne. Men Walther tørte sig med Haanden, og han stod af Hesten, og han førte den ved Tømmen baade for kristelig Nødmygheds Skyld, og fordi den var begyndt at rygte helt underligt paa sine Ben. Thi den var jo meget gammel, og Walther var en svær og prægtig Mand. Og dengang hujede de helt af Lustighed, de spættede Adselfugle!

Men dengang Walther stod foran dem, blev de dog et Øjeblik stille. for han var dog en herlig gammel Kæmpe, og det han havde Kutton paa. Og Øjnene stod i hans Hoved som to Brandede, der lyste.

Men de spurgte ham, hvad han vilde. Og de spottede ham. Men han sagde, at han vilde give dem sin Kappe, som skrevet staar.

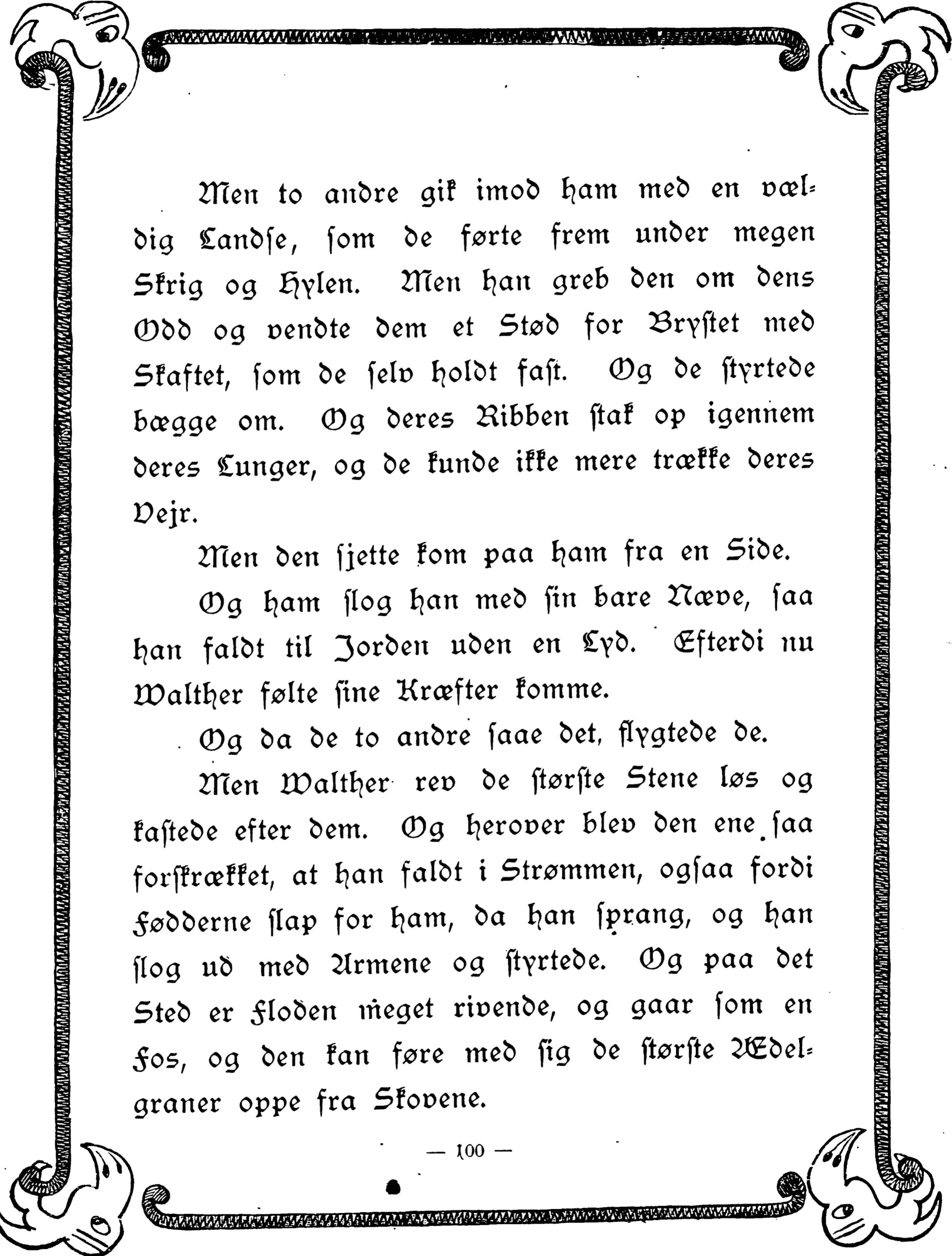
Og da havde de nær vredet sig over Ende

af Latter, og de trak hans Kappe af ham under
mange Knubs og Slag.

Men Walther raabte højt af Glæde, og han
spurgte dem, om de ikke vilde have hans Kuppe
med. Og den rev de ogsaa af ham. Og de tog
hans Bælte. Men da stod han i sin bare Skjorte.
Og da tog en af dem fat i hans Skjorte, og
vilde faa den af ham.

Men da havde Walther viklet Stigbøjlen løs
af sin gamle Hest, og slog han ham med Stig-
bøjlen oven i hans Pandeskål, saa hans Hjerne
stod ud i et Sprøjt som en Springbæk, og hans
Sværd, som han havde havt i hans Haand, faldt
til Jorden.

Og da Walther følte Sværdet i sin Haand,
lo han af Glæde. Og de har hørt ham le helt
ovre paa den anden Side Bjærgene, og som er
endnu fjernere, efterdi Ekoet ruller fra det ene
Bjærg til det andet. Og dengang laa straks to
af Trosknægtene i Græsset og bægge uden Hoved
paa deres Hals.

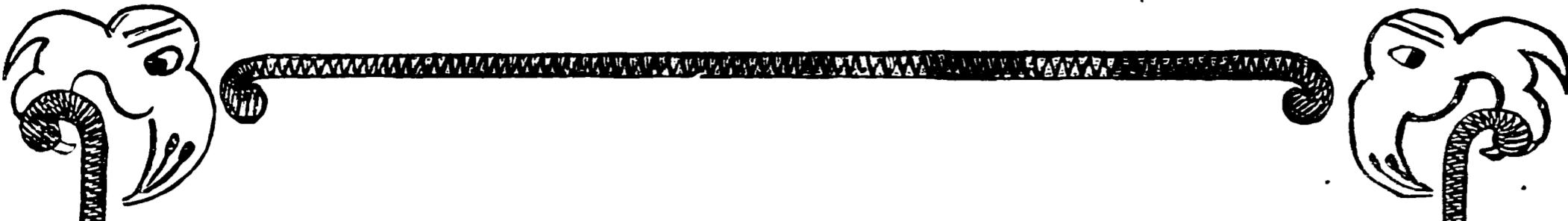
Men to andre gik imod ham med en vældig Landse, som de førte frem under megen Skrig og Hylen. Men han greb den om dens Hæd og vendte dem et Stød for Brystet med Skæftet, som de selv holdt fast. Og de styrtede bægge om. Og deres Ribben stak op igennem deres Lungør, og de funde ikke mere trække deres Vejr.

Men den sjette kom paa ham fra en Side.

Og ham slog han med sin bare Næve, saa han faldt til Jorden uden en Lyd. Efterdi nu Walther følte sine Kræfter komme.

Og da de to andre saae det, flygtede de.

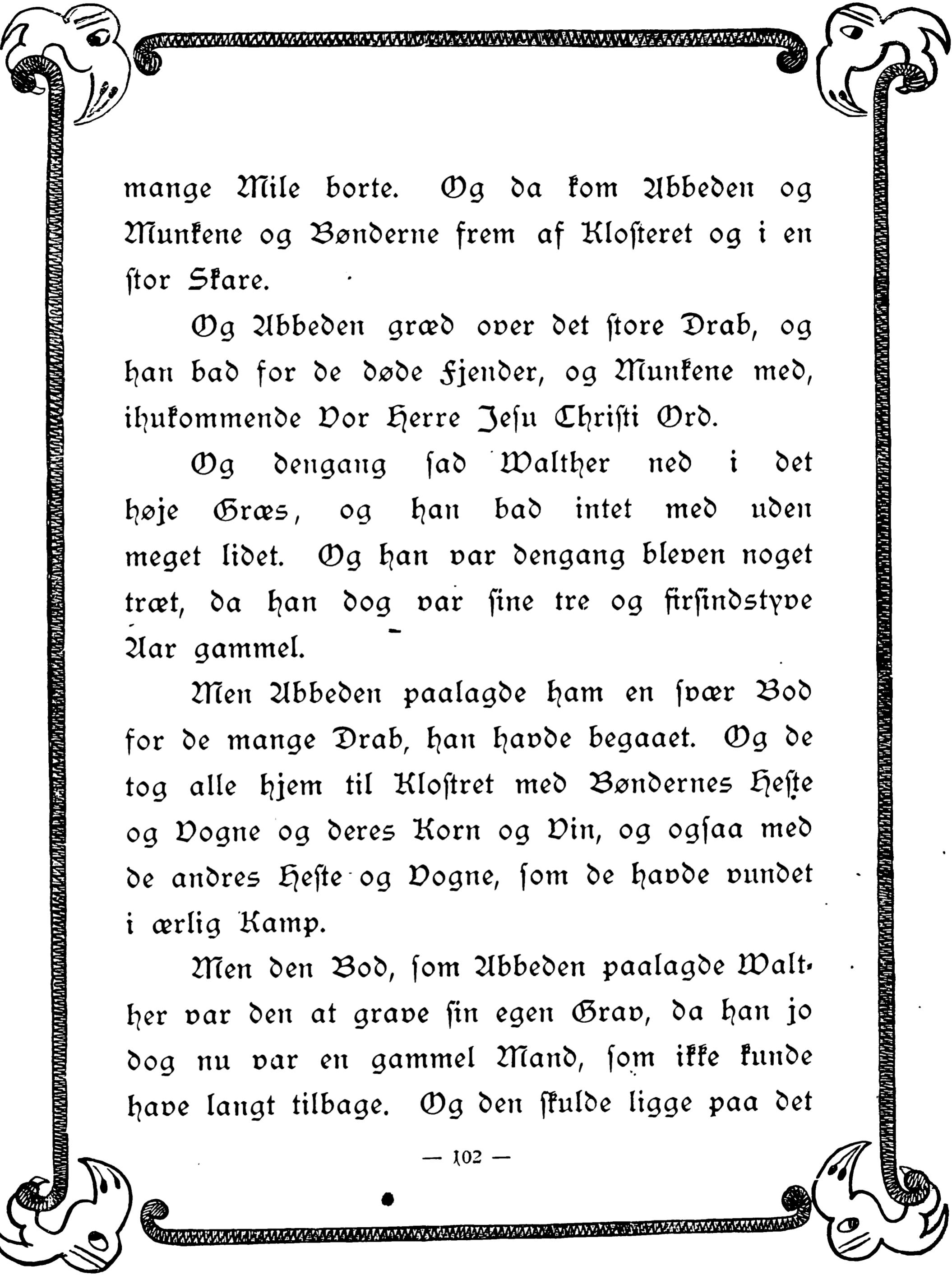
Men Walther rev de største Stene løs og kastede efter dem. Og herover blev den ene saa forstærket, at han faldt i Strømmen, ogsaa fordi fødderne slap for ham, da han sprang, og han slog ud med Armene og styrtede. Og paa det Sted er floden meget rivende, og gaar som en fos, og den kan føre med sig de største Wedelgraner oppe fra Skovene.

Øg Walther raabte efter ham og stældte ham og bad, at fanden skulde tage hans Sjæl, som han nu blev suget ned af Strømmen, saaledes i Helvedes Gab, efterdi han vilde forgrive sig paa fremmed Gods, og som tilhørte hellige Munke. Øg han bandede ham for en Saracener og en Tyrk og ind i den brændende Jld.

Men den sidste kunde han ikke finde ud, alt det han raabte ham frem af hans Skjul med forsømædelige Tilraab og sprang efter ham og streg og fastede med Stenene. Øg veed ingen, om han ikke ogsaa uformærket er falden i Strømmen og druknet eller bare har knækket Halsen, da han sprang for Walther som en Buf og en Hare fra Sten til Sten og helt over mod den anden Side og de høje Brinker, og han sprang i Skræk for sit uselige Liv, det fanden har slugt i sin Hals før eller ogsaa senere.

Men da Walther kom tilbage, vinkede han og gjorde Tegn med sit Sværd, som drev af fjendeblood, og han raabte, saa det kunde høres

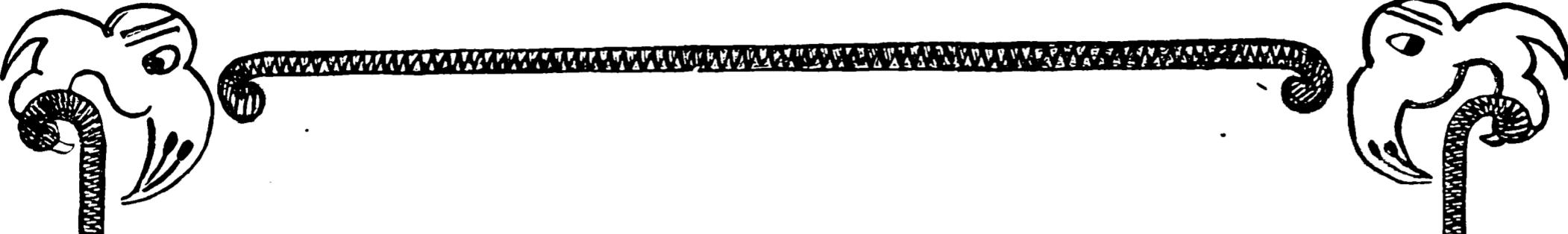
mange Mile borte. Og da kom Abbeden og Munkene og Bønderne frem af Klosteret og i en stor Skare.

Og Abbeden græd over det store Drab, og han bad for de døde fjender, og Munkene med, ihukommende Vor Herre Jesu Christi Ord.

Og dengang sad Walther ned i det høje Græs, og han bad intet med uden meget lidet. Og han var dengang bleven noget træt, da han dog var sine tre og firsindstyve Åar gammel.

Men Abbeden paalagde ham en svær Bod for de mange Drab, han havde begaaet. Og de tog alle hjem til Klostret med Bøndernes Heste og Vogne og deres Korn og Vin, og ogsaa med de andres Heste og Vogne, som de havde vundet i ørlig Kamp.

Men den Bod, som Abbeden paalagde Walther var den at grave sin egen Grav, da han jo dog nu var en gammel Mand, som ikke kunde have langt tilbage. Og den skulde ligge paa det

højeste fjeld, hvor der førte en yderst svær og
møjsom Vej derhen til hans Arbejde, og som det
ogsaa sommede sig en saa herlig Kæmpe at ligge
saaledes højt og ene.

Men paa den Grav har Walther gravet i
samfulde fem Aar.

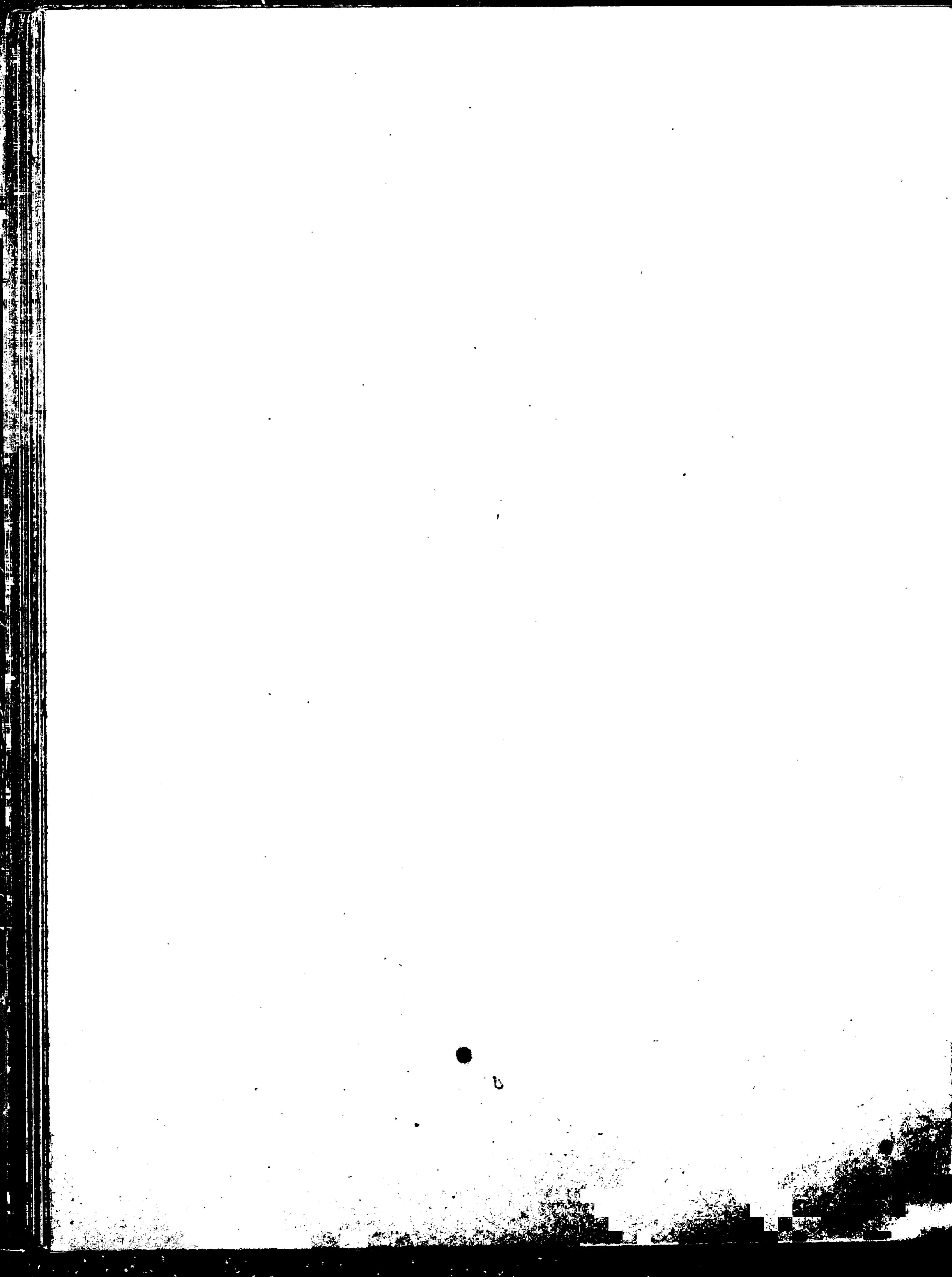
Og engang som han gifte den lange Vej derop,
og det var paa det fjerde Aar, og han gifte den
hver eneste Dag, og Solen brændte, og mange
Sten, hvor han satte sin fod, saa rullede de ned
igen, og han maatte møjsomt og blodig klatre op
igen. Og da slog han med sin knyttede Næve til
en mægtig Klippeblok, saa den spalte, og der
væltede det største Stykke ned med stort Rabalder
og ligger endnu ved den store Vej. Og det kalder
Bønderne endnu den Dag i Dag for Walthers
Slag.

Men den Dag han havde muret den sidste
Sten, og hans Grav var færdig, saa kom han
ikke hjem igen til Klostret den Dag. Og han
kom heller ikke den næste Dag. Og dengang om-

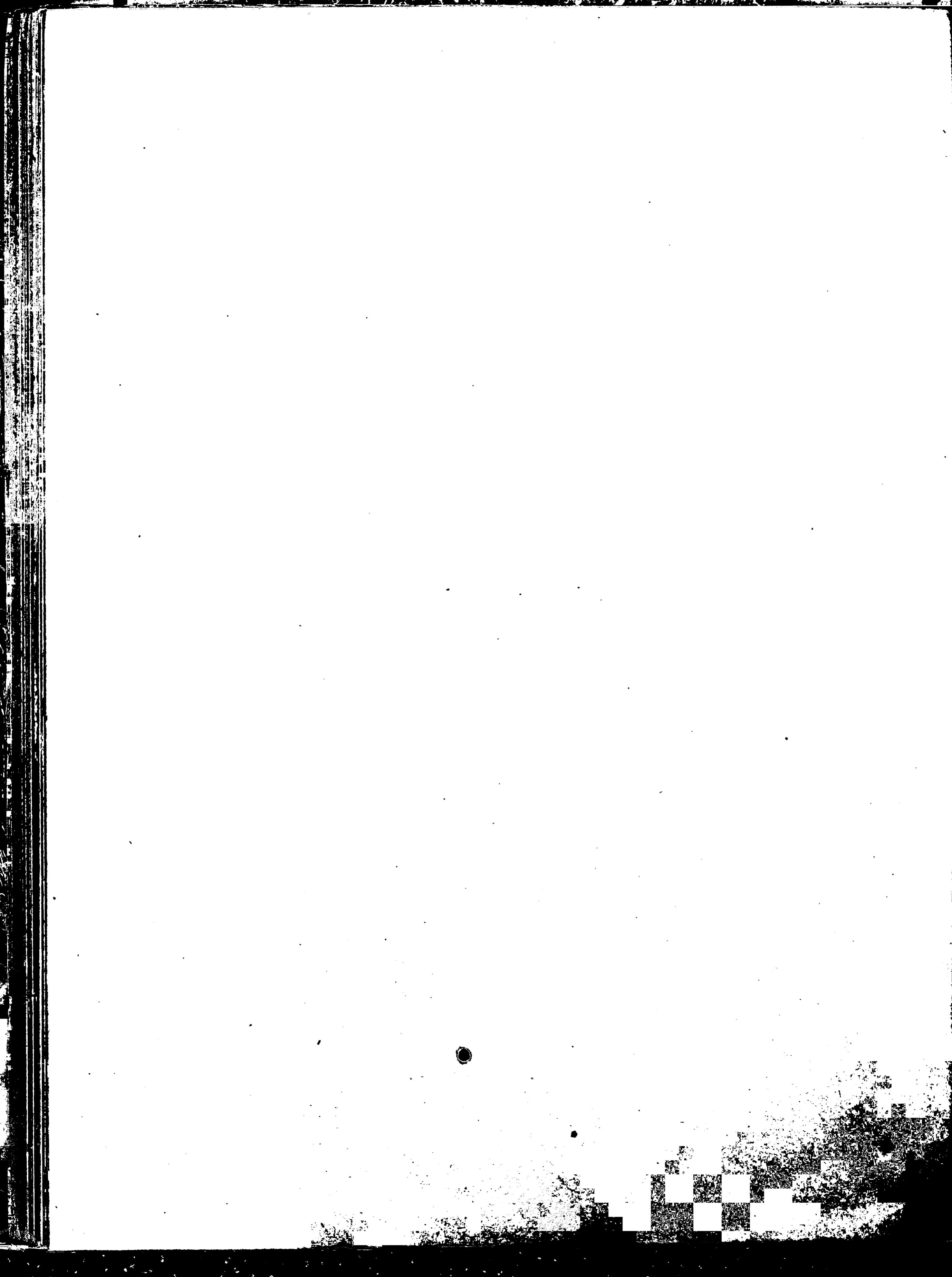
sider Munkene kom derop ad den møjsommelige
Vej, saa laa han død i sin Grav. Og hans
Ansigt var frisk som en Piges.

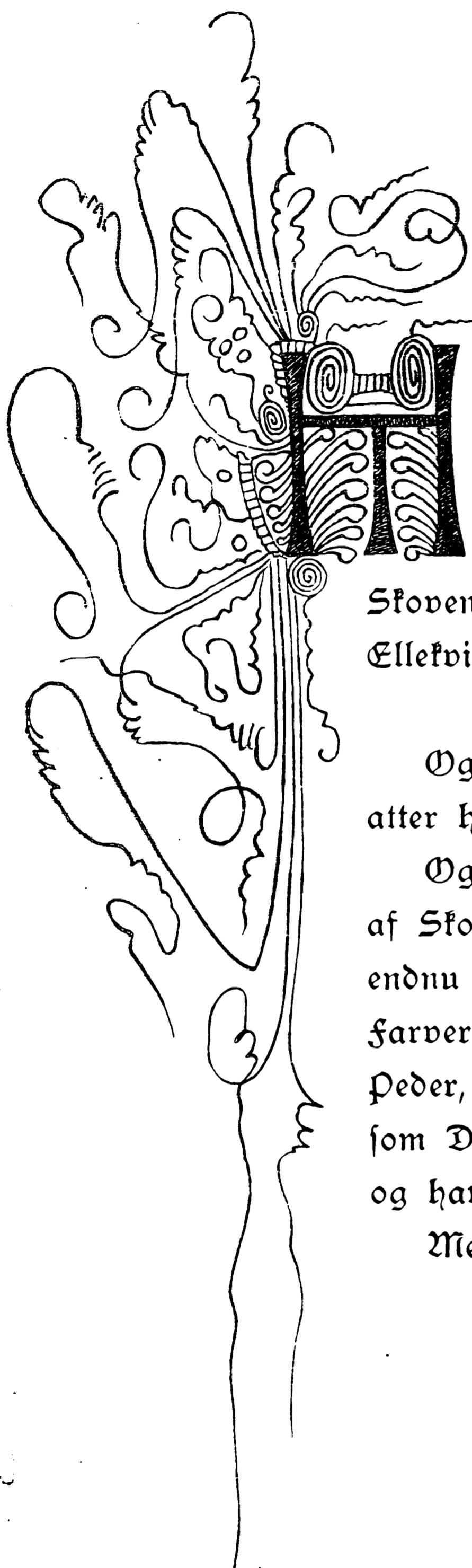
Og saaledes er det da aabenbart, at Gud
har tilgivet ham alle hans svære Synder, at han
sig fuldført den Bod, som den fromme Abbed
Asinarius havde paalagt ham og gravet sin egen
Grav, den han hviler i i Herren.

Danske Nætter.

Elledrømme.

r. Peder red en Aften gennem
Skoven og saae for første Gang en
Ellevinde.

Og nogen Tid derefter red han
atter hjem mod Aften.

Og da han var ved Indgangen
af Skoven, da saae han Himlen, der
endnu var broget af alle Solens
farver, fra den daled. Da tænkte
Peder, at de mange farver, de var
som Dagen, der var bragt til Hvile
og havde været fuld af alskens Møje.

Men da han havde redet nogle

Timer, var alle farver døde bort af Luften, og
Himlen bleven ganske bleg. Og der var staet op
en enlig Stjerne, der stælved over høje Bøge-
kroner. Og han lod Hesten gaa for slappe Tøjler,
og ikkun Hestens Hovslag lød i Skoven.

Men da var Skoven fuld af Ellepiger, og
Peder lyttede til deres Hvistken.

Og deres Tale er som Bladets fald og som
den ene Stjernes Blink i Mosen og mere tyft end
flagermusevinger. Og spørger nogen Dig, hvad
de har talet, saa kan Du ikke sige det bagefter,
fordi Du ved det ikke, skønt Dig tykkes, Du
husker alt. Og da er det, som naar et Orgel
spilled, og der er siden gaaet lange Tider, og Du
har glemt hver Tone. Men dog glemmer Du
aldrig den Musik!

Og Ridder Peder kom først hjem saa silde.

Naar Solen skinnede, og Skyen drev, da tav
Hr. Peders Hjerte. Og hans Tanker er flygtede

til Skægger og til Skumring. Og naar han gik
i Mark med sine Heste, da saae han ikkun Skovens
fjærne Rande.

En Aften sadled han sin Hest og vilde ride.
De spurgte ham hvorhen saa meget silde. Han
svarede dem ej og svandt i Skoven.

Men da han red ind under Krattets Skægge,
der mødte ham den første Ellekvinde.

Da stælved Stjernerne i Kildens Vande, og
paa det tavse Kær flød Nøkkerosen, og i den store
Stilhed led en Trille.

Og Ridder Peder favned Ellepigen og kyssede
de blege folde Læber.

Da blev de varme. Og da blev hun
Kvinde.

Hr. Peder ægtede den Ellekvinde, da hun var
bleven Menneske og Kristen. Og deres Kammer
byggedes mod Skoven og ovenfor de vide Mose-
enge. Og det er blevet deres Brudenat.

Men sent paa Natten vaagnede Hr. Peder.
Og han laa ganske stille hen og tied, og ind i
Stuen kom det svage Skær af Juninatten over
Skov og Enge. Og Peder stirred længe ind i
Skæret.

Men da paa een Gang syntes ham, han hørte
slet ikke, at hun aanded ved hans Side.

Og det er sunget i de gamle Viser, at den
som skaber Elledrøm til Kvinde, forinden Brude-
nattens Maal er omme, da ligger kun en
Trækloks i hans Arme. Og greb det som en
Haand om Peders Hjerte, han turde ikke række
frem og føle, om end hun laa som Kvinde
paa hans Leje. Men Peder lyttede og bare
lytted.

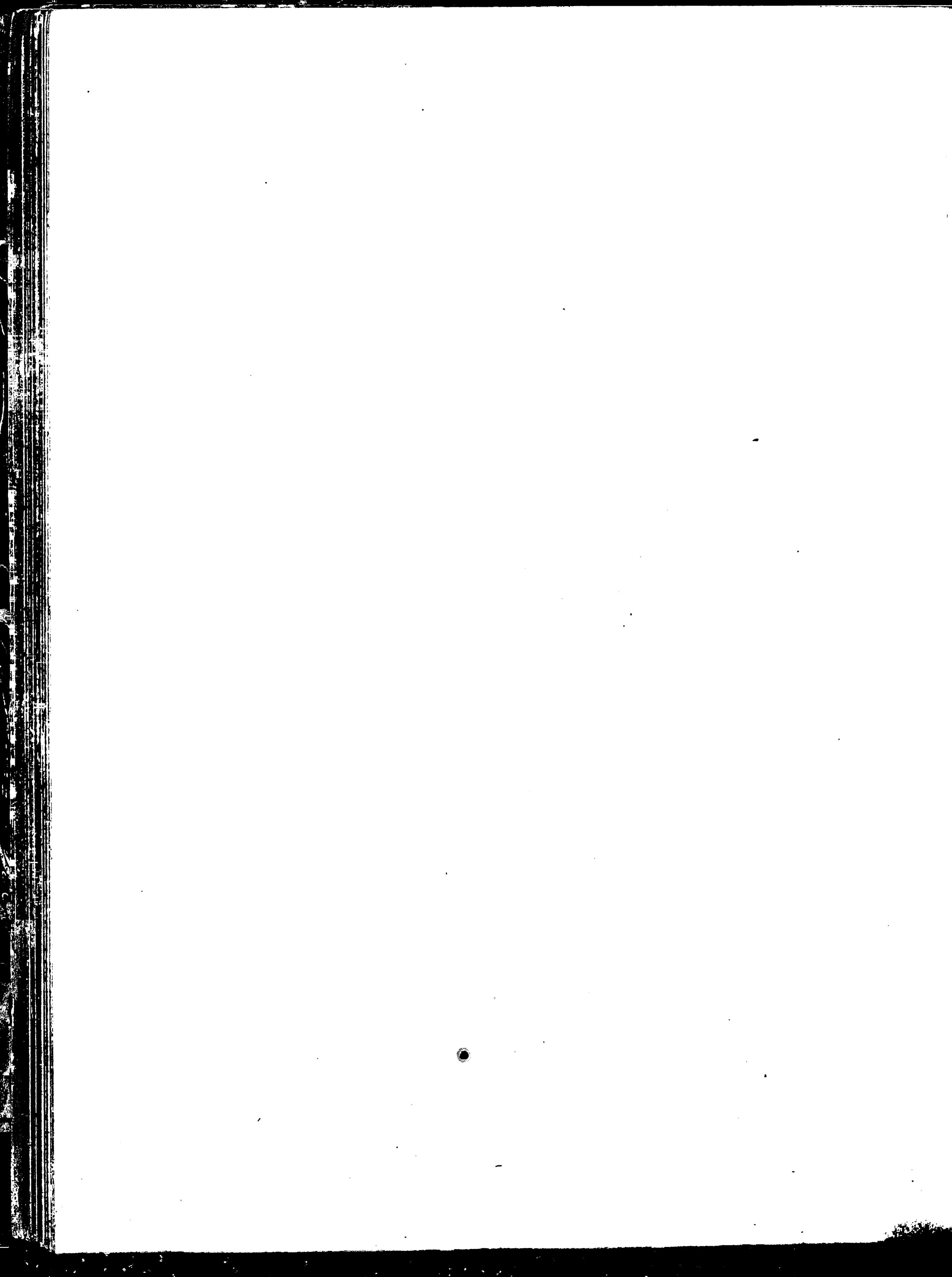
Og da steg Stemmer op af Juninatten og
trængte ind med Skæret i hans Kammer. Og
deres Lyd var den, naar Duggen falder og den,
naar Dagens sidste Lysning brister.

Og det var den Musik, som aldrig huskes og
vorder aldrig glemt!

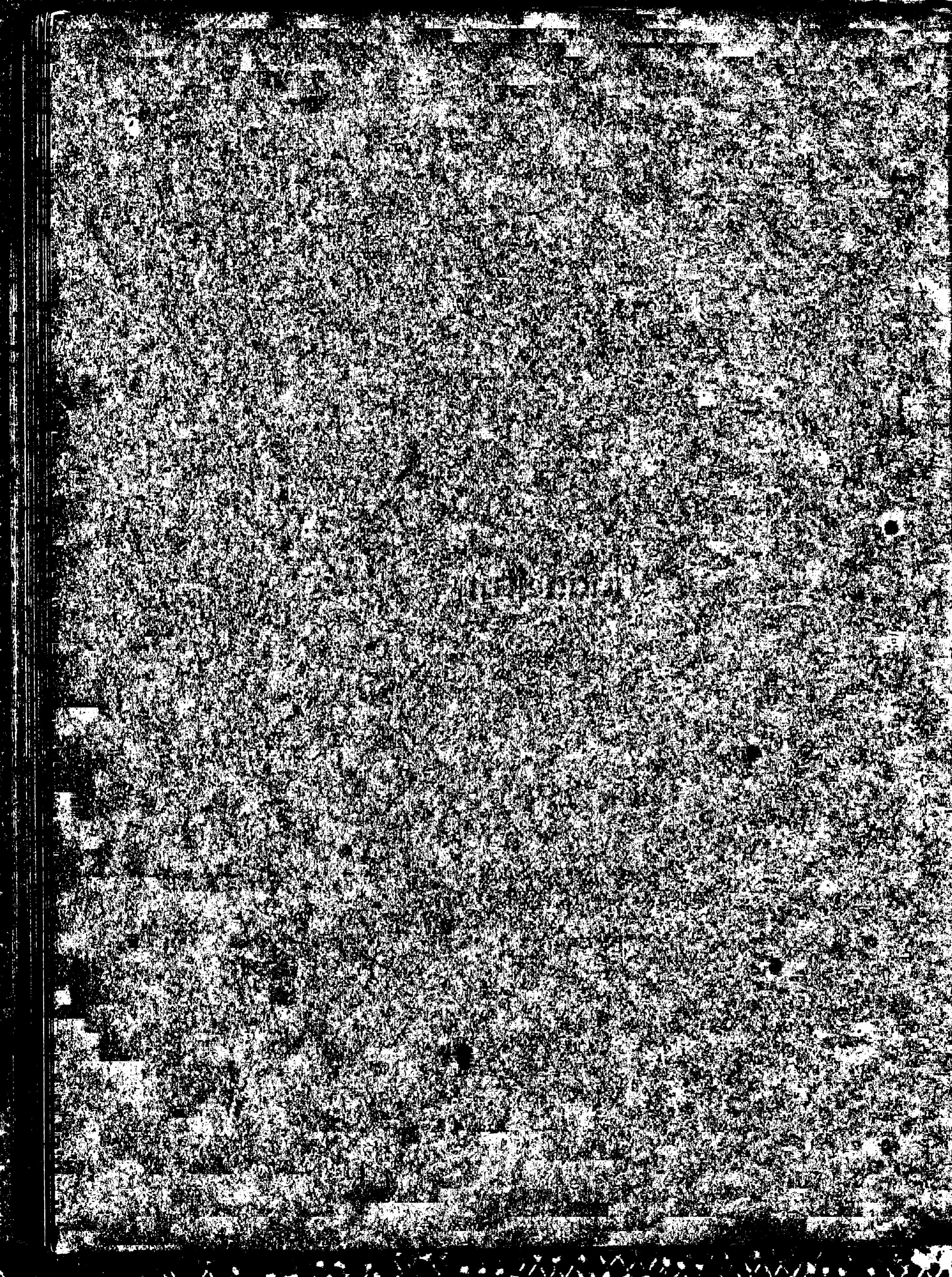
Øg Peder stod af Sengen i sin Vaande, og
han gifk hen og aabnede sit Vindu.

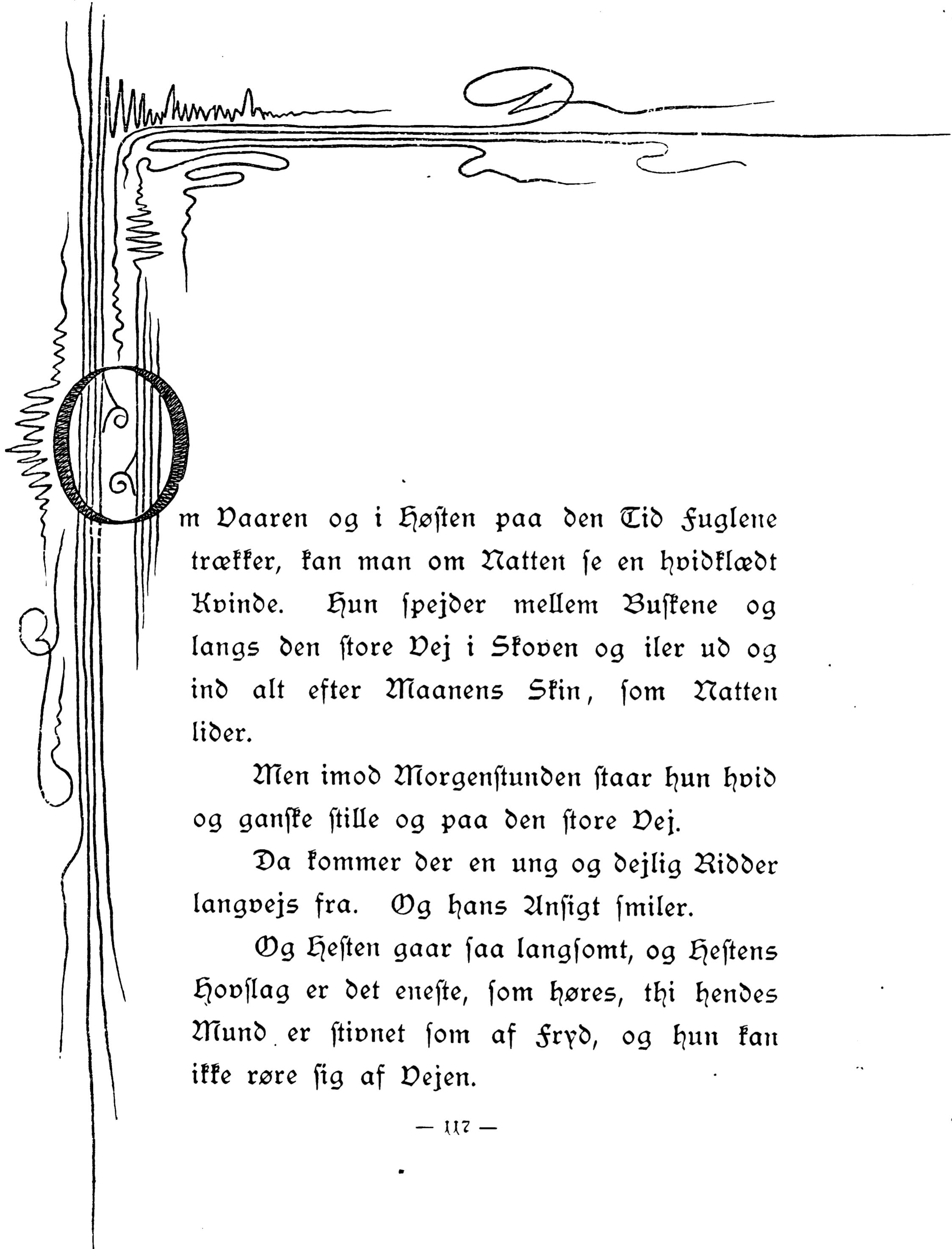
Øg da var Himlen bleg, med matte Stjerner,
som stælved over høje Bøgekroner, og i det vaade
Græs gifk Elledansen.

Øg han er løben hovedkulds i Mosen.

Maanesskin.

m Vaaren og i Høsten paa den Tid fuglene
trækker, kan man om Natten se en hvidklædt
Kvinde. Hun spejder mellem Buskene og
langs den store Vej i Skoven og iles ud og
ind alt efter Maanens Skin, som Natten
lider.

Men imod Morgenstunden staar hun hvid
og ganske stille og paa den store Vej.

Da kommer der en ung og dejlig Ridder
langvejs fra. Og hans Ansigt smiler.

Og Hesten gaar saa langsomt, og Hestens
Hovslag er det eneste, som høres, thi hendes
Mund er stivnet som af fryd, og hun kan
ikke røre sig af Vejen.

Og Riddermanden kommer mere nær. Og
Hesten går saa langsomt, og Hestens Hovslag er
det eneste, som høres.

Og Riddermanden smiler stadig, men hun
kan ikke ile ham imøde.

Da strejfer Hestens Aande hendes Barm,
men hun kan ikke fly.

Og for en Drehning af hans Haand går
Hesten, saa Kvinden bliver fastet om paa Jorden,
og Hesten går hen over hende.

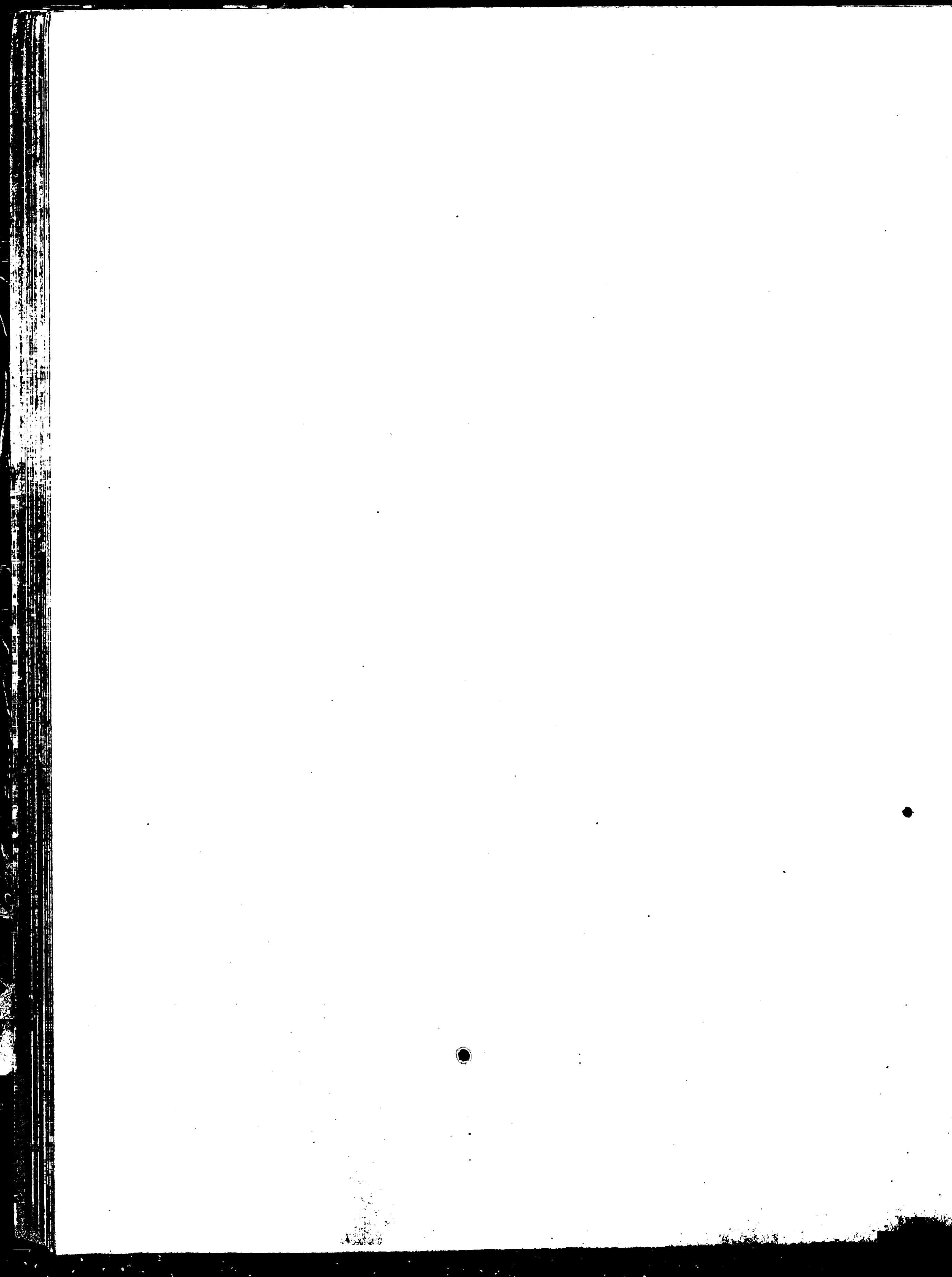
Og Riddermanden smiler stadig.

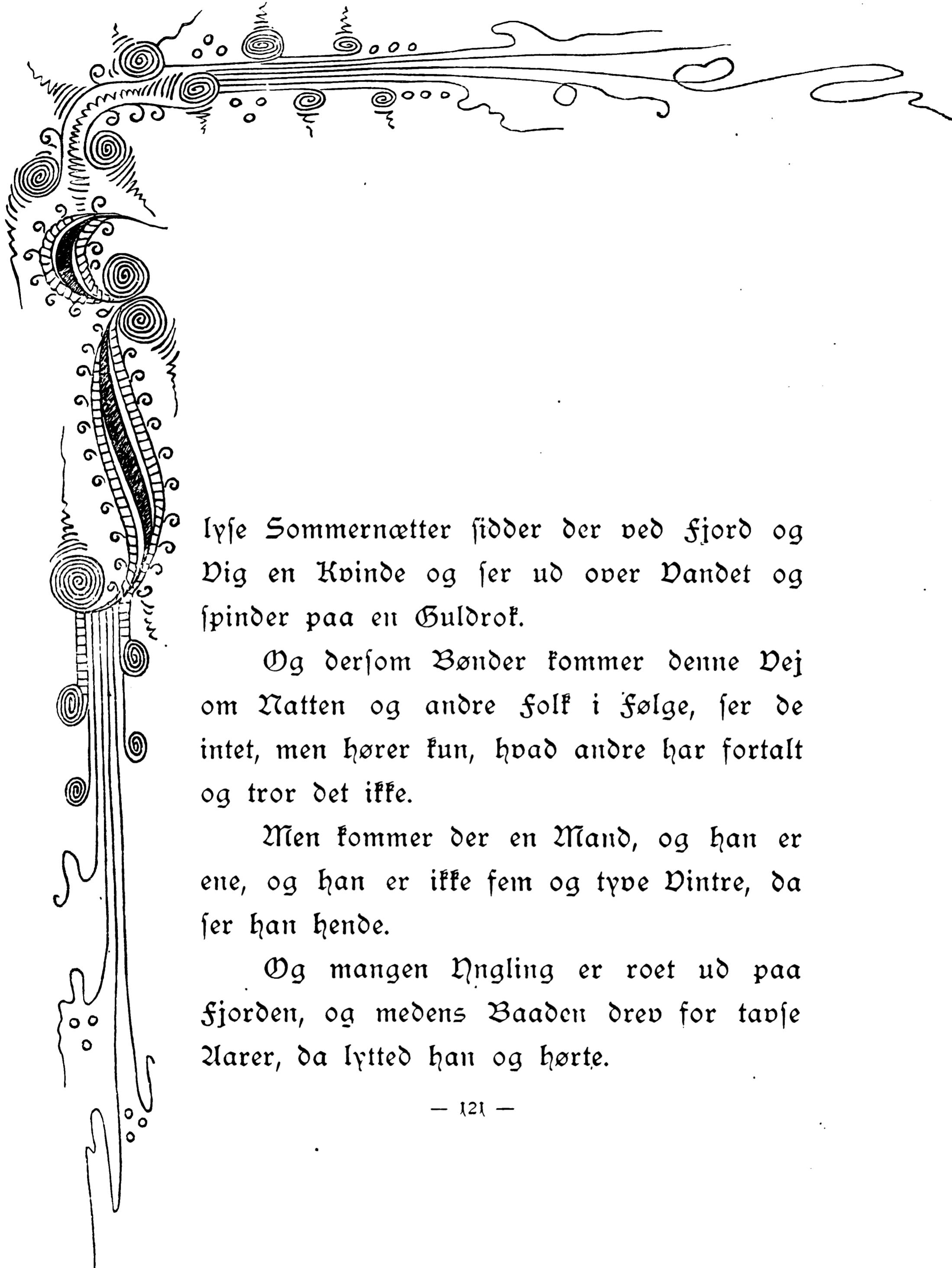
Men før hans Skægge svinder mellem Træerne,
da er hun ogsaa borte.

Og lytter man da efter, kan man høre, at
højt i Luften lyder hendes Klage.

Og den er som et Krig af store fugle.

Den Kvinde, som har aldrig talt.

lyse Sommernætter sidder der ved fjord og
Vig en Kvinde og ser ud over Vandet og
spinder paa en Guldrof.

Og dersom Bønder kommer denne Vej
om Natten og andre folk i følge, ser de
intet, men hører kun, hvad andre har fortalt
og tror det ikke.

Men kommer der en Mand, og han er
ene, og han er ikke fem og tyve Vintre, da
ser han hende.

Og mangen Hngling er roet ud paa
fjorden, og medens Baaden drev for tavse
Åarer, da lytted han og hørte.

Og det var som Musik af sagte Harper, og hendes Øjne hvilede paa Vandet, og Nattens Skær var over hendes Guldrot. Og det er det, hun spinder.

Men hvis nogen er kommen op paa Brinken, hvor hun sidder, da rejser Kvinden sig og standser Røffen, men endnu bliver Lufsten ved at synde.

Og hendes Øjne vender sig fra fjorden og mod den unge Mand, som søgte hendes.

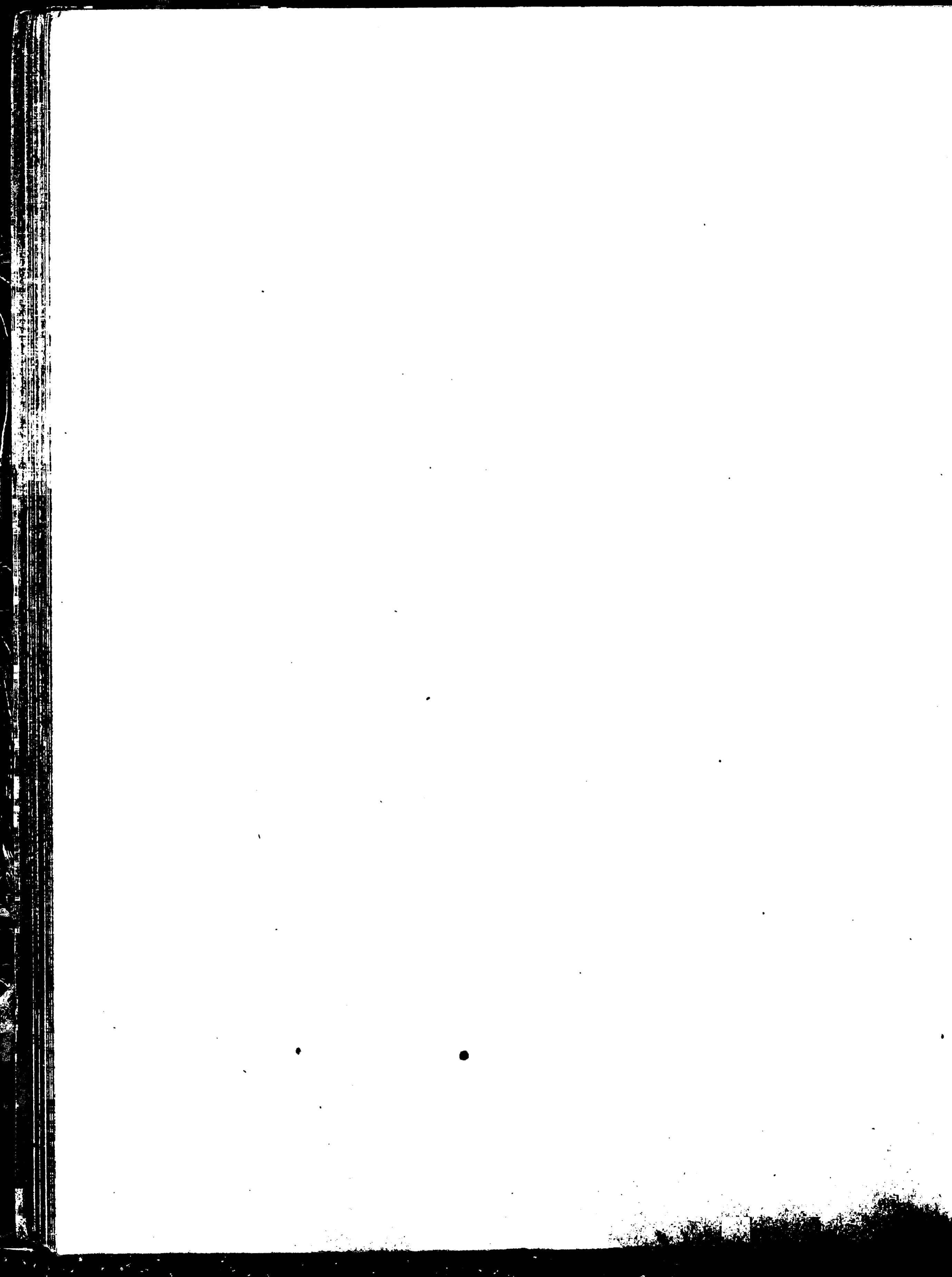
Omkring hans Læber døde hver en Lyd, men da er det, som om hun vilde tale.

Saa blegner hun paa een Gang bort og svinder.

Og det er sagt, den Kvinde taler aldrig, fordi hun kan slet ikke. Men hun vil spinde Nattens Skær paa Guldrot og se i Vemod over lyse Vande, og det vil være, som om alt ting talte.

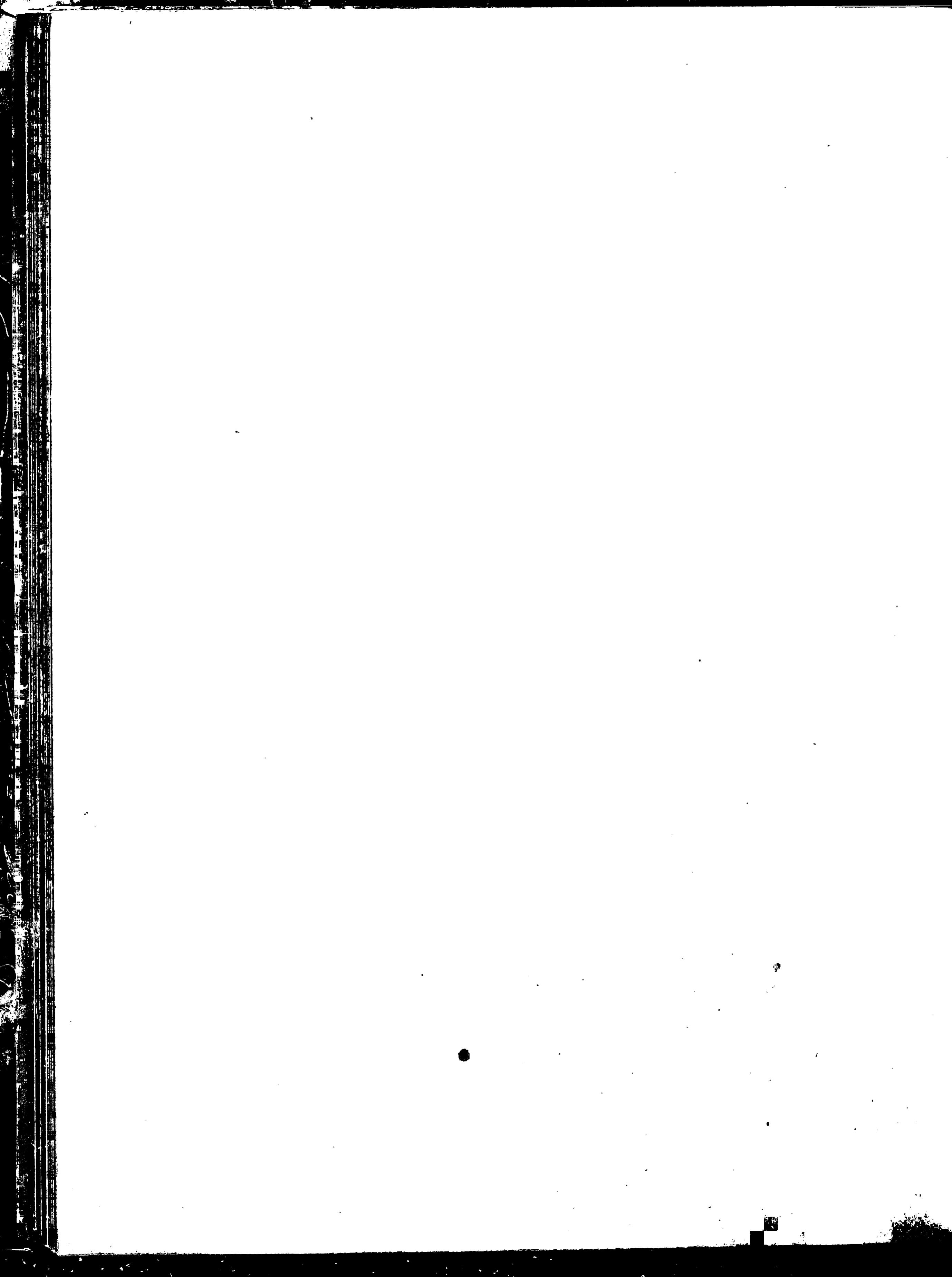
Og hver en Mand som kom ad denne Vej,
han glemmer hende aldrig.

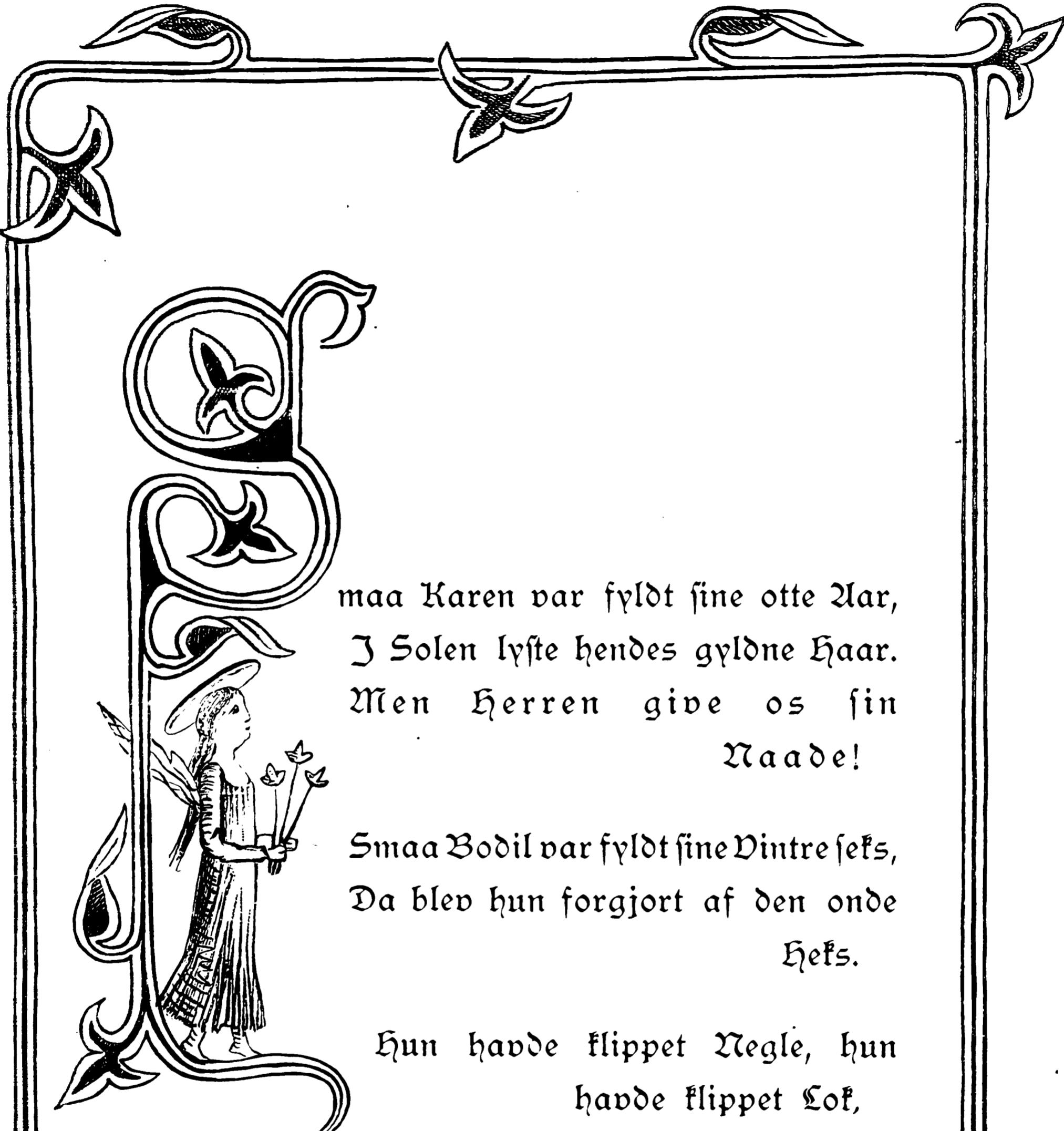
Men hver en jordisk Kvinde hader hende og
siger, hun er ikke til!

Den Gyldenstyks Bul.

En Vise.

maa Karen var fyldt sine otte Aar,
I Solen lyste hendes gyldne Haar.
Men Herren give os sin
Naade!

Smaa Bodil var fyldt sine Vintre ses,
Da blev hun forgjort af den onde
Heks.

Hun havde flippet Negle, hun
havde flippet Løk,
Som Tærnerne brændte slet ikke op.

Hun plukkede Lilje, hun plukkede Blad,
Da segned hun om i den Liljerad.

Da svandt af Kinden det unge Blod,
Hun sagde farvel til sin fader god.

Hun sagde farvel til sin Moder kær,
Hun sagde farvel til enhver især.

Hun sagde farvel til sin Søster smaa:
Min Gyldenstyks Bul maa min Søster faa

De Klokker ringe saa drøvelig,
Da ligger smaa Bodil paa Sengen Lig.

De Klokker tied, de Munke sang,
Dengang de smaa Bodil til Graven brang.

Da græd hendes fader og Moder kær,
Da græd de alle, enhver især.

Da tænkte de alle paa Himmerigs Guld,
Smaa Karen tænkte paa den Gyldenstyks Bul.

Smaa Karen snøred den Bul saa fast,
Men alle smaa Snørebaand hastig bræst.

Smaa Karen græd for den gyldne Pragt,
Men ikke for den, som i Jord blev lagt.

Hun græd i Dage, hun græd i tre,
Da fik hun i Drømme smaa Bodil at se,

paa Skuldrene havde hun Vinger smaa,
Og Klæder havde hun ikke paa.

Den næste Morgen før Solen sten,
Da gik smaa Karen paa bare Ben,

Da lagde smaa Karen den Gyldenstyks Bul
Til Søster føre i sorte Muld.

Da græd hun Taarer i Dage tre,
Og de var for Søsteren alle de.

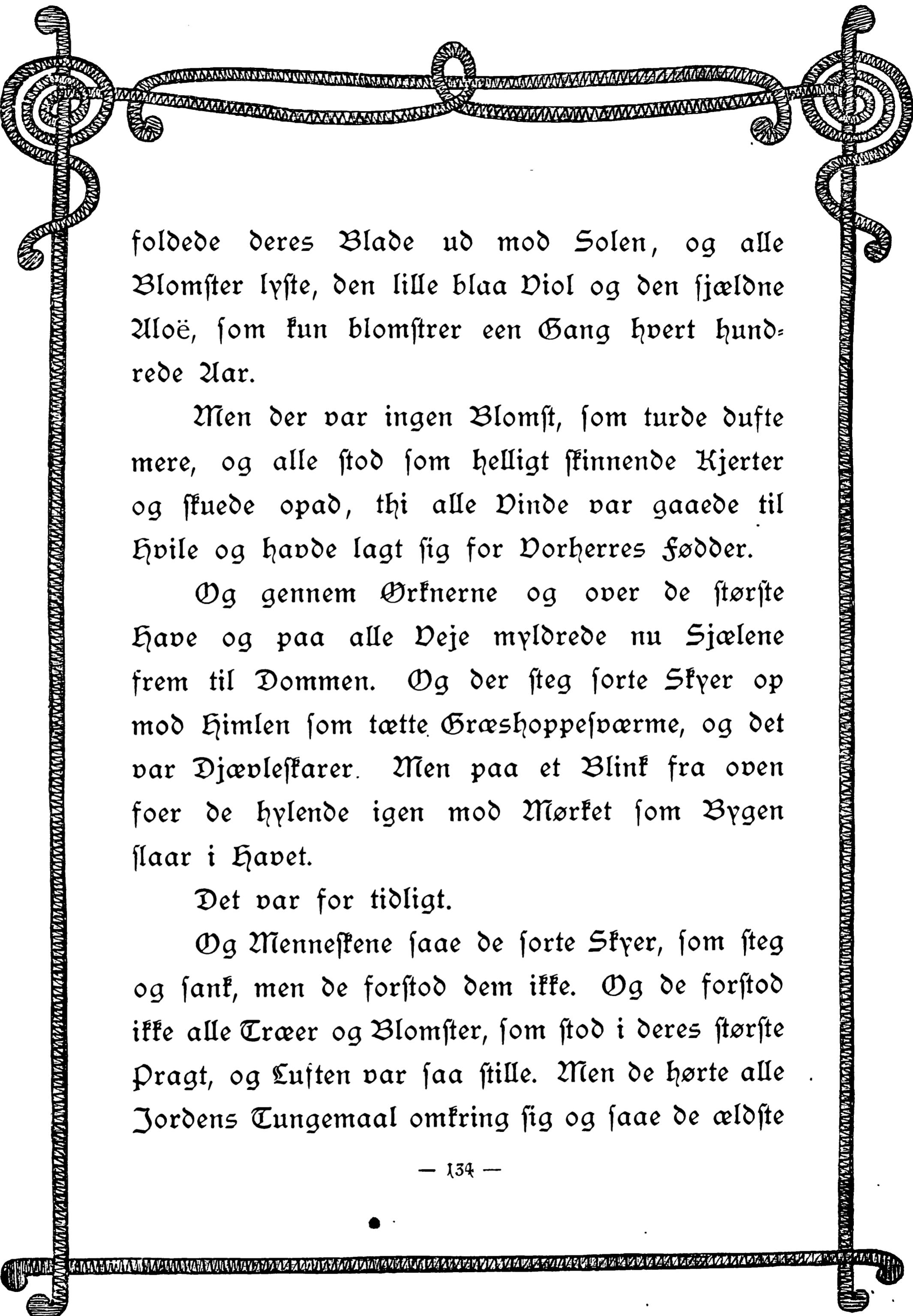
Og da hun om Natten i Drømme laa,
Da saae hun smaa Bodil for sig staa:

Smaa Søster, smaa Søster, Du græde ej saa,
Nu kan jeg i Himlen i Gyldenstyk gaa;

Smaa Søster, smaa Søster, Du gav mig mit Skrud,
Og nu kan jeg bede for Dig hos Gud.
Men Herren give os sin Naadel

Uhasveri Dom.

En Legende.

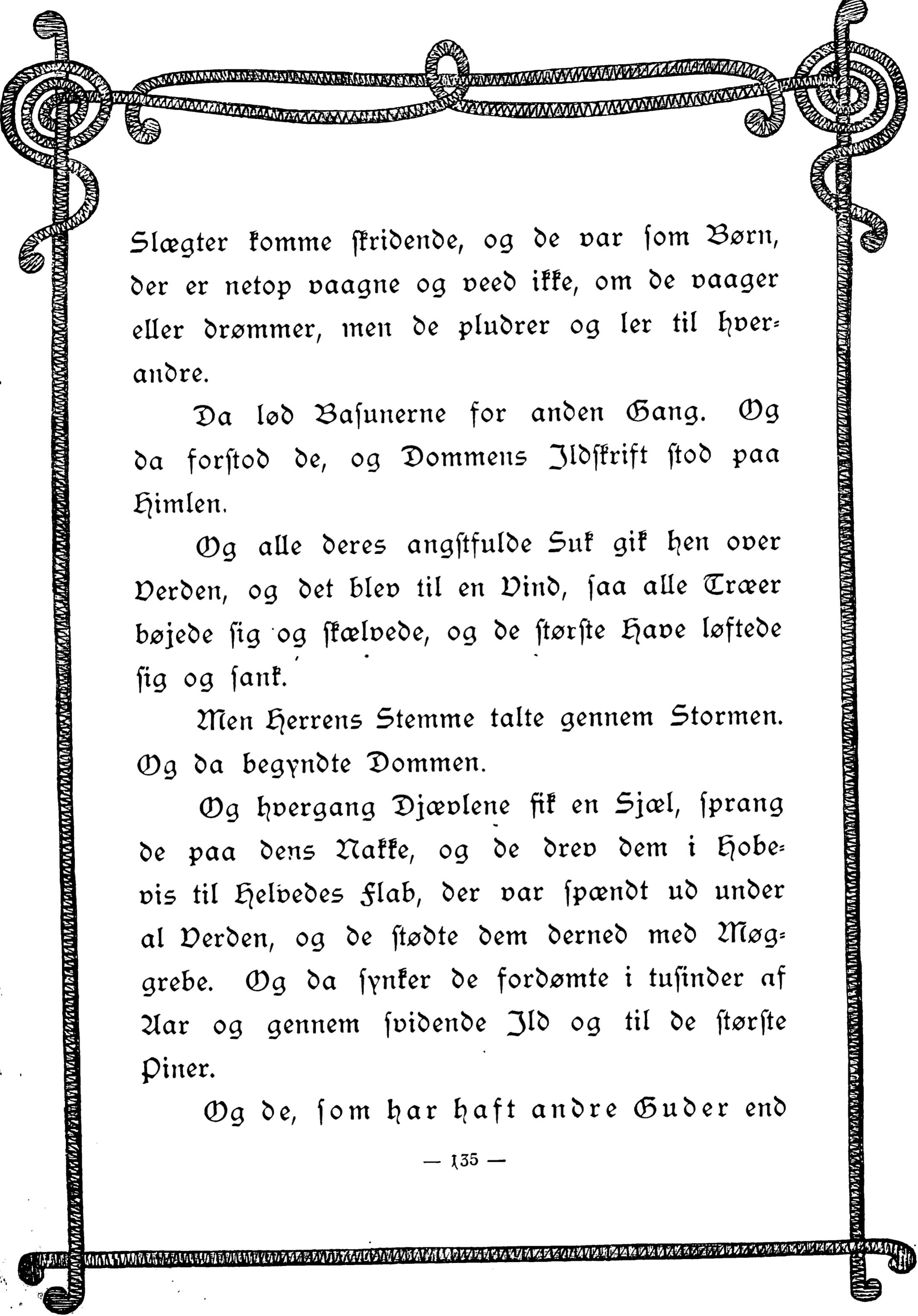
foldede deres Blade ud mod Solen, og alle Blomster lyste, den lille blaa Viol og den sjældne Aloë, som kun blomstrer een Gang hvert hundrede Aar.

Men der var ingen Blomst, som turde dufte mere, og alle stod som helligt skinnende Kjerter og skuede opad, thi alle Vinde var gaaede til Hvile og havde lagt sig for Vorherres fødder.

Og gennem Ørknerner og over de største Have og paa alle Veje myldrede nu Sjælene frem til Dommen. Og der steg sorte Skyer op mod Himlen som tætte Græshoppesværme, og det var Djævlestårer. Men paa et Blink fra oven foer de hylende igen mod Mørket som Bygen slaar i Havet.

Det var for tidligt.

Og Menneskene saae de sorte Skyer, som steg og sank, men de forstod dem ikke. Og de forstod ikke alle Træer og Blomster, som stod i deres største Pragt, og Lusten var saa stille. Men de hørte alle Jordens Tungemaal omkring sig og saae de ældste

Slægter komme stridende, og de var som Børn,
der er netop vaagne og veed ikke, om de vaager
eller drømmer, men de pludrer og ler til hver-
andre.

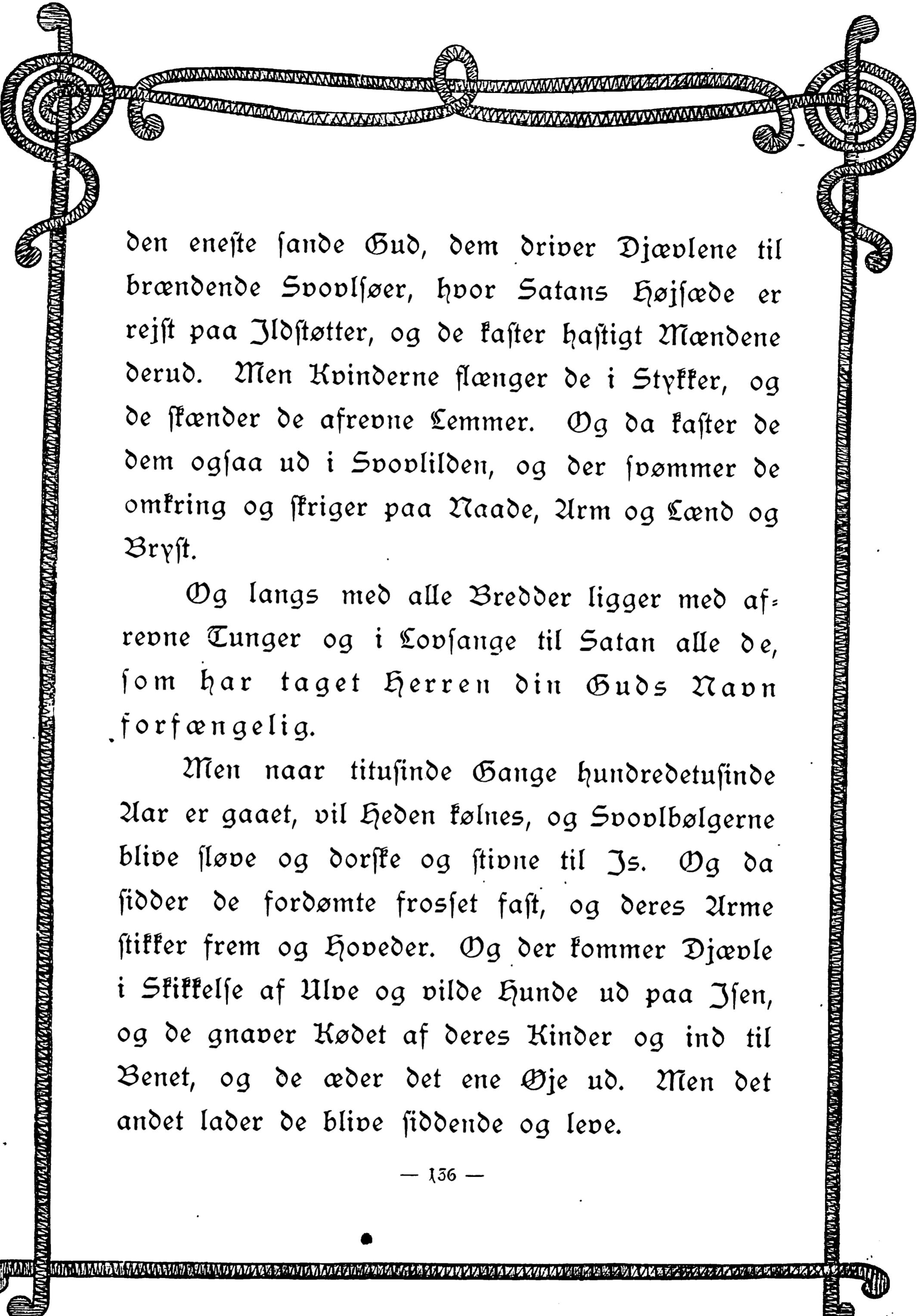
Da lød Basunerne for anden Gang. Og
da forstod de, og Dommens Ildskrift stod paa
Himlen.

Og alle deres angstfulde Suf gik hen over
Verden, og det blev til en Vind, saa alle Træer
bøjede sig og skælvede, og de største Have løftede
sig og sank.

Men Herrens Stemme talte gennem Stormen.
Og da begyndte Dommen.

Og hvergang Djævlene fik en Sjæl, sprang
de paa dens Nakke, og de drev dem i Hob-
vis til Helledes flab, der var spændt ud under
al Verden, og de stødte dem derned med Møg-
grebe. Og da synker de fordømte i tusinder af
Aar og gennem svidende Ild og til de største
Piner.

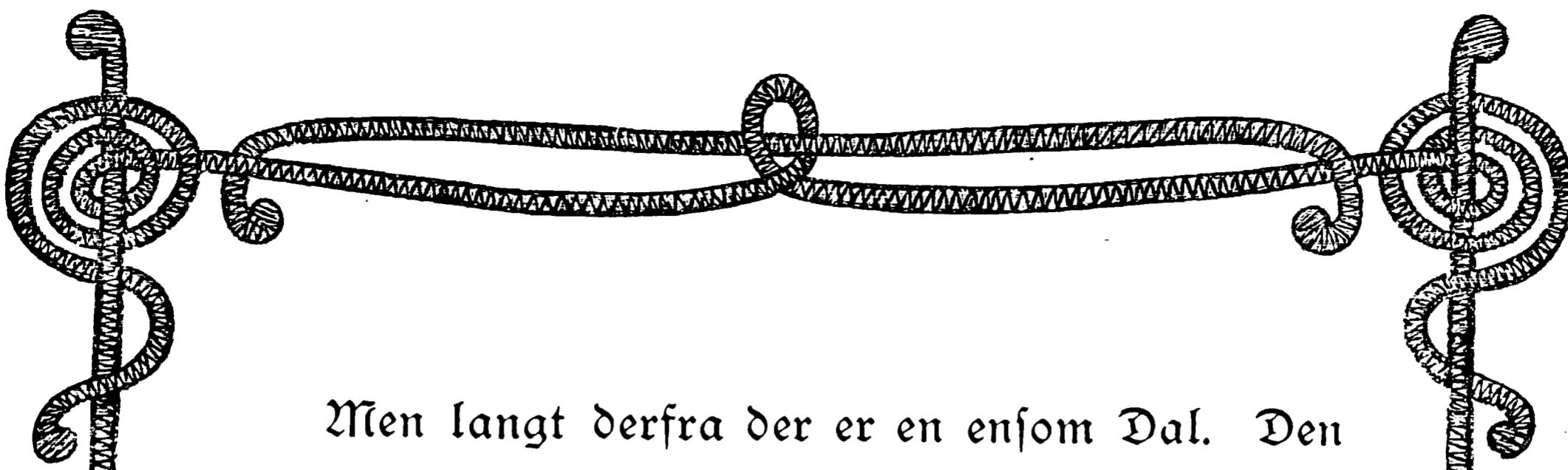
Og de, som har haft andre Guder end

den eneste sande Gud, dem driver Djævlene til
brændende Svovlsør, hvor Satans Højsæde er
rejst paa Ildstøtter, og de kaster hastigt Mændene
derud. Men Kvinderne slænger de i Stykker, og
de stænder de afrevne Lemmer. Og da kaster de
dem ogsaa ud i Svovlilden, og der svømmer de
omkring og striger paa Naade, Arm og Lænd og
Bryst.

Og langs med alle Bredder ligger med af-
revne Tunger og i Lovsange til Satan alle de,
som har taget Herren din Guds Navn
forsængelig.

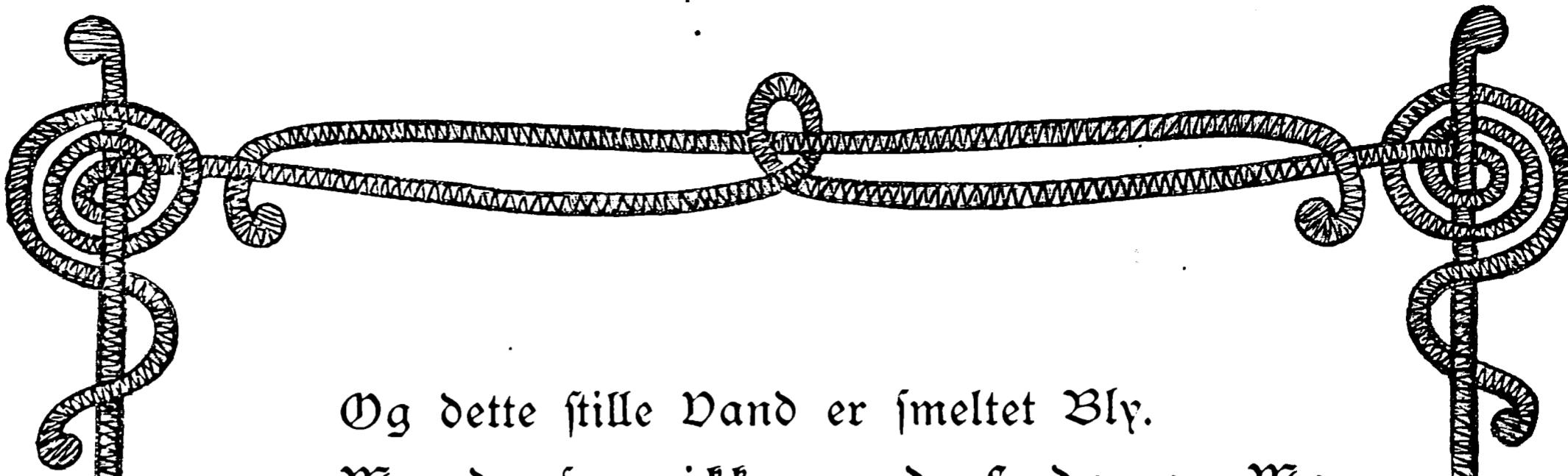
Men naar titusinde Gange hundredetusinde
Aar er gaaet, vil Heden følges, og Svovlbølgerne
blive sløve og dorske og stivne til Js. Og da
sidder de fordømte frosset fast, og deres Arme
stikker frem og Hoveder. Og der kommer Djævle
i Skikkelse af Ulve og vilde Hunde ud paa Isen,
og de gnaver Kødet af deres Kinder og ind til
Benet, og de øder det ene Øje ud. Men det
andet lader de blive siddende og leve.

Men langt derfra der er en ensom Dal. Den falder Djævlene Helligdagsalen, efterdi der er saa stille som paa Guds hellige Dage, hvor alle folk skal være borte fra Marker og Arbejde og fra Jagt og fiskeri for at høre den hellige Messe. Og i Midten af den Dal ligger der en stor og rolig Sø, der skinner, som naar Solen bager Vandet.

Der bliver de ført hen, som kom ikke Hviledagen ihu og holdt den hellig, og de er alle gjort stumme.

Og Djævlene flokkes langs med Søen, og de sætter sig fredeligen hen som dem, der fiskede paa Guds hellige Søndag, og der er ikke en Lyd at høre. Og de tager deres Medestænger frem, og paa dem er glødende Kroge, og dem trækker de igennem de fordømtes Kroppe. Men de vrider sig som Orme. Og Djævlene kaster dem langt ud med Snøren, og de sætter sig igen og ser dem langsomt synke under floddet, der gaar til Hvile paa det stille Vand, som skinner.

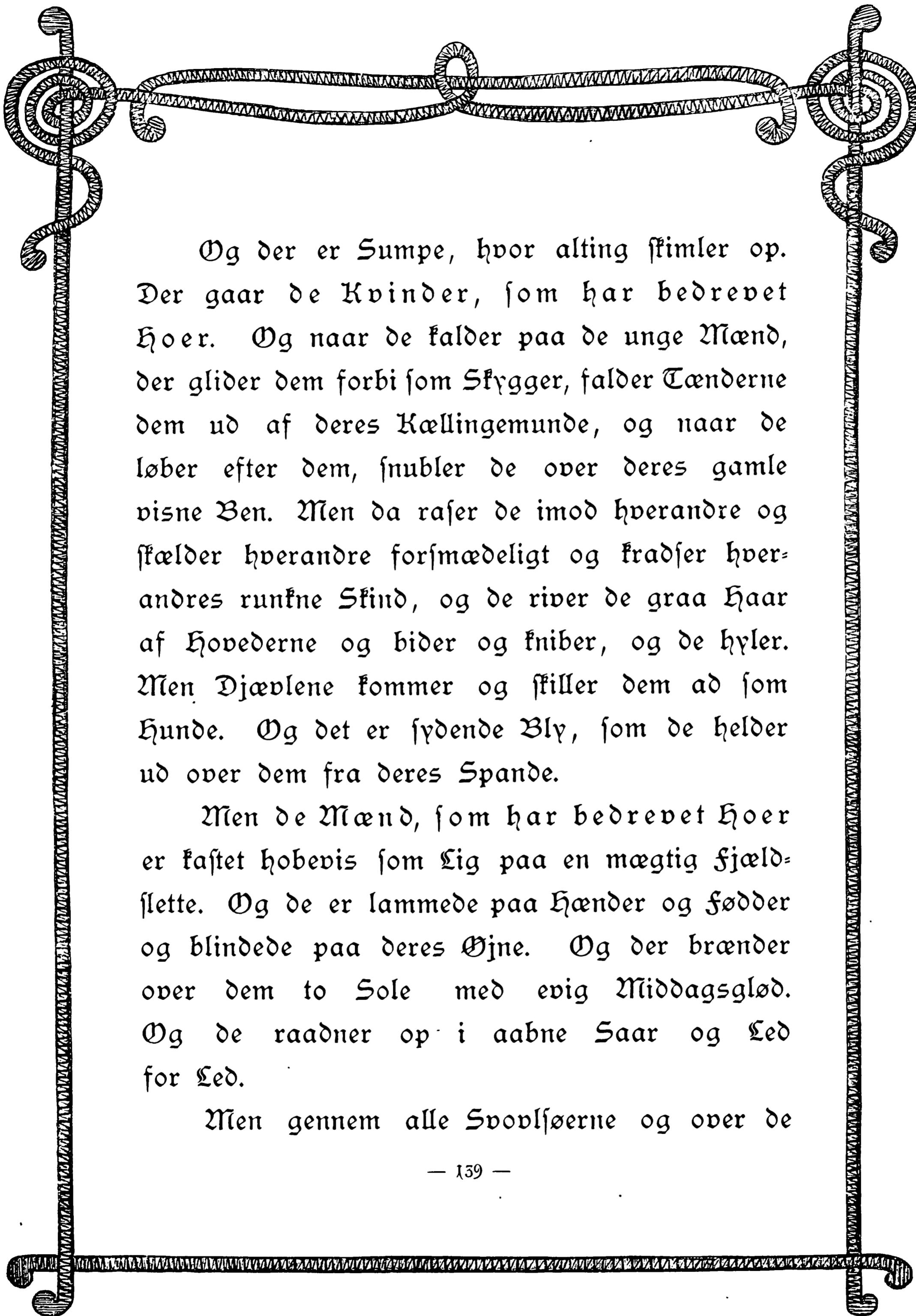

Øg dette stille Vand er smeltet Bly.

Men de, som ikke ærede fader og Mo-
der er bragt til vide Enge. Øg deres Jamren
pisser Engene som Blæst, og deres Graad er
Bække. Øg deres Summer trøffes op, og deres
Hulken laller, og deres Lemmer famler om, og
de er hjælpeløse som smaa Børn.

Øg de, som slog ihjel ligger spredte
ensomt over Ødemarker, og der er ingen
Mennesker i Millioner Miles Nærhed. Øg de
er ved at dø. Øg over deres Hoveder staar
Ravne ubevægelige i Luften med grønne Øjne
og vil slaa ned paa deres Lig. Øg det er
Djævle.

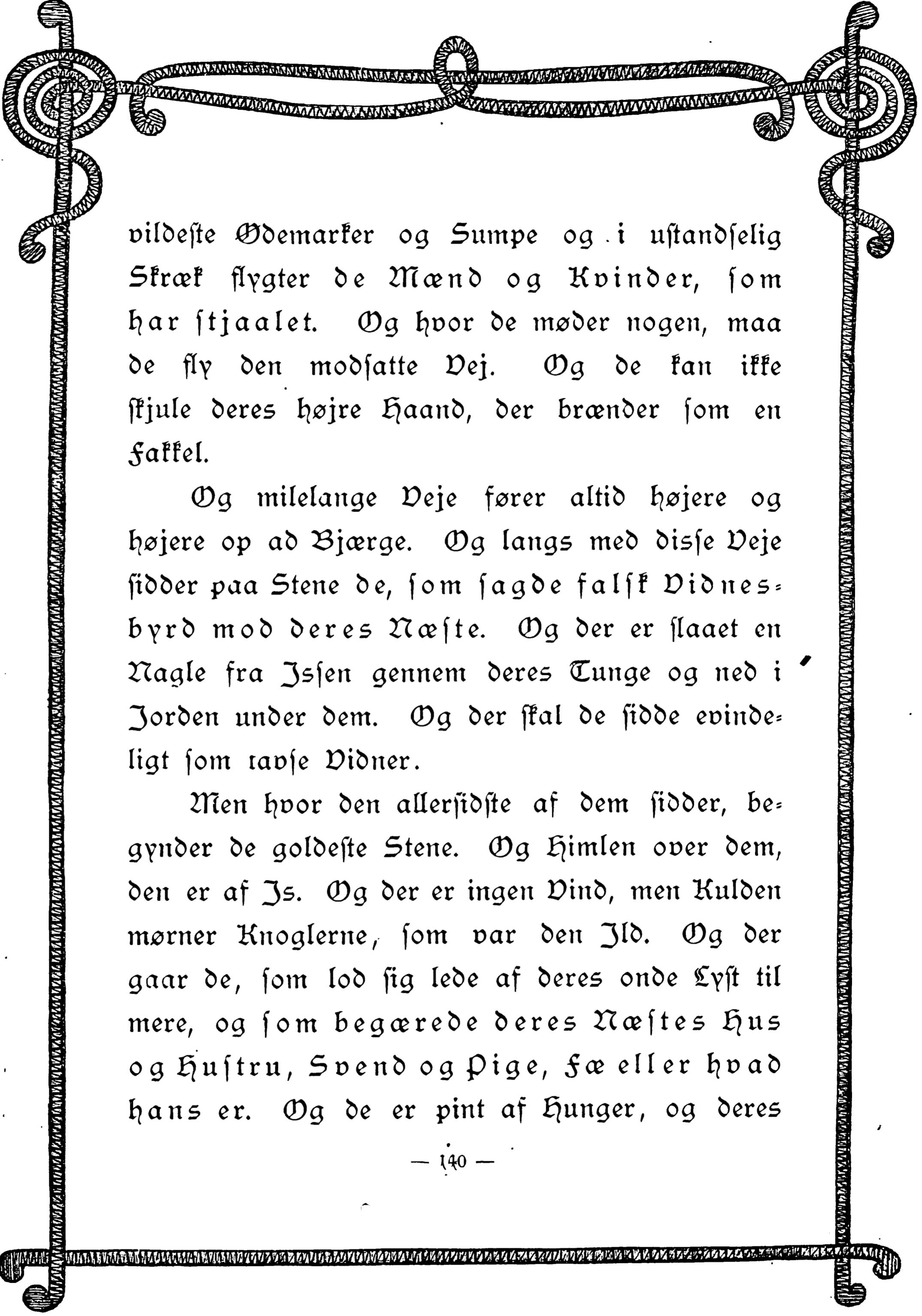
Øg de som slog ihjel kan ikke vende
Blæket fra de grønne Øjne, som venter deres
Død, og deres Lemmer rystes i den folde
Sved. Men de Kvinder, som dræbte deres
nyfødte Børn ligger evigt bespændte og kan
ikke føde. Øg deres Skrig faar Stene til at
springe.

Og der er Sumpe, hvor alting skimler op.
Der gaar de Kvinder, som har bedrevet
Hoer. Og naar de falder paa de unge Mænd,
der glider dem forbi som Skægger, falder Tænderne
dem ud af deres Kællingemunde, og naar de
løber efter dem, snubler de over deres gamle
visne Ben. Men da raser de imod hverandre og
skælder hverandre forsmædeligt og kradser hver-
andres runke Skind, og de river de graa Haar
af Hovederne og bider og kniber, og de hyler.
Men Djævlene kommer og skiller dem ad som
Hunde. Og det er sydende Bly, som de holder
ud over dem fra deres Spande.

Men de Mænd, som har bedrevet Hoer
er fastet hobevis som Lig paa en mægtig fjæld-
slette. Og de er lammede paa Hænder og fødder
og blindede paa deres Øjne. Og der brænder
over dem to Sole med evig Middagsglød.
Og de raadner op iaabne Saar og Led
for Led.

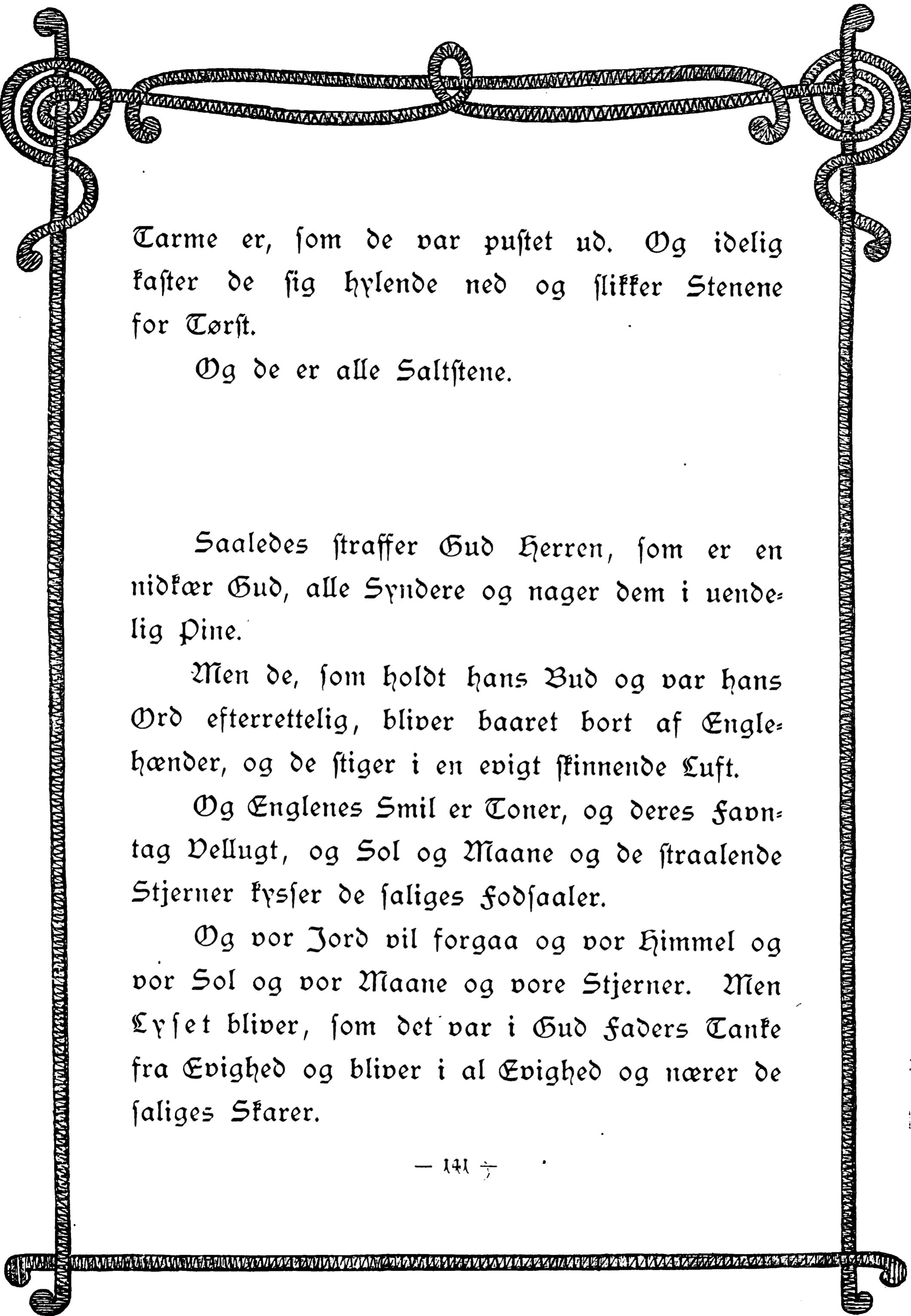
Men gennem alle Svovlsærne og over de

vildeste Ødemarker og Sumpe og i ustandselig Skræk flygter de Mænd og Kvinder, som har stjaalet. Og hvor de møder nogen, maa de fly den modsatte Vej. Og de kan ikke skjule deres højre Haand, der brænder som en fakkel.

Og milelange Veje fører altid højere og højere op ad Bjærge. Og langs med disse Veje sidder paa Stene de, som sagde falsk Vidnesbyrd mod deres Næste. Og der er slaaet en Nagle fra Jøsen gennem deres Tunge og ned i Jorden under dem. Og der skal de sidde evindeligt som tavse Vidner.

Men hvor den allersidste af dem sidder, begynder de goldeste Stene. Og Himlen over dem, den er af Js. Og der er ingen Vind, men Kulden mørner Knoglerne, som var den Jld. Og der gaar de, som lod sig lede af deres onde Lyft til mere, og som begærede deres Næstes Hus og Hustru, Svend og Pige, fø eller hvad hans er. Og de er pint af Hunger, og deres

Tarme er, som de var pustet ud. Og idelig
faster de sig hylende ned og sliffer Stenene
for Tørst.

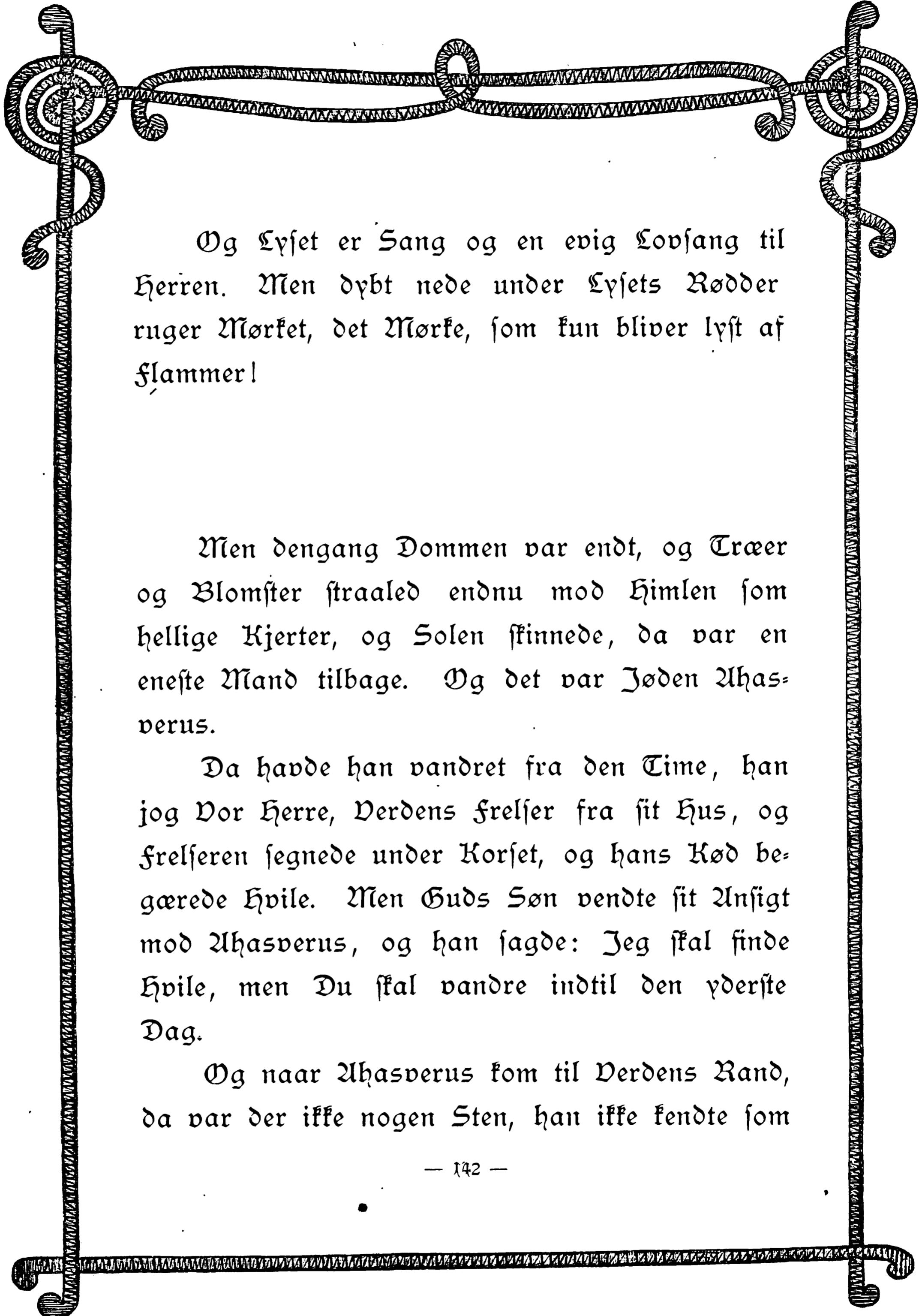
Og de er alle Saltstene.

Saaledes straffer Gud Herren, som er en
nidkær Gud, alle Syndere og nager dem i uende-
lig Pine.

Men de, som holdt hans Bud og var hans
Ord efterrettelig, bliver baaret bort af Engle-
hænder, og de stiger i en evigt skinnende Luft.

Og Englenes Smil er Toner, og deres favn-
tag Vellugt, og Sol og Maane og de straalende
Stjerner kysser de saliges fodsaaler.

Og vor Jord vil forgaa og vor Himmel og
vor Sol og vor Maane og vore Stjerner. Men
Lyset bliver, som det var i Gud faders Tanke
fra Evighed og bliver i al Evighed og nærer de
saliges Skarer.

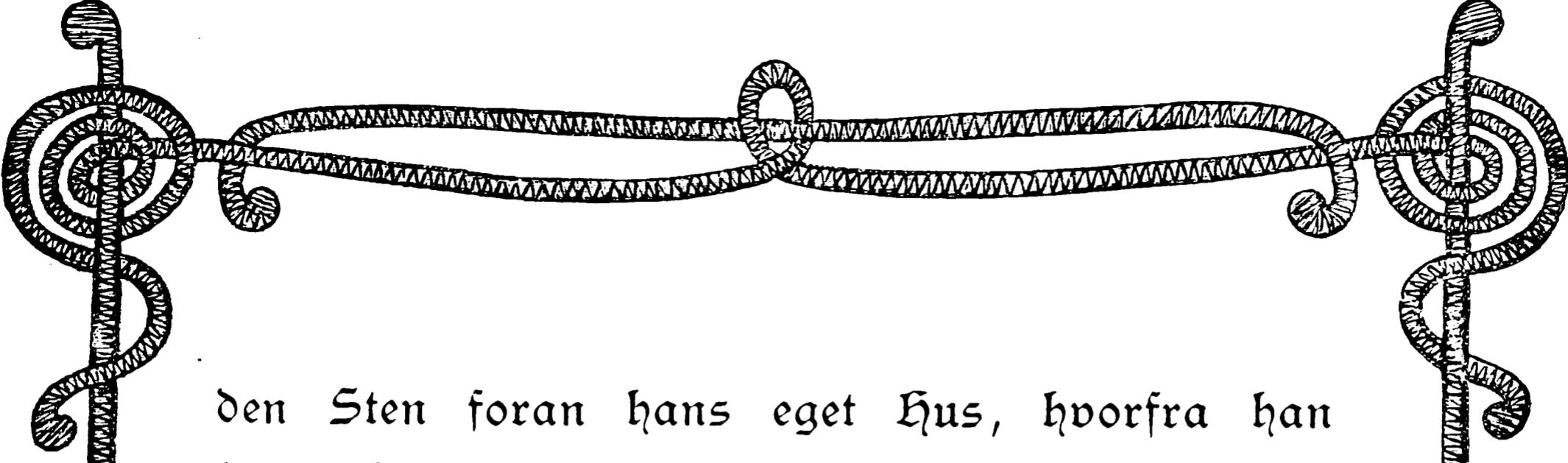

Og Lyset er Sang og en evig Lovsang til Herren. Men dybt nede under Lysets Rødder ruiger Mørket, det Mørke, som kun bliver lyst af flammer!

Men dengang Dommen var endt, og Træer og Blomster straaled endnu mod Himlen som hellige Kjærter, og Solen skinnede, da var en eneste Mand tilbage. Og det var Jøden Ahasverus.

Da havde han vandret fra den Time, han jog Vor Herre, Verdens frelser fra sit Hus, og frelseren segnede under Korset, og hans Kød begærede Hvile. Men Guds Søn vendte sit Ansigt mod Ahasverus, og han sagde: Jeg skal finde Hvile, men Du skal vandre indtil den yderste Dag.

Og naar Ahasverus kom til Verdens Rand, da var der ikke nogen Sten, han ikke kendte som

den Sten foran hans eget Hus, hvorfra han havde jaget Verdens frelser. Og førend Menneskene talte til ham, da vidste han alt, hvad de vilde ſige, al deres Sorg og fryd og Uforstand fra tusinde og tusinde Gange før. Og Riger var forgaaet og staæt op igen som Blade paa Træerne og ikke mere ny end de. Men han blev ved at leve.

Kun Domsbasunerne alene havde Ahasverus aldrig hørt, og han forstod dem ikke. Og han løftede ſit trætte Hoved, der altid ſaae mod Jorden.

Men da lød Domsbasunerne for anden Gang, og da forstod han. Og da ſælvede han i Rædsel for den uendelige Evighed.

Men da stod han for Jehovah.

Og Gud ſaae hen over Verden, og der var kun den ene Synder tilbage, og ſom var straffet haardt.

Og Gud Herren sagde til Ahasverus: Din Synd var ſom dit folks, og Du ſkal fende Herrens

Naaðe. Og Du skal føle Saligheden i et Nu, et eneste.

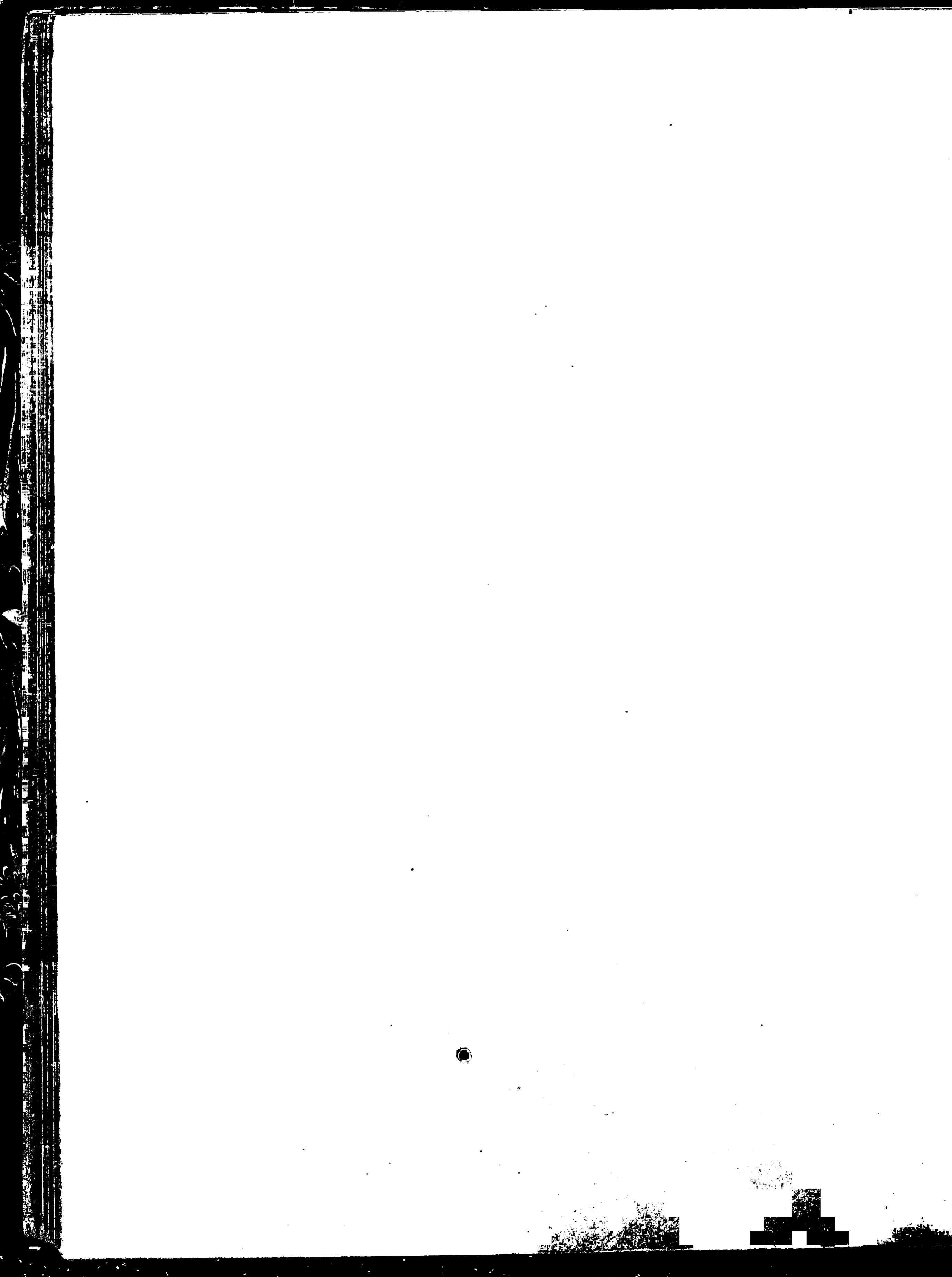
Du Ahasverus skal alene dø!

Da saae den gamle Jøde op mod Herren,
og der lyste om hans Mund og i hans Øje et
eneste Smil som bræst. Og da sank han hen i
Tilintetgørelsen.

Men da forgif Alverden.

Amen.

Tillæg.

ad pg. 1. J. Kr. Nyrop: Den oldfranske Heltedigtning. (Kbh. 1885) findes pg. 242—43 en fremstilling af Tristan og Isoldes Roman i dens oldfranske Skikkelse.

Den oldnordiske „Saga af Tristram og Isodd“ er udgivet og oversat af G. Brynjulfson i „Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie“ (Kbh. 1851).

ad pg. 33. Sagnet om „Die Kinder zu Hameln“ fortælles hos Brødrene Grimm i Deutsche Sagen, I Bd., pg. 330—32 (Berlin 1816).

Julius Wolff har i sin „Der Rattenfänger von Hameln“ det påfund, at Rottefængeren maa vente i Staden indtil fuldmaane. — Hverken han eller folkesagnet kender isvrigt noget til Kærlighed imelleni den fremmede Mand og Borgmesterens Datter.

ad pg. 65. I Harzen, som mange andre Steder, berette førerne om en forfulgt Uskyldighed, der lykkelig sprang over en fabelagtigt bred Kløft.

Heinrich Byskivers Behandling af de geografiske Kendsgerninger i Harzen er, som man vil se, meget vilkaarlig.

ad pg. 71. Sagn om Riddere, der bryde deres Løfter til Dværgefonger findes saavel i ovenansorte Deutsche Sagen, I Bind „Der Scherfenberger und der Zwerg“, pg. 34—38) og i vor egen Sagnliteratur (se f. Eks. om Hr. Erland Limbek i J. M. Thiele: Daniske Folkesagn. Tredje Samling. pg. 47 (Kbh. 1820)).

- ad pg. 87. Grini: Deutsche Sagen, II Bd. (Berlin 1818) indeholder pg. 55—60 Moninter af Ridder Walther's Liv i Klosteret Novalese.
- ad pg. 105. Til Grund for „Danske Nætter“ ligge ingen paaviselige danske Sagn.
- ud pg. 125. Handlingen i den lille Døse er selvopfundet. — Ifølge ovenanf. J. M. Thiele: Danske Folkesagn, Tredje Samling, pg. 103, var det en almindelig udbredt Øvertro, at „naar man har klippet sine Nægle eller sit Haar, da maa det Aflippede enten brændes eller graves ned; thi dersom onde Mennejsker faaer fat paa saadant, da funne de dermed forgjøre den Person, som har baaret det“. — Samme steds, pg. 105, anføres den gamle folketro, at „Klæder, som have tilhørt en Afdød let henfalde, altsom i Legemet raadner i Graven“.
- ad pg. 131. For „Ahasveri Doni“ ligger intet frenimed Motiv til Grund. — Hos J. Grässle anføres i: „Die Sage vom ewigen Juden“ (Dresden u. Leipzig 1844) pg. 16 Christi Ord til Ahasverus efter Chrysostomius Dudulæus Westphalus: Ich will allhie stehen und ruhen, aber du solt gehen biss an den Jüngsten Tag“.

Bogens Omislag, Initialer og Rande ere komponerede med fri Benyttelse
af Motiver fra middelalderlige Manuskripter i Tiden fra det 10de til henimod
det 15de Aarhundrede.

